Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 8 Απριλίου 2020 • Ετος 6ο • Αρ. φύλλου 278* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €1,50

Eurobank Cyprus

ΟΜΙΛΟΣ ΤΡΑΜΠ

Χάνει 1 εκατ. δολ. την ημέρα

Στις ΗΠΑ, η κυβέρνηση Τραμπ έχει ήδη διοχετεύσει 500 δισ. δολάρια στις πληγείσες επιχειρήσεις. Ωστόσο, ο όμιλος Τραμπ και οι εταιρείες της ευρύτερης οικογένειας του Αμερικανού προέδρου δεν δικαιούνται να λάβουν κρατική ενίσχυση. Ο όμιλος χάνει περισσότερα από 1 εκατ. δολάρια σε έσοδα κάθε μέρα εξαιτίας του κορωνοϊού. **Σελ. 10**

ΕΛΛΑΔΑ

Ρεκόρ στις ταχυμεταφορές

Ζήτηση αντίστοιχη αυτής της περιόδου πριν από τα Χριστούγεννα και της «Black Friday» καταγράφουν οι εταιρείες ταχυμεταφορών της Ελλάδας, για τις οποίες η κρίση της πανδημίας έχει εκτοξεύσει τον όγκο εργασιών. Ωστόσο, οι συνθήκες υπό τις οποίες καλούνται να δραστηριοποιηθούν οι εταιρείες κούριερ έχουν καταστεί αντίξοες. **Σελ. 18**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Κόβουν μπόνους και μερίσματα

Χαλεποί είναι οι καιροί για τις τράπεζες, τους μετόχους τους και τα υψηλόβαθμα στελέχη τους. Η κρίση φέρνει μείωση των εσόδων των τραπεζών και υπαγορεύει τη λιτότητα σε ό,τι αφορά τα μερίσματα και τα μπόνους. Πολλές τράπεζες αναβάλλουν την καταβολή μερίσματος για το 2021, ενώ την ίδια τύχη θα έχουν και τα μπόνους υψηλόβαθμων στελεχών. **Σελ. 9**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

λύση ΟΝΕ Μία λύση δανεισμού, για όλα!

www.hellenicbank.com/one

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Έχεις τη δύναμη.

Πρέπει να συναφθεί ασφάλιση της κύριας κατοικίας και ασφάλεια ζωής. Προειδοποίηση: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Προειδοποίηση: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

ΔΡ ΒΑΡΝΑΒΑΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Θα συνδράμουμε στην εθνική προσπάθεια

«Το Αρεταίειο είναι έτοιμο να συνδράμει την εθνική προσπάθεια», λέει στην «Κ» ο πρόεδρος του ιδιωτικού νοσηλευτηρίου «Αρεταίειο» και εξηγεί τους σχεδιασμούς του νοσοκομείου κατά της πανδημίας, «Τα μέτρα σχεδιάστηκαν με βάση τα βέλτιστα διεθνή πρότυπα, μετά από συνεδριάσεις των επιτροπών του νοσοκομείου για Λοιμώξεις και Διαχείριση Κρίσεων». **Σελ. 4**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

«Παγώνουν» deals εξαιτίας της πανδημίας

Ανακοπή των εξαγορών και των συγχωνεύσεων παγκοσμίως σημειώθηκε την τελευταία εβδομάδα του Μαρτίου, αποδεικνύοντας ότι οι επιχειρήσεις επικεντρώνονται στην επιβίωσή τους και αναστέλλουν τις επιχειρηματικές συμφωνίες. Οι εξαγορές και οι συγχωνεύσεις κατά τη διάρκεια ολόκληρου του πρώτου τριμήνου υποχώρησαν κατά 28% στα 698 δισ. δολάρια. **Σελ. 9**

Θωρακίζεται με 1 τρισ. δολάρια η ιαπωνική αγορά

Δύο εβδομάδες μετά την καθοριστική για την ιαπωνική οικονομία απόφαση της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής να αναβάλει τους Ολυμπιακούς Αγώνες για το επόμενο έτος, ο Ιάπωνας πρωθυπουργός ανακοίνωσε δέσμη μέτρων ύψους σχεδόν 1 τρισ. δολαρίων. Η ιαπωνική κυβέρνηση σπεύδει να θωρακίσει την οικονομία της από τις επιπτώσεις της πανδημίας. **Σελ. 8**

Τρίτο ομόλογο τη Μεγάλη Τετάρτη

Εσωτερικός δανεισμός της κυβέρνησης 1 - 1,25 δισ. ευρώ από τις κυπριακές τράπεζες για ενίσχυση της ρευστότητας

Μετά την επιτυχημένη –αν και αλμυρή έξοδο για αρκετούς– έξοδο στις διεθνείς αγορές με δύο ευρωπαϊκά ομόλογα, τη Μεγάλη Εβδομάδα και συγκεκριμένα τη Μεγάλη Τετάρτη η Κυπριακή Δημοκρατία θα δανειστεί ξανά, αυτή τη φορά από τις κυπριακές τράπεζες, με εγχώριο ομόλογο μικρής διαρκείας (short - term δανεισμός) για να λάβει από 1- 1,25 δισ. ευρώ. Η Κυπριακή Δημοκρατία εξάλλου αποφάσισε να αναθεωρήσει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησής της που αναφερόταν σε μέγιστες χρηματοδοτικές ανάγκες για το 2020 ύψους 2,25 δισεκατομμυρίων ευρώ. Πλέον, οι χρηματοδοτικές ανάγκες του έτους έχουν φτάσει τα 5,5 δισ. ευρώ. Βάσει των επίσημων ανακοινώσεων από το Υπουργείο, εκτιμά πως η οικονομία θα συρρικνωθεί από 5 - 9,7%, ενώ η ανεργία από το 5,5% που είχε φτάσει στην Κύπρο, θα ανέβει πάλι στα επίπεδα του 9%. Την ίδια ώρα, η κυβέρνηση ζητάει να ψηφιστεί το νομοσχέδιο των κρατικών εγγυήσεων, θεωρώντας το ως ένα εργαλείο το οποίο είναι αναγκαίο. **Σελ. 3**

Φοβούνται να επιστρέψουν στις εργασίες τους

Το μείζον πρόβλημα αυτή τη στιγμή στην ευρωπαϊκή οικονομία δεν είναι απλώς ότι η καραντίνα έχει κλείσει τους καταναλωτές και τους εργαζομένους στα σπίτια τους, αλλά και ότι όσοι χρειάζεται να συνεχίσουν να εργάζονται και η παρουσία τους είναι απαραίτητη στη γραμμή παραγωγής διστάζουν να παρουσιαστούν. Φοβούνται ότι εκτίθενται στον κορωνοϊό, ενώ υπάρχουν και ελλείψεις στο σύστημα προστασίας τους. **Σελ. 10**

Η εισαγωγή στα πανεπιστήμια και Παγκύπριες στο επίκεντρο

Τα τρία σενάρια για το μέλλον των τελειόφοιτων. Εκπαιδευτικοί κύκλοι επικεντρώνονται σε τρία σενάρια για το πώς θα επιτευχθεί η είσοδος των τελειοφοίτων στα πανεπιστήμια (διεξαγωγή των Παγκυπρίων, με βαθμολογίες είτε της τρέχουσας χρονιάς είτε των δύο τελευταίων χρόνων, με απόφαση των Πανεπιστημίων). Το Υπουργείο Παιδείας μελετά το ενδεχόμενο να συνεχίσουν τα μαθήματα και κατά τις γιορτές του Πάσχα και αναμένεται σχετική εγκύκλιος του υπουργείου προς τους εκπαιδευτικούς. Το Υπουργείο Παιδείας, μέσω δωρεών, έχει παραλάβει χιλιάδες tablet. **Σελ. 6**

Σε κίνδυνο οι επενδύσεις

Αναπτύξεις για τις οποίες έχουν επενδυθεί πολλές δεκάδες ή και εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ τίθενται εν κινδύνω εξαιτίας της πανδημίας. Οι ζημιές υπολογίζονται σε πολλά εκατομμύρια, αφού επηρεάζονται από τη στασιμότητα στις εργασίες και τις διαδικασίες προώθησης και αποπεράτωσης των έργων, με τις εταιρείες να επαναπροσδιορίζουν τους στόχους τους. **Σελ. 4**

Η πανδημία γονάτισε τις βιομηχανίες της Ελλάδας

Η μεταποίηση βρίσκεται με την πλάτη στον τοίχο, καθώς οι παραγγελίες για εξαγωγές περιορίζονται ή ακυρώνονται

Οταν άρχισαν να λαμβάνονται μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία, η βιομηχανία ήταν εκτός των ραντάρ των αρμόδιων κυβερνητικών αξιωματούχων, που στράφηκαν στους παραδοσιακούς «αγαπημένους» όλων των κυβερνήσεων: τουρισμός, εστίαση, λιανεμπόριο. Χρειάστηκε να περάσουν αρκετές ημέρες για να αντιληφθούν ότι η εξάπλωση του κορωνοϊού και οι μεγάλες αναταράξεις που προκαλεί στην παγκόσμια οικονομία επιφέρουν ισχυρό πλήγμα και στη βιομηχανία. Βαθιά τραυματισμένη από τη μακρά κρίση της ελληνικής οικονομίας, η μεταποιητική βιομηχανία βρίσκεται και πάλι με την πλάτη στον τοίχο, καθώς οι παραγγελίες από πελάτες μεγάλων ευρωπαϊκών χωρών μέρα με τη μέρα περιορίζονται ή και ακυρώνονται. Κλάδοι που γνώρισαν μεγάλη συρρίκνωση στα χρόνια της κρίσης, όπως της χαλυβουργίας και της κλωστοϋφαντουργίας, είναι και οι πρώτοι που δέχονται ισχυρές πιέσεις. **Σελ. 16**

Επαναπατρισμοί υπό εξέταση

Διάφοροι σχεδιασμοί γίνονται στο Προεδρικό για τον επαναπατρισμό φοιτητών από Μεγάλη Βρετανία, Ελλάδα και άλλες χώρες. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις περιπτώσεις φοιτητών που συγκαταλέγονται στις ευπαθείς ομάδες. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας αναμένεται να ενημερωθεί για τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί και καλύπτουν τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί. **Σελ. 5**

Το πακέτο για επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας

Σχέδιο για επανεκκίνηση της οικονομίας, όταν η κρίση του κορωνοϊού θα αρχίσει να υποχωρεί, επιχειρεί να διαμορφώσει η ελληνική κυβέρνηση, με την ελπίδα να επανακτήσει η χώρα μια δυναμική επιστροφής σε αναπτυξιακή κατεύθυνση. Το σχέδιο περιλαμβάνει μέτρα για τόνωση του τουρισμού, ενίσχυση της ρευστότητας και φοροελαφρύνσεις. **Σελ. 19**

Διαμερίσματα πολυτελείας για καραντίνα στην Ελβετία

Την εμφάνισή της έκανε η καραντίνα πολυτελείας για τους πολύ λίγους που έχουν την οικονομική δυνατότητα να μετατρέψουν τη δοκιμασία της κοινωνικής απομόνωσης σε περίοδο πολυτελών διακοπών. Την προσφέρει το ελβετικό ξενοδοχείο πολυτελείας, Le Bijou, που νοικιάζει «διαμερίσματα για καραντίνα» από 800 έως 2.000 δολάρια τη βραδιά. **Σελ. 11**

Ο ιός πλήττει και την Αν. Μεσόγειο

Αναλυτές τονίζουν ότι τη στιγμή που ο νέος ιός έφτανε στο κατώφλι των αναπτυσσόμενων οικονομιών, οι ξένοι επενδυτές αναζητούσαν ασφαλέστερα οικονομικά καταφύγια γυρίζοντας την πλάτη τους σε ομόλογα και μετοχές αναδυόμενων αγορών της Ανατολικής Μεσογείου. **Σελ. 14**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ευρωπαϊκά déjà vu και κυπριακή προσαρμοστικότητα

Η Ευρώπη δοκιμάζεται ξανά ευρισκόμενη σε déjà vu της κρίσης που ακολούθησε την κατάρρευση του subprime στην Αμερική το 2008, προκαλώντας κρίση χρέους στην άλλη άκρη του ατλαντικού ωκεανού, η οποία δοκίμασε όσο τίποτε άλλο τις αντοχές της Ένωσης. Αυτήν τη φορά, η πανδημία που ξεκίνησε από την πόλη Ουχάν της Κίνας στέλνει τις ευρωπαϊκές οικονομίες σε κρίση και τους ηγέτες για ακόμη μία φορά να διαφωνούν σε σχέση με τον τρόπο και την ένταση που θα πρέπει να εκφραστεί η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη.

Ο Ισπανός πρωθυπουργός σε γραπτή του παρέμβαση υπενθύμισε στους συναδέλφους του πρωθυπουργούς ότι, σε αυτό το παιχνίδι είτε κερδίζουμε όλοι ή χάνουμε όλοι. Στην Ιταλία οι φωνές κατά του ευρωπαϊκού οράματος είναι πιο έντονες από ποτέ.

Η άρνηση της Γερμανίας να ενεχυριάσει τα χρήματα των Γερμανών φορολογούμενων για δάνεια που δεν θα καταλήξουν στη χώρα τους αποτελεί τροχοπέδη στην έκδοση ευρωομολόγου, και στην για πρώτη φορά «αμοιβαιοποίηση» του χρέους. Η άρνηση αυτή δεν σημαίνει βέβαια ότι δεν θα διατεθούν ευρωπαϊκά κονδύλια για αντιμετώπιση της πανδημίας. Έχουν ήδη ληφθεί συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την παραχώρηση πιστωτικών γραμμών προς τα κράτη μέλη για στήριξη της αγοράς εργασίας, η οποία αποτελεί αυτήν τη στιγμή ευρωπαϊκή προτεραιότητα.

Πιο σημαντικό, όμως, από τις διαφωνίες σε σχέση με τους τρόπους αντιμετώπισης της κρίσης, είναι ότι και αυτή η συγκυρία αποτέλεσε αφορμή για ένα ακόμη déjà vu: την επαναφορά, δηλαδή, της εισήγησης για ένα σχέδιο Μάρσαλ από την Ευρώπη για την Ευρώπη. Οι εισηγητές της πρότασης οραματίζονται επανασχεδιασμό προτεραιοτήτων και αναμόρφωση του ευρωπαϊκού οικονομικού μοντέλου. Αν όμως το καλοσκεφτούμε, η εισήγηση αυτή αποτελεί μια έμμεση παραδοχή ότι η ευρωπαϊκή οικονομία θα πρέπει επιτέλους να αποκτήσει ανοσία στις κρίσεις μέσα από ένα πιο ανταγωνιστικό μοντέλο ανάπτυξης.

Η διαφωνία, όμως, σε καμία περίπτωση δεν είναι οικονομική παρά μόνο πολιτική και εστιάζεται στην αδυναμία των Μέρκελ και Μακρόν να συμφωνήσουν σε ένα κοινό ευρωπαϊκό όραμα. Εμφανίζεται συνεπώς ζήτημα ηγεσίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο αν δεν αντιμετωπιστεί ούτε αυτή τη φορά η σημασία της ενωμένης Ευρώπης προς τον υπόλοιπο κόσμο θα τείνει να μειώνεται όσο προχωρούμε. Η συζήτηση εντός ευρωπαϊκών θεσμών με όρους συνασπισμών «βορείων» και «νοτίων» βαθαίνει αντί να γεφυρώνει το πρόβλημα. Το βάθος και αυτού του χάσματος μεταξύ των εταίρων θα καθοριστεί ξανά από τους οίκους αξιολόγησης με την ελπίδα οι πληγές γρήγορα να επουλωθούν.

Στην Κύπρο προκύπτει ξεκάθαρα ότι θα πρέπει να σχεδιάσουμε από τώρα νέες στρατηγικές και προτεραιότητες προκειμένου να διαφυλάξουμε την ανθεκτικότητα της οικονομίας μας στις κρίσεις που, όπως φαίνεται όλο και συχνότερα, θα κάνουν την εμφάνισή τους στο μέλλον. Κάποιοι οικονομικοί κλάδοι θα χρειαστεί να μετασχηματισθούν, ενώ κάποιοι άλλοι ίσως δώσουν τη θέση τους σε κάτι εντελώς καινούργιο. Η κυπριακή επιχειρηματικότητα θα πρέπει για ακόμη μία φορά να δηλώσει ετοιμότητα. Η προσαρμοστικότητα αποτελεί χαρακτηριστικό του επιχειρηματικού μας μοντέλου και θα πρέπει ξανά να επιδειχθεί. Ίσως, όμως, για τη διευκόλυνση της επανεκκίνησης να χρειαστούν και κάποιες δημόσιες επενδύσεις, οι οποίες θα χρησιμεύσουν για να κτιστεί η απαιτούμενη εμπιστοσύνη έτσι ώστε να ακολουθήσει και ο ιδιωτικός τομέας.

5 291296 000378

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ**

Τρέχοντα οικονομικά δεδομένα

Ήδη ελήφθη σειρά μέτρων από την κυβέρνηση και κατ' επέκταση τη Βουλή που σκοπό έχουν να ενισχύσουν τη ρευστότητα στην αγορά τους αμέσως επόμενους μήνες. Μέτρα που αμβλύνουν το μισθολόγιο επιχειρήσεων δεδομένου ότι αυτές βρίσκονται σε ολική ή μερική αναστολή εργασιών, διατηρούν σε πρώτη φάση τα επίπεδα μισθών σε λογικά υπό τις περιστάσεις επίπεδα, μειώνουν τις πιέσεις για αύξηση της ανεργίας και αυξάνουν το άμεσα διαθέσιμο εισόδημα φυσικών και νομικών προσώπων μέσω της αναστολής των δόσεων σε υπάρχοντα δάνεια για περίοδο μερικών μηνών.

Καθώς γράφονται αυτές οι γραμμές, βρίσκεται σε εξέλιξη προσπάθεια της Κυπριακής Δημοκρατίας να αντλήσει πέραν των €3 δισ. από τις αγορές μέσω ομολόγων για στήριξη αυτής της προσπάθειας. Ένα παράτολμο βήμα που μας φέρνει κοντά στην εξάντληση των περιθωρίων μας ως κράτος, αλλά κρίνεται ως αναγκαίο παρά τη μέγιστη αβεβαιότητα που παρατηρείται αυτή τη στιγμή παγκοσμίως.

Το κυριότερο πλήγμα θα το υποστούν πρωτίστως ο τουρισμός και δευτερευόντως οι τομείς της αγοράς ακινήτων.

Η μεγάλη πιθανότητα να αντληθούν κεφάλαια με σχετικά χαμηλό κόστος αποτελεί αντιστάθμισμα στην κριτική για βεβιασμένη κίνηση, καθώς σε μελλοντικό χρόνο κάτι τέτοιο μπορεί να είναι ανέφικτο. Είναι γι' αυτό σημαντικό τα όποια κεφάλαια αντληθούν να χρησιμοποιηθούν στοχευμένα έτσι ώστε να έχουν τον μέγιστο δυνατό θετικό αντίκτυπο στην πραγματική οικονομία. Περαιτέρω, επίκειται και η λήψη πακέτου μέτρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο κάτι που θα βοηθήσει και εμάς στον βαθμό που μας αναλογεί. Μπορεί να μην είναι η ιδεατή ενίσχυση προς το παρόν, αλλά είναι σίγουρα καλοδεχούμενη. Θέλω να πιστεύω πως η κρισιμότητα των στιγμών θα κάμψει τελικά την πεισματική στάση των Γερμανών.

Οι κρατικές εγγυήσεις για σύναψη νέων δανείων, αλλά και οι νέοι δανεισμοί άνευ κρατικών εγγυήσεων θα πρέπει να γίνουν πάραυτα, καθώς είναι αναγκαία για εξασφάλιση άμεσης ρευστότητας για όποιον το επιθυμεί. Εγώ μπορεί να μην επιθυμώ να δανειστώ, αλλά εγώ δεν είμαι το κριτήριο. Στη Γερμανία προχθές έγινε κυβερνοδιάσκεψη μεταξύ της Μέρκελ και αντιπροσώπων των σημαντικότερων αυτοκινητοβιομηχανιών για συζήτηση των δανειακών αναγκών των εταιρειών του κλάδου έτσι ώστε να καθοριστούν τα επόμενα βήματα εξαιτίας των συνεπειών του ιού. Ο Όμιλος της Daimler βρίσκεται κοντά στο να εξασφαλίσει από τράπεζες δάνειο ύψους €10 δισ. για τις άμεσες της ανάγκες και ο Όμιλος της VW δήλωσε πρόσφατα ότι το κλείσιμο της στοιχίζει περίπου €2 δισ. τη βδομάδα. Πέραν των γερμανικών εταιρειών, η Toyota ανακοίνωσε πως θα συνάψει δάνειο €8,3 δισ., ενώ η Fiat – Chrysler ήδη εξασφάλισε πιστωτική γραμμή €3,5 δισ. Άρα να μηνδαιμονοποιούμε τα δάνεια. Είναι ένας τρόπος αποφυγής χρεοκοπίας και συνέχισης των δραστηριοτήτων.

Δεν είμαι ούτε ιολόγος, ούτε επιδημιολόγος, ούτε γιατρός. Βλέποντας όμως στατιστικά στοιχεία άλλων χωρών που προηγούνται χρονικά της δικής μας περίπτωσης, αλλά και των όσων έχουμε όλοι υπόψη μας από δηλώσεις ειδικών, φαίνεται αφενός πως η εξάπλωση του ιού είναι εκθετική (exponential) και αφετέρου έχει διάρκεια επιτυχούς ίασης 3-4 βδομάδες. Συνεπώς νοουμένου ότι επιτυγχάνεται απόλυτη πειθαρχία από μέρους των πιθανών κρουσμάτων (δηλαδή όλων μας), είναι λογικό να αναμένεται μια σχετική συμμετρία στην εξέλιξη του ιού αυτού. Δηλαδή, έχουμε exponential growth και αν πειθαρχήσουμε στον αυτοπεριορισμό μπορούμε να αναμένουμε exponential decay (εκθετική επιβράδυνση).

Αν ισχύσει κάτι τέτοιο στην περίπτωση μας, τότε εντός του ερχόμενου Μαΐου θα έχουμε πολύ θετικές εξελίξεις. Θα μπορούμε να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε σταδιακή και στοχευμένη άρση των περιοριστικών μέτρων. Εξαίρεση θα πρέπει να αποτελούν τα αεροδρόμια επειδή επιβάλλεται να αποφευχθούν ανεξέλεγκτα νέα εισαγόμενα περιστατικά, αλλά και να αποκλειστεί η αφόρητη πίεση του συστήματος υγείας μας σε βαθμό που να μην μπορεί να αντεπεξέλθει. Τα αεροδρόμια θα είναι τα τελευταία που θα ανοίξουν και πάντα σε συνάρτηση με το τι συμβαίνει στον υπόλοιπο πλανήτη.

Με αυτά κατά νου, είναι πιστεύω δυνατόν να μπορέσουμε να μπούμε σταδιακά σε λειτουργία μιας «κλειστής» οικονομίας, εννοώντας με τον όρο ουσιαστικά πως ο μόνος αποκλεισμός θα είναι η διακίνηση κόσμου από και προς το εξωτερικό μέσω αεροδρομίων και λιμανιών. Το κυριότερο πλήγμα αναπόφευκτα θα το υποστούν πρωτίστως ο τουρισμός και δευτερευόντως οι τομείς της αγοράς ακινήτων που στόχευαν τους ξένους αγοραστές και που είναι πέραν του 90% γνωστοί και ευδιάκριτοι. Υπό αυτό το πολύ πιθανό σενάριο, τα όποια νέα μέτρα κρατικής οικονομικής στήριξης θα πρέπει να έχουν ορίζοντα μερικών εβδομάδων. Τα πιο μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα έχουν ήδη ληφθεί και δεν είναι λίγα. Η όποια προσπάθεια μεγέθυνσης του προβλήματος δημιουργεί αχρείαστο άγχος, θόρυβο και θολούρα στην όλη κατάσταση. Ο ιδιωτικός τομέας θα βρει τρόπους να ελαχιστοποιήσει τις αρνητικές συνέπειες, όσο και αν αυτό φαίνεται παράλογο αυτή τη στιγμή. Αναμένω ότι ο τουρισμός κατά τη φετινή σαιζόν να κινηθεί σε μεγάλο βαθμό από Κύπριους, αφού κανένας δεν θα παραθερίσει στο εξωτερικό και αυτό θα αποτελέσει ένεση, μειώνοντας το τελικό αρνητικό αποτέλεσμα. Οι ξενοδόχοι θα έπρεπε ήδη να επεξεργάζονται αναθεώρηση του μοντέλου λειτουργίας τους έτσι ώστε να αναπροσαρμοστεί σε προσφορά πακέτων προς Κύπριους.

Αναμένω, επίσης, ταμεία και εταιρείες διαχείρισης ακινήτων να προβούν σε χαλαρώσεις στις ζητούμενες τιμές πώλησης ακινήτων που διαθέτουν έτσι ώστε να ενθαρρυνθούν οι συναλλαγές. As μην ξεχνάμε πως ιδιαίτερα υπό τέτοιες συνθήκες, τα ακίνητα είναι η καλύτερη δυνατή και ελκυστικότερη επένδυση. Και δεν είναι μυστικό πως η αγορά ακινήτων και αυτή τη φορά καλείται να επανεκκινήσει και να στηρίξει την οικονομία μας.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Πολεμώντας τον κορωνοϊό, τον Ιωάννου και τη Στέλλα...

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

-Μήπως να αρχίσουμε να ανησυχούμε, όταν σταματήσουν να μας πυροβολούν;

Ασχολούμαι πολύ τελευταία με τον υπουργό Υγείας Κωνσταντίνο Ιωάννου, αλλά όχι χωρίς λόγο. Εκτός του ότι πρωταγωνιστεί στη μάχη κατά της πανδημίας του κορωνοϊού έχει αποδείξει ότι διαθέτει κάποιες σημαντικές αρετές για πολιτικό άνδρα, ειδικά σε στιγμές κρίσης: Είναι ήρεμος, μεθοδικός, με ήθος και δεν μασάει τα λόγια του. Κάποιοι φαίνεται πως δεν... χωνεύουν αυτές τις αρετές και έχουν εκστρατεύσει εναντίον του, δημοσιοποιώντας μια δήλωσή του που έγινε στην αρχή της κρίσης, όταν όλοι θεωρούσαν πως ο κορωνοϊός έμοιαζε με μία συνηθισμένη γρίπη. Χωρίς να αναφέρουν πως λίγο μετά με δηλώσεις του είχε τοποθετηθεί ξεκάθαρα και μάλιστα έλαβε και μέτρα για την αυστηρότητα των οποίων επικρίθηκε. Αν και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπου και δημοσιοποιήθηκε η σχετική δήλωση, η μεγάλη πλειοψηφία των σχολίων ήταν υπέρ του υπουργού και κατά όσων επέλεξαν να δημοσιοποιήσουν αυτή τη στιγμή τη δήλωση, παραμένει ένα βασικό ερώτημα: Σε τι στόχευαν αυτοί που δημοσιοποίησαν το... μπαγιάτικο βίντεο; Κάποιοι το αποδίδουν σε βλακώδη ενέργεια ατόμων που ήθελαν να δημιουργήσουν θόρυβο γύρω από το όνομά τους και άλλοι σε μια καθαρά αντιπολιτευτική διάθεση.

Όποιος λόγος και να ισχύει η πραγματικότητα είναι ότι «πυροβολούν» έναν άνθρωπο ο οποίος βρίσκεται στην πρώτη, πρώτη γραμμή του αγώνα. Κι αυτό είναι που προκάλεσε και την αντίδραση πολλών πολιτικών, ακόμα και κομματαρχών να σταθούν στο πλάι του Ιωάννου και να τον υπερασπιστούν δημόσια. Υπήρξαν όμως και κάποιοι που δεν το έκαναν... Και η δική τους στάση προκάλεσε, είναι αλήθεια, νέα ερωτήματα...

Πριν φύγω από τον υπουργό Υγείας, δεν μπορώ να μην αναφερθώ στη δημόσια παρέμβασή του κατά της εγκυκλίου του Καροτσάκη προς τους επαγγελματίες υγείας με υποδείξεις για τιμωρητικά μέτρα, δηλώνοντας ξεκάθαρα πως αυτή «παραβαίνει το γράμμα της σχετικής νομοθεσίας». Όταν σας λέω ότι δεν τα μασάει...

Την ατάκα της ημέρας όμως την είπε συντεχνιακός, ο οποίος χαρακτήρισε επικίνδυνους κάποιους ανθρώπους του ΟΚΥπΥ και κάλεσε το κράτος «να τους θέσει σε καραντίνα ή να μπουν σε αυτοπεριορισμό από μόνοι τους».

Ο Κωνσταντίνος Ιωάννου δεν είναι ο μόνος που έχει το προνόμιο να δέχεται πλίθιες επιθέσεις σε μια στιγμή που όλοι θα έπρεπε να συντάσσονται στον κοινό αγώνα κατά του κορωνοϊού. Κάποιοι επέλεξαν ξανά να τα βάλουν με την Επίτροπο Υγείας Στέλλα Κυριακίδου και να την κατηγορήσουν για... ανυπαρξία. Τη στιγμή που είναι μία από τους λίγους Επιτρόπους που έχουν εγκλωβιστεί στις Βρυξέλλες μαζί με την Ούρσουλα και δουλεύει νυχθημερόν για συντονισμό της ευρωπαϊκής μάχης κατά του κορωνοϊού. Όπως μαθαίνω, η Στέλλα έχει ανοιχτή γραμμή επικοινωνίας με τους υπουργούς Υγείας της Κύπρου και της Ελλάδας και άλλων ευρωπαϊκών κρατών, ενώ δύο φορές την εβδομάδα συμμετέχει σε τηλεδιάσκεψη με τους υπουργούς Υγείας των κρατών μελών για επικαιροποίηση των στοιχείων και των αποφάσεων για την πανδημία.

Και για να μην ξεχνιόμαστε, ούτε η Στέλλα Κυριακίδου μάσησε τα λόγια της όταν κλήθηκε να μιλήσει για την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη στην αντιμετώπιση του COVID-19. Όπως δήλωσε για την αρχή της κρίσης: «Όταν η Ευρώπη χρειαζόταν πραγματικά αλληλοϋποστήριξη, η πρώτη αντίδραση μερικών ήταν να φροντίσουν μόνο τον εαυτό τους, κοιτάζοντας προς τα μέσα και ξεχνώντας το κοινό μας ευρωπαϊκό σπίτι» και συμπλήρωσε πως τα φαινόμενα αυτά έχουν πλέον τελειώσει και όλες σχεδόν οι χώρες βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο και συνεργάζονται για την αντιμετώπιση της πανδημίας.
Είναι βεβαίως γνωστό ποιοι ενορχηστρώνουν τις επιθέσεις κατά της Στέλλας Κυριακίδου, παλιές και νέες και τι είναι αυτό που τους ενοχλεί.

Θα ανέμενε κάποιος πως σε κυριολεκτικά κρίσιμες στιγμές θα μπορούσαν να βρουν τη δύναμη να παραμερίσουν για λίγο τη μικροπρέπεια...

ΚΟΥΙΖ: Ποιος πολιτικός ανησυχεί πολύ για την υγεία του Νίκαρου και στέλνει συνεχώς μηνύματα στον Λόφο, μετά την αποκάλυψη ότι δύο άνδρες της προεδρικής φρουράς βρέθηκαν θετικοί στον κορωνοϊό ευχόμενος το Healhty να επαληθευτεί για άλλη μια φορά πανηγυρικά;

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Συνέντευξη στον **ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Το Παττίχειο Δημοτικό Θέατρο Λεμεσού παρουσιάζει δράσεις ψηφιακά

Τα θέατρα και οι πολιτιστικοί οργανισμοί μετά το πρώτο σοκ με την ακύρωση των προγραμματισμένων τους θεαμάτων, σταδιακά βρίσκουν τον βηματισμό τους. Κάπως έτσι και το Παττίχειο Δημοτικό Θέατρο Λεμεσού είχε την ιδέα να προβάλλει διαδικτυακά παραστάσεις, προσφέροντας στο κοινό ένα εναλλακτικό τρόπο πρόσβασης στον πολιτισμό και τη ψυχαγωγία, με τη δράση «Μένουμε σπίτι με το Παττίχειο». Ο διευθυντής του Παττίχειου Βάσος Αργυρίδης μίλησε στην «Οικονομική» Καθημερινή για την πρωτοβουλία αυτή, η οποία αγκαλιάστηκε από χιλιάδες πολίτες, οι οποίοι βρίσκονται σε αυτο-περιορισμό και επιθυμούν να έχουν ανοικτό το δικό τους παράθυρο στον πολιτισμό.

–«Μένουμε σπίτι με το Παττίχειο», μιλήστε μας γι' αυτή την ενδιαφέρουσα πρωτοβουλία σας…

–Πρόκειται για μια κοινωνική και πολιτιστική παρέμβαση, η οποία υπηρετεί έναν διπλό στόχο. Με τη βοήθεια της ψηφιακής τεχνολογίας θα προσφέρει στο κοινό μια πολιτιστική διέξοδο και ψυχαγωγία στις δύσκολες ώρες που περνάμε όλοι, ενώ ταυτόχρονα θα δώσει ευκαιρία εργασίας και προβολής σε καλλιτέχνες της Λεμεσού. Η σκηνή του Παττιχείου Δημοτικού Θεάτρου θα φιλοξενήσει τον Απρίλιο καλλιτέχνες της πόλης, οι οποίοι λόγω των μέτρων που εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση της πανδημίας, έχουν μείνει χωρίς εργασία και εισόδημα.

–Είναι νομίζω και μια καλή ευκαιρία να αναδειχθεί και το πολιτιστικό δυναμικό της πόλης…

–Ισχύει αυτό που λέτε, το Παττίχειο από την πρώτη μέρα λειτουργίας του έχει θέσει ένα τέτοιο στόχο, τον οποίο υπηρετούμε συνεχώς. Τώρα με τη διαδικασία του Live Streaming, φέρνουμε κοντά καλλιτέχνες και κοινό, αφού τα θέατρα θα παραμείνουν κλειστά για αρκετό καιρό μάλλον.

–Ποιες ήταν οι δυσκολίες ενός τέτοιου εγχειρήματος;

–Κυρίως οικονομικές, αφού σε τεχνικό επίπεδο το ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ μπορεί να υποστηρίξει παραστάσεις με ψηλές απαιτήσεις και η καλλιτεχνική κοινότητα της πόλης είναι εδώ παρούσα. Ο Δήμος Λεμεσού προικοδότησε πρώτος αυτή τη δράση και στη συνέχεια ήρθαν κοντά μας για στήριξη η εταιρία KEAN, η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ και η PSALTIS AUTO PARTS. Επίσης, είχαμε την υποστήριξη του κινηματογραφικού συνεργείου της MusicEra και της AVATON communications.

Το πρόγραμμα του πρώτου κύκλου παραστάσεων «Μένουμε σπίτι με το Παττίχειο» συνεχίζεται αυτή τη εβδομάδα με θέατρο και μουσική.

–Σκοπεύετε να παρατείνετε αυτή την πρωτοβουλία και μετά την άρση των μέτρων;

–Η κρίση γεννά ιδέες και μας κάνει όλους πιο ευρηματικούς, υπάρχουν σκέψεις και πλάνα για την επόμενη μέρα, για πιο στενή σχέση με την τεχνολογία…

–Τελικά, ο κορωνοϊός και όσα έφερε ήταν και μια ευκαιρία για να μετρήσουν δυνάμεις και οι πολιτιστικοί φορείς και να γίνουν πιο εξωστρεφείς;

–Δεν θεωρώ ότι ήμασταν εσωστρεφείς προηγουμένως, όμως είμαστε υποχρεωμένοι να προσαρμοστούμε στις συνθήκες και να ανατρέψουμε την «απραξία». Διαφορετικά κατεβάζεις τα ρολά μέχρι νεωτέρας… Αυτό δεν αρμόζει σε ένα θέατρο και δεν είναι ούτε και του χαρακτήρα μου.

–Ως Παττίχειο Θέατρο έχετε υπολογίσει ποια θα είναι η οικονομική ζημία, πόσο εύκολα θα μπορέσετε να επανέλθετε στην προτεραία κατάσταση;

–Όπως όλοι οι οργανισμοί ή εταιρίες θα έχουμε μια σημαντική οικονομική ζημιά λόγω της πλήρους αναστολής των εργασιών μας. Μπαίνουμε προς το παρόν σε μια πιο «αμυντική» διάταξη δυνάμεων! Αυτό που προέχει, είναι να διαφυλάξουμε όσο μπορούμε τη δυνατότητα των εργαζομένων μας και σε συνεργασία με τον δήμο της πόλης και την Πολιτεία, να βρούμε τρόπους να απαλύνουμε αυτή τη ζημιά. Είμαστε αισιόδοξοι υποχρεωτικά! Η κοινωνία της Λεμεσού να είναι σίγουρη ότι το Παττίχειο Δημοτικό Θέατρο θα παραμείνει ενεργό και θα συνεχίσει να ψυχαγωγεί το κοινό και να αγκαλιάζει τους καλλιτέχνες της πόλης μας.

Οι προβολές της εβδομάδας

- Τρίτη 7 Απριλίου, 7 το βράδυ: πρόγραμμα από το σύγχρονο ελληνικό τραγούδι - Αντώνης Γεωργίου / πιάνο, Μαλβίνα Γερμανού / τραγούδι, Γιώργος Γιωργαλλέτος / τραγούδι
- Τετάρτη 8 Απριλίου, 7 το βράδυ: Μια αποτύπωση της σημερινής πραγματικότητας - Γιώργος Κυριάκου / ηθοποιός, Θέκλα Φλουρή / ηθοποιός
- Πέμπτη 9 Απριλίου, 7 το βράδυ: Διεθνές ρεπερτόριο - Κωνσταντίνος Μακαρίτης / φλάουτο, Άρης Αντωνιάδης / πιάνο, Αντρέας Αροδίτης / τραγούδι
- Παρασκευή 10 Απριλίου, 7 το βράδυ: Ορχηστρικά – τραγούδι - Δημήτρης Παπαγγελίδης / κιθάρα, Μαριλίζα Παπαδούρη / βιολοντσέλο, Αγγελίνα Σωτηρίου / τραγούδι
- Σάββατο 11 Απριλίου 7 το βράδυ: «Ω γλυκύ μου έαρ…» - Αχιλλέας Ιωάννου / κλαρίνο, Κωνσταντίνος Σωκράτους / ανάγνωση κειμένων Παπαδιαμάντη, Πατήρ Νικόλαος Λυμπουρίδης / ψαλμοί.

Για να παρακολουθήσετε τις παραστάσεις μπορείτε να μπείτε στη σελίδα του Παττιχείου Θεάτρου www.pattihio.com.cy και να συνδεθείτε στο YouTube channel, πατώντας το κουμπί "WATCH LIVE".
Περισσότερες πληροφορίες για τις παραστάσεις μπορείτε να βρείτε και στη σελίδα του Παττιχείου Θεάτρου στο Facebook.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Υπεύθυνος Ύλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ ■ Διεύθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Μεγάλη Τετάρτη δανείζεται και πάλι η κυβέρνηση

Η Κυπριακή Δημοκρατία εκδίδει εγχώριο ομόλογο, με το οποίο θα αντλήσει από τις κυπριακές τράπεζες έως και 1,25 δισ. ευρώ

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Την Τρίτη, 7 Απριλίου, η Κυπριακή Δημοκρατία βγήκε στις αγορές, εκδίδοντας δύο νέα ευρωπαϊκά μεσοπρόθεσμα ομόλογα 7ετούς και 30ετούς διαρκείας και άντλησε 1,75 δισεκατομμύρια ευρώ. Τη Μεγάλη Τετάρτη, όμως, αναμένεται να δανειστεί ξανά χρήματα, αυτή τη φορά εκδίδοντας εγχώριο ομόλογο και λαμβάνοντας χρήματα από τις κυπριακές τράπεζες. Το ποσό που θα λάβει θα είναι της τάξης των 1 – 1,25 δισ. ευρώ, φτάνοντας τα ρευστά διαθέσιμα του κράτους στο τέλος Απρίλη πάνω από 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ ο δανεισμός θα είναι διαρκείας από μερικούς μήνες μέχρι και 3 έτη. Στις αρχές Μαρτίου 2020 τα ρευστά διαθέσιμα του κράτους ήταν στα 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ, από τότε όμως έχει ανακοινωθεί πρόγραμμα στήριξης της υγείας και των επιχειρήσεων, ενώ έχει πληρώσει μισθούς, συντάξεις και επιδόματα. Με τη ρευστότητα που θα αποκτήσει το κράτος, θα του επιτρέψει να υλοποιήσει το πλάνο περαιτέρω στήριξης της οικονομίας και της υγείας, ώστε να ξεπεραστεί η υγειονομική κρίση της πανδημίας, αλλά και η οικονομική κρίση που θα αφήσει πίσω της για τους επόμενους μήνες. Ήδη η κυβέρνηση είναι έτοιμη να ανακοινώσει επέκταση μέτρων ενίσχυσης των επιχειρήσεων για ακόμα 2 μήνες (ο πρώτος μήνας στήριξης σχεδόν ολοκληρώθηκε), αλλά και για άλλους 4 μήνες μερικής ενίσχυσης των επιχειρήσεων, όταν λήξει η επίσημη περίοδος. Σύνολο, δηλαδή, εξετάζεται ενίσχυση της οικονομίας για ακόμη 6 μήνες. Για τούτο εξάλλου είναι πολύ σημαντική η ύπαρξη ρευστότητας στο κράτος, ώστε να μπορέσει να πληρώσει τις υποχρεώσεις του και να εφαρμόσει τις πολιτικές του. Μέρος των ρευστών διαθεσίμων θα αποδειχθούν ιδιαιτέρως χρήσιμα για να γίνει και μια μερικώς υιοθέτηση των θέσεων των άλλων κομμάτων (πέρα του ΔΗΣΥ), ώστε η κυβέρνηση να καταφέρει να συγκεντρώσει την πλειοψηφία των βουλευτών που θα ψηφίσουν υπέρ του νομοσχεδίου για την παραχώρηση κυβερνητικών εγγυήσεων 2 δισ. στις τράπεζες για τόνωση της οικονομίας και ανάσχεση της κρίσης. Γιατί δίχως υιοθέτηση των θέσεων των άλλων κομμάτων δεν διαφαίνεται να περνά το νομοσχέδιο. Κρίσιμο σημείο στις προτάσεις των δύο μεγάλων της αντιπολίτευσης, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, αλλά και των μικρότερων κομμάτων, είναι πως το κυβερνητικό νομοσχέδιο των κρατικών εγγυήσεων δεν θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις ανάγκες, άρα και να εκπληρώσει τους στόχους που διακηρύσσει. Θεωρούν πως τα υφιστάμενα προγράμματα στήριξης των εισοδημάτων και των εργαζομένων θα πρέπει να διευρυνθούν και να επεκταθούν, ώστε να καλύψουν ακόμη περισσότερο τους εργαζομένους και να προστατευθεί η καταναλωτική δυνατότητα των πολιτών για σκοπούς διατήρησης της εσωτερικής αγοράς. Το σίγουρο πάντως είναι πως η κυβέρνηση θέλει το νομοσχέδιο των κρατικών εγγυήσεων να ψηφιστεί, θεωρώντας το ως ένα εργαλείο το οποίο είναι αναγκαίο και για το οποίο θα πρέπει μάλλον να κοπιάσει για να το χρησιμοποιήσει.

Η κυβέρνηση είναι έτοιμη να ανακοινώσει επέκταση μέτρων ενίσχυσης των επιχειρήσεων για άλλους 6 μήνες, στο πλαίσιο της στήριξης που δόθηκε από τις 16 Μαρτίου έως και τις 12 Απριλίου.

Το νομοσχέδιο των κρατικών εγγυήσεων θεωρείται ως ένα απαραίτητο εργαλείο και για το οποίο θα πρέπει μάλλον η κυβέρνηση να κοπιάσει για να το χρησιμοποιήσει.

Το κόστος των κινήσεων

Μετά τα έκτακτα μέτρα που ελήφθησαν για τον περιορισμό των επιπτώσεων της πανδημίας, η κυπριακή κυβέρνηση ανακοίνωσε μια σειρά δημοσιονομικών μέτρων για την ενίσχυση της ρευστότητας, τη στήριξη των επιχειρήσεων, του εισοδήματος των εργαζομένων και την προστασία των θέσεων εργασίας. Βάσει των επίσημων ανακοινώσεων από το Υπουργείο, εκτιμά πως η οικονομία θα συρρικνωθεί από 5 - 9,7%, ενώ η ανεργία από το 5,5% που είχε φτάσει στην Κύπρο θα ανέβει πάλι στα επίπεδα του 9%. Εντός του δελτίου ενημέρωσης των επενδυτών που συνόδευε την έκδοση των δύο ομολόγων, το Γραφείο Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους αναφέρει πως αναμένει για το 2020 έλλειμμα περίπου της τάξης του 4% του ΑΕΠ ως αποτέλεσμα του αντίκτυπου που θα επιφέρει στην οικονομική δραστηριότητα η πανδημία του κορωνοϊού, η οποία θα πλήξει τόσο τα έσοδα όσο και τις δαπάνες, καθώς και από τον προσωρινό δημοσιονομικό αντίκτυπο που θα έχουν τα μέτρα για αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας.

Την ίδια ώρα, το κράτος αναθεώρησε προς τα πάνω και προχώρησε σε αύξηση των χρηματοδοτικών αναγκών του για το 2020, κατά 3,25 δισεκατομμύρια ευρώ. Έτσι δικαιολογούνται εξάλλου και οι κινήσεις εξόδου με τα δύο ευρωομόλογα και περίπου μετά από μία εβδομάδα με το εγχώριο ομόλογο από τις κυπριακές τράπεζες. «Λόγω του υψηλού βαθμού αβεβαιότητας και της εξάπλωσης του κορωνοϊού, που θέτουν το ερώτημα πόσο καιρό θα διαρκέσει η ασθένεια αυτή και ποια θα είναι η επίδρασή της στη διεθνή οικονομία, καθώς και στις διεθνείς αγορές, η Κυπριακή Δημοκρατία αποφάσισε να αναθεωρήσει το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησής της που καταρτίστηκε τον Δεκέμβριο του 2019 και αναφερόταν σε μέγιστες χρηματοδοτικές ανάγκες για το 2020 ύψους 2,25 δισεκατομμυρίων ευρώ, σε χρηματοδοτικές ανάγκες ύψους 5,5 δισεκατομμυρίων ευρώ», αναφέρει χαρακτηριστικά. Όπως εξήγησαν με τη σειρά τους οικονομικοί κύκλοι στην «Κ», η επίπτωση στην κυπριακή οικονομία θα έχει τρία βασικά γνωρίσματα. Πρώτο και κύριο, θα είναι αυτό του τουριστικού κλάδου, επειδή το προφίλ της οικονομίας της χώρας στηρίζεται πολύ σε αυτόν, αναμένοντας κατακόρυφη μείωση στις διεθνείς αφίξεις, αλλά και μαζικές ακυρώσεις των κρατήσεων που έχουν γίνει. Συν τοις άλλοις, αναμένεται και πτώση της εσωτερικής τουριστικής κίνησης, λόγω της δικαιολογημένης επιφυλακτικότητας των πολιτών για τον ιό. Δεύτερον, αναμένεται να συνεχιστεί η αβεβαιότητα που επηρεάζει τους δείκτες καταναλωτικής εμπιστοσύνης και του επιχειρηματικού κλίματος. Τρίτον, σύμφωνα με τις πηγές θα επηρεαστούν σε μεγάλο βαθμό οι εξαγωγές των αγαθών και υπηρεσιών, ενώ θα υπάρξει αναταραχή από τις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές.

«Αλμυρό» το επιτόκιο

Αν και χαρακτηρίστηκε από χρηματιστηριακούς κύκλους «αλμυρό» το επιτόκιο και αποτέλεσμα βεβιασμένης κίνησης η έξοδος στις διεθνείς αγορές, το 7ετές ομόλογο που εκδόθηκε την Τρίτη, ύψους 1,25 δισ. ευρώ, τιμολογήθηκε με απόδοση +165 μονάδες βάσης πάνω από την τιμή αναφοράς mid-swaps και το 30ετές ομόλογο, ομόλογο ύψους 500 εκατ. ευρώ, τιμολογήθηκε με απόδοση +215 μονάδες βάσης πάνω από την τιμή αναφοράς mid-swaps. Οι συνολικές προσφορές ανήλθαν στα 2,6 δισ. ευρώ, με τα 1,8 δισ. ευρώ να αφορούν το 7ετές και 800 εκατ. ευρώ αφορούν το 30ετές. Ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης εξέφρασε την ικανοποίησή του για την ολοκλήρωση της έκδοσης δύο ομολόγων, σημειώνοντας πως το ύψος της συνολικής προσφοράς καταδεικνύει ότι σε αυτή τη δύσκολη διεθνή οικονομική συγκυρία, η οποία χαρακτηρίζεται από μεγάλη αβεβαιότητα λόγω των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας, η κυπριακή οικονομία συνεχίζει να περιβάλλεται με εμπιστοσύνη από τις διεθνείς αγορές. «Πρώτιστο μέλημα της κυβέρνησης αυτή την περίοδο είναι να διασφαλίσουμε τα αναγκαία εφόδια, για να ακολουθήσουμε τις συνετές εκείνες πολιτικές που θα μας επιτρέψουν να στηρίξουμε το κράτος πρόνοιας και το σύστημα υγείας, τους εργαζόμενους και τις ευάλωτες ομάδες, αυτή τη δύσκολη για τη χώρα περίοδο, μέχρι την ανάκαμψη της οικονομίας», σημείωσε.

Η πανδημία έφερε στασιμότητα στις μεγάλες επενδύσεις

Προβλέπονται ζημιές εκατομμυρίων από τις τρίμηνες καθυστερήσεις στα ήδη προγραμματισμένα έργα ανάπτυξης

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Ζημιές εκατομμυρίων αναμένεται να προκαλέσει η πανδημία, σε μεγάλες επενδύσεις που είναι σε εξέλιξη ή προγραμματίζονται. Ήδη επενδύσεις για τις οποίες έχουν επενδυθεί πολλές δεκάδες ή και εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ ήρθαν αντιμέτωπες με την αναπόφευκτη στασιμότητα στις εργασίες και τις διαδικασίες προώθησης και αποπεράτωσης των έργων, που έχει ως συνέπεια η ολοκλήρωσή τους να καθυστερήσει στην καλύτερη των περιπτώσεων, περίπου τρεις μήνες. Χρονοδιαγράμματα, τα οποία έχουν τεθεί, πάνε περίπατο και οι εταιρείες επαναπροσδιορίζουν τους στόχους τους ώστε να ελαχιστοποιήσουν τις ζημιές. Για παράδειγμα το καζίνο θέρετρο City of Dream Mediterannean στη Λεμεσό, το οποίο φαίνεται να χάνει το τρένο για το 2021, οπότε και ήταν προγραμματισμένη η ολοκλήρωσή του. Σε ανάλογη θέση και η μαρίνα Αγίας Νάπας, η οποία αναστέλλει τα πλάνα για την εμπορική της ανάπτυξη και βρίσκεται σε στάση αναμονής για το κατά πόσο θα πρέπει να αλλάξει πλεύση και στις εμπορικές συμφωνίες δεδομένου ότι εταιρείες εστίασης θα αλλάξουν τα πλάνα τους και θα περιορίσουν τα ανοίγματά του, όταν θα περάσει η πανδημία. Την ίδια ώρα η μαρίνα Παραλιμνίου καθυστερεί τα πλάνα της για πωλήσεις των οικιστικών μονάδων της, ενώ είναι σε στάση αναμονής για την έγκριση της πολεοδομικής άδειας της από τις κρατικές υπηρεσίες.

Η εμπορική ζώνη της μαρίνας Αγίας Νάπας δεν θα λειτουργήσει Ιούνιο και πλέον ο νέος στόχος είναι ο Σεπτέμβριος, σύμφωνα με τον κ. Καραμοντάνη.

Δεδομένη θεωρείται η καθυστέρηση μέχρι 2-3 μηνών στην παράδοση του καζίνου θερέτρου City of Dream Mediterannean, μια επένδυση ύψους μισού δισ. ευρώ.

Επενδύσεις προς ακύρωση

Είναι δεδομένο ότι με το που σταμάτησαν τα εργοτάξια και η οικοδομική δραστηριότητα θα υπάρξουν καθυστερήσεις στις άμεσες ξένες επενδύσεις και στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων αναφέρει στην «Κ» ο Γιώργος Καμπανέλλας, γενικός διευθυντής του Invest Cyprus. Αυτό που δεν μπορούμε ακόμα να γνωρίζουμε είναι το κατά πόσο θα αλλάξουν τα επενδυτικά πλάνα και αποφάσεις των επενδυτών. Από την άλλη, υπάρχουν και οι δυνητικοί επενδυτές. Σίγουρα υπάρχει καθυστέρηση στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων και στην υλοποίηση ειλημμένων επενδυτικών αποφάσεων και στην μετακίνηση έδρας εταιρειών στην Κύπρο. Σίγουρα θα καθυστερήσουν αυτές που είναι σε εξέλιξη αναφέρει ο κ. Καμπανέλλας, αν και μπορεί αυτή η καθυστέρηση να κοστίσει ή να ακυρώσει νέες επενδύσεις από το να έλθουν στην Κύπρο. Για παράδειγμα μια αλυσίδα ξενοδοχείων, η οποία μελετούσε την επέκτασή της στην Κύπρο και στην Ελλάδα, με τα νέα δεδομένα στον τουρισμό μπορεί να καθυστερήσει τα σχέδιά της για επέκταση, αφού θα έχει να αντιμετωπίσει άλλα θέματα πλέον. Τις μικρότερες επιπτώσεις επωμίζονται οι επενδύσεις στον τομέα των ΑΠΕ σύμφωνα με τον Invest Cyprus.

Headquartering στην Κύπρο

Καθυστερήσεις σημειώνονται και στις επενδυτικές αποφάσεις διεθνών εταιρειών για εγκατάσταση της έδρας τους στην Κύπρο. Πρόκειται για κεφάλαιο στο οποίο επενδύει σε μεγάλο βαθμό ο Invest Cyprus, κυρίως όσον αφορά εταιρείες υψηλής τεχνολογίας που έχουν στα πλάνα τους στην Κύπρο. Σε αυτή την περίπτωση η κατάσταση με τον ιό καθυστερεί κάποια από τα σχέδια. Από τη στιγμή που δεν μπορούν να γίνουν ταξίδια είναι ένας άλλος σημαντικός παράγοντας που βάζει στον πάγο επενδύσεις. Ο κ. Καμπανέλλας τόνισε ότι ο Invest Cyprus αλλά και ο ιδιωτικός τομέας συνεχίζει να είναι σε επικοινωνία με τους υφιστάμενους, αλλά και τους δυνητικούς επενδυτές. Πρόκειται για παγκόσμια κρίση, στην οποία βρέθηκαν όλες οι χώρες και το στοίχημα είναι όταν θα εξέλθουμε να συνεχίσει η Κύπρος να είναι ελκυστικός προορισμός και ανταγωνιστικός.

Καζίνο από το 2022;

Καθυστέρηση μέχρι τρεις μήνες θα έχει, βάσει των υφιστάμενων δεδομένων, και το καζίνο θέρετρο City of Dream Mediterannean στη Λεμεσό. Αυτό σημαίνει ότι ίσως οι εργασίες δεν θα ολοκληρωθούν στο τελευταίο τετράμηνο του 2021 αλλά ενδεχομένως να πάρει παράταση για το 2022. Σε αυτό συντείνει και το γεγονός ότι την κατασκευή του έργου έχει αναλάβει η ελληνική κοινοπραξία AVAX – TERNA J.V, η βάση της οποία βρίσκεται στην Ελλάδα, με ό, τι αυτό συνεπάγεται με τους περιορισμούς στα αεροδρόμια της χώρας. Υπενθυμίζεται ότι πρόκειται για επένδυση ύψους μισού δισ. ευρώ, η οποία εκτείνεται σε έκταση 545,000 τ.μ. Η επένδυση περιλαμβάνει την ανέγερση πολυτελούς ξενοδοχείου 16 ορόφων το οποίο θα ανεγερθεί πάνω από το καζίνο, χωρητικότητας 473 δωματίων, και 24 σουιτών. Στο ισόγειο του συγκροτήματος, θα λειτουργούν πέντε εστιατόρια και μπαρ παγκόσμιας κλάσης, εμπορικό κέντρο 1,700 τ.μ., αίθουσα χορού, κέντρο ευεξίας και γυμναστήριο. Οι εγκαταστάσεις του καζίνο θα περιλαμβάνουν χώρο παιγνίου, έκτασης 7,500 τ.μ. με 136 τραπέζια και 1.000 παιγνιομηχανές. Σε ανεξάρτητο κτίριο, χωροθετείται το συνεδριακό και εκθεσιακό κέντρο συνολικού εμβαδού 9,600 τ.μ. με δυνατότητα φιλοξενίας διεθνών συνεδρίων και εκθέσεων. Ο εξωτερικός σχεδιασμός του έργου θα περιλαμβάνει τρεις πισίνες, χώρους αναψυχής, παιδότοπους, αθλητικές εγκαταστάσεις και αμφιθέατρο.

Αλλάζουν τα σχέδια

Στην περίπτωση της μαρίνας Αγίας Νάπας, η παύση των έργων μεταφράζεται σε καθυστέρηση στην πορεία υλοποίησης των έργων και στις παραδόσεις τμημάτων του έργου. Σημειώνεται ότι ήδη το κομμάτι της μαρίνας έχει ολοκληρωθεί και είναι έτοιμη να δεχτεί σκάφη, είναι επανδρωμένη, όπως επίσης και οι υπηρεσίες του κράτους, όπως τελωνείο, υγειονομικές υπηρεσίες, λιμενική αστυνομία. Αυτό που δεν θα γίνει είναι ότι η μαρίνα δεν θα ανοίξει για την εμπορική χρήση για τα σκάφη, κάτι που αναμενόταν να γίνει από τον Μάρτιο, όμως δεν έγινε υπό το βάρος της περιρρέουσας ατμόσφαιρας της πανδημίας. Πλέον αναμένεται να μεταφερθεί είτε 1η Μαΐου, είτε 1η Ιουνίου πλέον αναλόγως των εξελίξεων, αναφέρει στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος της M.M Makronisos Marina Ltd Σταύρος Καραμοντάνης. Επισημαίνει την καθυστέρηση που θα υπάρξει επίσης και στη λειτουργία της εμπορικής ζώνης της μαρίνας για το κοινό, η οποία ήταν προγραμματισμένη να γίνει τον Ιούνιο, ωστόσο, βάσει των νέων δεδομένων, αυτό δεν αναμένεται τουλάχιστον πριν από τον Σεπτέμβρη. «Το ότι χάνουμε την σεζόν του καλοκαιριού αυτό είναι πραγματικότητα» αναφέρει ο κ. Καραμοντάνης. Την ίδια ώρα, ένα άλλο ζήτημα που προκύπτει είναι τα προβλήματα που θα έχουν οι εταιρείες εστίασης στην Κύπρο. Σε αυτό το στάδιο δεν υπάρχει ένδειξη για ακύρωση συμφωνιών με τη μαρίνα Αγίας Νάπας, αλλά υπάρχει αβεβαιότητα για την αυριανή μέρα. Καθυστέρηση θα υπάρχει και με τις παραδόσεις διαμερισμάτων. Δεν μπορεί τώρα να γίνει κοστολόγηση της καθυστέρησης. Όσο περισσότερο παρατείνεται το πρόβλημα, τόσο περισσότερους μήνες θα χρειαστεί για το recovery. Το πόσο θα επηρεάσει την εξέλιξη του έργου η παρούσα κατάσταση, εξαρτάται από το πόσο θα κρατήσει ο περιορισμός και ακολούθως ποια θα είναι η μεταβατική περίοδος της χαλάρωσης των μέτρων. Σημαντική η επανέναρξη πτήσεων από το εξωτερικό στην περίπτωση της μαρίνας Αγίας Νάπας, εφόσον ο βασικός εργολάβος του έργου είναι η ελληνική ΤΕΡΝΑ.

Σίγουρα θα υπάρχουν καθυστερήσεις στις υπό εξέλιξη επενδύσεις, ωστόσο, το ζήτημα είναι αν αυτή η αδράνεια αποτρέψει νέες επενδύσεις από το να έρθουν στην Κύπρο αναφέρει ο Invest Cyprus.

Πωλήσεις από Σεπτέμβριο

Στην περίπτωση της μαρίνας Παραλιμνίου, μια επένδυση ύψους 100 εκατομμυρίων η διαδικασία βρίσκεται ακόμα στο στάδιο της αδειοδότησης, ενώ τα έργα δεν έχουν ξεκινήσει. «Είναι καλό το ότι δεν ξεκίνησε ακόμα το έργο διότι αυτό σημαίνει ότι το έργο θα έμενε στη μέση», αναφέρει στην «Κ» ο Ανθούλης Κουντούρης CEO της PMV Maritime Holdings, ο οποίος εξέφρασε την ελπίδα οι εργασίες να ξεκινήσουν τελικά τον Οκτώβρη και όχι αργότερα.

Υπάρχει μια καθυστέρηση λόγω γραφειοκρατίας, η οποία είναι λογική από τη στιγμή που το κράτος υπολειτουργεί και η επικοινωνία με τις υπηρεσίες είναι ακόμα πιο δύσκολη. Η προθεσμία από την έναρξη των εργασιών είναι 24 μήνες για την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του έργου που αφορά τα λιμενικά έργα, τη λειτουργία της μαρίνας τις κρατικές υπηρεσίες και το εμπορικό κομμάτι, ενώ δώδεκα μήνες αργότερα αναμένεται να γίνει η παράδοση των τουριστικών κατοικιών. Πάντως, αν και μέχρι στιγμής δεν εκτιμάται ότι θα υπάρχουν σοβαρές καθυστερήσεις στο έργο, υπολογίζεται ότι θα αναβληθεί η διαδικασία πώλησης των διαμερισμάτων. Αρχικός στόχος ήταν οι πωλήσεις να ξεκινήσουν τον Ιούνιο του 2020, όπως φαίνεται πλέον οι πωλήσεις θα μετατίθενται μετά τον Σεπτέμβριο. Φυσικά, όπως εξηγεί ο κ. Κουντούρης, πρόκειται για διαδικασία, η οποία δεν εξαρτάται μόνο από την εξέλιξη της πανδημίας στην Κύπρο, αλλά και από την κατάσταση στις χώρες στις οποίες απευθύνεται το έργο, όπως για παράδειγμα την Αγγλία, τη Ρωσία, το Ισραήλ, την Αίγυπτο και τον Λίβανο. Αυτό που μέχρι στιγμής δεν φαίνεται να διαφοροποιείται είναι οι τιμές πώλησης των οικιστικών μονάδων, αλλά αυτό θα ξεκαθαρίσει στους επόμενους μήνες.

Με αλλαγές τα σχέδια υποστήριξης των εταιρειών

Οικονομική ένεση από την κυβέρνηση μέχρι τον Οκτώβριο στις επιχειρήσεις αποφασίζει σήμερα το Υπουργικό Συμβούλιο

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Τα μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων αναμένεται να δει σήμερα εκ νέου το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο σύμφωνα με πληροφορίες φαίνεται να συναινεί στην επέκτασή τους για άλλους επτά μήνες. Ωστόσο, νεότερες πληροφορίες αναφέρουν ότι δεν πρόκειται απλώς για επέκταση των υφιστάμενων σχεδίων, αλλά ότι θα περιλαμβάνει κάποιες ρυθμίσεις και αλλαγές σε σχέση με τα υφιστάμενα. Αυτό που αναμένεται να αλλάξει είναι η προσθήκη περιορισμών και προϋποθέσεων ώστε να αποφεύγονται οι πιθανότητες να υπάρξουν καταχρήσεις, και από την άλλη να είναι εφικτή η αξιοποίηση των σχεδίων από το σύνολο των επιχειρήσεων χωρίς ανησυχίες και επιφυλάξεις. Όλη η προσπάθεια είναι να μη γίνουν απολύσεις και να υπάρχει στήριξη του κράτους εκεί που πραγματικά χρειάζεται η κάθε επιχείρηση και ο κάθε κλάδος, χωρίς να γίνονται καταχρήσεις. Επέκταση αναμένεται και για το σχέδιο των αυτοτελώς εργαζομένων. Σύμφωνα με πληροφορίες

Το δημοσιονομικό κόστος από τα μέτρα έχει υπολογιστεί ότι ανέρχεται στα 240 εκατομμύρια μηνιαίως.

Με τις αποφάσεις που αναμένονται σήμερα από το Υπουργικό, στην ουσία ανοίγει ο δρόμος για μαζική αξιοποίηση των σχεδίων του Υπουργείου Εργασίας εκτιμά η ΟΕΒ.

της «Κ» αυτό που θα περάσει σήμερα είναι η επέκταση των μέτρων για τρεις+ τέσσερις μήνες, άρα συνολικά η στήριξη θα ισχύσει μέχρι τον Οκτώβριο. Υπενθυμίζεται ότι το πρώτο πακέτο στήριξης των επιχειρήσεων έχει ισχύ μέχρι τα μέσα Απριλίου. Η παράταση στα μέτρα θα αφορά τα σχέδια για τις επιχειρήσεις που έχουν αναστείλει τις εργασίες τους, μερικώς ή πλήρως και για τους αυτοτελώς εργαζομένους. Το δημοσιονομικό κόστος από τα τρία σχέδια έχει υπολογιστεί στα 240 εκατομμύρια ευρώ μηνιαίως.

Και για ομίλους

Πρόνοια έχει ληφθεί και για ομίλους εταιρειών. Μάλιστα, το Υπουργείο Εργασίας έχει ήδη αναρτήσει στην ιστοσελίδα του το έντυπο αιτήσεων ομίλων εταιρειών για το Ειδικό Σχέδιο Αναστολής Εργασιών, για την υποβολή αιτήματος από Ομίλους Εταιρειών, με σκοπό την παραχώρηση έγκρισης από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Πλέον προνοείται ότι οι εταιρείες του Ομίλου που ασχολούνται με την ίδια οικονομική δραστηριότητα θεωρούνται ως μια ενιαία αίτηση για συμμετοχή του Ομίλου σε Ειδικό Σχέδιο Αναστολής Εργασιών.

Με βοήθεια του Κόκκινου

Φαίνεται ότι η κρίση έχει καταστήσει πιο επιτακτική από ποτέ την ψηφιοποίηση των κρατικών υπηρεσιών. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», με στόχο η διαδικασία να μην προσκρούσει στα γραφειοκρατικά γρανάζια, έχει ζητηθεί η συμβολή του νεοσύστατου Υφυπουργείου Καινοτομίας. Το ζητούμενο είναι η δημιουργία ενός προγράμματος μηχανογράφησης όλων των δεδομένων και των αιτήσεων, προκειμένου η καταβολή των ενισχύσεων και των ειδικών ανεργιακών επιδομάτων να γίνεται ηλεκτρονικά.

Ικανοποίηση από ΟΕΒ

Την ικανοποίησή της για τις προθέσεις της κυβέρνησης εκφράζει η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων. Μιλώντας στην «Κ» ο γενικός διευθυντής της ΟΕΒ Μιχάλης Αντωνίου τόνισε ότι επρόκειτο για αίτημα της ΟΕΒ το οποίο είχαν μεταφέρει τόσο στον υπουργό Οικονομικών όσο και στην Υπουργό Εργασίας τις προηγούμενες ημέρες. Ανέφερε ότι η προσπάθεια είναι να δοθούν τέτοιες διασφαλίσεις ώστε να απαλλαγούν οι επιχειρήσεις από τα διλήμματα ως προς το αν θα αξιοποιήσουν ή όχι τα σχέδια. Επισήμανε ότι με τις αποφάσεις που αναμένονται σήμερα από το Υπουργικό, στην ουσία ανοίγει ο δρόμος για μαζική αξιοποίηση των σχεδίων του Υπουργείου Εργασίας. Όσον αφορά το θέμα των απολύσεων η ΟΕΒ αναφέρει ότι εδώ και μέρες καλεί τα μέλη της να μην προβούν σε απολύσεις εξαιτίας των προβλημάτων με την πανδημία, μέχρις ότου δοθεί ο χρόνος στην κυβέρνηση να εξαγγείλει τις νέες της αποφάσεις όπως προκύπτουν μετά από συζητήσεις με τους κοινωνικούς εταίρους.

Τι προνοούν τα σχέδια

Υπενθυμίζεται ότι βασική προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο υφιστάμενο σχέδιο ολικής αναστολής είναι να μην έχει απολυθεί οποιοσδήποτε εργοδοτούμενος από την 1η Μαρτίου 2020 και σε περίπτωση έγκρισης της αίτησης, να μην απολυθεί κανείς εργαζόμενος τόσο για την περίοδο συμμετοχής της επιχείρησης στο Σχέδιο όσο και για επιπρόσθετη περίοδο ίση με την περίοδο συμμετοχής στο Σχέδιο συν έναν επιπλέον μήνα. Το υφιστάμενο σχέδιο πλήρους αναστολής εργασιών της επιχείρησης προνοεί ότι για επιχειρήσεις που εργοδοτούν πέραν των εννέα εργοδοτουμένων θα καταβληθεί Ειδικό Ανεργιακό Επίδομα στο 90% των εργοδοτουμένων τους, εφόσον πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις που έχουν καθοριστεί. Για την περίοδο για την οποία θα καταβληθεί το Ειδικό Ανεργιακό Επίδομα, ο εργοδότης απαλλάσσεται από την υποχρέωσή του για την καταβολή του μισθού στους εργοδοτούμενους του που έλαβαν το εν λόγω επίδομα. Σε περίπτωση κατά την οποία έχει καταβληθεί μισθός και για την περίοδο για την οποία θα λάβουν εργοδοτούμενοι το Ειδικό Ανεργιακό Επίδομα, το μέρος του μισθού που αντιστοιχεί σε αυτή την περίοδο δύναται να συμψηφιστεί από τον εργοδότη. Η περίοδος καταβολής του Ειδικού Ανεργιακού Επιδόματος θα θεωρείται περίοδος εξομοιούμενης ασφάλισης για σκοπούς εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και θα πιστωθεί αναλόγως ο ασφαλιστικός λογαριασμός του δικαιούχου.

Πώς υπολογίζεται το ανεργιακό

Βάσει των σχεδίων, το ανώτατο ποσό που δύναται να καταβληθεί ως Ειδικό Ανεργιακό Επίδομα για περίοδο ενός μήνα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.214 ευρώ. Για μισθωτά πρόσωπα για τα οποία πληρούνται οι ασφαλιστικές προϋποθέσεις αναφορικά με το ανεργιακό επίδομα με βάση τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο, στο 60% της αξίας των ασφαλιστικών μονάδων σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο. Για μισθωτά πρόσωπα για τα οποία δεν πληρούνται οι ασφαλιστικές προϋποθέσεις με βάση τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο και είναι ασφαλισμένοι στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων τον Ιανουάριο 2020 και θα καταβάλλεται Ειδικό Επίδομα υπό προϋποθέσεις, το ύψος του οποίου θα καθοριστεί με μεταγενέστερη Απόφαση. Υπογραμμίζεται ότι το Ειδικό Ανεργιακό Επίδομα δεν παρέχεται για καμία περίοδο για την οποία ο εργοδοτούμενος λαμβάνει ανεργιακό επίδομα, ειδικό επίδομα ασθενείας, επίδομα ασθενείας, επίδομα ειδικής άδειας ή άλλες παρόμοιες παροχές από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στο παρόν σχέδιο μπορούν να ενταχθούν και οι εργαζόμενοι στην τουριστική βιομηχανία, μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου αναστολής εργασιών.

Πρόγραμμα μηχανογράφησης των αιτήσεων ώστε οι διαδικασίες και οι πληρωμές να γίνονται με πιο ταχείς ρυθμούς τρέχει το Υφυπουργείο Καινοτομίας.

Το Αρεταίειο έτοιμο να συνδράμει στην εθνική προσπάθεια

Ο πρόεδρος του ιδιωτικού νοσηλευτηρίου, Δρ Βαρνάβας Παπαναστασίου, μιλάει στην «Κ» για τους σχεδιασμούς κατά της πανδημίας

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΛΥΤΡΑ**

Το Αρεταίειο Νοσοκομείο έχει οργανωθεί και θωρακιστεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό απέναντι στην πανδημία του κορωνοϊού, ώστε να προστατεύσει τους ασθενείς και το προσωπικό του. Σε συνέντευξή του στην «Κ», ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδιωτικού νοσηλευτηρίου εξηγεί ποιοι σχεδιασμοί έγιναν, αναφέρει πώς άλλαξε ο τρόπος λειτουργίας του, καθώς και τις οικονομικές δυσκολίες που επέφερε η υγειονομική κρίση στο Αρεταίειο. Μετέφερε, μάλιστα, το μήνυμα ότι μέσα στη δίνη της πανδημίας πρέπει να υπάρχουν μονάδες υγείας οι οποίες να μπορούν να διαχειρίζονται και όλα τα υπόλοιπα, κυρίως τα επείγοντα, περιστατικά, καθώς παγκοσμίως εκφράζεται η ανησυχία ότι θα χαθούν πολλές ζωές, εξαιτίας άλλων προβλημάτων υγείας, την ώρα που η προσοχή είναι στραμμένη στη θεραπεία των ατόμων που έχουν μολυνθεί με κορωνοϊό. Τέλος, δεν παρέλειψε να εκφράσει και την ελπίδα του ότι το τέλος αυτής της κρίσης θα μας διδάξει ότι πρέπει ενωμένοι να επιτύχουμε την καλύτερη δυνατή οργάνωση του συστήματος υγείας.

–Έχετε διαχειριστεί επιβεβαιωμένα περιστατικά κορωνοϊού στο Αρεταίειο;

–Είχαμε περιστατικά τα οποία εκ των υστέρων αποδείχθηκε ότι ήταν επιβεβαιωμένα περιστατικά της νόσου COVID-19, καθώς όταν έφτασαν στο νοσοκομείο ήταν ασυμπτωματικοί. Επίσης, τα περιστατικά δεν αφορούσαν σε ασθενείς που νοσηλεύονταν, αλλά που είχαν επισκεφθεί τα ιατρεία του νοσηλευτηρίου και το ΤΑΕΠ. Μόλις ενημερώθηκε το Αρεταίειο, ξεκίνησε η ιχνηλάτηση και ανάμεσα στα άτομα του προσωπικού. Το αποτέλεσμα των μέτρων που ήδη λαμβάνονταν στο νοσοκομείο ήταν το ότι ο ιός δεν μεταδόθηκε ανάμεσα στα μέλη του προσωπικού ούτε και σε άλλους ασθενείς. Επίσης, οι ασθενείς αντιμετωπίζονται ως να είναι ήδη φορείς του ιού. Το νοσοκομείο έχει χωριστεί σε ζώνες και το προσωπικό χρησιμοποιεί και τηρεί όλα τα μέσα και τα μέτρα προστασίας του, αναλόγως των καθηκόντων του. Υπάρχει πλήρης επάρκεια σε προστατευτικό εξοπλισμό στο Αρεταίειο, αλλά γίνεται ορθολογιστική χρήση του, προκειμένου να μη βρεθεί το νοσοκομείο σε δυσμενή θέση, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Το ότι δίνουμε έμφαση στο προσωπικό αφορά και στη δυνατότητα του νοσοκομείου να φέρει εις πέρας την αποστολή που του ανατέθηκε, δηλαδή την περίθαλψη των επειγόντων περιστατικών.

–Έχουν καταρτιστεί, δηλαδή, εσωτερικά πρωτόκολλα;

–Είχαμε εκπονήσει από την αρχή κάποια πρωτόκολλα, τα οποία φάνηκε ότι συνάδουν κατά πολύ με αυτά του Υπουργείου Υγείας. Από την πρώτη στιγμή, απαγορεύθηκε η είσοδος σε συνοδούς και σε επισκέπτες ασθενών. Παρέμειναν ανοικτές δύο είσοδοι, μία για το προσωπικό και μία για τους ασθενείς, όπου γίνεται έλεγχος με ερωτηματολόγια και θερμομετρήσεις, ενώ αν δεν πρόκειται για προγραμματισμένη επίσκεψη, δεν επιτρέπεται σε κανέναν η είσοδος. Οι γιατροί καταρτίζουν καταλόγους των ασθενών τους, ώστε αν κάποιος δεν συμπεριλαμβάνεται, δεν του επιτρέπεται να εισέλθει στο Αρεταίειο. Η διαχείριση των ασθενών γίνεται ως να είναι δυνητικά μολυσμένοι, άρα το προσωπικό φορά μάσκα, γυαλιά και γάντια μιας χρήσης, ενώ ανάλογα με

Το Αρεταίειο Νοσοκομείο λαμβάνει αυστηρότατα μέτρα προφύλαξης του προσωπικού και των ασθενών από τις 16/03/2020. Τα μέτρα σχεδιάσθηκαν με βάση τα βέλτιστα διεθνή πρότυπα, μετά από συνεδριάσεις των επιτροπών του νοσοκομείου για Λοιμώξεις και Διαχείριση Κρίσεων.

Αυτό που δεν πρέπει να ξεχνούμε ως γιατροί είναι ότι μέχρι σήμερα διαδραματίζαμε ένα ευρύτερο ρόλο, με την περίθαλψη ασθενών με διάφορα άλλα προβλήματα υγείας, επισημαίνει ο Δρ Παπαναστασίου.

τη ζώνη όπου εργάζεται το προσωπικό, έχει τύχει της κατάλληλης εκπαίδευσης και προμήθειας με τον απαραίτητο εξοπλισμό. Οι γιατροί έχουν λίστα των ραντεβού τους και τα διεκπεραιώνουν τηλεφωνικώς, ενώ οι ασθενείς στέλνουν ηλεκτρονικά τις αναλύσεις και τις άλλες εξετάσεις τους – μόνο σε περιπτώσεις που είναι αναγκαίες οι εξετάσεις των ασθενών αυτοί έρχονται στο νοσοκομείο.

–Πώς έχει γίνει ο διαχωρισμός ζωνών στο νοσοκομείο;

–Σε μέρος του ισογείου και στον πρώτο όροφο βρίσκονται τα γραφεία των ιατρών και η περιοχή αυτή αποτελεί μία ζώνη. Ως εκ τούτου, ένας ασθενής θα μπει από την είσοδο και κατ' ευθείαν θα μεταβεί προς το γραφείο του ιατρού με τον οποίο έχει ραντεβού. Ο στόχος μας είναι να αποφεύγονται οι άσκοπες μετακινήσεις από τη μία ζώνη στη άλλη, χωρίς λόγο, τόσο των ασθενών, όσο και του προσωπικού. Οι θάλαμοι είναι στον δεύτερο και στον τρίτο όροφο, ενώ στον τρίτο είναι τα χειρουργεία και η ΜΕΘ του Αρεταίειου.

–Η επίταξη προσωπικού δυσχεραίνει το έργο σας;

–Προς το παρόν, έχει επιταχθεί μία πνευμονολόγος από το Αρεταίειο, αλλά αν επιταχθούν νοσηλευτές ΜΕΘ, αυτή θα κλείσει χωρίς το προσωπικό που τη στελεχώνει να μπορεί το νοσοκομείο να νοσηλεύει σοβαρά περιστατικά. Αν και η λειτουργία του νοσοκομείου έχει μειωθεί, ακόμα και άνω του 50%, υπάρχει προσωπικό που ανήκει σε ευπαθείς ομάδες και γονείς με μικρά παιδιά που πρέπει να είναι με άδεια στο σπίτι τους. Ο αριθμός του προσωπικού τώρα βρίσκεται σε οριακό επίπεδο, αλλά υπάρχει η δυνατότητα να ανταποκριθεί το νοσοκομείο στον ρόλο που του έχει ανατεθεί.

–Ποια είναι η ροή των επειγόντων περιστατικών, προς το παρόν και, κατά συνέπεια, η οικονομική κατάσταση του νοσηλευτηρίου;

–Οικονομικά προβλήματα σίγουρα υπάρχουν. Ως μέτρο προστασίας, όλα τα δωμάτια έχουν γίνει μονόκλινα, άρα μπορούμε να διαχειριστούμε πολύ μικρότερο αριθμό ασθενών, ενώ έχουν περιοριστεί –σχεδόν είναι μηδαμινά– τα μη επείγοντα περιστατικά. Ως εκ τούτου, επειδή δεν έχουμε απολύσει προσωπικό, τα έξοδά μας παραμένουν τα ίδια, αλλά τα έσοδα έχουν μειωθεί ακόμα και σε επίπεδα κάτω του 50%. Θεωρούμε πως, όταν θα ανακοινωθούν τα μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων, θα ληφθούν υπ' όψιν και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια.

–Έχει γίνει σχεδιασμός ώστε, αν χρειαστεί, το νοσηλευτήριο να συμβάλει στη νοσηλεία ασθενών με κορωνοϊό;

–Το Αρεταίειο έχει κάνει σχεδιασμό ώστε, αν του ζητηθεί, να συνδράμει την εθνική προσπάθεια για την αντιμετώπιση της νόσου. Υπάρχει πλάνο για διπλασιασμό των κλινών στην ΜΕΘ και αξιοποίηση των αναπνευστήρων των χειρουργείων. Αν συμβεί αυτό, το χειρουργείο δεν θα μπορεί να λειτουργήσει. Ωστόσο, υπάρχουν τρόποι ώστε από έναν αναπνευστήρα να εξυπηρετηθούν μέχρι και τέσσερις ασθενείς, δεδομένου του ότι είναι ισορροπημένες οι ανάγκες των ασθενών σε αναπνευστική υποστήριξη. Αυτό βεβαίως είναι ένα ακραίο σενάριο, στην περίπτωση που θα προκύψουν ανάγκες για νοσηλεία ασθενών σε πανεθνική κλίμακα. Επίσης, στον σχεδιασμό βρίσκεται και η απομόνωση ενός ορόφου, όπου θα μεταφέρονται οι ασθενείς με κορωνοϊό και η στελέχωση του συγκεκριμένου τμήματος με εντατικολόγους και πνευμονολόγους.

Η εμπειρία να μας παραδειγματίσει

–Πώς εκτιμάτε την εξέλιξη της νόσου;

–Στην Κύπρο έχουμε πειθαρχήσει οι πλείστοι, αν πειθαρχήσουν και οι υπόλοιποι, η κατάσταση δεν θα μας ξεφύγει.

Επίσης, δεν έχουμε πυκνοκατοικημένες περιοχές, γι' αυτό, αν τηρούμε τα μέτρα της κοινωνικής αποστασιοποίησης, θα μπορέσουμε να το ελέγξουμε. Αν χαλαρώσουν τα μέτρα είναι πολύ πιθανόν να ξεσπάσει δεύτερο κύμα του ιού. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι η καμπύλη είναι συμμετρική και η κορυφή της είναι στο μέσο της διαδρομής, γι' αυτό τα μέτρα πρέπει να παραμείνουν αυστηρά μέχρι το τέλος.

Αυτό που δεν πρέπει να ξεχνούμε ως γιατροί είναι ότι μέχρι σήμερα διαδραματίζαμε έναν ευρύτερο ρόλο, με την περίθαλψη ασθενών με διάφορα άλλα προβλήματα υγείας.

Είναι σημαντικό να συνεχίσουμε να περιθάλπουμε όλους τους ασθενείς, σε συνεργασία ο ιδιωτικός και ο δημόσιος τομέας. Η συνεργασία αυτή πρέπει να μας παραδειγματίσει και για το μέλλον. Υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες στην Κύπρο, τόσο από πλευράς επιστημοσύνης, όσο και από πλευράς υποδομών και η αγαστή συνεργασία θα μας δώσει την δυνατότητα να αυξήσουμε πολύ το επίπεδο του ιατρικού τομέα.

Το αποτέλεσμα των μέτρων που ήδη λαμβάνονταν στο νοσοκομείο ήταν το ότι ο ιός δεν μεταδόθηκε ανάμεσα στα μέλη του προσωπικού ούτε και σε άλλους ασθενείς. Με αυτό τον τρόπο καταφέραμε να σταματήσουμε τη διασπορά του κορωνοϊού στο νοσοκομείο.

Επιχείρηση επιστροφής φοιτητών πριν από το Πάσχα

Ο προσανατολισμός της κυβέρνησης και τα σενάρια που εξετάζονται για όσους έχουν υποβάλει αίτηση

Πριν από τη λήψη των τελικών αποφάσεων για τις επιστροφές φοιτητών, ο πρόεδρος της Δημοκρατίας αναμένεται να ενημερωθεί για τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί και για τις περιπτώσεις που καλύπτουν τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί και συγκαταλέγονται στις ευπαθείς ομάδες. Για τις περιπτώσεις αυτές αναμένεται ότι οι επιστροφές θα πραγματοποιηθούν πριν από το Πάσχα.

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Η πιστή τήρηση των μέτρων που έχουν ληφθεί για περιορισμό της πανδημίας στην Κύπρο, αποτελεί την κορυφαία προτεραιότητα της κυβέρνησης, ωστόσο, υπάρχουν και παρεμφερή ζητήματα στα οποία επιδεικνύεται ιδιαίτερη προσοχή. Ένα από αυτά έχει να κάνει με τους Κύπριους φοιτητές, οι οποίοι παραμένουν «εγκλωβισμένοι» στις χώρες σπουδών τους και έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον να επιστρέψουν. Ένα ζήτημα ευαίσθητο για τα δεδομένα της Κύπρου, που προκαλεί, ήδη, πιέσεις στην κυβέρνηση, ενόψει και του Πάσχα. Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, ενδιαφέρον για επαναπατρισμό στην Κύπρο έχουν επιδείξει περίπου 600 φοιτητές που βρίσκονται σε Ελλάδα και Αγγλία, οι οποίοι έχουν υποβάλει αίτηση παροχής διευκολύνσεων. Αριθμός ιδιαίτερα μεγάλος για να ολοκληρωθούν οι προβλεπόμενες διαδικασίες και να διευθετηθεί η επιστροφή τους τις επόμενες δέκα μέρες. Το όλο θέμα, όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, παρακολουθείται σε καθημερινή βάση από τον ίδιο τον πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος λαμβάνοντας υπόψη και τις απόψεις της επιστημονικής ομάδας, αναμένεται τις επόμενες μέρες να ανακοινώσει συγκεκριμένο οδικό χάρτη επιστροφής όσων έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες οι κατευθύνσεις που έχουν δοθεί είναι όπως οι επιστροφές, όπου είναι εφικτό, να ξεκινήσουν ακόμα και τις επόμενες μέρες. Σε αυτή την κατηγορία συγκαταλέγονται περιπτώσεις που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες. Ωστόσο, η πορεία υλοποίησης του συγκεκριμένου θέματος σχετίζεται, άμεσα, με τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί. Ένας δεύτερος καθοριστικός παράγοντας έχει να κάνει με την πορεία της πανδημίας στην Κύπρο και τις εισηγήσεις των επιδημιολόγων.

Με βάση τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, οι περιπτώσεις εκείνες που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης για ιατρικούς λόγους είναι ελάχιστες, αναφέρουν πληροφορίες της «Κ». Για τις υπόλοιπες φαίνεται να υπάρχουν ζωηρές ανησυχίες από πλευράς επιδημιολόγων.

Τα σενάρια

Με βάση τα όσα έχουν αποφασισθεί με τη λήψη μέτρων περιορισμού της πανδημίας, το πράσινο φως για τις επιστροφές που θα πραγματοποιηθούν, εν μέσω απαγόρευσης πτήσεων προς και από την Κύπρο, θα δώσει η συμβουλευτική επιτροπή η οποία αξιολογεί τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί και αποφαίνεται αν καλύπτουν τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί. Με βάση το πλαίσιο πολιτικής που έχει καθοριστεί, στις άμεσες προτεραιότητες της κυβέρνησης είναι η παροχή διευκολύνσεων για την επιστροφή περιπτώσεων που συγκαταλέγονται στις ευπαθείς ομάδες. Δηλαδή πρόσωπα, αποδεδειγμένα που παρουσιάζουν έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω επιβαρυντικούς παράγοντες ή χρόνια νοσήματα:

-Χρόνια νοσήματα του αναπνευστικού συστήματος όπως χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, χρόνιο βρογχικό άσθμα, πνευμονική ίνωση.

-Χρόνια καρδιαγγειακή νόσο όπως στεφανιαία νόσος, καρδιακή ανεπάρκεια,

-Σακχαρώδη διαβήτη.

-Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου (υπό αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή διάλυση).

-Χρόνια ηπατική νόσος (Child Pugh score B ή C).

-Χρόνια νευρολογικά ή νευρομυϊκά νοσήματα.

-Δρεπανοκυτταρική αναιμία και άλλες αιμοσφαιρινοπάθειες (π.χ. ομόζυγη θαλασσαιμία),

-Ανοσοκαταστολή (κληρονομική ή επίκτητη).

-Κακοήθεια (αιματολογική κακοήθεια ή συμπαγούς οργάνου).

-Μεταμόσχευση οργάνων ή αρχέγονων αιμοποιητικών κυττάρων.

-Έγκυες γυναίκες ανεξαρτήτως ηλικίας κύησης, λεχωΐδες και θηλάζουσες.

Σύμφωνα με την πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της η «Κ», από το σύνολο των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί για επαναπατρισμό, ο αριθμός που καλύπτει τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί, είναι μικρός. Επί του προκειμένου η κυβέρνηση επιθυμεί να δώσει, άμεσα, μια θετική διέξοδο. Οι τελικές αποφάσεις θα ληφθούν μετά και την ολοκλήρωση εξέτασης των αιτήσεων και εφόσον ενημερωθεί ο ίδιος ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, ωστόσο, για τις περιπτώσεις αυτές η πολιτική κατεύθυνση είναι ο άμεσος επαναπατρισμός. Για τις υπόλοιπες περιπτώσεις επαναπατρισμού, οι επιδημιολόγοι εκφράζουν ζωηρές ανησυχίες για ενδεχόμενες συνέπειες και το πλάνο επιστροφής θα εξαρτηθεί από την πορεία της πανδημίας. Με τα σημερινά δεδομένα, ο προσανατολισμός που υπάρχει για τις υπόλοιπες περιπτώσεις, είναι όπως η επιχείρηση επαναπατρισμού να πραγματοποιηθεί σταδιακά και να έχει ολοκληρωθεί σε ορίζοντα τριών μηνών.

Οι άμεσες

Ανεξαρτήτως του τελικού πλάνου επιστροφής, στην κυβέρνηση θεωρείται βέβαιο πως οι πρώτες επιστροφές θα πραγματοποιηθούν πριν από το Πάσχα και θα αφορούν τις περιπτώσεις εκείνες που η συμβουλευτική επιτροπή θα κρίνει ότι συγκαταλέγονται στις ευπαθείς ομάδες. Στις περιπτώσεις αυτές θα δοθεί προτεραιότητα και ουσιαστικά θα αποτελέσουν το πρώτο κύμα επαναπατρισμών. Με βάση τις εισηγήσεις που θα συνοδεύουν τις εγκρίσεις, μελετάται όπως όσοι επιστρέψουν τις επόμενες μέρες θα ακολουθήσουν τις γνωστές διαδικασίες στα αεροδρόμια, με τη λήψη μέτρων προστασίας. Πέρα από τον αυτοπεριορισμό των 14 ημερών, ο πρώτος έλεγχος θα πραγματοποιηθεί με την άφιξή τους προκειμένου να μην χαθεί πολύτιμος χρόνος και να διαπιστωθεί άμεσα αν έχουν μολυνθεί η όχι από τον ιό. Εικόνα που θα βοηθήσει τις αρμόδιες υπηρεσίες να καθορίσει τα επίπεδα περιορισμού των επαναπατρισθέντων. Το δεύτερο κύμα, η ενδιάμεση φάση όπως χαρακτηρίζεται, αναμένεται να εκδηλωθεί περί τα τέλη Απριλίου, οπότε και αναμένεται να αξιολογηθούν τα μέτρα που έχουν ληφθεί και να ληφθούν καθοριστικές αποφάσεις.

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου | Apple Pay

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΜΠΑΝΕΛΛΑ**

Η επόμενη μέρα σε ένα έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον

Η ανθρωπότητα βρίσκεται αντιμέτωπη με τον φόβο και την αβεβαιότητα λόγω της πανδημίας, αλλά και με μία κρίση με εντελώς διαφορετικά χαρακτηριστικά από οποιαδήποτε άλλη βίωσε στο παρελθόν. Μολονότι είναι ακόμη νωρίς για να εκτιμηθεί το μέγεθος των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας, που εν πολλοίς θα εξαρτηθούν και από τη διάρκεια που θα έχει το φαινόμενο, εντούτοις επιβάλλεται να ξεκινήσει η συζήτηση για την επόμενη μέρα και για τους τρόπους με τους οποίους θα καταφέρουμε να βγούμε από την ύφεση το συντομότερο. Αναμφισβήτητα η πανδημία πλήττει την παγκόσμια οικονομία κατά ένα οριζόντιο τρόπο στη λογική των συγκοινωνούντων δοχείων, ωστόσο, χώρες όπως η Κύπρος με ανοικτή οικονομία και υψηλή εξάρτηση στην εξωτερική ζήτηση αναμένεται να πληγούν περισσότερο.

Το γεγονός ότι ο τομέας των διεθνών αερομεταφορών δέχεται το σοβαρότερο πλήγμα, καταδεικνύει και τη δύσκολη θέση στην οποία θα περιέλθει η χώρα μας, η οποία στηρίζεται απόλυτα στις αερομεταφορές για τις κάθε είδους επαφές με τον υπόλοιπο κόσμο. Η αεροπορική συνδεσιμότητα αποτελούσε ανέκαθεν την αχίλλειο πτέρνα της οικονομίας, αφού ως ένα μικρού πληθυσμιακά μεγέθους νησί, χωρίς εθνικό αερομεταφορέα, αλλά και χωρίς μια ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική για τη συνδεσιμότητα, ήταν πάντα όμηρος των ροών του τουριστικού ρεύματος και της εποχικότητας που το χαρακτηρίζει. Ο τουρισμός όμως, όντας ο μεγάλος ασθενής της κρίσης αυτής, αναμένεται να αντιμετωπίσει μια σειρά από διαρθρωτικά προβλήματα που θα αποτελέσουν τροχοπέδη στην γρήγορη ανάκαμψή του. Οι εξελίξεις στις διεθνείς αερομεταφορές και τη συνδεσιμότητα της χώρας, ως είναι αντιληπτό αποτελούν βασικό συστατικό στην πορεία ανάκαμψης των υπολοίπων τομέων της οικονομίας, αφού επηρεάζουν άμεσα τόσο τις επενδύσεις όσο και τις επαγγελματικές υπηρεσίες.

Αναμφίβολα τα κυβερνητικά μέτρα που ελήφθησαν είναι ανακουφιστικού χαρακτήρα και ενισχύουν βραχυπρόθεσμα τη ρευστότητα στην αγορά.

Σε αυτό το νέο περιβάλλον ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Επενδύσεων (Invest Cyprus), κύρια αποστολή του οποίου είναι η προβολή της χώρας μας στο εξωτερικό και η ενίσχυση της αναγνωρισιμότητάς της ως προορισμού ξένων επενδύσεων και επιχειρηματικής δράσης, έχει καθοριστικό ρόλο να διαδραματίσει. Ως Οργανισμός βρισκόμαστε μπροστά σε μια νέα πραγματικότητα και αναπόφευκτα οι στόχοι και ο προγραμματισμός μας αναθεωρούνται.

Αναμφίβολα τα κυβερνητικά μέτρα που ελήφθησαν είναι ανακουφιστικού χαρακτήρα και ενισχύουν βραχυπρόθεσμα τη ρευστότητα στην αγορά, διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων και τις θέσεις εργασίας. Από εκεί και πέρα, όμως, θα πρέπει εν ευθέτω χρόνω, να υιοθετηθεί και δεύτερη δέσμη μέτρων, εφόσον η ταχύτητα ανάκαμψης μιας ανοικτής οικονομίας, όπως της Κύπρου, εξαρτάται άμεσα από την τόνωση της εξωτερικής ζήτησης.

Ένα τέτοιο πακέτο μέτρων θα πρέπει να περιλαμβάνει νέα κίνητρα που να βελτιώνουν την ελκυστικότητα της χώρας μας καθιστώντας την ως ιδανικό προορισμό για μεγάλες ξένες επιχειρήσεις διεθνών δραστηριοτήτων (headquartering), μεγάλα επενδυτικά ταμεία και διαχειριστές κεφαλαίων, αλλά και ως προορισμό ξένων επενδύσεων σε τομείς στρατηγικής προτεραιότητας του κράτους. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην εικόνα που θα προβάλλει την επόμενη μέρα η χώρα μας στο διεθνές επενδυτικό και επιχειρηματικό περιβάλλον. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των χωρών για προσέλκυση επενδύσεων και εγκατάσταση διεθνών επιχειρήσεων ήταν ανέκαθεν μεγάλος και υπό τις παρούσες συνθήκες θα είναι ακόμα μεγαλύτερος.

Ο κ. Γιώργος Καμπανέλλας είναι γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (Invest Cyprus).

ΑΠΟΨΗ / *Της* **ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ**

Ανέπαφος νέος κόσμος

Κοινωνική απόσταση στο σπίτι, στον δρόμο, στο σούπερ μάρκετ, στα φαρμακεία, στα μέσα μεταφοράς, στα Ι.Χ. Το μαζικότερο πείραμα που έγινε ποτέ στην ανθρωπότητα του συγχρωτισμού, της φυσικής εγγύτητας, της σωματικής επαφής.

Αποτρέπει τη διασπορά του ιού, λένε οι ειδικοί, αποδυναμώνει το ιικό φορτίο και άρα μειώνει τον αριθμό των βαρέως νοσούντων, είναι μαζί με την καραντίνα (εγκλεισμός μη νοσούντων που ενδέχεται να εκτέθηκαν στον ιό) και την απομόνωση (των νοσούντων) το μόνο βέβαιο όπλο ενάντια στον εχθρό. Δεν είναι πρόβλημα, είναι η λύση. Μετατρέπει τον κάθε μεμονωμένο πολίτη σε στρατιώτη στο δικό του μέτωπο.

Από τους βιβλικούς χρόνους ήταν όπλο η απομόνωση –σε ορισμένες περιόδους εξαιρετικά επιθετικό (λοιμοκαθαρτήρια, λαζαρέτο, ξερονήσια)–, το «πάγωμα» δραστηριοτήτων, όμως, είναι πρωτόγνωρη η τήρηση αποστάσεων ανάμεσα στους ανθρώπους σε όλα τους τα περιβάλλοντα, σχεδόν στο σύνολο του γήινου πληθυσμού. Δεν είναι κάτι δύσκολο στην ψηφιακή εποχή, που εξασφαλίζει τη συνύπαρξη αποκλείοντας τον συγχρωτισμό, που τοποθετεί στη θέση της απουσίας την εικονική παρουσία, που αντικαθιστά τη σωματική απομάκρυνση με την ψηφιακή επικοινωνία. Ανακλάσεις, ίσως, ενός μέλλοντος, που όχι οι άνθρωποι αλλά τα άβαταρ ή οι ρεπλίκες τους θα έρχονται σε στενή επαφή.

Η εικόνα δεν αναπληρώνει το φυσικό πλησίασμα, το βαθύ βλέμμα, τη σωματική αφή.

Το γνωρίζουμε από βρέφη. Η εικόνα δεν αναπληρώνει το φυσικό πλησίασμα, το βαθύ βλέμμα, τη σωματική αφή. Οι επαφές των σωμάτων απαλύνουν τον πόνο, μειώνουν την αγωνία, δυναμώνουν την αλληλεγγύη, βάζουν μπροστά μια εσωτερική μηχανή. Η εγγύτητα δεσμεύει την καρδιά. Τα χέρια που σφίγγουν το ένα το άλλο, η θέρμη της αναπνοής, μνήμες και ευθύνες του σώματος στο παρόν και στο μέλλον. Στο σώμα διδασκόμαστε τον κόσμο.

Τα πίξελ της εικόνας κατεβάζουν θερμοκρασίες, παραμερίζουν ερωτήματα, μετατοπίζουν το κέντρο των νοημάτων, διασπούν την κοινωνική ταυτότητα, αδειάζουν τα εσωτερικά τοπία. Όμως, έχουμε ήδη εθιστεί στη νέα μας απόκοσμη ζωή. Βλέπουμε σε ταινίες συνωστισμένα πεζοδρόμια, πλημμυρισμένες στον κόσμο πλατείες, συναντήσεις ανθρώπων, χειραψίες, φιλιά και ξαφνιαζόμαστε, μοιάζουν με εικόνες από ένα μακρινό σύμπαν. Προσαρμοζόμαστε στην απόσταση –όπως άλλοι, στο παρελθόν, στην εφιαλτική απομόνωση, στις λυσσαλέες διώξεις–, όμως δεν σπαταλάμε άσκοπα τις μοναχικές μας ώρες· πέρα από δοκιμασία, η κοινωνική αποστασιοποίηση, είναι και δοκιμή – για όσα, ανά κύματα, μπορεί να έρθουν.

Τρία σενάρια για το μέλλον των τελειόφοιτων

Δεν αποκλείεται να διεξαχθούν οι παγκύπριες εξετάσεις, ωστόσο μελετάται και το ενδεχόμενο εισδοχής στα Πανεπιστήμια με άλλα κριτήρια

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Καυτή πατάτα αποτελεί για το Υπουργείο Παιδείας για το τι μέλλει γενέσθαι με τους τελειόφοιτους μαθητές και πιο συγκεκριμένα ο τρόπος που θα επιτευχθεί η είσοδός τους στα πανεπιστήμια, εξαιτίας των νέων δεδομένων που προκαλεί η πανδημία. Ήδη εκπαιδευτικοί κύκλοι επικεντρώνονται σε τρία σενάρια για το πώς θα επιτευχθεί η είσοδος των τελειοφοίτων στα πανεπιστήμια. Το πρώτο σενάριο θέλει να πραγματοποιούνται – έστω και με σχετική καθυστέρηση– οι παγκύπριες εξετάσεις. Το δεύτερο σενάριο που εξετάζεται είναι να ληφθούν υπόψη οι βαθμολογίες είτε της τρέχουσας χρονιάς είτε των δύο τελευταίων χρόνων, ενώ το τελευταίο σενάριο αφήνει την τελική απόφαση στα ίδια τα πανεπιστήμια. Τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα δηλαδή να θέσουν τα κριτήρια εισδοχής νεοεισερχόμενων φοιτητών.

Παγκύπριες με καθυστέρηση

Κύκλοι του Υπουργείου Παιδείας θεωρούν ως πολύ πιθανό το σενάριο να πραγματοποιηθούν τελικώς οι παγκύπριες εξετάσεις. Αυτό που συζητείται, ωστόσο, είναι να μετατεθούν το αργότερο μέχρι το τέλος του Ιουνίου, κάτι που αναμένεται

Ξεκινούν επαναλήψεις οι μαθητές τρίτης Λυκείου με εξ αποστάσεως διδασκαλία, ενώ οι μαθητές πρώτης και δευτέρας Λυκείου θα κληθούν να καλύψουν τη διδακτέα ύλη.

Για την είσοδο στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα μελετάται το ενδεχόμενο να ληφθεί υπόψη η βαθμολογία της τρέχουσας χρονιάς ή των τελευταίων δύο χρόνων.

να προκαλέσει σειρά νέων ζητημάτων για το Υπουργείο Άμυνας, δεδομένου ότι αυτή η καθυστέρηση δίνει την αίσθηση ότι οδηγεί αφενός σε καθυστέρηση κατάταξης των νεοσύλλεκτων και αφετέρου στη μη απόλυση και παράταση της στρατιωτικής θητείας των εθνοφρουρών που υπηρετούν ήδη. Παράταση που θα προκαλέσει σίγουρα περαιτέρω αντιδράσεις, δεδομένου ότι δεν μπορεί, όπως αναφέρουν έγκυρες πηγές της «Κ», να αναβληθεί η κατάταξη των νεοσυλλέκτων. Το σίγουρο, πάντως, είναι πως ενώ για την Α΄ και Β΄ Λυκείου έχει αποφασιστεί να καλυφθεί η διδακτέα ύλη για τους τελειόφοιτους, μέσω της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, για την Γ΄ Λυκείου έχει αποφασιστεί να αρχίσουν οι επαναλήψεις όσων έχουν διδαχθεί οι μαθητές μέχρι και την τελευταία μέρα που ήταν ανοικτά τα σχολεία.

Είσοδος αναλόγως βαθμολογίας

Βεβαίως, το θέμα παγκύπριων εξετάσεων θα εξαρτηθεί από το μέχρι πότε θα ισχύουν τα μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση. Για την είσοδο στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα μελετάται το ενδεχόμενο να ληφθεί υπόψη η βαθμολογία της τρέχουσας χρονιάς ή των τελευταίων δύο χρόνων. Όπως σημειώνουν εκπαιδευτικοί κύκλοι αυτό ενδεχομένως να προκαλέσει σωρεία αντιδράσεων και προβλημάτων δεδομένου ο τρόπος βαθμολογίας διαφέρει από σχολείο σε σχολείο και από επαρχία σε επαρχία.

Στο χέρι των πανεπιστημίων

Μελετάται βεβαίως και το ενδεχόμενο το Υπουργείο Παιδείας να αφήσει κάτι τέτοιο στην διακριτική ευχέρεια των Πανεπιστημίων. Να θέσουν δηλαδή τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα τα κριτήρια εισδοχής των νεοεισερχόμενων φοιτητών τους. Κάτι τέτοιο, σημαίνει πως ενδεχομένως να λάβουν υπόψη τη βαθμολογία των μαθητών κατά την τρέχουσα χρονιά ή να θέσουν κι άλλα κριτήρια για την εισδοχή των νεοεισερχόμενων φοιτητών. Βεβαίως, αυτό δεν θα είναι το μόνο πρόβλημα που θα απασχολήσει τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, αλλά και το μεγάλο ζήτημα των μεταγραφών. Η περίοδος μεταγραφής φοιτητών από το εξωτερικό στα κυπριακά εκπαιδευτικά ιδρύματα είχε λήξει τον Μάρτιο, πριν να προκύψει η μεγάλη κρίση της πανδημίας, σε όλη της την έκταση. Με δεδομένες τις εξελίξεις τόσο στην Κύπρο όσο και σε άλλες χώρες φοίτησης, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ελλάδα, τίθεται θέμα αύξησης του ενδιαφέροντος φοιτητών να πάρουν μεταγραφή σε κυπριακό πανεπιστήμιο. Το ζήτημα έθιξε και ο γ.γ. του ΑΚΕΛ Άντρος Κυπριανού σε πρόσφατη συνέντευξη Τύπου που παρέθεσε για το πώς το Υπουργείο Παιδείας θα χειριστεί την κρίση του κορωνοϊού. Όπως είχε δηλώσει ο γ.γ. του ΑΚΕΛ, τόσο το Υπουργείο Παιδείας όσο και τα Πανεπιστήμια θα πρέπει να προετοιμαστούν για το ενδεχόμενο μαζικών μεταγραφών από το εξωτερικό Κυπρίων φοιτητών και της αυξημένης ζήτησης. Αυξημένη ζήτηση τόσο εξαιτίας της δύσκολης κατάστασης που επικρατεί σε χώρες φοίτησης όπως είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, όσο και για οικονομικούς λόγους που ενδεχομένως να προκύψουν σε κάποιες οικογένειες λόγω της πανδημίας.

Αναβάλλεται το Πάσχα στη φοίτηση

Το Υπουργείο Παιδείας μελετά σοβαρά το ενδεχόμενο να συνεχίσουν τα μαθήματα και κατά τις γιορτές του Πάσχα.
Αναμένεται να ακολουθήσει εγκύκλιος του υπουργείου με την οποία θα ενημερώνει τους εκπαιδευτικούς για το ενδεχόμενο συνέχισης της διδασκαλίας και κατά τις γιορτές του Πάσχα.
Ήδη η διεύθυνση της Μέσης Εκπαίδευσης ενημέρωσε τους διευθυντές των σχολείων ότι θα πρέπει να ξεκινήσουν οι επαναλήψεις της ύλης για την Τρίτη Λυκείου, ενώ η Πρώτη και Δευτέρα Λυκείου θα πρέπει να καλύψει κανονικά τη διδακτέα ύλη.
Υπενθυμίζεται πως το Υπουργείο Παιδείας, μέσω δωρεών, έχει παραλάβει χιλιάδες tablet, τα οποία θα διανέμει σε μαθητές και μαθήτριες που είτε δεν διαθέτουν ηλεκτρονικό υπολογιστή στο σπίτι είτε δεν επαρκεί ο ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής για να καλυφθούν οι ανάγκες όλων των μελών της οικογένειας.
Σε αυτό το πλαίσιο, ζητήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας προς τους εκπαιδευτικούς να αποστείλουν τον αριθμό των μαθητών και τα στοιχεία των μαθητών που δεν έχουν ηλεκτρονικό υπολογιστή και αναμένεται εντός των επόμενων ημερών να αποσταλούν στους δικαιούχους μαθητές. Ζήτημα πάντως που προβληματίζει το αρμόδιο υπουργείο είναι η χαμηλή συμμετοχή μαθητών στην εξ αποστάσεως διδασκαλία.
Ήδη το Υπουργείο Παιδείας έχει ενημερώσει τους διευθυντές των σχολείων ότι η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική από τους μαθητές και επειδή πολλοί μαθητές δεν συμμετέχουν, οι υπεύθυνοι τμημάτων θα πρέπει να ενημερώσουν τηλεφωνικώς τους γονείς των μαθητών που δεν λαμβάνουν μέρος.

Σε δυσχερή θέση οι καπνιστές στη μάχη κατά του κορωνοϊού

Η μείωση των κρουσμάτων δείχνουν ότι ο δρόμος που ακολουθούμε είναι ο σωστός, αλλά παραμένει μακρύς

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΛΥΤΡΑ**

Επικαιροποιημένα επιδημιολογικά δεδομένα έδωσε στη δημοσιότητα η Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης του Υπουργείου Υγείας το απόγευμα της Τρίτης 7 Απριλίου, σε σχέση με τα επιβεβαιωμένα περιστατικά της νόσου COVID-19 στην Κύπρο. Ενα ενδιαφέρον στοιχείο είναι οι καπνιστικές συνήθειες όσων νόσησαν. Τα στοιχεία δείχνουν ότι η συντριπτική πλειοψηφία μέχρι και τις 4 Απριλίου δεν ήταν καπνιστές. Σύμφωνα με τους ειδικούς οι καπνιστικές συνήθειες λειτουργούν επιβαρυντικά για τον οργανισμό του ασθενούς που νοσεί από τον Covid-19.

Το κάπνισμα φίλος του ιού

Τα νέα επιδημιολογικά δεδομένα τα

Με καπνιστικές συνήθειες μόνο το 21% των νοσούντων στην Κύπρο, σύμφωνα με τα επιδημιολογικά δεδομένα.

Η πίσσα στους πνεύμονες των καπνιστών δεν επιτρέπει στα κύτταρα των πνευμόνων να αντιδράσουν για την καταπολέμηση του ιού και αυτό έχει επιπτώσεις, επεσήμανε στην «Κ» ο δρ Πέτρος Καραγιάννης.

οποία δημοσιοποιήθηκαν το απόγευμα της Τρίτης, αναφέρονται, πλέον, και σε δεδομένα που αφορούν άτομα με και χωρίς καπνιστικές συνήθειες. Σύμφωνα με τα στοιχεία η μεγάλη πλειοψηφία των νοσούντων εξαιτίας του κορωνοϊού, μέχρι τις 4 Απριλίου, το 79% δηλαδή, δεν ήταν καπνιστές, ενώ μόλις το 21% είχε καπνιστικές συνήθειες.

Κληθείς από την «Κ» ο καθηγητής Επιδημιολογίας / Μοριακής Ιολογίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, δρ Πέτρος Καραγιάννης, να σχολιάσει τα νέα δεδομένα, εξέφρασε την άποψη ότι το κάπνισμα επιβαρύνει τον οργανισμό, τοποθετώντας τον ασθενή σε πιο δυσμενή θέση στη μάχη του κατά της λοίμωξης που προκαλεί ο νέος ιός. Συγκεκριμένα, όπως εξήγησε ο κ. Καραγιάννης, στους πνεύμονες υπάρχουν τα μακροφάγα, κύτταρα τα οποία είναι επιφορτισμένα με καθήκοντα που αφορούν την αποστείρωσή τους και την απαλλαγή τους από ξένα σώματα, τα βακτήρια και τους ιούς. Η μαύρη ουσία, η οποία κατακάθεται στους πνεύμονες των καπνιστών, δεν επιτρέπει στα συγκεκριμένα κύτταρα να αποδώσουν στον μέγιστο βαθμό, με αποτέλεσμα οι πνεύμονες να είναι εκτεθειμένοι στην απειλή και να υπάρξει κάποια επίπτωση. Ωστόσο, ανέφερε ο δρ Καραγιάννης, είναι σημαντικό να δούμε, παρά το μικρό ποσοστό των καπνιστών νοσούντων, πόσοι εξ αυτών έχουν νοσήσει βαρύτερα σε σύγκριση με άλλους, πόσοι έχουν νοσηλευθεί σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και πόσων εκ των θανόντων η κατάληξη αποδίδεται στην νόσο COVID-19 ήταν καπνιστές.

Την ίδια ώρα, δημοσίευμα της «The New York Times» αναφέρει ότι στην Βρετανία οι επιστήμονες απηύθυναν έκκληση στις εταιρείες παραγωγής καπνικών προϊόντων όπως σταματήσουν να τα παράγουν και να τα προωθούν, ως μια προσπάθεια καταπολέμησης της νόσου. Επισημαίνεται ότι το κάπνισμα επηρεάζει αρνητικά το ανοσοποιητικό σύστημα, καθιστώντας το λιγότερο ικανό να αντιμετωπίσει τις λοιμώξεις. Σύμφωνα με μελέτη σε πάνω από 1000 ασθενείς με κορωνοϊού και η οποία δημοσιεύτηκε στο «New England Journal of Medicine» τον περασμένο Φεβρουάριο, διαπιστώθηκε ότι, τόσο οι πρώην, όσο και οι ενεργοί καπνιστές, ήταν σε πιο δυσμενή θέση κατά του κορωνοϊού. Μάλιστα, το ποσοστό των καπνιστών, οι οποίοι χρειάστηκαν μηχανική υποστήριξη και νοσηλεία σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και οι οποίοι κατέληξαν, ανερχόταν σε πάνω από 25% του συνόλου των μέχρι τότε ασθενών.

Κρίσιμη περίοδος

Οι δε αριθμοί των επιβεβαιωμένων περιστατικών κορωνοϊού στην Κύπρο παρουσιάζουν μια καθοδική πορεία μέρα με την ημέρα, ενώ στα θετικά καταγράφεται και το γεγονός ότι τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών που πραγματοποιήθηκαν στον δήμο Πάφου και στην Αραδίππου φαίνεται ότι δεν επαληθεύουν τους φόβους των υγειονομικών αρχών, παρά τα στοιχεία που τις φέρουν στην πρώτη θέση όσον αφορά την εγχώρια μετάδοση του ιού.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε ο δρ Λεόντιος Κωστρίκκης κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων την Τρίτη το απόγευμα, όλα τα περιστατικά εντοπίστηκαν μετά τη διεκπεραίωση συνολικά 13,017 εργαστηριακών αναλύσεων. Τα 364 από τα 494 προέρχονται από επαφές. Επίσης, 47 από τα άτομα που διαγνώστηκαν θετικά με στον ιό και νοσηλεύτηκαν, έχουν αποθεραπευτεί.

Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα των τελευταίων επτά ημερών φαίνεται να διαγράφουν καθοδική πορεία, από 58 την Τετάρτη 1 Απριλίου στα 29 την Τρίτη 7 Απριλίου, κάτι που είναι αρκετά αισιόδοξο. «Τα σημερινά 29 κρούσματα (Τρίτη 7/4) επί συνόλου 1,353 εργαστηριακών διαγνώσεων συμβαδίζουν με τις εκτιμήσεις μας ότι ο δρόμος που ακολουθούμε είναι ο σωστός αλλά παραμένει μακρύς», ανέφερε ο κ. Κωστρίκκης. Πρόσθεσε ότι η επιδημιολογική εικόνα, όπως διαμορφώνεται τις τελευταίες ημέρες, δεν είναι τυχαία, αλλά αποδίδεται στη στρατηγική της αυστηρής ιχνηλάτησης και στην αποτελεσματικότητα των περιοριστικών μέτρων, λόγω και της συνεργασίας του κοινού. Όπως είπε, τα δεδομένα αυτά μας επιτρέπουν να είμαστε αισιόδοξοι αλλά δεν επιτρέπεται να γίνουν λάθη.

Ο δρ Μάριος Λοΐζου είπε ότι μέχρι την Τρίτη, στο Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου, νοσηλεύονταν 31 άτομα, με τα τρία να νοσηλεύονται στη Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας. Δόθηκαν επίσης δύο εξιτήρια.

Η επιδημιολογική εικόνα, δεν είναι τυχαία, αλλά αποδίδεται στη στρατηγική της αυστηρής ιχνηλάτησης και στην αποτελεσματικότητα των περιοριστικών μέτρων.

Επίσης, ανέφερε, συνολικά 13 άτομα νοσηλεύονται διασωληνωμένα, δύο στη ΜΕΘ του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού και 11 στη ΜΕΘ Λευκωσίας. Η κατάστασή τους είναι σταθερή αλλά κρίσιμη, ενώ επίσης σε θάλαμο νοσηλεύονται επτά επιβεβαιωμένα κρούσματα κορωνοϊού, σε σταθερή και καλή κατάσταση. Τέλος, τόνισε ότι υπάρχει η θετική εικόνα της σχετικής σταθεροποίησης του αριθμού των κρουσμάτων. Από την άλλη πλευρά, υπενθύμισε ότι αντιμετωπίζουμε έναν ιό στον οποίο δεν έχουμε ανοσία, και μια νόσο για την οποία δεν έχουμε θεραπεία. Τις επόμενες μέρες, πιθανόν να δούμε τις συνέπειες της αρχικής μη απόλυτα αυστηρής τήρησης των μέτρων, καθώς ήδη από την Τρίτη ο αριθμός των νοσηλευομένων σε Εντατικές αυξάνεται.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**

Αχτίδα φωτός

Αυτό που επιβάλλεται να συνειδητοποιήσει η παγκόσμια κοινότητα σ' αυτές τις δραματικές στιγμές που περνάει η ανθρωπότητα είναι η αλληλεγγύη που πρέπει να επιδείξουμε όλοι στον συνάνθρωπό μας, όχι απλώς ως μονάδα αλλά περισσότερο συλλογικά! Πρέπει δηλαδή η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα Ηνωμένα Έθνη και άλλοι οργανισμοί να λειτουργήσουν προς όφελος του συνόλου και όχι απλώς των χωρών που επηρεάζουν αυτούς τους θεσμούς λόγω της οικονομικής ευρωστίας τους. Φαίνεται ότι έστω και αργά έχουν αρχίσει να ξυπνάνε από τον λήθαργο και το πρωταρχικό σοκ, καταλαβαίνοντας ότι δεν βρισκόμαστε σε μια απλή οικονομική κρίση, επειδή κάποιοι, όπως στο παρελθόν, εκμεταλλεύθηκαν με οικονομικούς όρους το σύστημα. Έχουμε να κάνουμε με μια βαθιά ανθρωπιστική κρίση που θα έχει ανυπολόγιστες συνέπειες και σίγουρα αυτοί που θα επηρεαστούν άμεσα και έμμεσα στην μετά κορωνοϊού εποχή θα είναι περισσότεροι από όσους επηρεάστηκαν από τον ιό καθεαυτό. Ήδη η πρόεδρος της Κομισιόν έχει προτείνει ένα πακέτο 100 δισ. για την καταπολέμηση της ανεργίας που έρχεται γοργά σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ποσό φυσικά είναι αστείο αλλά τουλάχιστον οι διαδικασίες θα τρέξουν γρήγορα που σημαίνει ότι το ίδιο μπορεί να γίνει και με άλλες αποφάσεις που ελπίζω ότι θα ληφθούν. Ο επικεφαλής του ευρωπαϊκού μηχανισμού στήριξης επίσης σε πρόσφατο άρθρο του μιλάει για την αλληλεγγύη που πρέπει να επιδείξουν όλα τα κράτη μέσω χρηματοδότησης από ευρωπαϊκούς μηχανισμούς όπως είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων αλά και ο ESM. Με αυτόν τον τρόπο θα σωθούν επιχειρήσεις, εργαζόμενοι αλλά και οικογένειες. Ακόμα και ο γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών Αντόνιο Γκουτιέρες έκανε λόγο για μια παγκόσμια εκεχειρία που πρέπει να υπάρξει ώστε όλοι μαζί να πολεμήσουμε τον ένα και μοναδικό εχθρό που έχει η ανθρωπότητα και δεν είναι άλλος από τον COVID-19. Αυτή η παγκόσμια προσπάθεια συνεννόησης, κατανόησης και συνεργασίας εμένα προσωπικά μου δίνει την ελπίδα ότι ο κόσμος στη μετά κορωνοϊού εποχή θα είναι καλύτερος! Κλείνω με αυτό που είπε ο γ.γ. των Η.Ε.: «Για να σιγήσουν τα όπλα πρέπει να υψώσουμε τις φωνές μας για ειρήνη».

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2020

γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

#Μένουμε σπίτι

Η ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΗΣ ΓΕΥΣΗΣ: ΤΡΥΦΕΡΕΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΕΣ ΓΙΑ ΔΥΣΚΟΛΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ

Μένουμε σπίτι και μαγειρεύουμε τα πιο κόμφορτ φαγητά για όλη την οικογένεια

ΠΑΣΧΑ

Γλυκές και αλμυρές πασχαλινές γεύσεις από την Αθηνά Λοϊζίδου και την Μαριλένα Ιωαννίδου

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Με δέσμη μέτρων 1 τρισ. δολ. θωρακίζεται η ιαπωνική οικονομία

Αρχικός στόχος, να αποτραπούν πτωχεύσεις επιχειρήσεων και απολύσεις

Δύο εβδομάδες μετά την καθοριστική για την ιαπωνική οικονομία απόφαση της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής να αναβάλει τους Ολυμπιακούς Αγώνες για το επόμενο έτος, ο Ιάπωνας πρωθυπουργός Σίνζο Αμπε ανακοίνωσε χθες δέσμη μέτρων ύψους σχεδόν 1 τρισ. δολαρίων.

Με το πλήγμα από την αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας να είναι καίριο σε συνδυασμό με την αναβολή των Ολυμπιακών Αγώνων, η ιαπωνική κυβέρνηση σπεύδει να θωρακίσει την οικονομία της από τις επιπτώσεις της πανδημίας. Οι λεπτομέρειες σχετικά με τα μέτρα αναμένεται να διευκρινιστούν σήμερα, πάντως σύμφωνα με τον Ιάπωνα πρωθυπουργό, θα εφαρμοστούν σε δύο φάσεις και θα προορίζονται για τη στήριξη τόσο των επιχειρήσεων όσο και των νοικοκυριών της χώρας.

Η δέσμη μέτρων θα ανέλθει συγκεκριμένα σε 108 τρισ. γιεν, ποσό αντίστοιχο των 898 δισ. δολαρίων, που αντιπροσωπεύει το 20% του ιαπωνικού ΑΕΠ. Από αυτά, τα 6 τρισ. γιεν θα διατεθούν ως επιταγές απευθείας στα ιαπωνικά νοικοκυριά, αλλά και στις μικρές επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από την αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού. Προσφέρει επίσης στις επιχειρήσεις της χώρας παράταση του χρόνου αποπληρωμής των φόρων καθώς και των εργοδοτικών εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία, συνολικού ύψους 26 τρισ. γιεν, ποσό αντίστοιχο των 238,4 δισ. δολαρίων.

Σύμφωνα με σχετικό έγγραφο της ιαπωνικής κυβέρνησης που διέρρευσε στο Bloomberg, η πρώτη φάση εφαρμογής της δέσμης μέτρων θα έχει στόχο να αποτρέψει τις απολύσεις και τις πτωχεύσεις επιχειρήσεων. Σε δεύτερη φάση θα ληφθούν μέτρα με στόχο την ανάκαμψη της ιαπωνικής οικονομίας, όταν πλέον θα έχει αντιμετωπιστεί η πανδημία και η χώρα θα πρέπει να ανασυρθεί από την ύφεση που όλοι προβλέπουν πως θα είναι βαθύτατη. Το έγγραφο αναφέρει, επίσης, ότι η ιαπωνική κυβέρνηση σκοπεύει να διαθέσει 300.000 γιεν, ποσό αντίστοιχο των 2.750 δολαρίων, για κάθε νοικοκυριό χαμηλού εισοδήματος που έχει πληγεί από την επιδημία, καθώς και σε νοικοκυριά που έχουν μικρά παιδιά.

2.750 δολάρια πρόκειται να δοθούν σε κάθε νοικοκυριό χαμηλού εισοδήματος.

Για τις επιχειρήσεις της χώρας προβλέπει μεγάλες επιδοτήσεις σε όσες αποφεύγουν τις απολύσεις και κρατούν όλους τους υπαλλήλους τους στο μισθολόγιό τους. Οσες επιχειρήσεις έχουν πληγεί από την πανδημία θα έχουν το δικαίωμα να μεταφέρουν τα εισοδήματά τους και τους φόρους τους στο επόμενο έτος, ενώ ορισμένες κατηγορίες μικρών επιχειρήσεων θα τύχουν ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης με γενναίες μειώσεις της φορολογικής επιβάρυνσής τους έως και πλήρη μηδενισμό της.

Μέχρι στιγμής, δεν έχει καταγραφεί αύξηση της ανεργίας στην Ιαπωνία, με το ποσοστό να παραμένει αμετάβλητο στο 2,4% τον Φεβρουάριο. Εχει, ωστόσο, καταγραφεί ραγδαία μείωση του ποσοστού των διαθέσιμων θέσεων εργασίας, στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων τριών ετών. Τα τελευταία στοιχεία καταδεικνύουν, άλλωστε, ότι αυξήθηκαν ταχύτατα τα δάνεια εκτάκτου ανάγκης που προσφέρει η κυβέρνηση σε όσους έχασαν τη θέση εργασίας τους ή υφίστανται μείωση μισθών.

Δεύτερη φάση

Σε ό,τι αφορά τα μέτρα που θα εφαρμοστούν σε δεύτερη φάση, αυτά στοχεύουν στην τόνωση της κατανάλωσης και του τουρισμού, καθώς και επιδοτήσεις στις οικονομίες περιφερειών που έχουν δεχθεί ισχυρότερο πλήγμα. Και μόνον η αναβολή των Ολυμπιακών Αγώνων εξαιτίας της πανδημίας συνεπάγεται μεγάλο πλήγμα για την ιαπωνική οικονομία.

Η Ιαπωνία έχει δαπανήσει πάνω από 12 δισ. δολάρια για την προετοιμασία του κορυφαίου αθλητικού γεγονότος, ενώ διακυβεύονται τεράστια ποσά για τους χορηγούς και τα ΜΜΕ που είχαν αναλάβει τη μετάδοση των Αγώνων. Σύμφωνα με την Goldman Sachs, η αναβολή των Ολυμπιακών θα κοστίσει στην Ιαπωνία μείωση της εγχώριας κατανάλωσης τόσο από τον πληθυσμό της όσο και από τους επισκέπτες κατά 550 δισ. γιεν, ποσό αντίστοιχο των 4,5 δισ. δολαρίων μέσα στο 2020.

Η αναβολή των Ολυμπιακών Αγώνων θα κοστίσει στην Ιαπωνία μείωση της εγχώριας κατανάλωσης τόσο από τον πληθυσμό της όσο και από τους επισκέπτες περί τα 4,5 δισ. δολάρια.

Αντίδοτο στη νέα κρίση τα υψηλά συναλλαγματικά αποθέματα της Μόσχας

Η έλευση της πανδημίας του κορωνοϊού στη Ρωσία βρίσκει την οικονομία της με έτοιμα ανακλαστικά για την αντιμετώπιση της νέας κρίσης. Και την ετοιμότητά της αυτή την οφείλει παραδόξως στην Ουάσιγκτον και στις κυρώσεις που της έχει επιβάλει από το 2014 ως ποινή για την προσάρτηση της Κριμαίας.

Οπως επισημαίνει σχετικό ρεπορτάζ του Bloomberg, στη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών τα αλλεπάλληλα κύματα κυρώσεων και οι συνεχείς απειλές για την επιβολή νέων ανάγκασαν τις ρωσικές αρχές να αυξήσουν τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας και να περιορίσουν το χρέος της. Το αποτέλεσμα, να είναι πολύ πιο έτοιμη για να αντιμετωπίσει την κρίση, ενώ οι άλλες χώρες προσπαθούν τώρα να προετοιμαστούν για τη νέα λαίλαπα.

Ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης S&P διατήρησε αμετάβλητη τη βαθμολογία του ρωσικού χρέους στο BBB-και σταθερή την προοπτική της ρωσικής οικονομίας. Την ίδια στιγμή, όμως, υποβάθμισε τις περισσότερες από τις αναδυόμενες αγορές επικαλούμενος, βέβαια, την πτώση των τιμών του πετρελαίου.

«Οι προηγούμενες κρίσεις έχουν διδάξει το ρωσικό υπουργείο Οικονομικών και την κεντρική τράπεζα πώς να αντιμετωπίσει αυτήν εδώ», σχολιάζει ο Κάρεν Βαρταπέτοφ αναλυτής της S&P, που επισημαίνει πως «έχουν μεγάλη εμπειρία από κρίσεις». Αυτό δεν σημαίνει, βέβαια, ότι η Ρωσία θα αποφύγει την ύφεση που μοιραία θα επιφέρει η πτώση των τιμών του πετρελαίου από το οποίο προέρχεται μεγάλο μέρος των εσόδων της. Ο προϋπολογισμός της συμπιέζεται ήδη, καθώς το πετρέλαιο βρίσκεται στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 18 ετών και το ρούβλι έχει υποτιμηθεί κατά 22% από την αρχή του έτους.

Υφεση

Παράλληλα, η Ρωσία υιοθετεί τα ίδια μέτρα που έχουν ήδη επιβάλει οι περισσότερες χώρες για να ανακόψουν τη μετάδοση του κορωνοϊού. Η οικονομία μπορεί και να συρρικνωθεί κατά 5% με 10% αναλόγως με το πώς θα εξελιχθεί η επιδημία και πόσο θα διαρκέσει η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας. Σε ό,τι αφορά τον ιδιωτικό τομέα της χώρας, οι κυρώσεις που της επέβαλε η Δύση είχαν παρεμφερές ευεργετικό αντίκτυπο στις επιχειρήσεις της Ρωσίας. Πολλές κρατικές επιχειρήσεις δεν εξέδωσαν νέο χρέος σε ξένο νόμισμα, ενώ από πέρυσι οι Αμερικανοί επενδυτές δεν μπορούν να αγοράσουν ρωσικά ομόλογα παρά μόνον σε ρούβλια. Το αποτέλεσμα είναι ότι το χρέος της Ρωσίας ως ποσοστό του ΑΕΠ της είναι ένα από τα χαμηλότερα ανάμεσα στις αναδυόμενες αγορές. Οπως ανέφερε πέρυσι ο Ρώσος υπουργός Εθνικής Οικονομίας, Αντον Σιλουάνοφ, η Ρωσία διαθέτει αρκετά διαθέσιμα ώστε να επιβιώσει χωρίς να δανειστεί καθόλου επί τουλάχιστον ένα έτος.

Η Ρωσία δεν θα αποφύγει την ύφεση που θα επιφέρει η πτώση των τιμών πετρελαίου, από το οποίο προέρχεται μεγάλο μέρος των εσόδων της.

Είναι τα τέταρτα υψηλότερα διεθνώς και συνδυάζονται με χαμηλό εξωτερικό χρέος.

Οταν, άλλωστε, η Δύση επέβαλε το πρώτο κύμα κυρώσεων στη Ρωσία, η Μόσχα αντέδρασε θέτοντας όρια στις εισαγωγές ορισμένων τροφίμων από τις ΗΠΑ και την Ευρώπη. Το αποτέλεσμα ήταν μεν να εκτιναχθούν οι τιμές των εγχώριων προϊόντων αλλά και παράλληλα να αυξηθεί σημαντικά η αγροτική παραγωγή.

Ετσι η Ρωσία δεν είναι τόσο ευάλωτη σε οποιαδήποτε ρωγμή στο διεθνές εμπόριο. Στο μεταξύ, μέρος των εσόδων από τους φόρους στις εξαγωγές πετρελαίου καταλήγει στα κρατικά ταμεία και τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας είναι τέταρτα σε ύψος ανάμεσα σε όλες τις χώρες του κόσμου. Βεβαίως, όλα αυτά είχαν αντίκτυπο στη ρωσική οικονομία που βρίσκεται σε στασιμότητα τα τελευταία πέντε χρόνια.

Το ισχυρότερο σοκ 50ετίας για τη νορβηγική οικονομία

Το μεγαλύτερο κρατικό επενδυτικό ταμείο στον κόσμο, εκείνο της Νορβηγίας, με περιουσιακά στοιχεία ύψους 950 δισ. δολαρίων ετοιμάζεται να προχωρήσει σε μια πρωτοφανή ρευστοποίηση τίτλων και περιουσιακών στοιχείων. Καταφεύγει στα κεφάλαιά του η κυβέρνηση προκειμένου να διασφαλίσει τους πόρους που χρειάζεται για τα μέτρα αντιμετώπισης της νέας κρίσης. Και ο λόγος είναι πως η οικονομία της χώρας αντιμετωπίζει το χειρότερο οικονομικό σοκ των τελευταίων 50 ετών και μάλιστα διπλό.

Οι τιμές του πετρελαίου έχουν καταρρεύσει μειώνοντας, έτσι, δραστικά τα έσοδα της Νορβηγίας, ενώ η χώρα πρέπει την ίδια στιγμή να αντιμετωπίσει τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας. Και ο συνδυασμός αυτών των δύο πληγμάτων διαμορφώνει μια κατάσταση πολύ χειρότερη από εκείνη της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008.

Τότε το κρατικό επενδυτικό ταμείο της Νορβηγίας εκμεταλλεύθηκε την πτώση των τιμών των μετοχών για να αγοράσει φτηνά. Το πρώτο τρίμηνο του 2009, όταν ακόμη η παγκόσμια κρίση ήταν στην αρχή της, το ταμείο της Νορβηγίας αγόρασε φτηνές μετοχές αξίας περίπου 12 δισ. δολαρίων. Είχε, έτσι, θέσει τα θεμέλια για τη θεαματική άνοδο που σημείωσε η αξία των περιουσιακών του στοιχείων στη διάρκεια της δεκαετίας που ακολούθησε. Στη διάρκεια του 2008, άλλωστε, τα έσοδα της χώρας από το πετρέλαιο είχαν εκτιναχθεί και η κυβέρνηση τοποθέτησε τμήμα τους στο Ταμείο.

Αυτή τη φορά, όμως, θα αναγκαστεί να εκποιήσει ένα σημαντικό τμήμα των τίτλων που έχει στο χαρτοφυλάκιό του. Ο διευθύνων σύμβουλος του Ταμείου, Ινγκβε Σλίνγκσταντ, έχει ήδη προειδοποιήσει πως οι εισροές κεφαλαίων θα είναι φέτος «σημαντικά κατώτερες» από τις προβλεπόμενες. Το 2019 οι εισροές στο Ταμείο έφτασαν στα 23 δισ. δολάρια. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Bloomberg, φέτος η κυβέρνηση της Νορβηγίας θα αναγκαστεί να αντλήσει τουλάχιστον 27 δισ. δολάρια από τα κεφάλαια του Ταμείου αν, βέβαια, παραμείνουν οι τιμές του πετρελαίου στα υφιστάμενα επίπεδα για το σύνολο του έτους. Πριν από μία εβδομάδα όλα έδειχναν ότι η κυβέρνηση θα χρειαζόταν μόνον 14 δισ. δολάρια. Τις τελευταίες ημέρες, όμως, η κυβέρνηση εξετάζει το χειρότερο σενάριο, το ενδεχόμενο δηλαδή να διαρκέσει δύο μήνες ακόμη η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας την οποία έχει επιβάλει για να περιορίσει την πανδημία. Αναφερόμενος σε αυτό το ενδεχόμενο, ο υπουργός Οικονομικών, Γιαν Τόρε Σάνερ, σε επιστολή του στο Κοινοβούλιο της χώρας λέει ότι θα χρειαστούν για τον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους περίπου άλλα 13 δισ. δολάρια. Στην περίπτωση αυτή το κρατικό επενδυτικό ταμείο θα αναγκαστεί να εκποιήσει περισσότερους τίτλους.

Η κυβέρνηση εξετάζει το χειρότερο σενάριο, το ενδεχόμενο, δηλαδή, να διαρκέσει δύο μήνες ακόμη η αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας.

Το κρατικό επενδυτικό ταμείο προχωρεί σε ρευστοποιήσεις για να συνδράμει με 27 δισ. την κυβέρνηση.

Τέλος σε μερίσματα και μπόνους βάζουν ευρωπαϊκές τράπεζες

Στόχος τους είναι να εξασφαλίσουν κεφάλαια σε μία περίοδο κάμψης των εσόδων τους

Ιδιαίτερα χαλεποί είναι οι καιροί για τις τράπεζες, τους μετόχους τους αλλά και τα υψηλόβαθμα στελέχη τους, παρά τη νέα πολιτική που εφαρμόζει προσωρινά η ΕΚΤ για να τις διευκολύνει να αντιμετωπίσουν τη νέα κρίση. Η κρίση που προκαλεί η πανδημία φέρνει μαζί της μείωση των εσόδων των τραπεζών και υπαγορεύει τη σύνεση και τη λιτότητα σε ό,τι αφορά τα μερίσματα και τα μπόνους. Ήδη πολλές ευρωπαϊκές τράπεζες αναβάλλουν την καταβολή μερίσματος για το επόμενο έτος, ενώ όλα δείχνουν πως θα έχουν την ίδια τύχη σύντομα τα μπόνους των υψηλόβαθμων στελεχών.

Στο τέλος της περασμένης εβδομάδας, η ΕΚΤ συνέστησε στις ευρωπαϊκές τράπεζες να καθυστερήσουν την καταβολή μερισμάτων και γενικότερα να διαχειριστούν με σύνεση τα κεφάλαιά τους, ώστε να διασφαλίσουν επάρκεια για τις δύσκολες εποχές που έρχονται. Παράλληλα, σε συνέντευξή του στην τηλεόραση του Bloomberg, ο επικεφαλής της τραπεζικής εποπτικής αρχής της ΕΚΤ, Αντρέα Ενρια, τόνισε πως «τράπεζες, μέτοχοι, διευθυντικά στελέχη αλλά και οι επενδυτές που αναλαμβάνουν ρίσκο, πρέπει όλοι να επανεξετάσουν την κατάσταση και να προσπαθήσουν να αποταμιεύσουν όσο περισσότερο κεφάλαιο μπορούν».

Επανέλαβε στη συνέχεια τη σύστασή του προς τις τράπεζες «να είναι πολύ συνετές σε ό,τι αφορά τα μπόνους». Οπως τόνισε χαρακτηριστικά, «τα μπόνους δεν αποτελούν τώρα λόγο ανησυχίας, επειδή πολλές τράπεζες τα έχουν ήδη καταβάλει». Πράγματι, στις αρχές του έτους η ελβετική Credit Suisse κατέβαλε σε στελέχη της μπόνους ύψους 3,17 δισ. ευρώ και η γερμανική Deutsche Bank 1,5 δισ. ευρώ.

Τα έσοδα των ευρωπαϊκών τραπεζών εκτιμάται ότι θα μειωθούν κατά 120 δισ. ευρώ την επόμενη τριετία.

Τώρα, όμως, όλο και περισσότερες τράπεζες υπακούουν στις συστάσεις και αναβάλλουν τα μερίσματα προς τους μετόχους, ενώ όλα δείχνουν πως θα ακολουθήσουν την ίδια τακτική σε ό,τι αφορά τα μπόνους στα στελέχη τους. Οι ισπανικές τράπεζες ήταν από τις πρώτες που μείωσαν δραστικά τα μερίσματα, με την Banco Bilbao Vizcaya Argentaria να αναφέρει ότι αναστέλλονται τα μπόνους που θα κατέβαλε για το 2020 σε 300 υψηλόβαθμα στελέχη της. Παράλληλα, η επίσης ισπανική Banco Santander ανακοίνωσε την περασμένη εβδομάδα ότι η πρόεδρος Ανα Μποτίν και ο διευθύνων σύμβουλος Αντόνιο Αλβαρέζ συμφώνησαν να καταβάλουν το 50% του μισθού τους σε μια ανθρωπιστική οργάνωση που βοηθάει στην αντιμετώπιση του κορωνοϊού. Είχε προηγηθεί η απόφαση της μεγαλύτερης ισπανικής τράπεζας να αναβάλει την πληρωμή μερισμάτων για το επόμενο έτος, προκειμένου να έχει διαθέσιμα κεφάλαια για να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις της επιδημίας. Και αναμένεται να ακολουθήσουν τα παράδειγμά της και άλλες τράπεζες.

Ο διευθύνων σύμβουλος της Credit Suisse Τόμας Γκοτστάιν δήλωσε στο ελβετικό δίκτυο MME SRF ότι η ελβετική τράπεζα ενδέχεται να μειώσει τα μπόνους και άλλες πρόσθετες αμοιβές για το 2020, προκειμένου να επιδείξει αλληλεγγύη προς όσους βάλλονται από την κρίση. Η τάση βρίσκει, πάντως, συχνά αντίθετους τους υπαλλήλους των τραπεζών που βλέπουν να θίγονται τα εισοδήματά τους.

Σύμφωνα με τον Στεφάν Ζουκάλσκι, εκπρόσωπο του DBV, εργατικού συνδικάτου των εργαζομένων στις γερμανικές τράπεζες, και μέλος του εργατικού συμβουλίου της Deutsche Bank, οι εργαζόμενοι διαφωνούν με την κατάργηση των μπόνους γιατί αυτά δεν καταβάλλονται μόνον στα υψηλόβαθμα και υψηλά αμειβόμενα στελέχη, αλλά και σε πολλούς υπαλλήλους με μεσαίες ή και χαμηλές αποδοχές.

Και βέβαια τα προγνωστικά σε ό,τι αφορά τα έσοδα των τραπεζών είναι αρκετά δυσοίωνα, καθώς η μετάδοση της επιδημίας του κορωνοϊού αναστέλλει την οικονομική δραστηριότητα, πλήττοντας τους καταναλωτές αλλά και ολόκληρες οικονομίες. Σύμφωνα με σχετική έρευνα αναλυτών της Goldman Sachs, οι ευρωπαϊκές τράπεζες θα δουν να μειώνονται τα έσοδά τους κατά 120 δισ. ευρώ την επόμενη τριετία, που ισοδυναμεί με ποσοστό 23%. Η επενδυτική προβλέπει δηλαδή τώρα μείωση κερδών τετραπλάσια από εκείνη των 30 δισ. ευρώ που υπολόγιζε στις 10 Μαρτίου. Από την πλευρά της, η ΕΚΤ έχει επιτρέψει στις ευρωπαϊκές τράπεζες να κρατήσουν μικρότερα κεφάλαια ως αποθεματικό, ενώ έχει παρατείνει την προθεσμία που τους δίνει για να εξυγιάνουν τους ισολογισμούς τους διαγράφοντας τα κόκκινα δάνεια.

Η Banco Santander, η μεγαλύτερη ισπανική τράπεζα, γνωστοποίησε ότι αναβάλλει την πληρωμή μερισμάτων για το επόμενο έτος, προκειμένου να έχει διαθέσιμα κεφάλαια για να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις της πανδημίας.

Η Διεθνής Ενωση Αερομεταφορών (IATA) εκτιμά ότι οι ζημίες του κλάδου φέτος ίσως εκτιναχθούν στα 252 δισ. δολάρια.

Στήριξη υπό όρους σε αεροπορικές θα προσφέρει το αμερικανικό Δημόσιο

Το κράτος θα λάβει μετοχές των εταιρειών – Προϋπόθεση να μην προχωρήσουν σε απολύσεις

Ο κλάδος των αερομεταφορών βρίσκεται σε δεινή κατάσταση, διότι πάμπολλοι στόλοι έχουν καθηλωθεί, τα αεροπορικά ταξίδια έχουν μειωθεί στο ελάχιστο, ίσα ίσα για να μεταφέρουν ανθρώπους πίσω στην πατρίδα τους και πολλές εταιρείες σπεύδουν να ζητήσουν οικονομική στήριξη από τις αντίστοιχες κυβερνήσεις – μία εξ αυτών είναι και η αμερικανική.

Κατά τον υπουργό Οικονομικών των Ηνωμένων Πολιτειών, Στίβεν Μνούτσιν, όσες αεροπορικές ενδιαφέρονται να βοηθηθούν από το κρατικό πρόγραμμα στήριξης του κλάδου θα πρέπει να προτείνουν το πώς η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα διατηρήσει μερίδιο σε αυτές. Το υπουργείο Οικονομικών έδωσε χθες στη δημοσιότητα τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα των 61 δισ. δολαρίων, το οποίο στόχο έχει να διατηρήσει εν ζωή τις εταιρείες και αυτές με τη σειρά τους να μπορούν να πληρώνουν το προσωπικό τους. Η εξάπλωση της πανδημίας σε όλον τον κόσμο έχει περικόψει κατά σχεδόν 90% την επιβατική κίνηση. Στο πλαίσιο του προγράμματος αρωγής το υπουργείο Οικονομικών προβλέπει 32 δισ. δολάρια προς τους αερομεταφορείς για τη μισθοδοσία τους, καθώς και 29 δισ. δολάρια σε δάνεια για τη λειτουργία τους. Ορος απαραίτητος, να μην κάνουν απολύσεις έως και τις 30 Σεπτεμβρίου φέτος. Ακόμα θα πρέπει να υποβάλουν λεπτομερή αναφορά στην κυβέρνηση για το υφιστάμενο χρέος τους και τις πιστώσεις που έχουν λάβει, το πρόγραμμα αποπληρωμής τους την προσεχή τριετία και τι εργαλεία θα χρησιμοποιήσουν γι' αυτό, καθώς και τα επίπεδα απασχόλησης. Ο όμιλος της American Airlines δήλωσε πως θα ζητήσει αρωγή σχεδόν 12 δισ. δολαρίων, ενώ απαραίτητη προϋπόθεση για να τη λάβει, όπως και ο κλάδος γενικά, είναι να διατηρηθούν δρομολόγια, τα οποία το υπουργείο Μεταφορών των ΗΠΑ θεωρεί ζωτικής σημασίας. Στην περίπτωση της Βρετανίας, αν και το υπουργείο Οικονομικών έχει καταρτίσει πρόγραμμα ενίσχυσης επιχειρήσεων, δεν προβλέπει ένα συνολικό για τον κλάδο των αερομεταφορών, αλλά θα εξετάζει κατά περίπτωση τα αιτήματα. Οπως αναφέρει ο Guardian, η εταιρεία χαμηλών ναύλων της EasyJet καθήλωσε χθες όλα τα αεροσκάφη της και επιδιώκει μείωση δαπανών κατά 4,5 δισ. στερλίνες (5,06 δισ. ευρώ), συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών για νέα Airbus. Η Virgin Atlantic ζήτησε κρατική βοήθεια, ενώ η British Airways και η Ryanair χρησιμοποιούν τα δικά τους «μαξιλάρια». Κρατική στήριξη θα χρειασθεί και η Qatar Airways, αν και είναι μία από τις ελάχιστες που ακόμα διεκπεραιώνουν δρομολόγια.

Το σχέδιο του υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ προβλέπει 32 δισ. για τη μισθοδοσία των αεροπορικών και 29 δισ. δολ. για τη λειτουργία τους.

Σύμφωνα με την OAG Aviation Worldwide, τη μεγαλύτερη εταιρεία του κλάδου με παροχή δεδομένων και αναλύσεων, όλες οι αερομεταφορές λειτουργούσαν με κάτω του 50% της χωρητικότητάς τους στα μέσα Ιανουαρίου, ενώ την περασμένη εβδομάδα περιέκοψαν τη χωρητικότητά τους κατά επιπλέον 20 εκατ. θέσεις από προγραμματισμένες πτήσεις. Η μεγαλύτερη εβδομαδιαία μείωση στην Ιστορία και σε διεθνές επίπεδο καταγράφηκε από την OAG στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Ινδία, οι οποίες επιτάχυναν τις περικοπές τους κατά 4,4 εκατ. θέσεις και 3,5 εκατ. θέσεις, αντιστοίχως. Αυτός ο αριθμός αντιστοιχεί σε μειώσεις στη χωρητικότητα κατά 21% και 70%, την ώρα που η ζήτηση βυθίζεται, έχουν προσβληθεί παγκοσμίως από τον ιό 785.000 άτομα και 37.600 έχασαν τη ζωή τους.

«Χρειάστηκαν σχεδόν δύο μήνες για να περιοριστεί η παγκόσμια χωρητικότητα από τα 106 εκατ. στα 90 εκατ. θέσεις», επεσήμανε ο προϊστάμενος αναλυτής της OAG, Τζον Γκραντ, και προσέθεσε: «Και έπειτα από δυο εβδομάδες μειώθηκαν περαιτέρω οι θέσεις στα 49 εκατ.». Τέλος, επισημαίνεται πως κατά τη Διεθνή Ενωση Αερομεταφορών (IATA) οι ζημίες του κλάδου ίσως εφέτος να εκτιναχθούν στα 252 δισ. δολάρια.

«Παγώνουν» διεθνώς επιχειρηματικά deals λόγω της πανδημίας

Αιφνίδια ανακοπή των εξαγορών και των συγχωνεύσεων παγκοσμίως σημειώθηκε την τελευταία εβδομάδα του Μαρτίου, αποδεικνύοντας ότι οι επιχειρήσεις που πλήττονται είτε σοβαρά είτε ελαφρώς από τον κορωνοϊό επικεντρώνονται στην επιβίωσή τους και αναστέλλουν τις επιχειρηματικές συμφωνίες.

Συγκεκριμένα, την προηγούμενη εβδομάδα η συνολική αξία των λιγοστών συμφωνιών που ολοκληρώθηκαν ανήλθε σε 12,5 δισ. δολάρια, το χαμηλότερο ποσό από τον Απρίλιο του 2009. Οι εξαγορές και οι συγχωνεύσεις κατά τη διάρκεια ολόκληρου του πρώτου τριμήνου υποχώρησαν κατά 28% στα 698 δισ. δολάρια σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι.

Η κάθετη μείωση των συμφωνιών οφείλεται ιδίως στην αιφνίδια αναστολή της αμερικανικής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ακόμη και πριν επιβληθούν τα αυστηρά μέτρα καραντίνας, σε ορισμένες πολιτείες των ΗΠΑ, μεταξύ αυτών και στη Νέα Υόρκη, η οποία αποτελεί παγκόσμιο κέντρο επιχειρηματικής δραστηριότητας, ο αριθμός των συμφωνιών είχε ήδη περιοριστεί σημαντικά. Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας δεδομένων Refinitiv, ο αριθμός των επιχειρηματικών συμφωνιών και συγκεκριμένα όσων ξεπερνούν τα 10 δισ. δολάρια μειώθηκε κάθετα τα πρώτο τρίμηνο και κατά κύριο λόγο τον Μάρτιο στις ΗΠΑ. Οπως δήλωσε στους Financial Times ο Λέον Καλβάρια, υψηλόβαθμο στέλεχος στη Citigroup, ο αριθμός των συμφωνιών θα παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα για ένα διάστημα παγκοσμίως. «Ολοι σκέφτονται πρώτα τους εργαζομένους και τους πελάτες τους.

Λίγες είναι οι εταιρείες που θα προχωρήσουν σε συμφωνίες σε αυτό το περιβάλλον και τα ιδιωτικά κεφάλαια θα εστιάσουν περισσότερο στη διαχείριση των εταιρειών χρηματοφυλακίων, προτού προχωρήσουν σε συμφωνίες», σημείωσε ο Καλβάρια. Οσον αφορά τις ΗΠΑ, το πρώτο τρίμηνο σημειώθηκαν επιχειρηματικές συμφωνίες ύψους 253 δισ. δολαρίων, δηλαδή 51% χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι. Αντιθέτως, στην Ευρώπη, οι εξαγορές και οι συγχωνεύσεις τους πρώτους τρεις μήνες του έτους αυξήθηκαν κατά 51% στα 232 δισ. δολάρια. Η αύξηση οφείλεται ιδίως στις δραστηριότητες των ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων και στην εξαγορά αξίας 30 δισ. δολαρίων της ασφαλιστικής Willis Towers Watson από την Aon.

Η αξία εξαγορών και συγχωνεύσεων το α΄ τρίμηνο είναι μειωμένη κατά 28% σε σύγκριση με πέρυσι.

Η επιβολή περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού στη Νέα Υόρκη έχει συρρικνώσει δραματικά την οικονομική δραστηριότητα.

Οι εργαζόμενοι φοβούνται να επιστρέψουν στα εργοστάσια

Η μεγάλη μείωση παραγωγής εντείνει τις πιέσεις για επαναλειτουργία των μονάδων

Το μείζον πρόβλημα αυτή τη στιγμή στην ευρωπαϊκή οικονομία δεν είναι μόνον ότι η καραντίνα έχει κλείσει τους καταναλωτές και τους εργαζομένους στα σπίτια τους, αλλά και το ότι όσοι χρειάζεται να συνεχίσουν να εργάζονται και είναι η παρουσία τους απαραίτητη στη γραμμή παραγωγής διστάζουν να παρουσιαστούν. Φοβούνται ότι εκτίθενται στον κορωνοϊό, ενώ υπάρχουν και ελλείψεις στο σύστημα προστασίας τους.

Ο Φιλίπ Πτικολέν είναι διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Safran και δυσκολεύεται ιδιαίτερα να πείσει το προσωπικό του να επιστρέψει στις εγκαταστάσεις της για να κατασκευάσει κινητήρες της Airbus. Εχει βρεθεί σχεδόν σε αδιέξοδο, διότι αφενός δώρισε όλο το απόθεμα 60.000 μασκών που κατείχε στα γαλλικά νοσοκομεία, αφετέρου δεν διαθέτει θερμόμετρα για να μετράει τη θερμοκρασία των εργαζομένων, μήπως έχουν προσβληθεί. Στις περιοχές της Γαλλίας με μεγάλο αριθμό κρουσμάτων οι εργαζόμενοι δεν γυρίζουν εύκολα στα εργοστάσια χωρίς προστατευτικό εξοπλισμό. «Οι άνθρωποι είναι τρομοκρατημένοι, γιατί από τη μια τούς δίνουν εντολή να μη μετακινούνται και από την άλλη τους καλούμε να εργαστούν», λέει ο κ. Πτικολέν. Για να επανέλθουν όλοι οι απασχολούμενοι στις ανά τον κόσμο εγκαταστάσεις της Safran μάλλον θα χρειαστεί χρόνος. Σχεδόν 10% των εγκαταστάσεων είναι εντελώς κλειστές, κυρίως σε ΗΠΑ και Ινδία. Στη Γαλλία, σχεδόν το 15% του προσωπικού επέστρεψε στις θέσεις του, αφού η εταιρεία το προμήθευσε με μάσκες και αντισηπτικά χειρός. «Δεν θέλουμε να διακόψουμε τη γραμμή παραγωγής», προσθέτει ο κ. Πτικολέν. «Εάν η Airbus συνεχίζει τη λειτουργία της και οι κανόνες δημοσίας υγείας το επιτρέπουν, εμείς ως κατασκευαστές κινητήρων θέλουμε να καλύπτουμε τη ζήτηση».

Οι κυβερνήσεις τους δίνουν εντολή να μη μετακινούνται, ενώ οι βιομηχανίες τους καλούν να εργαστούν.

Στις περιοχές της Γαλλίας με μεγάλο αριθμό κρουσμάτων οι εργαζόμενοι δεν γυρίζουν εύκολα στα εργοστάσια χωρίς προστατευτικό εξοπλισμό.

Τα πράγματα είναι έτσι και όπου αλλού λειτουργούν εργοστάσια, από τη Safran στη Γαλλία μέχρι την BMW στη Γερμανία και τη Ford στην Αμερική. Τα κρούσματα φθάνουν το ένα εκατομμύριο παγκοσμίως. Οι κυβερνήσεις και οι επιχειρήσεις προσπαθούν να βρουν τη χρυσή τομή μεταξύ περιορισμού και παραγωγικότητας. Η διακοπή της παραγωγής σε Ευρώπη και Ασία έχει τσακίσει τη μεταποίηση, η οποία υποχώρησε στα χαμηλότερα επίπεδα δεκαετίας. Κατά μέσον όρο, η παραγωγή και οι νέες παραγγελίες έχουν κατακρημνισθεί σε Γερμανία, Γαλλία και Ιταλία, οπότε εντείνονται και οι πιέσεις για μπουν ξανά μπροστά οι μηχανές. Στο Βερολίνο, η κυβέρνηση συζητάει με την αυτοκινητοβιομηχανία πώς θα επαναλειτουργήσει τα εργοστάσια, διότι υπάρχει η ανησυχία ότι ορισμένοι προμηθευτές της δεν θα επιβιώσουν μέσα στην κρίση. Στις Ηνωμένες Πολιτείες υπήρξε αντιπαράθεση μεταξύ των εταιρειών Ford και Fiat Chrysler Automobiles από τη μια και των συνδικαλιστών από την άλλη, με αφορμή την επιστροφή ή μη των εργατών στη γραμμή παραγωγής. Στον κολοσσό ψηφιακού εμπορίου Amazon, αρκετοί εργαζόμενοι στις αποθήκες της Ευρώπης αρχικά και των ΗΠΑ κατά δεύτερον οργάνωσαν στάση εργασίας διαμαρτυρόμενοι για την ελλιπή προστασία τους – άλλωστε υπάρχουν αυξανόμενα κρούσματα στην εταιρεία. Ο Κρις Σμολς, που οργάνωσε τη διαμαρτυρία σε αποθήκη της Νέας Υόρκης και εξαιτίας αυτού απολύθηκε, λέει: «Οι συνάδελφοι φοβούνται πολύ να έρθουν στη δουλειά και ορισμένοι αρρωσταίνουν – και αυτό είναι πολύ τρομακτικό». Η BMW ζητάει να τηρούνται οι απαραίτητες αποστάσεις, ενώ η Airbus επιβάλλει αυστηρά μέτρα, όπως ξεχωριστές βάρδιες, μικρότερες ομάδες και σίτιση από το εστιατόριο. Τέλος, ο ΠΟΥ συστήνει για τους εργασιακούς χώρους συχνή απολύμανση και υποδομή για αντισηψία χεριών, αλλά και τηλεργασία – μόνο που αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί στη βιομηχανία.

Θραύση κάνουν παζλ και επιτραπέζια εν μέσω καραντίνας

Ασφαλείς και φθηνές δραστηριότητες για ψυχαγωγία αναζητούν όσοι βρίσκονται κλεισμένοι στο σπίτι. Σίγουρα, όπως ήταν αναμενόμενο, πολλοί καταφεύγουν στα ηλεκτρονικά παιχνίδια, γεγονός που φαίνεται από την κατακόρυφη αύξηση της ζήτησης σε παιχνίδια που μόλις κυκλοφόρησαν. Παράλληλα, όμως, πολλοί και ανεξαρτήτως ηλικίας αγοράζουν παζλ ή στρέφονται στα διαχρονικά επιτραπέζια.

Οι αγοραστές φαίνεται πως δείχνουν μια προτίμηση στα παραδοσιακά επιτραπέζια, όπως η Monopoly, το Cluedo, το Uno ή το Scrabble. Παράλληλα, αυξάνονται οι πωλήσεις και στα τουβλάκια της Lego. Μάλιστα, όπως δείχνουν οι πωλήσεις της Lego συγκεκριμένα στη Βρετανία, οι καταναλωτές αγοράζουν πιο σύνθετα κομμάτια, όπως το σετ της Lego, με το οποίο χτίζει κανείς ένα αυτοκίνητο Bugatti ή ένα Land Rover Defender από τουβλάκια. Οπως σχολίασε στην Guardian ο Φεντερίκ Τατ της βρετανικής NPD, που ερευνά τις τάσεις στην αγορά, βλέποντας την πολυπλοκότητα και την τιμή αυτών των παιχνιδιών μπορεί κανείς να καταλάβει ότι κατά κύριο λόγο οι αγοραστές είναι ενήλικες. Σημειώνεται ότι το σετ της Bugatti από τη Lego μπορεί να φτάσει τα 264 ευρώ. Επιπλέον, στο γνωστό πολυκατάστημα της Βρετανίας John Lewis, οι πωλήσεις παζλ την προηγούμενη εβδομάδα ξεπέρασαν αυτές της περιόδου των Χριστουγέννων, μια εποχή κατά την οποία τα παζλ είναι εξαιρετικά δημοφιλή. Επίσης, η γνωστή αμερικανική εταιρεία παζλ White Mountain Puzzles σταμάτησε αυτή την εβδομάδα να δέχεται νέες παραγγελίες και ανακοίνωσε ότι θα καθυστερήσει τις παραδόσεις κατά δύο εβδομάδες, διότι δεν μπορεί να διαχειριστεί το ύψος της ζήτησης. Συγκεκριμένα, οι παραγγελίες από την ιστοσελίδα της εταιρείας αυξήθηκαν κατά 10 έως 20 φορές τις τελευταίες εβδομάδες

Η White Mountain Puzzles σταμάτησε να δέχεται παραγγελίες, καθώς δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στη ζήτηση.

Αντίστοιχα, οι πωλήσεις παζλ της εταιρείας παιχνιδιών Ravensburger έχουν αυξηθεί κατά 370% τις τελευταίες δύο εβδομάδες στη Β. Αμερική. Οπως δήλωσε στο Bloomberg υψηλόβαθμο στέλεχος της εταιρείας, η εταιρεία πωλούσε στη Β. Αμερική επτά παζλ ανά λεπτό το 2019, ενώ τώρα φτάνει τα 20 παζλ ανά λεπτό. Αξίζει να σημειωθεί ότι πολλοί καταναλωτές επιλέγουν τα μεγάλα παζλ με 5.000 κομμάτια.

Αλλοι διαλέγουν εναλλακτική οδό και τυπώνουν τις φωτογραφίες τους σε παζλ. Οπως δήλωσε στο Bloomberg η εταιρεία Collage.com, η οποία παρέχει αυτές της υπηρεσίες, η ζήτηση για εκτύπωση φωτογραφιών σε παζλ έχει εξαπλασιαστεί από τα μέσα Μαρτίου. «Πολλοί πελάτες στέλνουν σε ολόκληρη τη χώρα παζλ με φωτογραφίες από εγγόνια ή κατοικίδια ή οικογένεια. Είναι ένας τρόπος να μένουν κοντά, δίνοντας παράλληλα στους παππούδες τους ένα λόγο να μείνουν μέσα», δήλωσε στο Bloomberg στέλεχος της Collage.com.

Το τελευταίο διάστημα αυξάνονται οι πωλήσεις και στα τουβλάκια της Lego. Μάλιστα, όπως δείχνουν οι πωλήσεις στη Βρετανία, οι καταναλωτές αγοράζουν πιο σύνθετα κομμάτια της εταιρείας.

Χάνουν 1 εκατομμύριο δολλάρια την ημέρα οι επιχειρήσεις του Αμερικανού προέδρου

Αναδιάρθρωση δανεισμού εξετάζει ο όμιλος Τραμπ αναφορικά με τα δάνεια που έχει λάβει για ξενοδοχειακές μονάδες και γήπεδα γκολφ που διατηρεί στις ΗΠΑ. Σύμφωνα με τους New York Times, η οικογενειακή επιχείρηση του Αμερικανού προέδρου ήρθε πριν από μερικές ημέρες σε επικοινωνία με το τμήμα της Deutsche Bank στις ΗΠΑ, το οποίο εξυπηρετεί τους εύρωστους πελάτες, προκειμένου να ρωτήσει εάν οι πληρωμές των δόσεων θα πρέπει να γίνουν εγκαίρως. Συγκεκριμένα, αναφερόταν στα δάνεια για το θέρετρο γκολφ του ομίλου στη Φλόριντα και σε ξενοδοχειακή μονάδα στην Ουάσιγκτον, που έχουν πληγεί λόγω του κορωνοϊού. Το γήπεδο γκολφ έχει σταματήσει να δέχεται πελάτες και το ξενοδοχείο φιλοξενεί ελάχιστους, ενώ διατηρεί κλειστό το μπαρ και το εστιατόριό του.

Ο κλάδος του τουρισμού και της εστίασης έχει δεχθεί σφοδρά χτυπήματα παγκοσμίως λόγω της πανδημίας, οδηγώντας σε παράλυση μεγάλο τμήμα της οικονομίας. Στις ΗΠΑ, η κυβέρνηση Τραμπ έχει ήδη διοχετεύσει 500 δισ. δολάρια στις πληγείσες επιχειρήσεις. Ωστόσο, ο όμιλος Τραμπ και οι εταιρείες της ευρύτερης οικογένειας του Αμερικανού προέδρου δεν δικαιούνται να λάβουν κρατική ενίσχυση και συνεπώς δεν έχουν πρόσβαση σε αυτά τα χρήματα. Ο όμιλος χάνει περισσότερα από 1 εκατ. δολάρια σε έσοδα κάθε μέρα λόγω του κορωνοϊού, όπως μεταδίδει η Wall Street Journal. Οσον αφορά την Deutsche Bank, η θέση της είναι εξαιρετικά δύσκολη. Πρόκειται για το μόνο μεγάλο όνομα μεταξύ πολλών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, που εξακολουθεί να συνεργάζεται με τις επιχειρήσεις του Αμερικανού προέδρου. Επιπλέον, σύμφωνα με σχετικό δημοσίευμα του Bloomberg, τα δάνεια για τα οποία εξετάζεται η αναστολή πληρωμής εκδόθηκαν μεταξύ 2012 και 2015, προτού ο Τραμπ αναλάβει τα προεδρικά καθήκοντα, και έχουν ως ενέχυρο την προσωπική του περιουσία. Το ενέχυρο συστάθηκε διότι ο Αμερικανός πρόεδρος φέρει στο ιστορικό του μία μακρά λίστα χρεοκοπιών και αδυναμίας αποπληρωμής δανείων.

Ο όμιλος Τραμπ ζητεί από την Deutsche Bank αναδιάρθρωση δανείων, καθώς δυσκολεύεται να τα αποπληρώσει.

Συνεπώς, σε περίπτωση που ο όμιλος δεν μπορέσει να καταβάλει τις δόσεις, η τράπεζα θα βρεθεί στην πολύ άβολη θέση να υποχρεωθεί να κατασχέσει περιουσιακά στοιχεία του προέδρου των ΗΠΑ. Διαφορετικά, η Deutsche Bank θα πρέπει να προχωρήσει σε διαγραφή χρέους, κάνοντας ουσιαστικά ένα μεγάλο δώρο στον Αμερικανό πρόεδρο. Σημειώνεται ότι η κυβέρνηση Τραμπ παρακολουθεί στενά τις δραστηριότητες της γερμανικής τράπεζας στις ΗΠΑ μέσω των αρμόδιων εποπτικών αρχών. Παράλληλα, το υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ διεξάγει έρευνα σχετικά με τις δραστηριότητές της. Την ίδια ώρα, εκπρόσωπος του ομίλου Τραμπ μίλησε με τις Αρχές της Φλόριντα σχετικά με το ενδεχόμενο καθυστέρησης των μισθωμάτων που καταβάλλει στην πολιτεία για την ενοικίαση της έκτασης του γκολφ. Σύμφωνα με πληροφορίες της Washington Post, ο όμιλος Τραμπ προσπαθούσε τον τελευταίο καιρό να μεταβιβάσει σε άλλον ενδιαφερόμενο το ενοικιαστήριο, ωστόσο η διαδικασία έχει ανασταλεί λόγω κορωνοϊού. Οι αρμόδιες αρχές εξετάζουν εάν το ενοικιαστήριο επιτρέπει στον όμιλο να καθυστερήσει τα ενοίκια λόγω ανωτέρας βίας.

Εχουν ήδη εξασφαλιστεί 500 δισ. δολ. στις πληγείσες επιχειρήσεις, ωστόσο αυτές της οικογένειας του Αμερικανού προέδρου δεν δικαιούνται να λάβουν κρατική ενίσχυση.

Πολλά στελέχη της Deutsche Bank ανησυχούν ότι ο όμιλος Τραμπ θα επικαλεστεί ανωτέρα βία, προκειμένου να αποφύγει και την αποπληρωμή των δανείων, σύμφωνα με τους New York Times. Εξάλλου, είχαν βρεθεί σε αντίστοιχη δικαστική διαμάχη με τον Αμερικανό πρόεδρο κατά την περίοδο της χρηματοπιστωτικής κρίσης, όταν αρνήθηκε να αποπληρώσει τα δάνειά του στη γερμανική τράπεζα και ζήτησε αποζημίωση ύψους 3 δισ. δολαρίων. Εντέλει, βέβαια, έγινε εξωδικαστικός συμβιβασμός και ο Τραμπ αποπλήρωσε τα δάνεια σε βάθος χρόνου.

Μονιμοποίηση τηλεργασίας θέλουν πολλές επιχειρήσεις

Υπό καθεστώς τηλεργασίας θα συνεχίσουν να εργάζονται πολλοί υπάλληλοι σε ολόκληρο τον κόσμο, ακόμη και μετά την άρση των μέτρων καραντίνας, όπως υποστηρίζει μεγάλη μερίδα εργοδοτών.

Σύμφωνα με σχετική έρευνα της Gartner μεταξύ οικονομικών διευθυντών σε επιχειρήσεις παγκοσμίως, τα τρία τέταρτα αυτών δήλωσαν ότι τουλάχιστον το 5% του εργατικού τους δυναμικού θα δουλεύει από το σπίτι μετά τη χαλάρωση των μέτρων. Συγκεκριμένα, το 17% των οικονομικών διευθυντών δήλωσε ότι η τηλεργασία θα γίνει μόνιμο καθεστώς για το 20% των υπαλλήλων τους.

Επιπλέον, το 25% των ερωτηθέντων απάντησε ότι το 10% των εργαζομένων τους θα εξακολουθήσει να δουλεύει εξ αποστάσεως. Τέλος, ένα πολύ μικρό ποσοστό της τάξης του 4% μεταξύ των οικονομικών διευθυντών απάντησε ότι οι μισοί υπάλληλοι θα εργάζονται πλέον μόνιμα από το σπίτι. «Τα δεδομένα αυτά αποτελούν ένδειξη της μακροχρόνιας επίπτωσης που θα έχει η κρίση του κορωνοϊού στον τρόπο δραστηριοποίησης των επιχειρήσεων. Οι οικονομικοί διευθυντές, οι οποίοι δέχονται ήδη πίεση για αυστηρή διαχείριση των δαπανών, φαίνεται πως εξετάζουν το ενδεχόμενο να αξιοποιήσουν τα οφέλη της τηλεργασίας στο εργατικό δυναμικό», όπως αναφέρεται στην έρευνα της Gartner. Από την έρευνα προκύπτει εξάλλου ότι η εργασία εξ αποστάσεως δημιουργεί ευκαιρίες για εξοικονόμηση κόστους και συνεπώς οι οικονομικοί διευθυντές θα μπορούν να αποφύγουν τις αυστηρές περικοπές δαπανών που επιφέρουν δυσάρεστες αλλαγές στην καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων.

Μόνιμο καθεστώς για το 10% των υπαλλήλων σχεδιάζει το 25% των ερωτηθέντων.

Καραντίνα πολυτελείας σε ξενοδοχείο της Ελβετίας

Το Le Bijou ενοικιάζει ειδικά δωμάτια προς 800-2.000 δολ. τη διανυκτέρευση

Την ώρα που οι εταιρείες ειδών πολυτελείας, αλλά και κάθε είδους μικρή βιομηχανία, επιστρατεύονται αυτοβούλως στη μάχη κατά του κορωνοϊού και παράγουν μάσκες, απολυμαντικά ή ό,τι άλλο μπορεί να σταθεί χρήσιμο, εμφανίζεται η καραντίνα πολυτελείας. Μια πολυτέλεια πραγματικά για τους πολύ λίγους που έχουν την οικονομική δυνατότητα να μετατρέψουν τη δοκιμασία της κοινωνικής απομόνωσης σε περίοδο πολυτελών διακοπών. Ακόμη και αν νοσούν από τον κορωνοϊό.

Την προσφέρει ένα ελβετικό ξενοδοχείο πολυτελείας, το Le Bijou, που νοικιάζει «διαμερίσματα για καραντίνα» έναντι τιμήματος κυμαινόμενου από 800 έως 2.000 δολάρια τη βραδιά. Πρόκειται για ένα διάσημο ξενοδοχείο καθώς στις καλές εποχές πελάτες του ήταν ο γνωστός κερδοσκόπος Τζόρνταν Μπέλφορτ, την ιστορία του οποίου παρουσίασε η ταινία «Ο λύκος της Wall Street», αλλά και ο συνιδρυτής της Apple, Στιβ Βόζνιακ. Στις ανέσεις που παρέχει περιλαμβάνονται έτοιμα γεύματα, ιδιωτικός σεφ, ιδιωτικό γυμναστήριο, γραφείο, αλλά ακόμη και υπηρεσίες υγείας όλα σε απολύτως ιδιωτικό χώρο. Μεταξύ άλλων, οι υπηρεσίες υγείας που παρέχει η πολυτελής καραντίνα είναι και ένα τεστ για τον COVID-19 που κοστίζει 500 δολάρια.

Οι ένοικοι των διαμερισμάτων μπορούν, επίσης, να έχουν περίθαλψη για τον κορωνοϊό από νοσοκόμα που θα τους επισκέπτεται δύο φορές την ημέρα έναντι αμοιβής ύψους 1.800 δολαρίων την ημέρα ή ακόμη και αποκλειστική νοσοκόμα σε 24ωρη βάση, αλλά στην περίπτωση αυτή η αμοιβή της ανέρχεται στο δυσθεώρητο ποσό των 4.800 δολαρίων την ημέρα.

Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ του αμερικανικού δικτύου CNBC, ο διευθύνων σύμβουλος του ξενοδοχείου, Αλεξάντερ Χιούμπνερ, επινόησε την ιδέα της πολυτελούς καραντίνας όταν παρατήρησε ότι ξαφνικά αυξήθηκαν θεαματικά οι κρατήσεις για διαμονή 14 ημερών. Το συνηθέστερο έως τότε ήταν οι κρατήσεις να είναι κυρίως για τρία βράδια. Ρώτησε, έτσι, τους πελάτες του Le Bijoux γιατί παρατείνουν τόσο την παραμονή τους στο ξενοδοχείο. Από τις απαντήσεις τους διαπίστωσε ότι σε μεγάλο ποσοστό ήθελαν ένα χώρο με πολλές ανέσεις όπου θα μπορούσαν να απομονωθούν. Αποφάσισε, έτσι, να αντικαταστήσει τις υπηρεσίες που παραδοσιακά προσέφεραν τα πολυτελή διαμερίσματα του ξενοδοχείου και να τα εξοπλίσει με πλήρως αυτοματοποιημένες ανέσεις, διευρύνοντας τις ψηφιακές υπηρεσίες με έναν εικονικό υπηρέτη ώστε να μην είναι αναγκαία η επαφή με άλλον άνθρωπο. Το ξενοδοχείο παρέχει επιπλέον δυνατότητα δωρεάν διαμονής για τρία βράδια σε νοσοκόμες ή άλλο προσωπικό που χρειάζονται για τη φροντίδα ασθενούς ενοίκου.

Το εγχείρημα έχει, πάντως, επικριθεί ήδη από παράγοντες της αγοράς. Πριν από δύο εβδομάδες ο Ρενέ Φρέι, διευθύνων σύμβουλος του εκδοτικού οίκου Rough Guides, εγκατέλειψε τα γραφεία της εταιρείας του στο Λονδίνο και επέστρεψε εσπευσμένα στην πατρίδα του την Ελβετία. Έχει χαρακτηρίσει «ανεύθυνο, ανήθικο, αλλά και λάθος από επιχειρηματικής απόψεως» να λειτουργεί το Le Bijou κατ' αυτόν τον τρόπο εν μέσω της πανδημίας. Οπως διευκρίνισε, λειτουργώντας με αυτόν τον τρόπο, το Le Bijou δείχνει «έλλειψη αλληλεγγύης προς όλα τα μικρά καταστήματα που αναγκάστηκαν να κλείσουν με απόφαση του κράτους». Επέκρινε, άλλωστε, το γεγονός ότι το ξενοδοχείο χρεώνει 500 δολάρια για το τεστ του κορωνοϊού, ενώ η ελβετική κυβέρνηση έχει ανακοινώσει πως τα συγκεκριμένα τεστ θα πληρώνονται από το κρατικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

Στις ανέσεις που παρέχει το Le Bijou περιλαμβάνονται έτοιμα γεύματα, προσωπικός σεφ, ιδιωτικό γυμναστήριο, γραφείο, αλλά ακόμη και υπηρεσίες υγείας όλα σε απολύτως ιδιωτικό χώρο.

Εναντι 4.800 δολ., ο πελάτης μπορεί να έχει αποκλειστική νοσοκόμα σε 24ωρη βάση και ένα τεστ κορωνοϊού αξίας 500 δολαρίων.

Η πανδημία μπορεί να σώσει τη Famar στη Γαλλία

Πολιτική διάσταση έχουν αρχίσει να λαμβάνουν οι συζητήσεις σχετικά με το μέλλον του εργοστασίου της φαρμακοβιομηχανίας Famar στη Λυών (Saint-Genis-Laval), ώστε να αποτραπεί το κλείσιμο της μονάδας. Τελευταία, μάλιστα, αυξάνονται οι φωνές όσων ζητούν την εθνικοποίησή της προκειμένου να μη διακοπεί η παραγωγή της εν μέσω μιας κρίσιμης περιόδου, όπου η ζήτηση για τα φαρμακευτικά σκευάσματα που παράγει είναι αυξημένη. Η συγκεκριμένη μονάδα της Famar, που ως όμιλος έχει αφετηρία την Ελλάδα, κατόπιν απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου έχει τεθεί ήδη από τις 24 Ιουνίου του 2019 σε καθεστώς αναγκαστικής διαχείρισης. Ωστόσο, αρκετοί ζητούν να μην μπει «λουκέτο» στο συγκεκριμένο εργοστάσιο που απασχολεί πάνω από 250 εργαζομένους και παράγει 12 σκευάσματα υψηλής θεραπευτικής αξίας, καθώς, όπως μεταδίδουν και τα γαλλικά μέσα ενημέρωσης, η Famar στη Λυών αποτελεί τον μοναδικό παραγωγό σκευασμάτων χλωροκίνης στη Γαλλία. Η απόφαση για τη συνέχιση της δραστηριότητας της μονάδας θα εξεταζόταν στο πλαίσιο ακροαματικής διαδικασίας στις 17 Μαρτίου, ωστόσο αυτή αναβλήθηκε χωρίς να έχει ακόμη προσδιοριστεί μέχρι στιγμής ο χρόνος εξέτασης της υπόθεσης. Προς το παρόν, το εργοστάσιο της Famar στη Λυών, σύμφωνα με τα γαλλικά μέσα ενημέρωσης, λαμβάνει παραγγελίες που θα της επιτρέψουν να συνεχίσει την παραγωγή της τουλάχιστον μέχρι τον Ιούλιο του τρέχοντος έτους.

Ο επικεφαλής του κόμματος Ανυπότακτη Γαλλία (LFI) Ζαν-Λικ Μελανσόν τόνισε ότι «βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ελλείψεις θεραπευτικών σκευασμάτων τα οποία έχουμε ανάγκη», ζητώντας την εθνικοποίηση του εργοστασίου της Famar στη Λυών. «Η Famar παράγει 12 φάρμακα τα οποία έχουμε ανάγκη» δηλώνει, επισημαίνοντας ότι η κρίση του κορωνοϊού θέτει στο τραπέζι των συζητήσεων το ζήτημα των εθνικοποιήσεων. Στο ίδιο μήκος κύματος κινούνται και γερουσιαστές του Σοσιαλιστικού κόμματος (PS) στην περιφέρεια Ρον-Αλπ, όπου εδρεύει το εργοστάσιο, Ανι Γκιλιεμό και Ζιλμπέρ-Λοθκ Ντεβινάζ οι οποίοι, όπως αναφέρει το site του franceinfo, ζητούν από την κυβέρνηση «να λάβει άμεση απόφαση λαμβάνοντας υπόψη και τις έκτακτες ανάγκες όσον αφορά την υγεία. Θεωρούμε απαραίτητο να εξεταστεί η εθνικοποίηση της εταιρείας όσο το δυνατόν πιο γρήγορα». Μάλιστα και οι δύο ανέφεραν πως έχουν αποστείλει επιστολή και στον πρωθυπουργό

Η αντιπολίτευση ζητεί από τον πρόεδρο Μακρόν την εθνικοποίηση της Famar, καθώς όπως υποστηρίζει «παράγει 12 φάρμακα υψηλής θεραπευτικής αξίας τα οποία έχουμε ανάγκη».

Εντουάρ Φιλίπ από τα μέσα Μαρτίου σχετικά με τη δεινή θέση στην οποία βρίσκεται η Famar στη Λυών, χωρίς ωστόσο να λάβουν κάποια συγκεκριμένη απάντηση. Νωρίτερα τον Μάρτιο, σε δηλώσεις του ο υπουργός Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο να τεθούν ορισμένες πληγείσες εταιρείες υπό τον έλεγχο του κράτους. «Δεν θα διστάσω να χρησιμοποιήσω όλα τα διαθέσιμα μέσα που έχω για να προστατεύσω μεγάλες γαλλικές εταιρείες», ανέφερε σε ενημέρωση προς τους δημοσιογράφους. «Αυτό μπορεί να επιτευχθεί είτε με ανακεφαλαιοποίηση είτε με απόκτηση ενός ποσοστού της εταιρείας. Μπορώ ακόμη να χρησιμοποιήσω και τον όρο εθνικοποίηση εάν χρειαστεί», πρόσθεσε.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μόνο η μονάδα στην Λυών δεν κατόρθωσε να βρει ενδιαφερόμενο αγοραστή μετά και την απόφαση του αμερικανικού fund KKR να αποεπενδύσει και να βάλει πωλητήριο σε όλες τις μονάδες του πολυεθνικού ομίλου. Ο όμιλος Famar, που ιδρύθηκε από την οικογένεια Μαρινόπουλου, διαθέτει παραγωγικές μονάδες σε Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία, Ολλανδία και Καναδά. Εξαιτίας των ζημιογόνων γαλλικών μονάδων, αποφασίστηκε η τμηματική πώληση της Famar, με τη γαλλική φαρμακοβιομηχανία Delpharm να θέτει από τον Νοέμβριο του 2019 στον έλεγχό της τρεις μονάδες που διατηρεί ο όμιλος σε Γαλλία, μία στην Ολλανδία και άλλη μία στον Καναδά (βόρειος τομέας). Πρόσφατα, τα δύο fund Elements Capital Management και York Capital ανέλαβαν τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της Famar σε Ελλάδα, Ιταλία και Ισπανία, με στόχο την ανάπτυξή τους.

EY
Building a better working world

Η διείσδυση του COVID-19 στον κυβερνοχώρο

Αναμφίβολα η εισβολή του COVID-19 έχει μετατρέψει σε θρίλερ την καθημερινότητα του σύγχρονου ανθρώπου με τις επιπτώσεις του να έχουν αρχίσει να γίνονται αισθητές και σε αρκετές περιπτώσεις ακόμη και μοιραίες. Ήδη ένας μεγάλος αριθμός ατόμων ανά το παγκόσμιο έχει χάσει την ζωή του και πολύ μεγαλύτερος αριθμός έχει νοσήσει. Μπορεί ακόμη ο αριθμός θανάτων από τον COVID-19 να είναι μικρότερος από την κοινή γρίπη, παρόλα αυτά το γεγονός ότι δεν είναι εμφανές όταν κάποιος είναι φορέας παρά μόνο και όταν παρουσιάσει την συμπτωματολογία καθώς επίσης και οι επιπλοκές που παρουσιάζονται στα άτομα μεγάλης ηλικίας και ευπαθών ομάδων καθιστά τον COVID-19 τρομακτικά επικίνδυνο.

Ένα από τα ποικίλα μέτρα που έχουν ληφθεί είναι η εργασία από το σπίτι. Μπορεί αυτό το μέτρο να έχει τα πλεονεκτήματα του καθώς βοηθά στην συνεχή λειτουργία των επιχειρήσεων παράλληλα όμως εγκυμονεί αρκετούς κινδύνους. Έχει παρατηρηθεί μια αύξηση στις κυβερνοεπιθέσεις προς τους χρήστες καθώς οι Hackers εκμεταλλεύονται τον φόβο αλλά και την ανάγκη των ανθρώπων για συνεχή ενημέρωση γύρω από το θέμα του COVID-19. Παρατηρείται λοιπόν, ότι δημιουργήθηκαν διαδικτυακές σελίδες με ψευδή ή ακόμη και πραγματικές πληροφορίες για τον COVID-19, που έχουν ως απώτερο σκοπό με την επίσκεψη κάποιου χρήστη να γίνεται αυτόματα εγκατάσταση στον υπολογιστή του ένα κακόβουλο λογισμικό (malware) όπου στην συνέχεια χρησιμοποιείται από τους Hackers προς όφελος τους. Το γεγονός ότι οι χρήστες βρίσκονται εκτός του δικτυού της εταιρίας τους, τους καθιστά πιο ευάλωτους σε αυτού του είδους επιθέσεις.

Του **Νίκου Μούζουρα**
Σύμβουλος Πληροφορικής σε θέματα Κυβερνοασφάλειας και Τεχνολογίας, ΕΥ Κύπρου.

Επιπρόσθετα, μια ακόμη μέθοδος που χρησιμοποιούν οι hackers με την ευκαιρία του ότι οι χρήστες βρίσκονται εκτός του δικτυού της εταιρίας τους και ειδικότερα σε απομόνωση από την καταπρόσωπο επικοινωνία, είναι η κοινωνική μηχανική.

Τι είναι όμως η κοινωνική μηχανική;

Η κοινωνική μηχανική είναι η ψυχολογική χειραγώγηση των ανθρώπων για την εκτέλεση πράξεων ή την απόσπαση εμπιστευτικών πληροφοριών. Ένας hacker μπορεί να αποστείλει ένα ηλεκτρονικό μήνυμα (email) ή να καλέσει τον υπάλληλο του λογιστήριού μιας εταιρίας και αφού υποδυθεί είτε τον διευθυντή είτε κάποιο άλλο άτομο από την εταιρία, να του ζητήσει να προβεί σε πληρωμή κάποιου λογαριασμού δίνοντας του το δικό του IBAN. Καθώς η καταπρόσωπο επικοινωνία δεν είναι εφικτή τέτοιου είδους επιθέσεις τείνουν να γίνονται εντονότερες.

Ακόμη έχουμε παρατηρήσει πως τις τελευτές μέρες πολλοί συμπολίτες μας έχουν λάβει μήνυμα στο κινητό τους λέγοντάς τους πως έχουν κερδίσει σε κάποια κλήρωση όπου πατώντας σε ένα σύνδεσμο θα εξασφαλίσουν το δώρο τους αφού συμπληρώσουν τα προσωπικά τους στοιχεία. Αυτό είναι το πρώτο βήμα ώστε οι hackers για να αποσπάσουν σημαντικές και προσωπικές πληροφορίες που στην πορεία θα τις χρησιμοποιήσουν εναντίων των χρηστών.

Καταλήγουμε λοιπόν στο συμπέρασμα ότι δεν πρέπει να τηρούνται, αυστηρά, μόνο τα μέτρα για την σωματική μας υγεία αλλά και όλα τα μέτρα που απαιτούνται για την διαδικτυακή μας ασφάλεια! Πρέπει να μπαίνουμε στη διαδικασία να ελέγχουμε την ταυτότητα και την ακεραιότητα των ηλεκτρονικών μας μηνυμάτων, τον αποστολέα καθώς επίσης και τους ηλεκτρονικούς συνδέσμους που περιλαμβάνονται σε αυτά. Έτσι θα καταφέρουμε να ξεπεράσουμε και αυτή την κρίση με τις λιγότερο δυνατό απώλειες.

Ολα τα μεγάλα εργοστάσια αυτοκινήτων σε Ευρώπη και Βόρεια Αμερική έχουν σταματήσει την παραγωγή από τον Μάρτιο.

Ζημία 100 δισ. δολάρια για τους κατασκευαστές αυτοκινήτων από τον ιό

Τουλάχιστον 100 δισ. δολάρια σε χαμένα έσοδα θα κοστίσει στον κλάδο των αυτοκινήτων η παράταση της καραντίνας μέχρι το τέλος του μήνα. Εάν οι μονάδες παραγωγής αυτοκινήτων παραμείνουν κλειστές ολόκληρο τον Απρίλιο και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, τα έσοδα των Ευρωπαίων κατασκευαστών θα μειωθούν κατά 56 δισ. δολάρια, με τις πωλήσεις νέων αυτοκινήτων να μειώνονται κατά 2,6 εκατ. Αντίστοιχα, στη Βόρεια Αμερική θα σημειωθούν 2 εκατ. λιγότερες πωλήσεις οχημάτων και τα έσοδα των αυτοκινητοβιομηχανιών θα υποχωρήσουν κατά 52 δισ. δολάρια. Σύμφωνα με υπολογισμούς του Ιαν Χένρι, ιδιοκτήτη της εταιρείας αναλύσεων AutoAnalysis που συνεργάζεται με τη βρετανική Ενωση Αυτοκινητοβιομηχανιών και Αντιπροσώπων Αυτοκινήτων (SMMT), κάθε επιπλέον εβδομάδα που τα εργοστάσια παραμένουν κλειστά, ο σχετικός κλάδος θα επιβαρύνεται περαιτέρω κατά 8 δισ. δολάρια στην Ευρώπη και κατά 7,5 δισ. δολάρια στη Βόρεια Αμερική.

Ολα τα μεγάλα εργοστάσια αυτοκινήτων σε Ευρώπη και Βόρεια Αμερική έχουν σταματήσει την παραγωγή από τον Μάρτιο, ενώ όσες βιομηχανίες είχαν προγραμματίσει να επανεκκινήσουν μέσα στον Απρίλιο, ανακάλεσαν τις αποφάσεις τους. Μάλιστα, αντί να θέσουν νέα ημερομηνία επανεκκίνησης, ορισμένες εταιρείες, μεταξύ αυτών η Nissan, η Ford και η General Motors, ανακοίνωσαν ότι τα εργοστάσια θα παραμείνουν κλειστά «επ' αόριστον». Οπως σχολίασε στους Financial Times ο Ιαν Χένρι, «προβλέπω ότι δεν θα επιστρέψουμε στην κανονικότητα πριν από τον Μάιο το νωρίτερο». Χιλιάδες από τους εργαζομένους που απασχολούνται στον κλάδο πρόκειται να πληρωθούν μέσω κρατικών προγραμμάτων, καθώς οι εργοδότες τους προσπαθούν να ανταποκριθούν στα οικονομικά χτυπήματα της πανδημίας. Για παράδειγμα, η General Motors και η Ford έχουν ήδη αντλήσει 16 δισ. και 15,4 δισ. δολάρια αντιστοίχως από τις πιστωτικές τους διευκολύνσεις. Η γερμανική Daimler, η οποία έχει το εμπορικό σήμα της Mercedes-Benz, χρησιμοποίησε νέα πιστωτική γραμμή 12 δισ. ευρώ, ενώ είχε ήδη αντλήσει 11 δισ. ευρώ. Την προηγούμενη εβδομάδα η Nissan έθεσε σε διαθεσιμότητα 6.000 υπαλλήλους της που εργάζονταν σε εργοστάσιο στη βρετανική επαρχία. Η βρετανική κυβέρνηση πρόκειται να καλύψει το 80% των αποδοχών τους.

Τον προηγούμενο μήνα οι πωλήσεις αυτοκινήτων στην Ευρώπη υποχώρησαν κατά περίπου 60%, ενώ στις ΗΠΑ σημειώθηκε η μεγαλύτερη μείωση των τελευταίων 10 ετών. Αναλυτές της αγοράς εκτιμούν ότι οι πωλήσεις θα υποχωρήσουν ακόμη περισσότερο μέσα στον Απρίλιο, όχι μόνον διότι θα παραμείνουν κλειστά τα εργοστάσια και πολλά σημεία πώλησης, αλλά επίσης επειδή τα μέτρα περιορισμού έχουν οδηγήσει σε κάθετη μείωση της ζήτησης. Το συνολικό κόστος της πανδημίας για την παγκόσμια αυτοκινητοβιομηχανία είναι ακόμη άγνωστο, καθώς ακόμα και όταν αρθούν τα μέτρα καραντίνας και επανεκκινήσει η παραγωγή, η ζήτηση αναμένεται πως θα παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα εξαιτίας της αύξησης της ανεργίας. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Kivas, όπου οι πωλήσεις νέων αυτοκινήτων σχεδόν άγγιξαν το μηδέν τους προηγούμενους μήνες. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία, οι πωλήσεις έχουν ανακάμψει, ωστόσο έχουν υποχωρήσει κατά 40% σε σχέση με την περίοδο πριν από την επέλαση του ιού.

Σημάδια αιφνίδιας παράλυσης εμφανίζει το παγκόσμιο εμπόριο

Στα μεγαλύτερα εμπορικά λιμάνια καταγράφεται ραγδαία μείωση των φορτίων

Ενώ Ευρώπη και Αμερική επιστρατεύουν όσα μέσα διαθέτουν για να συγκρατήσουν τη λαίλαπα της πανδημίας και τον σαρωτικό αντίκτυπό της στις οικονομίες τους, βρίσκεται σε εξέλιξη το πλέον αιφνίδιο και επιζήμιο πλήγμα που έχει δεχθεί το παγκόσμιο εμπόριο τουλάχιστον στη διάρκεια ζωής μιας γενιάς. Οπως επισημαίνει σχετικό ρεπορτάζ του Bloomberg, το προδίδουν τα αποκαρδιωτικά στοιχεία που καταφθάνουν από λιμάνια και κάθε είδους τερματικό εμπορικό σταθμό.

Αιτία είναι βέβαια τα δραστικά μέτρα που αναγκάζονται να λάβουν οι κυβερνήσεις ανά τον κόσμο για να ανακόψουν την εξάπλωση της επιδημίας, κλείνοντας από βιομηχανίες μέχρι εστιατόρια και καταστήματα λιανικής

Το μεγαλύτερο λιμάνι στον κόσμο, η πολύβουη Σαγκάη, κατέγραψε τον Φεβρουάριο μείωση των μεταφορών εμπορευματοκιβωτίων κατά 20% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους.

Αναλυτές σημειώνουν πως ήδη τα στατιστικά στοιχεία θυμίζουν εκείνα της Μεγάλης Υφεσης.

και προκαλούν, έτσι, παράλληλα μείωση της ζήτησης και της προσφοράς.

Ούτε η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση της διετίας 2008-2009 δεν έχει ανακόψει σε τέτοιο βαθμό και τόσο ραγδαία το διεθνές εμπόριο όσο η πανδημία του κορωνοϊού, αλλά ούτε και καμία από τις μεγάλες κρίσεις που γνώρισε η ανθρωπότητα μέχρι τώρα, συμπεριλαμβανομένων των συνεπακόλουθων από τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, της πετρελαϊκής κρίσης του 1973, αλλά ακόμη της Μεγάλης Υφεσης του 1929.

Ούτε καν ο καταστρεπτικός Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος δεν προκάλεσε τέτοια αστραπιαία παράλυση στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα και δεν επέβαλε σχεδόν απόλυτη σιωπή στις συνήθως θορυβώδεις μητροπόλεις του ανεπτυγμένου κόσμου κλείνοντας επιχειρήσεις και αναγκάζοντας τους καταναλωτές σε κατ' οίκον περιορισμό. Γι' αυτό και εμπνέει πολλούς να παραλληλίζουν την κατάσταση με συνθήκες πολέμου όπως το σχόλιο του Ρούπερτ Κούπμαν, κορυφαίου οικονομολόγου του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, που μιλώντας στο Bloomberg παρομοίωσε την πανδημία «με εμπόλεμη κατάσταση χωρίς την καταστροφή των έμβιων όντων». Τα μεγαλύτερα λιμάνια του κόσμου εμφανίζουν μια θλιβερή εικόνα κατάρρευσης του εμπορίου, αφού πρώτα κατέγραψαν ραγδαία μείωση των μεταφορών φορτίου στη διάρκεια των δύο μηνών πλήρους αποκλεισμού της κινεζικής οικονομίας. Και οι οικονομολόγοι προεξοφλούν πως η κατάσταση αυτή θα παραταθεί για όλο το πρώτο εξάμηνο.

Το μεγαλύτερο λιμάνι στον κόσμο, η πολύβουη Σαγκάη, κατέγραψε τον Φεβρουάριο μείωση των μεταφορών εμπορευματοκιβωτίων κατά 20% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Τον ίδιο μήνα οι Αρχές του αμερικανικού λιμανιού Λονγκ Μπιτς ανέφεραν μείωση κατά 9,5% των μεταφορών φορτίου σε σύγκριση με τη αντίστοιχη περίοδο του 2019, ενώ η κίνηση εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι του Χονγκ Κονγκ έχει μειωθεί κατά 11%. Το μεγαλύτερο λιμάνι της Ευρώπης, άλλωστε, το Ρότερνταμ, κατέγραψε «σημαντική» μείωση των φορτίων μέσα στους τρεις τελευταίους μήνες σύμφωνα με τον Λέον Βίλεμς, εκπρόσωπο της εταιρείας που το διαχειρίζεται. Ο ίδιος θεωρεί ιδιαίτερα πιθανό στο σύνολο του τρέχοντος έτους η κίνηση να είναι σαφώς μειωμένη σε σύγκριση με τα δύο προηγούμενα χρόνια. Την ίδια στιγμή, τα λιμάνια του Καναδά αναφέρουν «πρακτική διακοπή της δραστηριότητας» σε ό,τι αφορά τη μεταφορά φορτίου. Σύμφωνα με τον Μάικ Λέοναρντ, πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο της BC Maritime Employers Association, οφείλεται σε συνδυασμό παραγόντων, μεταξύ των οποίων και στον αντίκτυπο που είχε η επιδημία στις εισαγωγές από την Ασία. Οπως σχολιάζει ο οικονομολόγος Φιλ Λεβί, πρώην οικονομικός σύμβουλος του Λευκού Οίκου, «βλέπουμε μια ραγδαία μείωση του εμπορίου, όμοια της οποίας δεν έχουμε ξαναδεί κυρίως εξαιτίας της ταχύτητας με την οποία σημειώνεται». Ο ίδιος δεν κρύβει την απαισιοδοξία του, καθώς διαπιστώνει πως ήδη τα στατιστικά στοιχεία θυμίζουν εκείνα της Μεγάλης Υφεσης και αυτό «σημαίνει πως οδεύουμε προς ένα νέο ρεκόρ».

Και βέβαια καίριο πλήγμα δέχεται η βιομηχανία ναυτιλιακών εταιρειών, που μεταφέρει περίπου το 80% των παγκόσμιων εμπορευμάτων από τα τρόφιμα και την ενέργεια μέχρι τις πρώτες ύλες και τα προϊόντα μεταποίησης. Απευθυνόμενη μέσω επιστολής προς την πελατεία της η μεγαλύτερη στον κόσμο ναυτιλιακή εταιρεία μεταφορών εμπορευματοκιβωτίων, η Moller-Maersk A/S, προεξοφλεί πως τις επόμενες εβδομάδες θα είναι μειωμένη η ζήτηση για τις υπηρεσίες της.

Επαναλαμβάνει, βέβαια, πως η επιδημία δεν την εμπόδισε να λειτουργεί και επισημαίνει πως «τα προϊόντα μεταφέρονται ακόμη στις αποθήκες μας από τους τερματικούς σταθμούς και τα εμπορικά δίκτυα», καθώς το 85% των υπαλλήλων γραφείου που απασχολεί εργάζεται από το σπίτι του.

Στα λιμάνια της Kivas η δραστηριότητα επανέρχεται σταδιακά αλλά συχνά δεν βρίσκονται οι αναγκαίοι οδηγοί φορτηγών, ενώ είναι πολλές οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μεταφορικές εταιρείες, καθώς υφίστανται πλέον ενδελεχείς ελέγχους για να εγκριθεί η μεταφορά των προϊόντων τους.

Ιταλία: ο εφιάλτης των Ευρωπαίων απειλεί να γίνει πραγματικότητα

Δύο δεκαετίες από τη στιγμή που πήρε σάρκα και οστά το ευρώ, επιβεβαιώνεται ένας από τους κυριότερους φόβους των αρχιτεκτόνων του, καθώς ο κορωνοϊός ισοπεδώνει την τρίτη σε μέγεθος οικονομία της Ευρωζώνης. Η υποψία πως ο ανεξέλεγκτος δανεισμός της άσωτης Ιταλίας θα εξελισσόταν τελικά σε πρόβλημα όλης της Ευρώπης ήταν ο εφιάλτης που στοίχειωνε τα στελέχη του οικονομικού επιτελείου της Γερμανίας τη δεκαετία του 1990. Τώρα που η νέα κρίση αναγκάζει την κυβέρνηση της Ιταλίας να εγκαταλείψει την πολιτική των σφιχτών προϋπολογισμών που ακολούθησε επί μία δεκαετία, η στρατηγική της χώρας για το μέλλον βασίζεται πάλι στη συσσώρευση χρέους. Αυτό σημαίνει ότι το δημόσιο χρέος της θα διογκωθεί και θα υπερβεί το 160% του ΑΕΠ της χώρας.

Η συνεχιζόμενη αύξηση των θανάτων και ο αντίκτυπος από την αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας δεν αφήνουν καμία εναλλακτική στην κυβέρνηση, που είναι αναγκασμένη να αυξήσει τις δαπάνες για να βοηθήσει τον ιταλικό λαό. Το πρόβλημα είναι, όμως, ότι πρέπει να αντιμετωπίσει αυτή την πρωτοφανή κατάσταση ενώ φέρει ήδη το φορτίο ενός δυσβάσταχτου χρέους. Το αποτέλεσμα είναι ότι τα οικονομικά της Ιταλίας εξαρτώνται εξολοκλήρου από το κατά πόσον θα σπεύσει η ΕΚΤ να κρατήσει υπό έλεγχο το κόστος δανεισμού του ιταλικού κράτους.

Στο μεταξύ, το μόνο που μπορεί να κάνει το Βερολίνο είναι να μεριμνήσει για τη μορφή της βοήθειας προς την Ιταλία, γιατί αν δεν το κάνει θα μπορούσε να προκύψει ένα αποτυχημένο κράτος στην καρδιά της νομισματικής ένωσης, που θα απειλούσε την επιβίωση του ευρώ. «Εναπόκειται στους ευρωπαϊκούς θεσμούς το να αποφευχθεί η αντίδραση της αγοράς», σχολιάζει ο Πιέτρο Ρέιχλιν, καθηγητής Οικονομικών στο πανεπιστήμιο Λούις της Ρώμης. Ο ίδιος διερωτάται, πάντως, αν είναι διατεθειμένη η ΕΚΤ να προχωρήσει σε τόσο πολλές αγορές ομολόγων. Ο άσωτος οικονομικός βίος της Ιταλίας έχει κρατήσει ζωντανή την ανησυχία στο μυαλό των ιθυνόντων.

Δοκιμασία

Ισως κάποτε αποτελέσει τη μεγαλύτερη δοκιμασία που θα αντιμετωπίσουν ακόμη και μετά την υπαρξιακή κρίση χρέους που απείλησε το ευρώ και πήρε ουσιαστικά τέλος το 2012. Το θέμα είναι ότι σειρά από κυβερνήσεις της Ιταλίας κατόρθωσαν να περιορίσουν τα δημοσιονομικά ελλείμματα, αλλά καμία δεν μπόρεσε να συρρικνώσει το συσσωρευμένο χρέος με ένα θαύμα αντίστοιχο εκείνου της θεαματικής ανόδου τη δεκαετία του 1960, σε μια χώρα που το έχει τόσο μεγάλη ανάγκη.

Η ύφεση θα προσεγγίσει το 33% το β΄ τρίμηνο και το χρέος θα αυξηθεί στο 160% του ΑΕΠ.

Από τη στιγμή που ο Ιταλός πρωθυπουργός Τζουζέπε Κόντε και οι συνεργάτες του θέσουν σε εφαρμογή τα μέτρα του πακέτου στήριξης, θα αρχίσουν οι δαπάνες ύψους 50 δισ. ευρώ. Αυτές θα προστεθούν στο χρέος, που ήδη ανέρχεται στο 135% του ΑΕΠ και είναι υπερδιπλάσιο του χρέους της Γερμανίας.

Οπως επισημαίνει ο Ρέιχλιν, αν η Ιταλία δαπανήσει πραγματικά όλα τα κεφάλαια του πακέτου μέτρων, το έλλειμμά της θα φτάσει στο 5%, καταγράφοντας τα υψηλότερα επίπεδά του από το 2009, όταν αντιμετώπιζε τα δεινά της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Οι κινήσεις της κυβέρνησης του Τζ. Κόντε στο πεδίο της οικονομίας εξαρτώνται από την εξωτερική βοήθεια, όπως είναι οι αγορές ομολόγων από την ΕΚΤ, αλλά και από τις επικείμενες αποφάσεις του Eurogroup.

Σε πρόσφατο άρθρο του στους Financial Times, ο τέως πρόεδρος της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι προειδοποίησε πως «θα εξελιχθεί σε μόνιμο χαρακτηριστικό των οικονομιών μας το πολύ υψηλό δημόσιο χρέος, που θα συνοδεύεται από διαγραφές ιδιωτικού χρέους». Πρόσθεσε, όμως, πως δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική παρά μόνον «η μόνιμη μείωση της παραγωγικής δυνατότητας και της φορολογικής βάσης, που θα αποβούν πολύ πιο επιζήμιες». Ο πρόεδρος του Eurogroup Μάριο Σεντένο έχει επίσης προειδοποιήσει πως η Ευρωζώνη θα βγει από την παρούσα κρίση με πολύ αυξημένα επίπεδα χρέους και θα κινδυνεύσει να κατακερματιστεί.

Αντιπαράθεση

Αυτό που καθιστά ακόμη πιο επισφαλή τη θέση της Ιταλίας από την οπτική γωνία της αγοράς ομολόγων είναι το γεγονός ότι η κυβέρνηση φαίνεται αποφασισμένη να αντιπαρατεθεί με τους εταίρους της από την Ευρωζώνη μολονότι έχει ανάγκη τη συμπάθειά τους.

Ο λαϊκιστής ηγέτης της αντιπολιτευόμενης Λέγκας, Ματέο Σαλβίνι, δήλωσε προ ημερών ότι η Ε.Ε. άργησε πάρα πολύ να αντιδράσει στην κρίση και οι Ιταλοί πρέπει να ξανασκεφτούν αν θέλουν η χώρα τους να είναι μέλος αυτής της ένωσης. Ο Σαλβίνι εξαπολύει τα πυρά του, καθώς η οικονομία αντιμετωπίζει μεγάλα προβλήματα, με το βόρειο τμήμα της χώρας σε καραντίνα και τον τουρισμό να έχει παγώσει. Οι οικονομολόγοι του Bloomberg προβλέπουν συρρίκνωση της ιταλικής οικονομίας κατά περισσότερο από 6% το πρώτο τρίμηνο του έτους. Σε σχετική έκθεσή της, άλλωστε, η Morgan Stanley εκτιμά πως το ιταλικό ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 19% το πρώτο τρίμηνο και κατά 33% τους επόμενους τρεις μήνες.

Οι ευρωπαϊκές χώρες φαίνονται πρόθυμες να βοηθήσουν ενδεχομένως με μια πιστωτική γραμμή μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM), που θα συνοδεύεται από κάποιους όρους. Στο μεταξύ, η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι θα προχωρήσει σε απεριόριστες αγορές ομολόγων, αναστέλλοντας προσωρινά την ισχύ των περιορισμών που διέπουν το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων ύψους 750 δισ. ευρώ. Ολα αυτά υπογραμμίζουν την πραγματικότητα ότι για πολύ καιρό ακόμη η Ιταλία θα εξαρτάται από την εξωτερική βοήθεια.

Οπως δήλωσε στην τηλεόραση του Bloomberg ο Πόουλ Τόμσεν, στέλεχος του ΔΝΤ, η Ιταλία δεν έχει τα δημοσιονομικά περιθώρια για να λάβει μέτρα, αλλά προϊόντος του χρόνου πρέπει να αντιστρέψει την κατάσταση.

Bloomberg

"BDO. What matters to you, matters to us"

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

BDO

Μαραθώνια συνεδρίαση του Eurogroup

Η τηλεδιάσκεψη συνεχιζόταν έως αργά τη νύχτα – Διαφωνίες για το σχέδιο στήριξης

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ**

Παγίωση της διάστασης απόψεων μεταξύ των δύο στρατοπέδων καταγράφηκε στο χθεσινό Eurogroup. Το σχέδιο ήταν η πολυαναμενόμενη τηλεδιάσκεψη να οδηγήσει σε συμφωνία επί ενός πολύπλευρου προγράμματος στήριξης των οικονομιών της Ευρωζώνης, παρέχοντας ένα δίχτυ ασφαλείας για εργαζομένους, επιχειρήσεις αλλά και για τις ίδιες τις χώρες των οποίων τα δημόσια οικονομικά θα πιεστούν από την ανάγκη άμβλυνσης των υγειονομικών και οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας.

Αντ' αυτού, η εξ αποστάσεως συνεδρίαση συνεχιζόταν έως αργά χθες τη νύχτα, με τις δύο πλευρές ανίκανες να γεφυρώσουν το χάσμα που τις χωρίζει. Οι «φειδωλοί» του Βορρά, με επικεφαλής την Ολλανδία, επέμεναν ότι η παροχή χρηματοδότησης από την προληπτική πιστωτική γραμμή (ECCL) του ESM πρέπει να συνοδευτεί, έστω σε δεύτερη φάση, με όρους μακροοικονομικής και δημοσιονομικής προσαρμογής – κάτι το οποίο ειδικά η Ιταλία απορρίπτει. Σε συνέντευξη Τύπου προχθές, ο Τζουζέπε Κόντε είχε εκφράσει την περιφρόνησή του για λύση του ESM.

Από την άλλη, το στρατόπεδο των «εννέα» –μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα–, που συνυπέγραφαν την επιστολή προς τον Σαρλ Μισέλ υπέρ των ευρωομολόγων, επέμενε ότι πρέπει να υπάρξει ρητή αναφορά σε ένα ταμείο ανάκαμψης, με τη δυνατότητα έκδοσης κοινού χρέους, σαν αυτό που πρότεινε η Γαλλία. Δεν τους αρκούσε η γενικόλογη αναφορά ότι θα διερευνηθεί η δυνατότητα περαιτέρω μέτρων.

Τα σημάδια ότι θα ήταν μια δύσκολη βραδιά φαίνονταν από νωρίς. Η τηλεδιάσκεψη άργησε μία ώρα να ξεκινήσει. Σε ανάρτησή του στο Twitter, ο εκπρόσωπος του προέδρου του Eurogroup Λουίς Ρέγκο έγραψε ότι «θα χρειαστούμε μία επιπλέον ώρα προετοιμασίας». Στις 8 ώρα Ελλάδος διακόπηκε η τηλεδιάσκεψη για μία ώρα, ώστε ο πρόεδρος του Eurogroup Μάριο Σεντένο να ενσωματώσει τις ενστάσεις των δύο πλευρών σε ένα αμοιβαία αποδεκτό κοινό ανακοινωθέν. Η μία ώρα παρατάθηκε στις δύο και μετά στις τρεις και στις τέσσερις, με τον Μαλτέζο υπουργό Οικονομικών Εντουαρντ Σικλούνα να γράφει στο Twitter ότι η τηλεδιάσκεψη «ίσως διαρκέσει ώς αύριο το πρωί», ώστε να συμφωνηθεί «μια στρατηγική τεσσάρων αξόνων» για την οικονομική διάσωση της Ευρώπης, που να «ανοίγει τον δρόμο για μια βιώσιμη ανάκαμψη».

Οι τρεις από τους τέσσερις άξονες στους οποίους αναφέρθηκε ο Μαλτέζος υπουργός ήταν η προληπτική γραμμή του ESM, συνολικού ύψους 240 δισ. ευρώ· ένα νέο πανευρωπαϊκό ταμείο εγγυήσεων από την ΕΤΕπ που θα αύξανε τη δανειοδοτική της ικανότητα προς την πραγματική οικονομία κατά έως και 200 δισ.· και το πρόγραμμα επιδότησης εργασίας SURE της Ευρ. Επιτροπής, που προβλέπει την παροχή δανείων ύψους 100 δισ. στα κράτη-μέλη για τη στήριξη της απασχόλησης.

Ο τέταρτος άξονας αφορά την επόμενη μέρα, στην οποία η δημοσιονομική δυνατότητα χρηματοδότησης των αναγκαίων πακέτων τόνωσης των οικονομιών θα διαφέρει πολύ από χώρα σε χώρα. Στη μάχη της ανάκαμψης θα μπει και το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο για την περίοδο 2021-7. Το μέγεθος του ΠΔΠ ωστόσο –η εκκρεμής διαπραγμάτευση είχε μείνει λίγο πάνω από το 1% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος της Ε.Ε. ή κάτω από 1,1 τρισ. σε βάθος επτά ετών– δεν αρκεί για τη χρηματοδότηση της ανάκαμψης.

Η γαλλική πρόταση αφορά ένα ταμείο πεπερασμένη διάρκειας (5-10 ετών) που θα μπορεί να εκδίδει χρέος με την «κοινή και εις ολόκληρον» εγγύηση των κρατών-μελών της Ε.Ε. και εξακολουθεί να προσκρούει στις αντιστάσεις των Γερμανίας, Ολλανδίας, Φινλανδίας και Αυστρίας. Η Ισπανία, από την πλευρά της, παρουσίασε χθες μια πρόταση για ένα όχημα ειδικού σκοπού με διαχειριστή την Ευρ. Επιτροπή, που θα μπορεί να δανείζεται στις αγορές με την εγγύηση του ΠΔΠ και των εσόδων από έναν νέο ψηφιακό φόρο, και θα χορηγεί τους πόρους τους, ως μεταβιβάσεις, στις χώρες που θα έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη.

Το όραμα του ευρωομολόγου

ΖΑΝ-ΚΛΟΝΤ ΓΙΟΥΝΚΕΡ

Ως πρόεδρος του Eurogroup, ξεκίνησε τη συζήτηση για τα ευρωομόλογα ως εργαλείο διατήρησης της συνοχής της Ευρωζώνης, σε κοινό άρθρο με τον Ιταλό ΥΠΟΙΚ Τζούλιο Τρεμόντι τον Δεκέμβριο του 2010.

ΑΓΚΕΛΑ ΜΕΡΚΕΛ

Σε συνάντησή της με βουλευτές του συγκυβερνώντος FDP τον Ιούνιο του 2012, η καγκελάριος είχε δεσμευθεί: «Οσο ζω η Γερμανία δεν θα συμμετάσχει στην έκδοση ευρωομολόγων».

ΜΑΡΚ ΡΟΥΤΕ

Μετά την τηλεδιάσκεψη των «27» στις 26.3, ο Ολλανδός πρωθυπουργός είπε ότι δεν μπορεί να φανταστεί τις συνθήκες υπό τις οποίες η χώρα του θα δεχόταν την κοινή έκδοση χρέους.

ΚΡΙΣΤΙΝ ΛΑΓΚΑΡΝΤ

Εχοντας θέσει σε εφαρμογή ένα νέο πρόγραμμα δανεισμού ύστατης καταφυγής για τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης, η πρόεδρος της ΕΚΤ έχει εκφραστεί σθεναρά σε διαδοχικές τηλεδιασκέψεις υπέρ των ευρωομολόγων, μιλώντας για κρίση επικών διαστάσεων.

ΤΖΟΥΖΕΠΕ ΚΟΝΤΕ

«ESM όχι, ευρωομόλογα απολύτως ναι»: Ο κατά τύχη πρωθυπουργός της Ιταλίας Τζουζέπε Κόντε έχει αναδειχθεί στον πιο φανατικό οπαδό της κοινής έκδοσης χρέους, σε συνθήκες έξαρσης του ευρωσκεπτικισμού στη χώρα του.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Υπέρ της έκδοσης ευρωομολόγου η Αθήνα

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Χρήσιμο θεωρεί το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης όλα τα εργαλεία που έπεσαν χθες στο τραπέζι, σε μια προσπάθεια να απαντήσει η Ευρώπη στην κρίση του κορωνοϊού, αλλά η βασική προτίμηση της Ελλάδας είναι χωρίς αμφιβολία η έκδοση ενός κοινού ευρωπαϊκού αξιογράφου για τη χρηματοδότηση της επανεκκίνησης της οικονομίας.

Τα πλεονεκτήματα, όπως μεταφέρουν πηγές του επιτελείου, είναι δύο: Πρώτον, η δύναμη πυρός ενός τέτοιου εργαλείου μπορεί να είναι πολύ μεγάλη, δίνοντας αποτελεσματική απάντηση, ανάλογη του μεγέθους του προβλήματος. Δεύτερον, καθώς η έκδοση είναι κοινή, το κόστος δανεισμού είναι χαμηλό.

Η προληπτική πιστωτική γραμμή του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM), όπως εξηγούν οι πηγές, μπορεί να λειτουργήσει στην ίδια κατεύθυνση, διευκολύνοντας τον δανεισμό από τις αγορές, αφού αυτές θα γνωρίζουν ότι η

Χρήσιμο εργαλείο ο δανεισμός από τον ESM, αλλά χωρίς μνημόνιο.

Ελλάδα και οι άλλες χώρες που θα προσφύγουν θα μπορούν να ενεργοποιήσουν τη γραμμή αυτή. Ωστόσο, το προβλεπόμενο ποσό, εφόσον παραμείνει στο πλαίσιο του 2% του ΑΕΠ, είναι μικρό. Αντιστοιχεί σε 4 δισ. ευρώ περίπου (με τους υπολογισμούς για το ΑΕΠ προ «κορωνοκρίσης», τώρα δεν ξέρουμε σε τι ποσό θα φτάσει με την ύφεση). Βεβαίως, προσθέτουν οι ίδιες πηγές, το ποσό αυτό μπορεί να συμπληρωθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, καθώς η προληπτική πιστωτική γραμμή αυτομάτως ανοίγει τον δρόμο για την ένταξη στο πρόγραμμα OMT (Outright Monetary Transactions) της ΕΚΤ, που προβλέπει απεριόριστες αγορές ομολόγων.

Το δεύτερο μειονέκτημα της προληπτικής γραμμής, εκτός από τον περιορισμό ως προς το ύψος του ποσού, είναι οι προϋποθέσεις που θα συνοδεύουν την απόκτησή της. Παρότι δεν προβλέπεται να εφαρμοστεί αυστηρή αιρεσιμότητα, παραπέμποντας σε μνημονιακούς όρους, οπωσδήποτε θα προβλέπεται κάποιου είδους επιτήρηση και αυτό δεν αρέσει ούτε στην Ιταλία, μια μεγάλη χώρα με δυνατή φωνή στην Ε.Ε., αλλά ούτε και στην Ελλάδα, που δεν θέλει να επιστρέψει στους εφιάλτες του παρελθόντος. Η ένταξη σε μνημονιακό καθεστώς, ακόμη κι αν δεν ονομάζεται έτσι, θα αποτελέσει «στίγμα» για τις χώρες που θα υποχρεωθούν να καταφύγουν σε αυτό, εκτιμούν οι αναλυτές.

Πολλοί αναλυτές ανησυχούν, πάντως, ότι η επιβάρυνση του χρέους των κρατών-μελών στην περίοδο αυτή ίσως οδηγήσει ούτως η άλλως στην επιβολή μέτρων λιτότητας και επαναφέρει σύντομα την Ευρώπη σε μια δεύτερη φάση ύφεσης, έπειτα από αυτή που αναμένεται φέτος.

Από την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη σύσταση ενός ταμείου για τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας (SURE), ύψους 100 δισ. ευρώ, στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι θα αντιστοιχούν περισσότερα από 2 δισ. ευρώ, σύμφωνα με τις πηγές του οικονομικού επιτελείου, καθώς η δανειοδότηση θα γίνει όχι μόνο βάσει της συμμετοχής της στον προϋπολογισμό, αλλά και ανάλογα με την ένταση του πλήγματος στην οικονομία της.

Οσον αφορά την πρόταση για ένα πανευρωπαϊκό ταμείο εγγυήσεων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ύψους 25-50 δισ. ευρώ, για να κινητοποιήσει επενδύσεις κυρίως μικρομεσαίων επιχειρήσεων ύψους 100-200 δισ. ευρώ, το οικονομικό επιτελείο τη βρίσκει αξιόλογη. Ο βαθμός αξιοποίησης του ταμείου αυτού από την Ελλάδα εναπόκειται, πάντως, στο ενδιαφέρον και στις δυνατότητες των επιχειρήσεων.

Ενα ζήτημα που διχάζει την Ευρώπη επί τέσσερις δεκαετίες

Η ιδέα ήταν παλιά. Την είχε προτείνει πρώτος ο Ζακ Ντελόρ ως πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τη δεκαετία του '80, ενώ την είχε συμπεριλάβει και ο Μάριο Μόντι στην έκθεσή του για την ενιαία αγορά (δημοσιεύθηκε στα μέσα του 2010). Αλλά η ανάφλεξη της συζήτησης –και της συχνά πικρής αντιπαράθεσης– στην Ευρωζώνη για τα ευρωομόλογα έχει συγκεκριμένη ημερομηνία: την 5η Δεκεμβρίου του 2010, όταν ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, πρόεδρος τότε του Eurogroup και πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου, και ο Ιταλός υπουργός Οικονομικών Τζούλιο Τρεμόντι, με κοινό τους άρθρο στους Financial Times, τάσσονταν υπέρ της κοινής έκδοσης χρέους από τις χώρες της Ευρωζώνης.

Ηταν η αρχή της δεύτερης φάσης της ευρωκρίσης: η ελληνική πυρκαγιά είχε τεθεί υπό έλεγχο με το πρώτο πρόγραμμα διάσωσης τον προηγούμενο Μάιο και η μετάδοσή της είχε αποτραπεί με τη σύσταση του EFSF και την παράλληλη αγορά κρατικών ομολόγων των χωρών της ευρωπαϊκής Περιφέρειας από την ΕΚΤ. Τον Οκτώβριο, ωστόσο, η γαλλογερμανική συμφωνία στην Ντοβίλ για συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε αναδιαρθρώσεις κρατικού χρέους οδήγησε σε άγρια αναζωπύρωση, η οποία γρήγορα έφτασε στην Ιρλανδία. Οι Γιούνκερ και Τρεμόντι, με την πρότασή τους για μετατροπή του

Το όραμα έκδοσής τους παραμένει απόμακρο, παρότι η κρίση του κορωνοϊού επανέφερε την ιδέα της αμοιβαιοποίησης του χρέους θεαματικά στο προσκήνιο.

EFSF σε Ευρωπαϊκό Ταμείο Διαχείρισης Χρέους, ήθελαν να στείλουν ένα ξεκάθαρο μήνυμα στις αγορές και στους πολίτες της Ευρώπης για τη «μη αναστρεψιμότητα του ευρώ».

Η πρότασή τους απορρίφθηκε. Η καγκελάριος Μέρκελ είπε ότι κάτι τέτοιο δεν επιτρέπεται από τις ευρωπαϊκές συνθήκες. Ο πανίσχυρος υπουργός Οικονομικών της, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, πρόσθεσε ότι είναι σημαντικό οι κυβερνήσεις της Ευρωζώνης να έχουν κίνητρα για δημοσιονομική εγκράτεια – «διαφορετικά το ευρώ θα αποτύγχανε». Οι Ολλανδοί και οι Αυστριακοί είπαν κι αυτοί «όχι». Σημαντικότερο όλων, ο Γάλλος πρόεδρος Νικολά Σαρκοζί ήταν επίσης αρνητικός: «Αν [το ευρωομόλογο] αφορά την αύξηση του χρέους της Ευρώπης, αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα να καθίσταται το κάθε κράτος λιγότερο υπεύθυνο. Εμείς θέλουμε

Ο Ζακ Ντελόρ, ως πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τη δεκαετία του '80, ήταν ο πρώτος που είχε προτείνει την έκδοση ευρωομολόγων.

το αντίθετο – να κάνουμε τα κράτη πιο υπεύθυνα». Στον επόμενο ενάμιση χρόνο, καθώς η ευρωκρίση έφτανε σε διαδοχικές κορυφώσεις, το ζήτημα των ευρωομολόγων επανερχόταν στην επικαιρότητα – και η Μέρκελ συνέχιζε να απορρίπτει την ιδέα. Το 2012 είχε πει, σε όρους πιο δραματικούς από ό,τι συνηθίζει, πως όσο ζει δεν θα υπάρξουν ευρωομόλογα. Ο φόβος ανάληψης του κινδύνου για την οικονομική πολιτική άλλων χωρών, σε συνδυασμό με την πεποίθηση ότι η κρίση ήταν αποκλειστικά το προϊόν της δημοσιονομικής ασωτίας ορισμένων εξ αυτών, έκανε τους Γερμανούς αδιάλλακτους πολέμιους της κοινής έκδοσης χρέους.

Μετά τη διάσωση της Ευρωζώνης από τον Μάριο Ντράγκι το καλοκαίρι του 2012, η συζήτηση για τα ευρωομόλογα έφυγε από τα πρωτοσέλιδα και μετακόμισε στις σελίδες των οικονομικών επιθεωρήσεων και των δεξαμενών σκέψης. Ευφυείς οικονομολόγοι και νομικοί κατέθεταν ευρηματικές ιδέες για το πώς θα μπορούσαν να συνδυαστούν τα οφέλη ενός τέτοιου εργαλείου για τις υπερχρεωμένες χώρες με τη διατήρηση των κινήτρων για δημοσιονομική πειθαρχία.

Η κρίση του κορωνοϊού επανέφερε την ιδέα της αμοιβαιοποίησης του χρέους θεαματικά στο προσκήνιο. Στις 25 Μαρτίου, ηγέτες εννέα κρατών-μελών της Ευρώζωνης τάχθηκαν υπέρ της έκδοσης ευρωομολόγων «επαρκούς μεγέθους και διάρκειας» και με τους πόρους που θα συγκεντρωθούν να χρησιμοποιηθούν «για να χρηματοδοτήσουν σε όλα τα κράτη-μέλη τις αναγκαίες επενδύσεις στο σύστημα υγείας και προσωρινές πολιτικές για την προστασία των οικονομιών και του κοινωνικού μας μοντέλου». Η επιστολή προήλθε από πρωτοβουλία των δύο χωρών που πλήττονται σφοδρότερα από τον κορωνοϊό, την Ισπανία και την Ιταλία. Την υπέγραψαν επίσης ο Κυριάκος Μητσοτάκης, ο πρόεδρος της Γαλλίας Εμανουέλ Μακρόν και οι πρωθυπουργοί της Πορτογαλίας, του Βελγίου, της Ιρλανδίας, της Σλοβενίας και του Λουξεμβούργου. Μία μέρα νωρίτερα, σε τηλεδιάσκεψη του Eurogroup, η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Κριστίν Λαγκάρντ είχε ταχθεί αναφανδόν υπέρ μιας «εφάπαξ» έκδοσης κοινού χρέους.

Ακολούθησε η ταραχώδης τηλεδιάσκεψη των ηγετών στις 26.3, με τον Τζουζέπε Κόντε να απειλεί με βέτο του κοινού ανακοινωθέντος, τη Λαγκάρντ να μιλά για κρίση «επικών διαστάσεων» και τους Μακρόν και Σάντσεθ να προειδοποιούν ότι διακυβεύεται το ίδιο το μέλλον του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Το αντίπαλο στρατόπεδο παρέμεινε ασυγκίνητο. Η Μέρκελ, παρότι ο γερμανικός Τύπος είναι πιο αμφίθυμος συγκριτικά με το 2010-2, μίλησε για «μη ρεαλιστικές προσδοκίες» σχετικά με τα «κορωνο-ομόλογα» και ο Ολλανδός Μαρκ Ρούτε δήλωσε μετά την τηλεδιάσκεψη ότι δεν μπορεί να φανταστεί οποιεσδήποτε συνθήκες υπό τις οποίες η χώρα του θα τα στήριζε. Ούτε η γαλλική πρόταση της περασμένης εβδομάδας, για ένα κοινό ταμείο πεπερασμένης διάρκειας, άλλαξε τα δεδομένα. Το όραμα των ευρωομολόγων παραμένει απόμακρο, αν όχι απατηλό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

RCB
Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας
· Επιχειρηματικά Δάνεια
· Χρηματοδότηση Έργων
· Χρηματοδότηση Εμπορίου
· Ψηφιακή Τραπεζική
· Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
· Καταθέσεις
SAFEST BANK AWARD 2018
GLOBAL FINANCE
800 00 722 | www.rcbcy.com
RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376.
Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Ο ιός πλήττει τις οικονομίες της Ανατολικής Μεσογείου

Αναπτυσσόμενες αγορές βρίσκονται σε μια ιδιαίτερα δύσκολη οικονομική συγκυρία

Ξένοι αναλυτές λένε ότι τη στιγμή που ο νέος ιός έφτανε στο κατώφλι των αναπτυσσόμενων οικονομιών, οι ξένοι επενδυτές αναζητούσαν ασφαλέστερα οικονομικά καταφύγια γυρίζοντας την πλάτη τους σε ομόλογα και μετοχές αναδυόμενων αγορών.

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Ο κορωνοϊός, ο οποίος μαζί με ολόκληρο τον πλανήτη πλήττει και τις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου, συνιστά θανάσιμη απειλή για τις ευάλωτες οικονομίες των αναπτυσσόμενων χωρών και των κοινωνιών της ευρύτερης περιοχής. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, οι ξένοι οίκοι αξιολόγησης, οι οικονομολόγοι και αναλυτές ζητούν την άμεση λήψη σειρά έκτακτων οικονομικών μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του νέου ιού. Δεκάδες χώρες έχουν χτυπήσει ήδη την πόρτα του ΔΝΤ και ζητούν οικονομική βοήθεια.

Η οικονομική κρίση που πυροδοτεί ο κορωνοϊός δεν αποκλείεται να ξεπεράσει σε μέγεθος την παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008. Αναλύοντας τα τελευταία δεδομένα στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, οι οικονομολόγοι και αναλυτές εκφράζουν απαισιοδοξία και τονίζουν πλέον έχει έρθει η ώρα για να προετοιμαστούν εθνικές οικονομίες και κοινωνίες για όλα τα σενάρια και τα ενδεχόμενα. Στην περίπτωση της Ανατολικής Μεσογείου, οι αναλυτές προειδοποιούν ότι δύο μεγάλες οικονομίες «κινδυνεύουν» το αμέσως επόμενο διάστημα που ακολουθεί το τέλος της κρίσης του κορωνοϊού. Τόσο η Αίγυπτος όσο και η Τουρκία παραμένουν αντιμέτωπες με μεγάλες προκλήσεις που θέτουν σε κίνδυνο μεγαλόπνοων δημόσιων έργων και σχεδιασμών, όπως λ.χ. το νέο Αεροδρόμιο της Κωνσταντινούπολης. Οι τελευταίες απαισιόδοξες αναλύσεις για τις επιπτώσεις του κορωνοϊού στις αναπτυσσόμενες οικονομίες έχουν ως σημείο εκκίνησης τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι χώρες που εμπίπτουν στην συγκεκριμένα κατηγορία, τη στιγμή που ο νέος ιός μεταδόθηκε στα εδάφη τους. Οι αναλύσεις εστιάζουν σε σειρά παραγόντων, που δίνουν διαστάσεις στα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη νέα περίοδο οι αναπτυσσόμενες οικονομίες. Σύμφωνα με τους ξένους οικονομολόγους και αναλυτές, παρά το γεγονός ότι ο νέος ιός του COVID-19 δεν έχει ακόμη φθάσει σε πλήρη ισχύ στις αναδυόμενες αγορές, εκτός από την Κίνα, από όπου η ασθένεια προήλθε και προκάλεσε τον όλεθρο σε μια βιομηχανική περιοχή της χώρας, τα υφιστάμενα οικονομικά προβλήματα σε συνδυασμό με τις προβληματικές υποδομές υγειονομικής περίθαλψης και την υπερβολική εξάρτηση από προϊόντα, όπως το πετρέλαιο, καθιστούν τις αναπτυσσόμενες οικονομίες πιο ευάλωτες απέναντι στις επιπτώσεις του κορωνοϊού σε σχέση πάντα με τις αναπτυγμένες οικονομίες.

Την ίδια στιγμή, οι ξένες αναλύσεις προσθέτουν ότι τη στιγμή που ο νέος ιός έφτανε στο κατώφλι των αναπτυσσόμενων οικονομιών, οι επενδυτές αναζητούσαν ασφαλέστερα οικονομικά καταφύγια γυρίζοντας την πλάτη τους σε ομόλογα και μετοχές αναδυόμενων αγορών. Το Μάρτιο, περισσότερα από 80 δισεκατομμύρια δολάρια (73 δισεκατομμύρια ευρώ) σε επενδύσεις έφυγαν από μια ομάδα πάνω από 20 αναδυόμενων οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης της Ινδίας, της Κίνας, της Νότιας Αφρικής και της Τουρκίας, σύμφωνα με το Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών.

Εκτακτα μέτρα

Αναπτυσσόμενες οικονομίες, λοιπόν, όπως αυτές της Αιγύπτου και της Τουρκίας βρέθηκαν αντιμέτωπες με τις καταστροφικές επιπτώσεις του κορωνοϊού σε μια ιδιαίτερα δύσκολη οικονομική συγκυρία. Σε μια στιγμή που οι οικονομίες αντιμετώπιζαν χρόνια προβλήματα, τέθηκαν εφαρμογή έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση του νέου ιού και ήρθαν στο προσκήνιο νέοι παράγοντες και νέα δεδομένα.

Όπως τονίζουν οι τελευταίες διεθνείς εκθέσεις για τις επιπτώσεις του κορωνοϊού στις οικονομίες των αναπτυσσόμενων χωρών, σήμερα χώρες σε όλη την Ασία, την Αφρική και τη Λατινική Αμερική υποφέρουν από τις οικονομικές επιπτώσεις των έκτακτων μέτρων που επιβλήθηκαν για τον περιορισμό του ιού. Οι βασικές εξαγωγικές αγορές τους στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική έχουν ουσιαστικά εξαφανιστεί, οι τοπικές οικονομίες έχουν σταματήσει να λειτουργούν, η ζήτηση για εμπορεύματα, συμπεριλαμβανομένου του πετρελαίου, έχει καταρρεύσει, και τα εθνικά νομίσματά έχουν υποστεί πλήγματα. Οι χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος πλήττονται από τις εκροές κεφαλαίων σε επίπεδα ρεκόρ, την πτώση της τιμής του πετρελαίου, την κατάρρευση των τουριστικών εσόδων και την απότομη πτώση της ζήτησης για τις εξαγωγές τους.

Στην περίπτωση της Ανατολικής Μεσογείου, το άμεσο ενδιαφέρον του ΔΝΤ, των ξένων οίκων αξιολόγησης, των αναλυτών και οικονομολόγων στρέφεται στην Αίγυπτο και στην Τουρκία.

Στην Ανατολική Μεσόγειο και σε άλλες περιοχές, πλέον λίγες χώρες διαθέτουν δημοσιονομικά περιθώρια ανάσας για να αντιμετωπίσουν την υγειονομική και οικονομική κρίση που εκτυλίσσεται.

Στην περίπτωση της Ανατολικής Μεσογείου, μαζί με την Κύπρο, στο επίκεντρο της οικονομικής κρίσης που πυροδοτεί ο νέος ιός βρίσκεται ο τουριστικός τομέας. Ο κορωνοϊός έφτασε στην Ανατολική Μεσόγειο τη στιγμή που οι χώρες της περιοχής προετοιμαζόντουσαν να καλωσορίσουν τουρίστες για τη νέα τουριστική σεζόν, κυρίως από την Δύση, ύστερα από καλές επιδόσεις που καταγράφηκαν κατά τα τελευταία χρόνια. Ο κορωνοϊός άλλαξε ξαφνικά τα δεδομένα στον τουριστικό χάρτη του καλοκαιριού του 2020 στην Ανατολική Μεσόγειο. Η Κύπρος, η Ελλάδα, η Τουρκία, η Αίγυπτος, το Ισραήλ και άλλες χώρες της περιοχής έκλεισαν τα αεροδρόμιά τους, αποκόπηκαν από τον υπόλοιπο κόσμο και ουσιαστικά έθεσαν σε κατάσταση αναμονής τον τουρισμό τους για το υπόλοιπο του 2020, για ό,τι θα μπορούσε να «διασωθεί» στην πορεία, σύμφωνα με τους αναλυτές.

Πιέσεις σε Αίγυπτο και Τουρκία

Στην περίπτωση της Ανατολικής Μεσογείου, το άμεσο ενδιαφέρον του ΔΝΤ, των ξένων οίκων αξιολόγησης, των αναλυτών και οικονομολόγων στρέφεται σε Αίγυπτο και Τουρκία. Οι προβλέψεις για τις οικονομίες αυτών των δύο χωρών είναι απαισιόδοξες. Νέα ανάλυση της Morgan Stanley δείχνει την περίοδο που θα ακολουθήσει την κρίση του κορωνοϊού, πολλές μεγάλες αναδυόμενες αγορές –από την Κολομβία και την Αίγυπτο έως το Πακιστάν και τον Ισημερινό– δεν αποκλείεται να δυσκολευτούν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες εξωτερικής χρηματοδότησής τους. Στην περίπτωση της Αιγύπτου, η συγκεκριμένη απαισιόδοξη πρόβλεψη έχει ως σημείο αναφοράς τον περιορισμό ή ακόμη διακοπή εμβασμάτων από το εξωτερικό, τα περιορισμένα διασυνοριακά ταξίδια, τις χαμηλές τιμές πετρελαίου, την αποχώρηση ξένων επενδυτών και τη μειωμένη ζήτηση για προϊόντα και υπηρεσίες τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

Για την Τουρκία, η πανδημία απειλεί να αναβιώσει τους πόνους της νομισματικής κρίσης του 2018, όταν οι επενδυτές έβγαλαν έξω από τη χώρα τα κεφάλαιά τους, με αποτέλεσμα η λίρα να βυθιστεί σε χαμηλά επίπεδα ρεκόρ και η τουρκική οικονομία να οδηγηθεί σε ύφεση. Η Τουρκία αντιμετωπίζει την κρίση του κορωνοϊού, σε μια συγκυρία που οι ξένοι και ντόπιοι κεφαλαιοκράτες δεν εμπιστεύονται την εγχώρια οικονομία και τα ποσοστά ανεργίας προκαλούν ανησυχία στο οικονομικό επιτελείο της χώρας. Όπως η Αίγυπτος έτσι και η Τουρκία βρίσκεται αντιμέτωπη με τις νέες πιέσεις που δέχεται το εθνικό νόμισμα της χώρας. Την ίδια στιγμή έχει προκύψει ένα νέο πρόβλημα: Ενθαρρυμένες από τα χαμηλά επιτόκια των ΗΠΑ, οι αναδυόμενες οικονομίες της Αιγύπτου, της Τουρκίας και άλλων χωρών, τα τελευταία χρόνια έχουν συσσωρεύσει δισεκατομμύρια δολάρια σε χρέος. Η άνοδος της τιμής του δολαρίου δυσχεραίνει τις πληρωμές τόκων. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα οδυνηρή προοπτική ειδικά σε μια εποχή που οι εκδότες ομολόγων βλέπουν τις εξαγωγές να πέφτουν κατακόρυφα λόγω των διακοπών λειτουργίας.

Στο κατώφλι του ΔΝΤ

«Από πολλές απόψεις, η νέα κρίση είναι χειρότερη από την παγκόσμια οικονομική κρίση [του 2020] για τις αναδυόμενες αγορές», τονίζει η Ναρίμαν Μπεχράβες, επικεφαλής οικονομολόγος της «IHS Markit». Η οικονομολόγος προσθέτει: «Η κατάρρευση των τιμών των βασικών εμπορευμάτων είναι μεγαλύτερη, η ύφεση στον ανεπτυγμένο κόσμο είναι χειρότερη και τα επίπεδα χρέους στον αναδυόμενο κόσμο έχουν αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό από την οικονομική κρίση, επειδή τα επιτόκια ήταν τόσο χαμηλά». Εξαιτίας της αποκαρδιωτικής εικόνας που περιγράφει η κ. Μπεχράβες, οι αναπτυσσόμενες χώρες στρέφονται στο ΔΝΤ. Μέχρι στιγμής ογδόντα πέντε χώρες προσέγγισαν το ΔΝΤ για βραχυπρόθεσμη επείγουσα βοήθεια. Πρόκειται για περίπου διπλάσιο αριθμό χωρών που ζήτησε βοήθεια από το Ταμείο αμέσως μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Την περασμένη εβδομάδα, η Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα, διευθύνουσα σύμβουλος του ΔΝΤ, δήλωσε ότι μια «πολύ συντηρητική, χαμηλή εκτίμηση» για την οικονομική ανάγκη των αναδυόμενων οικονομιών κυμαίνεται στο επίπεδο των 2,5 εκατομμύρια δολάρια. Ακόμη και αν οι αναδυόμενες οικονομίες εξαντλούσαν όλα τα συναλλαγματικά τους αποθέματα για την αντιμετώπιση της κρίσης, θα χρειαζόντουσαν την αμέσως επόμενη περίοδο από την κρίση του κορωνοϊού, τουλάχιστον 700 δισεκατομμύρια δολάρια σε πρόσθετη χρηματοδότηση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σε αντίθεση με τις 85 χώρες που ζήτησαν έκτακτη βοήθεια από το ΔΝΤ, μέχρι την στιγμή που γραφόταν το συγκεκριμένο ρεπορτάζ η Τουρκία δεν είχε κινηθεί προς την συγκεκριμένη κατεύθυνση. Ωστόσο, οι Τούρκοι οικονομολόγοι που προσεγγίζουν με προβληματισμό τις απαισιόδοξες αναγνώσεις του επιτελείου της κυβέρνησης του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, προβλέπουν ότι το επόμενο διάστημα η Άγκυρα θα υποχρεωθεί να λάβει παρόμοια πρωτοβουλία επειδή εξανεμίζονται οι εγχώριοι οικονομικοί πόροι με γοργούς ρυθμούς.

Αγωνία για τον Μπόρις Τζόνσον

Στην εντατική χωρίς αναπνευστήρα, αφού όρισε ως αναπληρωτή του τον Ντόμινικ Ράαμπ

Σε μονάδα εντατικής θεραπείας του νοσοκομείου Σεντ Τόμας, στην απέναντι όχθη του Τάμεση από τη Βουλή των Κοινοτήτων, συνέχιζε τη μάχη με τον COVID-19 ο Βρετανός πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον, ο πρώτος ηγέτης κυβέρνησης ή κράτους στον κόσμο που αντιμετωπίζει σοβαρές επιπλοκές της νόσου.

Ο 55χρονος πολιτικός εισήχθη στο νοσοκομείο το βράδυ της Κυριακής, δέκα ημέρες αφότου διαπιστώθηκε ότι ήταν θετικός στον κορωνοϊό, καθώς τα συμπτώματά του δεν υποχωρούσαν. Το επόμενο εικοσιτετράωρο η υγεία του επιδεινώθηκε. Η μεταφορά του στην εντατική έγινε το βράδυ της Δευτέρας, με τον Βρετανό πρωθυπουργό να αντιμετωπίζει πρόβλημα δύσπνοιας. Η κατάστασή του χαρακτηριζόταν χθες σταθερή.

Κυβερνητική αβεβαιότητα στο Λονδίνο, καθώς η Βρετανία διανύει την πιο δύσκολη εβδομάδα της πανδημίας.

Μιλώντας στον ραδιοφωνικό σταθμό LBC, ο υπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ Μάικλ Γκόουβ δήλωσε ότι ο Τζόνσον δεν βρίσκεται στον αναπνευστήρα, αλλά του χορηγείται οξυγόνο με μάσκα. Ανέφερε, επίσης, ότι δεν είχε διαγνωστεί πνευμονία. Ο ίδιος ο Γκόουβ τέθηκε οικειοθελώς σε κατ' οίκον απομόνωση, καθώς μέλος του στενού οικογενειακού του περιβάλλοντος παρουσίασε συμπτώματα της ίδιας νόσου.

Επικαλούμενη ιατρικές πηγές του νοσοκομείου, η εφημερίδα The Times ανέφερε ότι χορηγήθηκαν στον Τζόνσον τέσσερα λίτρα οξυγόνου, ενώ το όριο για να αποφασιστεί η χρήση αναπνευστήρα είναι 15 λίτρα. Προτού προσβληθεί από τον ιό, ο ηγέτης των Βρετανών Συντηρητικών, ο οποίος δεν είναι καπνιστής, είχε καλή υγεία και αθλούνταν τακτικά στο τένις και στο ποδήλατο, με μόνο επιβαρυντικό στοιχείο τα περιττά κιλά του. Η 32χρονη σύντροφός του Κάρι Σάιμοντς, η οποία βρίσκεται σε κατάσταση εγκυμοσύνης, έχει παρουσιάσει επίσης συμπτώματα της νόσου, αλλά τις τελευταίες ημέρες αισθάνεται καλύτερα. Προτού μπει στον θάλαμο εντατικής θεραπείας, ο Μπόρις Τζόνσον όρισε ως προσωρινό διάδοχό του τον υπουργό Εξωτερικών Ντόμινικ Ράαμπ. Οπως ανακοινώθηκε από την Ντάουνινγκ Στριτ, ο Ράαμπ θα αναπληρώνει τον πρωθυπουργό «σε ορισμένα καθήκοντά του». Το βρετανικό συνταγματικό καθεστώς δεν ορίζει ποιος αναπληρώνει έναν πρωθυπουργό ο οποίος βρίσκεται σε κατάσταση προσωρινής ή μόνιμης αδυναμίας εκπλήρωσης των καθηκόντων του. Εάν ο Τζόνσον χρειαστεί αναπνευστήρα, η δοκιμασία του θα παραταθεί χρονικά και η αναπλήρωσή του θα πρέπει να αποφασιστεί σε πρώτη φάση από την κυβέρνηση και τελικά από τη Βουλή των Κοινοτήτων.

Ο 46χρονος Ράαμπ ήταν αρχικά αντίπαλος του Τζόνσον στη μάχη για τη διαδοχή της Τερέζα Μέι, αλλά τον υποστήριξε στην τελική φάση της διαδικασίας. Από τους πλέον αδιάλλακτους θιασώτες του Brexit, θεωρείται ιδεολόγος και αρκετά διχαστικός, ενώ δεν έχει μεγάλη κυβερνητική πείρα. Το κενό εξουσίας στο Λονδίνο δημιουργήθηκε τη στιγμή που η Βρετανία διανύει την πιο κρίσιμη, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των επιστημόνων, εβδομάδα στη μάχη κατά της πανδημίας, η κορύφωση της οποίας αναμένεται να έρθει γύρω στο Πάσχα, δηλαδή την ερχόμενη Κυριακή.

Το τελευταίο εικοσιτετράωρο ήταν το χειρότερο από την έναρξη της πανδημίας, καθώς άλλοι 854 έχασαν τη ζωή τους, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό των θυμάτων σε 6.224.

Ηγέτες από όλον τον κόσμο έστειλαν μηνύματα συμπαράστασης και ευχές για γρήγορη ανάρρωση στον Βρετανό πρωθυπουργό. Ο Ντόναλντ Τραμπ δήλωσε ότι «όλοι οι Αμερικανοί προσεύχονται για τη γρήγορη ανάρρωση» του Τζόνσον, τον οποίο χαρακτήρισε «καλό φίλο» του, ενώ ο Βλαντιμίρ Πούτιν εξέφρασε την πεποίθηση ότι «η ενεργητικότητα, η αισιοδοξία και το χιούμορ» του Βρετανού ηγέτη θα βοηθήσουν στην πλήρη και γρήγορη ανάρρωσή του.

REUTERS, A.P.

Βρετανός με προστατευτική μάσκα διαβάζει στην εφημερίδα τα νεότερα για την υγεία του πρωθυπουργού Μπόρις Τζόνσον, την επομένη της εισαγωγής του στην εντατική.

Ανοίγουν τα σχολεία σε Δανία και Αυστρία

Το γερμανικό Ινστιτούτο Ρόμπερτ Κοχ προειδοποίησε χθες ότι είναι πολύ πρόωρο να γίνεται λόγος για χαλάρωση των μέτρων προστασίας από τον κορωνοϊό, την ώρα που Δανία και Αυστρία ετοιμάζονται να ανοίξουν εκ νέου τα σχολεία. Προς αυστηρότερα περιοριστικά μέτρα, αντιθέτως, οδεύει η Γαλλία, όπου οι θάνατοι εξαιτίας του κορωνοϊού είναι εξαπλάσιοι από την πολυπληθέστερη Γερμανία και χθες παρουσίασαν τη μεγαλύτερη ημερήσια αύξηση από την έναρξη της επιδημίας.

Στη Γερμανία εξακολουθούν να ισχύουν αυστηρά μέτρα περιορισμού των συναναστροφών, ωστόσο εστίες μετάδοσης του ιού παραμένουν σε νοσοκομεία και οίκους ευγηρίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ινστιτούτου Κοχ, κάθε ασθενής στη χώρα εξακολουθεί να μολύνει 1,2 έως 1,4 άτομα και οι προβλέψεις ότι ο ρυθμός μετάδοσης της νόσου θα έπεφτε κάτω από τη μονάδα, οδηγώντας στο τέλος της επιδημίας, δεν έχουν ακόμη επαληθευθεί.

Στη γερμανική επικράτεια καταγράφηκαν χθες 173 νέοι θάνατοι, λιγότεροι από γειτονικές χώρες με πολύ μικρότερο πληθυσμό αλλά πιο «φιλελεύθερες» πολιτικές αντιμετώπισης του κορωνοϊού, όπως η Ολλανδία (234 θάνατοι χθες, 2.100 θάνατοι συνολικά) και η Σουηδία, όπου χθες καταγράφηκε αύξηση των θανάτων κατά 19%. Η επιδημία στη Σουηδία, χώρα 10 εκατ. κατοίκων, ξεκίνησε με μία ημέρα διαφορά από την Ελλάδα, ενώ χθες οι συνολικοί θάνατοι στη σκανδιναβική χώρα, που δεν έχει κλείσει σχολεία και εστιατόρια, ανέρχονταν σε 477.

Τα νέα όπλα των επιστημόνων κατά του κορωνοϊού

Ολο και καλύτερα εξοπλίζεται η επιστημονική φαρέτρα κατά της πανδημίας COVID-19, χάρη στις εντατικές προσπάθειες που καταβάλλουν οι επιστήμονες σε όλον τον κόσμο. Κινεζική μελέτη της Ιατρικής Σχολής του πανεπιστημίου Τζιάο Τονγκ της Σαγκάης και της εταιρείας China National Biotec Group Company Ltd της Γουχάν είχε ενθαρρυντικά αποτελέσματα για τις θεραπευτικές δυνατότητες της χορήγησης πλάσματος αίματος, πλούσιου σε αντισώματα, από ασθενείς που ανέρρωσαν από COVID-19. Οι Κινέζοι ερευνητές, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό της Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών των ΗΠΑ (PNAS), εφάρμοσαν πειραματικά τη θεραπεία σε δέκα ασθενείς σε σοβαρή κατάσταση, ηλικίας 34 έως 78 ετών, που έλαβαν 200 ml πλάσματος αίματος ιαθέντων. Μέσα σε μία έως τρεις ημέρες, τα κλινικά συμπτώματά τους (πυρετός, βήχας, δύσπνοια και πόνος στο στήθος) εμφάνισαν ύφεση. Οι ασθενείς επίσης εμφάνιζαν αυξημένα επίπεδα λεμφοκυττάρων, βελτιωμένη λειτουργία των πνευμόνων και του ήπατος, καθώς και μειωμένη φλεγμονή. Επτά ημέρες αργότερα παρατηρήθηκε, μέσω αξονικής τομογραφίας, αποκατάσταση των βλαβών των πνευμόνων, ενώ δεν υπήρξαν σοβαρές παρενέργειες.

Ενθαρρυντικά αποτελέσματα από τη χορήγηση πλάσματος - Δύο νέα σκευάσματα, το φάρμακο EIDD - 2801 και η ρεδεμιβίρη, φαίνονται ελπιδοφόρα.

Οι δύο από τους τρεις ασθενείς που είχαν διασωληνωθεί κατέστη δυνατό να αποσωληνωθούν. Τρεις στους δέκα πήραν εξιτήριο σχετικά σύντομα, ενώ κανένας από τους δέκα ασθενείς δεν πέθανε. Αξίζει να σημειωθεί ότι ανάλογες θεραπευτικές προσεγγίσεις είχαν εφαρμοστεί και κατά την πανδημία ισπανικής γρίπης του 1918. Ωστόσο, ο καθηγητής Μουνίρ Πιρμοχαμέντ, πρόεδρος της Βρετανικής Φαρμακολογικής Εταιρείας, τονίζει ότι η έρευνα στη Γουχάν είχε προβλήματα μεθοδολογίας, αλλά ακόμα και αν επαληθευτούν τα συμπεράσματά της, η δυνατότητα επέκτασης της θεραπευτικής προσέγγισης σε μεγάλους αριθμούς ασθενών είναι εξαιρετικά δύσκολη.

Την ίδια στιγμή, Αμερικανοί επιστήμονες ανακοίνωσαν πως ανέπτυξαν ένα νέο ευρέως φάσματος αντιιικό φάρμακο (EIDD-2801) σε μορφή χαπιού, το οποίο περιορίζει τις σοβαρές βλάβες που προκαλεί στους πνεύμονες η νόσος COVID-19. Το φάρμακο, που δοκιμάστηκε σε καλλιέργειες ανθρωπίνων κυττάρων πνευμόνων και σε πειραματόζωα, υπήρξε αποτελεσματικό στην αποτροπή εμφάνισης βαριάς πνευμονίας και θανάτου. Το νέο σκεύασμα, σύμφωνα με τη σχετική δημοσίευση στην επιθεώρηση Science Translational Medicine, παρασκευάστηκε στο Ινστιτούτο Ανάπτυξης Φαρμάκων Εμορι των ΗΠΑ και έχουν ήδη δρομολογηθεί κλινικές δοκιμές σε ανθρώπους. Οταν το φάρμακο χρησιμοποιήθηκε προφυλακτικά στα τρωκτικά, απέτρεψε τη σοβαρή βλάβη των πνευμόνων, ενώ όταν χορηγήθηκε 12 έως 24 ώρες μετά τη λοίμωξη, μείωσε το ιικό φορτίο, περιορίζοντας τις πνευμονικές βλάβες. Το EIDD-2801, που δρα αποτρέποντας τον πολλαπλασιασμό του ιού, είναι εξελιγμένη εκδοχή ενός προηγούμενου πειραματικού φαρμάκου (EIDD-1931), ώστε πλέον να μπορεί να ληφθεί σε μορφή χαπιού και να απορροφάται καλά από τον ανθρώπινο οργανισμό, φθάνοντας στους πνεύμονες. Αν οι κλινικές δοκιμές σε ανθρώπους αποδειχθούν επιτυχείς, το EIDD-2801 θα αξιοποιηθεί για τον έλεγχο μελλοντικών επιδημικών κυμάτων της νόσου. Οι ιοί που εμφανίζουν ανθεκτικότητα στο σκεύασμα ρεδεμιβίρη (remdesivir) φαίνεται να ανταποκρίνονται καλύτερα στο φάρμακο EIDD.

ΕΝΑΣ ΑΙΩΝΑΣ ΓΕΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑ

1980

1990

Β΄ τόμος

Δεκαετία 1980. Ατμόσφαιρα **Αλλαγής.**
Μια χώρα πολύχρωμη, άναρχη, μπερδεμένη.
Μια δεκαετία της υπερβολής, της ευφορίας.

Η Ελλάδα θα βρεθεί στο πόδι όταν η Εθνική, με επικεφαλής τον **Γκάλη**, θα κατακτήσει το **Ευρωμπάσκετ** του **1987**. Και ο θεσσαλικός κάμπος, όταν η **Λάρισα** θα κατακτήσει το πρωτάθλημα ποδοσφαίρου.

Φεύγουν από τη ζωή, αφήνοντας πολύτιμο έργο, οι **Εγγονόπουλος** και **Τσαρούχης**, και ο «άγιος» **Τσιτσάνης**.

Ο **Θ. Αγγελόπουλος** κερδίζει τον Χρυσό Λέοντα με τον ***Μεγαλέξανδρο***, τα σινεμά γεμίζουν με το ***Λούφα και Παραλλαγή*** και τον ***Άνθρωπο με το γαρύφαλλο***.

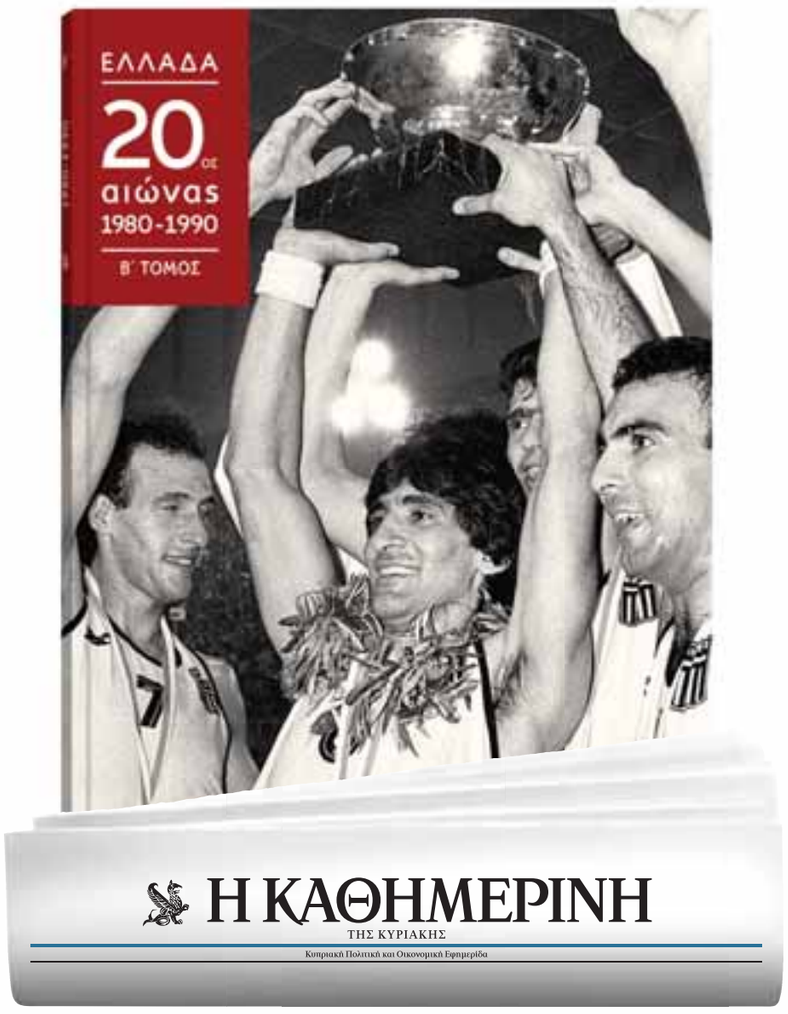

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σβήνουν οι μηχανές των ελληνικών βιομηχανιών

Μετά το υψηλό ενεργειακό και μη μισθολογικό κόστος, την κρίση στην οικονομία, ήλθε ο κορωνοϊός για να δοκιμάσει τις αντοχές τους

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Οταν άρχισαν να λαμβάνονται μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία, η βιομηχανία ήταν εκτός των ραντάρ των αρμόδιων κυβερνητικών αξιωματούχων, που στράφηκαν στους παραδοσιακούς «αγαπημένους» όλων των κυβερνήσεων: τουρισμός, εστίαση, λιανεμπόριο. Χρειάστηκε να περάσουν αρκετές ημέρες για να αντιληφθούν ότι η εξάπλωση του κορωνοϊού και οι μεγάλες αναταράξεις που προκαλεί στην παγκόσμια οικονομία επιφέρουν ένα ισχυρό πλήγμα και στη βιομηχανία, η οποία έτσι κι αλλιώς δοκιμάζεται από τις χρόνιες παθογένειες του ελληνικού μοντέλου ανάπτυξης. Βαθιά τραυματισμένη από τη μακρά κρίση της ελληνικής οικονομίας, η εγχώρια μεταποιητική βιομηχανία βρίσκεται και πάλι με την πλάτη στον τοίχο, καθώς οι παραγγελίες από πελάτες μεγάλων ευρωπαϊκών χωρών στις οποίες διοχετεύουν τα προϊόντα τους μέρα με τη μέρα περιορίζονται ή και ακυρώνονται.

Η μείωση του κόστους ενέργειας και των ασφαλιστικών εισφορών είναι προϋπόθεση για την επιβίωσή τους.

Κλάδοι που γνώρισαν μεγάλη συρρίκνωση στα χρόνια της κρίσης, όπως της χαλυβουργίας και της κλωστοϋφαντουργίας, είναι και οι πρώτοι που δέχονται ισχυρές πιέσεις.

Μέχρι στιγμής, δύο χαλυβουργεία και τέσσερις κλωστοϋφαντουργίες ανακοίνωσαν προσωρινή αναστολή λειτουργίας αναζητώντας στήριξη στα μέτρα προστασίας της κυβέρνησης. Η Βιοχάλκο ανέστειλε τη λειτουργία των εργοστασίων χάλυβα δύο θυγατρικών της εταιρειών, των Σιδενόρ και Σοβέλ, και η πλειονότητα των περίπου 900 εργαζομένων τέθηκε σε διαθεσιμότητα από τις 2 Απριλίου και για ένα μήνα. Σε αναστολή της παραγωγικής τους δραστηριότητας προχώρησαν και οι κλωστοϋφαντουργίες, Ναυπάκτου, Βαρβαρέσου, Φιερατέξ και «Επίλεκτος», θέτοντας σε καθεστώς διαθεσιμότητας περί τους 600 εργαζομένους συνολικά. Το ίδιο διάστημα είχαμε και το πρώτο προσωρινό λουκέτο από τον κλάδο των τροφίμων. Η κάθετη πτώση της κατανάλωσης οδήγησε τη διοίκηση της εταιρείας Μαλαματίνα στην απόφαση για αναστολή της παραγωγής της.

Ο κατάλογος των βιομηχανιών που θα υποχρεωθούν να σβήσουν τις μηχανές παραγωγής, σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, θα διευρύνεται μέρα με τη μέρα. Ηδη, όπως παρατηρούν, ένας μεγάλος αριθμός βιομηχανιών παράγει στοκάροντας προϊόντα, διαδικασία που δεν μπορεί να συνεχίζεται για μεγάλο διάστημα λόγω και του κόστους αποθήκευσης, ενώ τα προβλήματα ρευστότητας έχουν επιδεινωθεί, με αποτέλεσμα οι αντοχές να στενεύουν. Η εικόνα που μεταφέρεται από την αγορά είναι ότι, με εξαίρεση τον κλάδο τροφίμων, φαρμάκων και μεταφορών, που εμφανίζουν αυξημένες πωλήσεις, όλες οι υπόλοιπες δραστηριότητες στη μεταποιητική βιομηχανία υπολειτουργούν. Πέραν της μειωμένης ζήτησης, πολλοί κλάδοι αντιμετωπίζουν και ελλείψεις σε πρώτες ύλες, πρόβλημα που εκτιμάται ότι θα επιδεινωθεί το αμέσως επόμενο διάστημα.

Μία στις τέσσερις βιομηχανίες στην ελληνική περιφέρεια έχει αναστείλει τη λειτουργία της το διάστημα 13-31 Μαρτίου, σύμφωνα με την επικαιροποιημένη έρευνα του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος (ΣΒΕ) για τις επιπτώσεις από τα μέτρα του κορωνοϊού. Το 90% των μεταποιητικών επιχειρήσεων, σύμφωνα με την ίδια έρευνα, δηλώνει πλέον ότι πλήττεται από την πανδημία του κορωνοϊού, σε αντίθεση με το 45% της πρώτης έρευνας που διεξήχθη στις 13 Μαρτίου. Η πτώση του κύκλου εργασιών σε ετήσια βάση αναμένεται να είναι μεγαλύτερη από το 60%, ενώ μόνο το 18% των μεταποιητικών επιχειρήσεων εκτιμάται ότι θα είναι κερδοφόρο το 2020. Η επιδείνωση του κλάδου της βιομηχανίας τον Μάρτιο αποτυπώθηκε και στον δείκτη υπευθύνων προμηθειών στη μεταποίηση (PMI), ο οποίος υποχώρησε στις 42,5 μονάδες από τις 56,2 μονάδες τον Φεβρουάριο, πέφτοντας κάτω από το 50% που υποδηλώνει ύφεση. Μάλιστα, σύμφωνα με την IHS Markit, που καταρτίζει τον δείκτη, η παραγωγή μειώθηκε τον Μάρτιο με τον ταχύτερο ρυθμό που έχει καταγραφεί από το απόγειο της κρίσης δημοσίου χρέους, τον Ιούλιο του 2015.

Για μια πρωτόγνωρη κρίση, που εκδηλώνεται ταυτόχρονα και στην προσφορά και στη ζήτηση, μιλούν στην «Κ» εκπρόσωποι της βιομηχανίας, η αγωνία των οποίων επικεντρώνεται και στην επόμενη μέρα. Η επανεκκίνηση της οικονομίας στη βάση ενός μοντέλου που θα επιδοτεί την παραγωγή και όχι την κατανάλωση είναι αυτό που αναμένει ο κλάδος της μεταποίησης. «Η ενίσχυση της βιομηχανίας, μετά το πλήγμα που δέχεται ο τουρισμός και η οικονομία λόγω της μεγάλης συμμετοχής του στο ΑΕΠ, προβάλλει σήμερα σαν αυτονόητη επιλογή», τονίζουν εκπρόσωποι της βιομηχανίας. Η Ελλάδα θα πρέπει να αναγνωρίσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της μεταποίησης για την οικονομία και να δει αυτή την κρίση ως μια ευκαιρία για ένα αναπτυξιακό μοντέλο που θα στηρίζεται στην παραγωγή. Αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς το τρίπτυχο «χαμηλό κόστος ρεύματος, χαμηλή φορολογία, χαμηλές ασφαλιστικές εισφορές», τονίζουν και με πραγματική αγωνία για το αύριο δηλώνουν: «Θα είναι οδυνηρό να διοχετεύσουμε και πάλι τη ρευστότητα στην κατανάλωση».

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ελληνική μεταποιητική βιομηχανία συμβάλλει στο 87% της αξίας των εξαγωγών αγαθών και στο 42% των συνολικών εξαγωγών (συμπεριλαμβανομένου του τουρισμού, της ναυτιλίας και των μεταφορών).

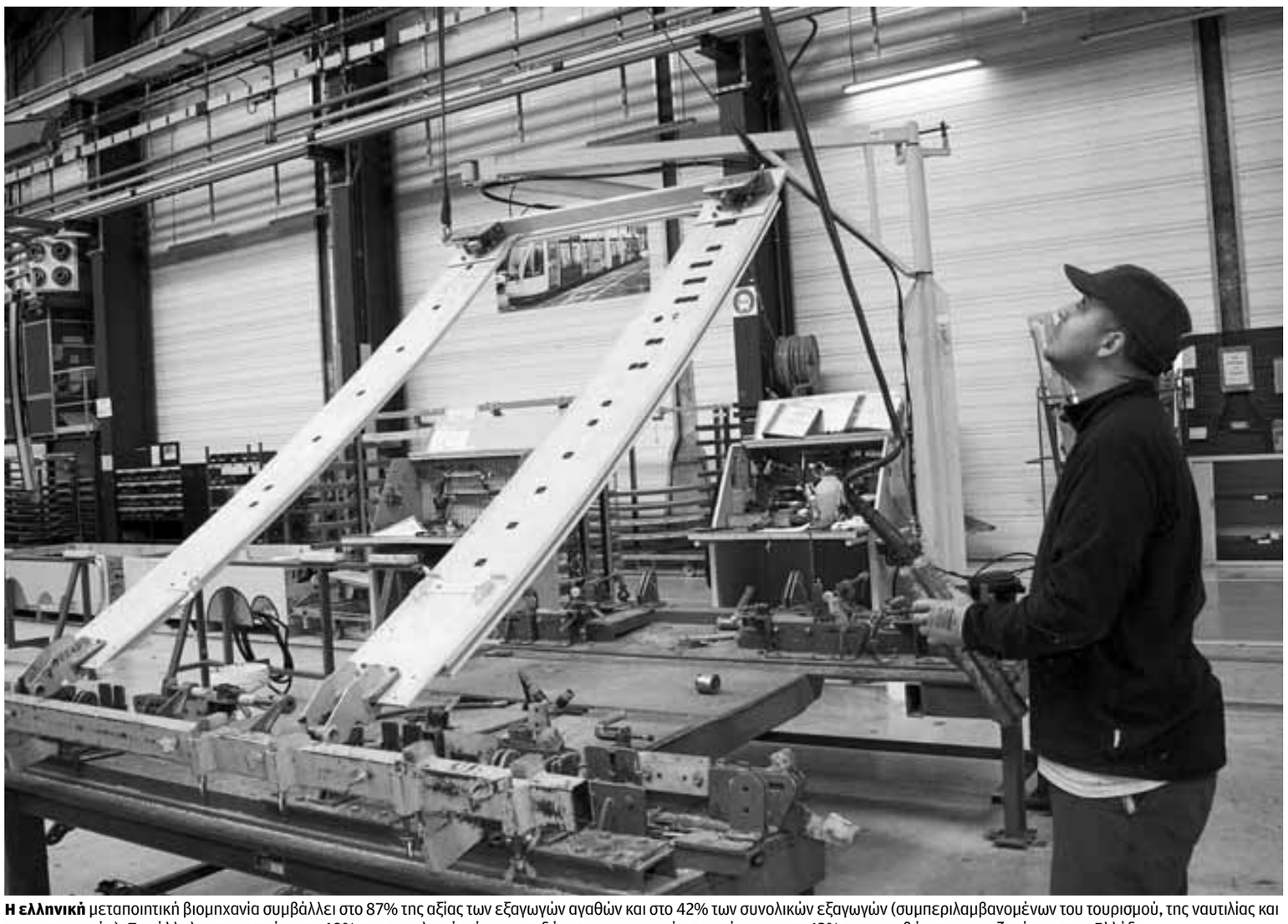

Η ελληνική μεταποιητική βιομηχανία συμβάλλει στο 87% της αξίας των εξαγωγών αγαθών και στο 42% των συνολικών εξαγωγών (συμπεριλαμβανομένων του τουρισμού, της ναυτιλίας και των μεταφορών). Παράλληλα, συνεισφέρει το 40% του συνολικού φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και το 13% των αμοιβών των εργαζομένων στην Ελλάδα.

Προσωρινά «λουκέτα» σε κλωστοϋφαντουργίες

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ**

Παρά τα χρόνια προβλήματα, όπως το υψηλό ενεργειακό κόστος και το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας, ο κλάδος της κλωστοϋφαντουργίας βρισκόταν, πριν ξεσπάσει η κρίση της πανδημίας, σε τροχιά ανάκαμψης, ενώ ορισμένες συμφωνίες αναδιάρθρωσης δανείων είχαν ολοκληρωθεί. Ωστόσο, η επιβολή του lockdown όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη, όπου κατευθύνονται οι εξαγωγές ενός ιδιαίτερα εξωστρεφούς κλάδου, έχει πλήξει ιδιαίτερα μια παραγωγική δραστηριότητα η οποία συμβάλλει στο ΑΕΠ με ποσοστό της τάξεως του 8%. Δεδομένου ότι η πτώση της παραγωγής αγγίζει ακόμη και το 90%, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι, κατά την περασμένη εβδομάδα και σε μια χρονική περίοδο ενόψει Πάσχα, οπότε η ζήτηση καταγράφει κάμψη, εταιρείες του κλάδου, όπως η «Βαρβαρέσος», η «Επίλεκτος», η «Φιερατέξ» και η Κλωστοϋφαντουργία Ναυπάκτου, προχώρησαν σε αναστολή των εργασιών τους.

«Οι συνθήκες εργασίας, όπου μεγάλος αριθμός εργαζομένων βρίσκεται στον ίδιο χώρο, επιτάσσουν τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων κατά της διασποράς του κορωνοϊού», σημειώνει στην «Κ» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων Κλωστοϋφαντουργών, Ελευθέριος Κούρταλης. Το ζητούμενο είναι, όπως προσθέτει, ποιες εταιρείες θα καταφέρουν να παραμείνουν ανοιχτές την επόμενη ημέρα, εκτιμώντας ότι οι μικρές βιοτεχνίες, που δραστηριοποιούνται κυρίως στο αντικείμενο της κοπής - ραφής, ίσως να μην είναι σε θέση να επαναλειτουργήσουν. «Ενδεχομένως να απαιτείτο η χρηματοδοτική στήριξη, μέσω χαμηλότοκων δανείων, εταιρειών του κλάδου που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια βιωσιμότητας», εξηγεί ο κ. Κούρταλης.

Η μείωση του τζίρου φτάνει το 90% – Δουλεύουν μόνον όσες έχουν ως πελάτες εταιρείες παραγωγής υγειονομικού υλικού.

Ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της «Επίλεκτος» Ευριπίδης Δοντάς αναφέρει ότι η ζήτηση στην Ελλάδα, όπως και στην πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών, έχει «παγώσει», με αποτέλεσμα η υποχώρηση της δραστηριότητας, συνολικά του κλάδου, ενδεχομένως να αγγίζει το 90%. Στον αντίποδα, κλωστοϋφαντουργίες που έχουν ως πελάτες εταιρείες παραγωγής υγειονομικού υλικού έχουν ενισχύσει κατακόρυφα τη δραστηριότητά τους και τον τζίρο τους σε ποσοστό έως και 30%. «Με την εικόνα να μην είναι ομοιόμορφη εν γένει, θα λέγαμε ότι το ποτήρι είναι μισοάδειο ως προς τις επιπτώσεις της πανδημικής κρίσης στην κλωστοϋφαντουργία. Ενδεχομένως η σημερινή κρίση να αποτελεί αφορμή για επανεκκίνηση του κλάδου της κλωστοϋφαντουργίας σε Ελλάδα και Ευρώπη, με στόχο να περιοριστεί η εξάρτηση της ευρωπαϊκής αγοράς από εισαγωγές από τρίτες χώρες. Ενδεικτικά, η χώρα μας παράγει 340.000 τόνους βαμβάκι, αλλά μεταποιεί μόλις 10.000 τόνους, με την υπόλοιπη ποσότητα να εξάγεται στην Τουρκία, στην Αίγυπτο και σε άλλες τρίτες χώρες», σημειώνει. Η κλωστοϋφαντουργία εξάγει το 70% της παραγωγής της, ενώ το 2019 οι εξαγωγές, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της ένδυσης, σημείωσαν αύξηση 30,4%, καταγράφοντας την υψηλότερη επίδοση από το 2008.

Η πλαστικοβιομηχανία

Ενας ακόμη βιομηχανικός κλάδος με συνεισφορά περίπου 3 δισ. ευρώ ή 1,6% στο ΑΕΠ, η πλαστικοβιομηχανία, δοκιμάζεται από την πανδημική κρίση, με την εικόνα να μην είναι ομοιόμορφη, καθώς οι μονάδες που παράγουν υλικά συσκευασίας τροφίμων και σακούλες αντέχουν, έχοντας αυξήσει την παραγωγή τους για να αντεπεξέλθουν στην αυξημένη ζήτηση. «Τα πλαστικά έχουν επηρεαστεί από την πτώση της ζήτησης στον τουρισμό, στην εστίαση και στο λιανεμπόριο, ενώ τα πλαστικά μιας χρήσης βάλλονται λόγω της αβεβαιότητας που προκύπτει από την επικείμενη νομοθεσία.

Εξαιτίας όλων των παραπάνω, πλήττεται ο σημαντικός αυτός κλάδος για την ελληνική οικονομία, με αποτέλεσμα την απώλεια θέσεων εργασίας», αναφέρει στην «Κ» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Πλαστικών Ελλάδος (ΣΒΠΕ) Βασίλης Γούναρης. Για τον Δημήτρη Σύρμο, επικεφαλής των εταιρειών Powermix (παραγωγή πολυμερών) και Rotosal, που δραστηριοποιείται μεταξύ άλλων στην παραγωγή δεξαμενών, υπήρξε μονόδρομος η αναστολή της δραστηριότητας. «Αξιοποιήσαμε όσα προβλέπει η νομοθεσία για τους εργαζομένους μας δεδομένου ότι η ζήτηση είναι ανύπαρκτη για ογκώδη πλαστικά, όπως δεξαμενές αποθήκευσης και σωλήνες», εξηγεί.

Αντιθέτως, για τη βιομηχανία πλαστικών - χάρτου Civil, με πελάτες βιομηχανίες τροφίμων, φαρμακοβιομηχανίες και εταιρείες καθαρισμών, η παραγωγή σε σχέση με πέρυσι έχει ελαφρώς αυξηθεί. «Η ζήτηση για πλαστικά παραμένει σημαντική από τα σούπερ μάρκετ, τις βιομηχανίες τροφίμων και τις φαρμακοβιομηχανίες», σημειώνει ο επικεφαλής της Civil Ιωάννης Κασελίμης.

Οι μεταφορές, το μεγαλύτερο πρόβλημα για τον κλάδο των τροφίμων

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Ποικίλες παρενέργειες έχει η εξάπλωση του κορωνοϊού στη βιομηχανία τροφίμων στην Ελλάδα, με ορισμένους υποκλάδους αυτής να γνωρίζουν αιφνιδίως κατακόρυφη αύξηση των πωλήσεών τους, όπως είναι των ζυμαρικών, των οσπρίων, των προϊόντων ατομικής υγιεινής και των καθαριστικών σπιτιού, και άλλους να βρίσκονται αντιμέτωποι με πτώση των πωλήσεων ακόμη και κατά 80%, όπως ο κλάδος της παραγωγής κρεατοσκευασμάτων, ή οι κλάδοι των αλκοολούχων ποτών και αναψυκτικών, λόγω της ισχυρής εξάρτησής τους από το κανάλι της εστίασης και των ξενοδοχείων (HORECA). Το πρόβλημα, πάντως, που αντιμετωπίζουν όλες οι επιχειρήσεις του κλάδου εστιάζεται στις μεταφορές, καθώς έχει διαταραχθεί πλήρως η ροή της εφοδιαστικής αλυσίδας και τα δρομολόγια στις οδικές εμπορευματικές μεταφορές.

Σύμφωνα με όσα ανέφεραν στην «Κ» στελέχη της βιομηχανίας τροφίμων, ο κλάδος αντιμετωπίζει το εξής πρόβλημα: τα φορτηγά που πραγματοποιούν τις μεταφορές των προϊόντων είχαν προγραμματίσει τα δρομολόγιά τους προ κορωνοϊού έτσι ώστε να μην κάνουν δρομολόγια χωρίς εμπορεύματα. Τώρα λόγω της μειωμένης παραγωγής κάποιων εταιρειών, σε κάποια δρομολόγια ενδεχομένως τα φορτηγά να επιστρέφουν χωρίς προϊόντα.

Ελλείψεις ειδικά σε βασικά προϊόντα για την ώρα τουλάχιστον δεν καταγράφονται.

«Το ευτυχές σενάριο είναι να πληρώνουμε ένα μεγαλύτερο ποσό για τη μεταφορά των προϊόντων μας. Υπάρχουν, όμως, και περιπτώσεις που ο μεταφορέας δεν πραγματοποιεί το δρομολόγιο. Και η ζημιά είναι μεγάλη, ειδικά όταν πρόκειται για προϊόντα ψυγείου και γενικά για ευαλλοίωτα τρόφιμα», επισημαίνει με νόημα επικεφαλής κορυφαίας γαλακτοβιομηχανίας.

Ενα άλλο σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι βιομηχανίες τροφίμων, αρκετές εκ των οποίων έχουν οδηγηθεί σε αύξηση της παραγωγικής τους δραστηριότητας για να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες, είναι ότι δεν αποστέλλουν οι εταιρείες –ούτε καν οι Ελληνες κατασκευαστές– τεχνικούς σε περίπτωση που απαιτείται επισκευή σε μηχανολογικό εξοπλισμό.

Υπάρχουν κάποιοι δευτερεύοντες κωδικοί σε έλλειψη, καθώς οι βιομηχανίες επιλέγουν να κρατήσουν στις γραμμές παραγωγής τους βασικούς κωδικούς.

Η «βουτιά» στην εστίαση

Στον αντίποδα, βεβαίως, βρίσκονται βιομηχανίες τροφίμων που το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής τους τροφοδοτεί τη μαζική εστίαση, η οποία επί της ουσίας δεν λειτουργεί. Η Megas Yeeros, η οποία έχει ως κύριους πελάτες τα ψητοπωλεία, ενώ «έτρεχε» με ρυθμό ανάπτυξης 20% το πρώτο δίμηνο του 2020, τον Μάρτιο οι πωλήσεις της υποχώρησαν κατά 30%. Η εταιρεία σε μια προσπάθεια να αντισταθμίσει απώλειες αναμένεται να ενισχύσει την παρουσία της στο κανάλι της λιανικής και μάλιστα ακόμη και στη μικρή λιανική (μίνι μάρκετ). Η εταιρεία «Βενέτης», τα προϊόντα της οποίας αφορούν κυρίως το δίκτυο εστίασης, έχει αναστείλει κατά 80% την παραγωγική δραστηριότητα των μονάδων της σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, οι οποίες διατηρούν αυτή την περιορισμένη λειτουργία με αποκλειστικό αντικείμενο την παραγωγή ψωμιού.

Οσες δε έχουν μικρή δραστηριότητα στην εστίαση, έχουν υπεραντισταθμίσει τις όποιες απώλειες του Μαρτίου και του Απριλίου, λόγω των πολύ αυξημένων πωλήσεων στο κανάλι της λιανικής.

Ελλείψεις ειδικά σε βασικά προϊόντα –για την ώρα τουλάχιστον– δεν καταγράφονται. Οπως, άλλωστε, σημειώνουν παράγοντες τόσο της βιομηχανίας τροφίμων όσο και των σούπερ μάρκετ, υπάρχουν κάποιοι δευτερεύοντες κωδικοί σε έλλειψη, καθώς οι βιομηχανίες επιλέγουν να κρατήσουν στις γραμμές παραγωγής τους βασικούς κωδικούς.

Στα αξιοπερίεργα του κορωνοϊού είναι ότι η Ελλάδα εξάγει ζυμαρικά στην...Ιταλία. Συγκεκριμένα, λόγω του διπλασιασμού της ζήτησης στη γείτονα και των ελλείψεων σε προσωπικό που έχει προκαλέσει η δραματική εξάπλωση του COVID-19, το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής της Barilla Hellas (θυγατρικής στην Ελλάδα του γνωστού ιταλικού κολοσσού τροφίμων) αποστέλλεται στην Ιταλία και δεν κατευθύνεται στα ελληνικά σούπερ μάρκετ. Ανησυχία, πάντως, επικρατεί στη βιομηχανία –ακόμη και στους υποκλάδους που έχουν αυξημένες πωλήσεις– στην περίπτωση που επιβληθούν περιορισμοί εξαγωγών από άλλες χώρες σε πρώτες ύλες. Οι ζωοτροφές αποτελούν πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα, διότι μπορούν να προκαλέσουν ντόμινο ελλείψεων σε πολλούς υποκλάδους της βιομηχανίας τροφίμων.

Η ΚΡΙΣΗ ΘΕΛΕΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΑΞΙΟΠΙΣΤΑ ΨΥΧΡΑΙΜΑ ΑΜΕΣΑ

SPP MEDIA

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 24SPORTS must MAD γαστρονόμος Read Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

RADIO LIVE KNEWS.com.cy ATHENA RECIPES 24NEWS WIZGUIDE

ADS BY

adstore. NETWORK

www.ad-store.net

*Στοιχεία απο google analytics/ firebase/ pushbots εβδομάδα 9 – 15 Μαρτίου

Η Europol διαπιστώνει ότι τα μέτρα περιορισμού της κίνησης στην Ευρώπη αύξησαν τον αριθμό των χρηστών και μετέτρεψαν την υγειονομική κρίση σε ευκαιρία για τους εγκληματίες του Διαδικτύου.

Η πανδημία του κορωνοϊού ευνοεί το έγκλημα στο Διαδίκτυο

Αύξηση διακίνησης παιδικής πορνογραφίας, διασπορά ψευδών ειδήσεων

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**

Η πανδημία του κορωνοϊού ευνοεί το έγκλημα στο Διαδίκτυο. Αυτό επιβεβαιώνει έκθεση της Europol, που δόθηκε πριν από μερικά εικοσιτετράωρα στη δημοσιότητα. Τα στελέχη της υπηρεσίας διαπιστώνουν ότι τα μέτρα περιορισμού της κίνησης στην Ευρώπη αύξησαν τον αριθμό των χρηστών και μετέτρεψαν την υγειονομική κρίση σε ευκαιρία για τους εγκληματίες του Διαδικτύου.

Τα περισσότερο ανησυχητικά ευρήματα αφορούν τη διακίνηση υλικού παιδικής πορνογραφίας, με ορισμένα κράτη-μέλη να καταγράφουν αύξηση έως και 25% στις αναζητήσεις-«κατέβασματα» παράνομων αρχείων.

Κράτη ή κρατικά ελεγχόμενες «δομές» προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν την υγειονομική κρίση για να προωθήσουν γεωπολιτικά συμφέροντα, αναφέρει η έκθεση της Europol.

Στην έκθεσή της η Europol εντοπίζει και φαινόμενα διασποράς ψευδών ειδήσεων σχετικών με τον COVID-19 όχι μόνο από εγκληματικές οργανώσεις αλλά κράτη ή κρατικά ελεγχόμενες «δομές». «Προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν την υγειονομική κρίση για να προωθήσουν τα γεωπολιτικά συμφέροντά τους», αναφέρεται χαρακτηριστικά.

Η έκθεση αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της ευρωπαϊκής αστυνομικής υπηρεσίας την 3η Απριλίου και σε αυτή η επικεφαλής της Europol Κατρίν Ντε Μπολ επισημαίνει ότι μέρος του προβλήματος οφείλεται στο ότι τεράστιος αριθμός Ευρωπαίων εργάζεται από το σπίτι, συχνά χρησιμοποιώντας παρωχημένα συστήματα ασφαλείας.

Στο 13σέλιδο έγγραφο γίνεται αναφορά σε περιστατικά ψηφιακού εκβιασμού ιδιωτών και εταιρειών, έπειτα από παραβίαση των υπολογιστών τους με ειδικό λογισμικό (Ransomware). Επίσης, μικρή αύξηση επισημαίνεται στις επιθέσεις DDOS (Distributed Denial Of Service), που έχουν ως αποτέλεσμα ιστοσελίδες να τίθενται εκτός λειτουργίας λόγω μεγάλου αριθμού επισκεπτών.

Περισσότερο ανησυχητικά είναι τα ευρήματα που αφορούν τις υποθέσεις παιδικής πορνογραφίας. Τον Μάρτιο που τέθηκαν σε ισχύ αυστηρά μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας η αστυνομία της Ισπανίας δέχθηκε 500 καταγγελίες για διακίνηση υλικού παιδικής πορνογραφίας αντί 400 τον Φεβρουάριο του ίδιου χρόνου, ήτοι μεταβολή 25%.

Στην Ισπανία πάλι, την εβδομάδα 17-24 Μαρτίου 16.911 συνδέσεις Ιντερνετ βρέθηκαν να κατεβάζουν φωτογραφίες και βίντεο παιδικής πορνογραφίας. Μία εβδομάδα αργότερα, ο αριθμός διαμορφώθηκε σε 21.094. Παρόμοια είναι τα στοιχεία που διαβίβασε στα κεντρικά γραφεία της Europol στη Χάγη και η αστυνομία της Δανίας, καθώς οι επισκέψεις σε παράνομες ιστοσελίδες με υλικό παιδικής πορνογραφίας τριπλασιάστηκαν την ίδια χρονική περίοδο.

Το φαινόμενο είχαν προβλέψει οι διωκτικές αρχές αρκετών ανεπτυγμένων χωρών. Την Παρασκευή η Εθνική Αρχή κατά του Εγκλήματος της Μ. Βρετανίας (NCA) εξέδωσε προειδοποίηση για τον κίνδυνο αύξησης της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών μέσω του Διαδικτύου, ενώ σε παρόμοια πρωτοβουλία προχώρησε και το αμερικανικό FBI.

Ελλάδα

Στην Ελλάδα η κρίση του κορωνοϊού δεν έχει προς το παρόν αποτυπωθεί σε αύξηση των περιστατικών παιδικής πορνογραφίας, όπως διευκρίνισαν στην «Κ» αρμόδιες αστυνομικές πηγές. Δεν ισχύει το ίδιο με τα κρούσματα διασποράς ψευδών ειδήσεων που αφορούν τον COVID-19 και τις καταγγελίες κυρίως εταιρειών, που στην προσπάθειά τους να προμηθευτούν υγειονομικό υλικό (μάσκες, γάντια κ.ο.κ.) έπεσαν θύματα απατεώνων. Τα τελευταία εικοσιτετράωρα η Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος έχει σχηματίσει τέσσερις δικογραφίες για διασπορά μέσω Διαδικτύου ψευδών ειδήσεων αναφορικά με την εξάπλωση του κορωνοϊού. Επιπλέον, τρεις εκπρόσωποι εταιρειών έχουν καταθέσει μηνύσεις, καταγγέλλοντας ότι εξαπατήθηκαν από απατεώνες στο Διαδίκτυο καταβάλλοντάς τους χρήματα για την αγορά υγειονομικού υλικού που ουδέποτε παρέλαβαν.

Drago Holdings Ltd
(In Voluntary Liquidation)
Company No. (1897378)

NOTICE is hereby given pursuant to Section 204, subsection (1)(b) of the BVI Business Companies Act, 2004 that the Company is in voluntary liquidation. The voluntary liquidation commenced on 20th March, 2020. The Liquidator is Ekaterina Strukova of 116 Revolutsionnaya Street, Zavoronezhskoe, Tambov region, Michurinsk area, Russia.
Dated 20th March, 2020
(Sgd.) Ekaterina Strukova, Voluntary Liquidator

«Βραχυκύκλωσαν» οι εταιρείες του ηλεκτρονικού εμπορίου

Αδυνατούν να αντεπεξέλθουν, λόγω της πανδημίας του ιού, στην αύξηση των παραγγελιών

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Ανέτοιμος να ανταποκριθεί στις έκτακτες συνθήκες που δημιούργησε ο κορωνοϊός αποδείχθηκε ο κλάδος του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ελλάδα. Ο χρόνος παράδοσης των παραγγελιών έχει διπλασιασθεί στην καλύτερη περίπτωση σε σύγκριση με την προ COVID-19 εποχή, ενώ την ίδια ώρα πληθαίνουν οι διαμαρτυρίες των καταναλωτών στις εταιρείες και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και οι καταγγελίες στον Συνήγορο του Καταναλωτή. Έτσι, αρκετές λιανεμπορικές επιχειρήσεις, των οποίων τα φυσικά καταστήματα παραμένουν κλειστά τουλάχιστον έως τις 11 Απριλίου, κινδυνεύουν να χάσουν τη δυνατότητα να αντισταθμίσουν μέρος των απωλειών τους από τις ηλεκτρονικές πωλήσεις.

Το πρόβλημα, σύμφωνα με τον κ. Παναγιώτη Γκεζερλή, ιδρυτή της εξειδικευμένης εταιρείας σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου Convert Group και μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Ελληνικού Συνδέσμου Ηλεκτρονικού Εμπορίου (GRECA), βρίσκεται σε τρία στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας. Συγκεκριμένα, κα-

Οι υποδομές των εταιρειών του κλάδου δεν ήταν σχεδιασμένες για τόσο μεγάλους όγκους, ενώ παρατηρούνται προβλήματα και στην εισαγωγή προϊόντων.

ταγράφονται αδυναμίες στη δομή των ηλεκτρονικών καταστημάτων που είχαν συνηθίσει να δέχονται και να διαχειρίζονται πολύ μικρότερο αριθμό παραγγελιών, στις εταιρείες ταχυμεταφορών, των οποίων ο φόρτος εργασίας επίσης έχει πολλαπλασιαστεί, αλλά και στις εισαγωγές προϊόντων, οι οποίες, λόγω των περιορισμών σε διάφορες χώρες, καθυστερούν. Δεν είναι λίγοι οι καταναλωτές, ακόμη και εντός της Αττικής, που περιμένουν πάνω από δύο εβδομάδες για να παραλάβουν παραγγελίες που έχουν κάνει από ηλεκτρονικά καταστήματα, ακόμη και πολύ γνωστών αλυσίδων, ενώ μεγάλες δυσλειτουργίες καταγράφονται στην περίπτωση που κάποιος καταναλωτής επιθυμεί να επιστρέψει ένα προϊόν που ήταν ελαττωματικό.

Ανάλογη εικόνα διαπιστώνει και η ηλεκτρονική πλατφόρμα Skroutz, με στελέχη της να επισημαίνουν στην «Κ» ότι υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις καθυστερήσεων λόγω αυξημένου φόρτου εργασίας, κυρίως των εταιρειών ταχυμεταφορών. Μεγάλο ρόλο διαδραματίζει το μέγεθος της εταιρείας ταχυμεταφορών, αλλά και οι δυνατότητες που έχει το υποκατάστημα της κάθε περιοχής. «Χρειάζεται κατανόηση από όλους τους εμπλεκομένους. Οι συνθήκες είναι πολύ ιδιαίτερες και απαιτούν άλλη αντιμετώπιση. Σίγουρα όλοι δίνουν τον καλύτερό τους εαυτό. Αλλά τώρα είναι που οι εταιρείες πρέπει να υπερβάλουν εαυτούς και να αποδείξουν ότι είναι δίπλα τόσο στον τελικό καταναλωτή όσο και στους συνεργάτες τους», τονίζουν χαρακτηριστικά από τη Skroutz.

Ο χρόνος παράδοσης των παραγγελιών έχει διπλασιασθεί στην καλύτερη περίπτωση, σε σύγκριση με την προ COVID-19 εποχή, ενώ την ίδια ώρα πληθαίνουν οι διαμαρτυρίες καταναλωτών στις εταιρείες, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στον Συνήγορο του Καταναλωτή.

Σύμφωνα με παράγοντες του κλάδου του ηλεκτρονικού εμπορίου, μεγάλη αύξηση καταγράφεται στις παραγγελίες μέσω ηλεκτρονικών καταστημάτων κάποιων λευκών ηλεκτρικών συσκευών, κυρίως ψυγείων και καταψυκτών, ενώ δημοφιλείς είναι οι καφετιέρες, εξαιτίας της παραμονής στο σπίτι, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και τα βιβλία. Από την άλλη, τα πρώτα στοιχεία δείχνουν μείωση στις παραγγελίες κινητών τηλεφώνων.

Αποδέκτης πολύ μεγάλου αριθμού έγγραφων αναφορών και τηλεφωνικών παραπόνων-καταγγελιών, σχετικά με προβλήματα που συναντούν οι καταναλωτές με τις διαδικτυακές αγορές τους, ιδίως προϊόντων τεχνολογίας (κινητών τηλεφώνων, τάμπλετ, φορητών υπολογιστών κ.λπ.), έχει γίνει και ο Συνήγορος του Καταναλωτή. Οπως αναφέρει σε σχετική ανακοίνωσή της η ανεξάρτητη αρχή, οι καταναλωτές καταγγέλλουν τη μη προσήκουσα εκτέλεση των παραγγελιών τους από ηλεκτρονικά καταστήματα, τα οποία διαθέτουν προς πώληση τα προϊόντα τους σε ιδιαίτερα προνομιακές τιμές σε σχέση με τον ανταγωνισμό, προσελκύοντας μεγάλο αριθμό ενδιαφερόμενων πελατών, όπως συμβαίνει με τα αποκαλούμενα προϊόντα-κράχτες. Οπως διαπίστωσε η ίδια η Αρχή, ορισμένα από τα καταστήματα αυτά δεν παραδίδουν τα προϊόντα εντός του συμφωνημένου κατά περίπτωση χρόνου και μεταθέτουν διαρκώς τον χρόνο παράδοσης σε μελλοντικές ημερομηνίες, χωρίς, όμως, εντέλει να τηρούν τις δεσμεύσεις τους απέναντι στους καταναλωτές και χωρίς να προβαίνουν σε επιστροφή των χρηματικών ποσών που έχουν προεισπράξει προς ολοσχερή εξόφληση του τιμήματος των αγαθών, κατά πάγια πολιτική τους. Στις περισσότερες, δε, περιπτώσεις, οι εν λόγω επιχειρήσεις διακόπτουν μετά τη συναλλαγή και κάθε επικοινωνία με τους καταναλωτές, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να λάβουν καμία πληροφόρηση σε σχέση με την πορεία των αγορών τους ή την επιστροφή των χρημάτων τους.

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή έχει διαβιβάσει τις σχετικές αναφορές στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, ενώ έχει προβεί και στην υποβολή μηνυτηρίων αναφορών στον αρμόδιο εισαγγελέα Πρωτοδικών.

Παράδοση στις... 12 Μαΐου

Μοιάζει με πρωταπριλιάτικο ψέμα, αλλά δυστυχώς δεν είναι. Εάν έκανες παραγγελία εντός της Αττικής σε ηλεκτρονικό σούπερ μάρκετ κορυφαίας αλυσίδας την 1η Απριλίου, η πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία παράδοσης της παραγγελίας είναι η 12η Μαΐου! Οι τριπλάσιες –σε ορισμένες περιπτώσεις– σε σύγκριση με την προ κορωνοϊού εποχή παραγγελίες που λαμβάνουν τα ηλεκτρονικά σούπερ μάρκετ οδήγησαν στην ουσία σε... Βατερλώ κι έτσι, πλέον, στην καλύτερη περίπτωση θα λάβεις την παραγγελία στις 27 Απριλίου! Για τους κατοίκους δε των πιο απομακρυσμένων περιοχών, δεν υπάρχει ούτε αυτή η δυνατότητα.

Ο λόγος για την αποτυχία των ηλεκτρονικών σούπερ μάρκετ στην Ελλάδα να ανταποκριθούν στον πολλαπλάσιο όγκο παραγγελιών είναι πως η δομή τους ήταν τέτοια ώστε να διαχειρίζονται πολύ μικρότερο αριθμό παραγγελιών (π.χ. 200 ημερησίως αντί για 700 σήμερα) και για τον λόγο αυτό διέθεταν μικρό στόλο οχημάτων (συνήθως μίνι βαν της ίδιας της αλυσίδας) και δεν είχαν συνεργασία με κάποια εταιρεία ταχυμεταφορών. Δεν είναι τυχαίο ότι προ COVID-19 ο τζίρος των ηλεκτρονικών σούπερ μάρκετ ήταν κάτω του 1% του συνολικού τζίρου του κλάδου.

Σε μια προσπάθεια να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες, κάποιες αλυσίδες προχωρούν σε εναλλακτικές μορφές παραγγελιοληψίας και διανομής των παραγγελιών. Η «Σκλαβενίτης» προχώρησε σε συνεργασία με την ηλεκτρονική πλατφόρμα efood.gr, μέσω της οποίας οι καταναλωτές μπορούν να παραγγείλουν περίπου 2.500 κωδικούς προϊόντων της αλυσίδας σούπερ μάρκετ και να παραλάβουν την παραγγελία αυθημερόν ή την επόμενη ημέρα. Η υπηρεσία διατίθεται για παραγγελίες από την περιοχή του Περιστερίου και επεκτείνεται στον Αγιο Δημήτριο, στα Σπάτα, στο Κερατσίνι και τις επόμενες ημέρες στην Ηλιούπολη, στο Χαϊδάρι και στους Αμπελοκήπους.

«Black Friday» κάθε μέρα για εταιρείες ταχυμεταφορών

Ζήτηση αντίστοιχη αυτής της περιόδου πριν από τα Χριστούγεννα και της «Black Friday» («Μαύρη Παρασκευή») καταγράφουν οι εταιρείες ταχυμεταφορών της χώρας, για τις οποίες η κρίση της πανδημίας έχει εκτοξεύσει τον όγκο εργασιών. Ωστόσο, οι συνθήκες υπό τις οποίες καλούνται να δραστηριοποιηθούν οι εταιρείες κούριερ έχουν καταστεί αντίξοες: Ούτε το ανθρώπινο δυναμικό ούτε ο υλικοτεχνικός εξοπλισμός που διαθέτουν επαρκούν για να ανταποκριθούν στην εκτόξευση της ζήτησης ως αποτέλεσμα της μαζικής στροφής των νοικοκυριών στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Οπως αναφέρει στην «Κ» ο Απόστολος Μ. Γεωργαντζής, πρόεδρος και διευθύνων

Σε σχέση με το 2019 η ζήτηση, ανά ημέρα, είναι αυξημένη σε ποσοστό έως και 50%.

σύμβουλος της εταιρείας ACS Courier, που καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μερίδιο, της τάξεως του 35%, στη συγκεκριμένη αγορά και απασχολεί περίπου 3.000 άτομα, η ζήτηση για υπηρεσίες αποστολών ήταν σταθερή τις πρώτες δεκαπέντε ημέρες του Μαρτίου. Το κλείσιμο των καταστημάτων συνοδεύθηκε με κάμψη της ζήτησης, η οποία εκτοξεύθηκε την τελευταία εβδομάδα του περασμένου μήνα, με την αύξηση να αντιστοιχεί σε έως και 50.000 περισσότερες αποστολές σε ημερήσια βάση.

Σε προσλήψεις προσωπικού και ενοικίαση πρόσθετων οχημάτων προχωρούν οι εταιρείες κούριερ, για να ανταποκριθούν στην υψηλή ζήτηση.

«Σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019, η ζήτηση, ανά ημέρα, αυξάνεται σε ποσοστό έως και 50%. Θα λέγαμε ότι για τον κλάδο είναι κάθε μέρα "Black Friday", ενόσω ο τρόπος παράδοσης των αποστολών και εν γένει οι συνθήκες εργασίας έχουν αλλάξει σημαντικά λόγω της πανδημίας. Και δεν πρέπει να λησμονούμε ότι και οι εταιρείες ταχυμεταφορών βρίσκονται αντιμέτωπες με απώλειες εργαζομένων, οι οποίοι ενδέχεται να ανήκουν στις ευαίσθητες ομάδες ή και να εμφανίζουν συμπτώματα του ιού, με την εταιρεία μας να λαμβάνει όλα τα προβλεπόμενα μέτρα προφύλαξης. Ως εκ τούτου, η δυναμικότητα των εταιρειών στο κομμάτι της διανομής έχει μειωθεί, τη στιγμή που η αύξηση της ζήτησης έχει εκτοξευθεί, σε επίπεδα μη διαχειρίσιμα», τονίζει ο κ. Γεωργαντζής.

Προσλήψεις

Πώς, όμως, ανταποκρίνονται οι ταχυμεταφορές στον αυξημένο όγκο αποστολών; «Η ACS έχει προχωρήσει στην απλούστευση των διαδικασιών με σκοπό να είναι σε θέση να παραδίδει τα προϊόντα, δεδομένου ότι έχει καταστεί αδύνατη η παράδοση εμπορευμάτων μέσα σε μιαμιάμιση μέρα, όπως ήταν ο μέσος χρόνος παράδοσης πριν εκδηλωθεί η πανδημική κρίση. Για να ανταποκριθεί στην αυξημένη ζήτηση, η εταιρεία μας προχωράει σε πρόσληψη προσωπικού και στην ενοικίαση πρόσθετων οχημάτων, απορροφώντας το μεγαλύτερο μέρος του αυξημένου κόστους που συνεπάγονται τα μέτρα που υιοθετούμε για τη διαχείριση της ζήτησης», τονίζει.

Για την εταιρεία ταχυμεταφορών του ομίλου Quest, σε μηνιαία βάση το επιπρόσθετο κόστος για την προσαρμογή στα νέα δεδομένα τοποθετείται σε περίπου 2 εκατ. ευρώ.Οπως υποστηρίζει ο κ. Γεωργαντζής, η εταιρεία απορροφά το μεγαλύτερο μέρος της επιπρόσθετης λειτουργικής δαπάνης, με ένα μικρό τμήμα αυτής να επιμερίζεται στους πελάτες της. Γι' αυτό από χθες, 1η Απριλίου 2020 και μέχρι νεωτέρας, η εταιρεία προχώρησε στην εφαρμογή «πρόσθετης χρέωσης έκτακτης ανάγκης για το εσωτερικό, αξίας 0,45 ευρώ (+ΦΠΑ) ανά αποστολή.

Σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, η αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες κούριερ εκτιμάται ότι θα βαίνει αυξανόμενη τουλάχιστον έως και τον Μάιο – στην Κίνα άγγιξε το 150%. Ως αποτέλεσμα, ορισμένοι παίκτες του κλάδου των ταχυμεταφορών έχουν αναγκαστεί να βάλουν «κόφτη» στον αριθμό των αποστολών που εξυπηρετούν, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις επιμερίζονται με τους καταναλωτές μέχρι και το 50% του κόστους.

Το πακέτο επανεκκίνησης της οικονομίας μετά την πανδημία

Σχεδιάζονται μείωση φόρων - εισφορών, κατάργηση του τέλους διανυκτέρευσης

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΆ**

Ενα σχέδιο για την επανεκκίνηση της οικονομίας, όταν η κρίση του κορωνοϊού θα αρχίσει να υποχωρεί, επιχειρεί να διαμορφώσει τώρα η κυβέρνηση, με την ελπίδα να επανακτήσει η χώρα όσο γίνεται γρηγορότερα μια δυναμική επιστροφής σε αναπτυξιακή κατεύθυνση. Το σχέδιο περιλαμβάνει ένα πλαίσιο για την τόνωση του τουρισμού, φοροελαφρύνσεις και μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, αλλά και μέτρα για την ενίσχυση της ρευστότητας. Μεταξύ άλλων, στο τραπέζι έχει πέσει η ιδέα επιτάχυνσης των αποσβέσεων για επενδύσεις.

Πρόκειται για ένα εγχείρημα που σκιάζεται από τη μεγάλη αβεβαιότητα για τη διάρκεια της κρίσης, αλλά και για τις ιατρικές εξελίξεις στον τομέα της διάγνωσης και της θεραπείας της νόσου. Δεν είναι τυχαίο ότι σε σχετική σύσκεψη σε κυβερνητικό επίπεδο εκλήθη ο λοιμωξιολόγος καθηγητής Σωτήρης Τσιόδρας, προκειμένου να ενημερώσει για τα επιστημονικά δεδομένα, ώστε να διαμορφωθεί αναλόγως ο οικονομικός σχεδιασμός. Ο τουρισμός πρωταγωνιστεί ασφαλώς στις ανησυχίες και τα ενδιαφέροντα της κυβέρνησης, η οποία επιχειρεί να βρει λύσεις για να διασωθεί τουλάχιστον ένα τμήμα της κίνησης. «Η μεγάλη δυσκολία είναι τα σύνορα», σχολιάζει παράγων του οικονομικού επιτελείου, σημειώνοντας ότι ακόμη και αν στην Ελλάδα σημειωθεί υποχώρηση της κρίσης, άλλες χώρες, από τις οποίες δέχεται επισκέπτες, ίσως καθυστερήσουν.

Εξετάζεται, στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με τον ίδιο παράγοντα, το ενδεχόμενο να δέχεται τουρίστες από ορισμένες μόνο χώρες, όπως της Ανατολικής Ευρώπης, όπου φαίνεται ότι η ένταση είναι μικρότερη, ή να ανοίξουν μόνο τα οδικά σύνορα.

Στο υπ. Οικονομικών εκτιμούν ότι τον επόμενο μήνα δεν θα έχει έρθει ακόμη η ώρα της επανεκκίνησης.

Επίσης, την κυβέρνηση ενδιαφέρει, σύμφωνα με την ίδια πηγή, αν θα υπάρχει πρακτικά η δυνατότητα να ελέγχεται η επικινδυνότητα των επισκεπτών, είτε με γρήγορα τεστ είτε με πιστοποιητικά ότι έχουν περάσει τη νόσο και είναι υγιείς.

Για τη στήριξη του τουρισμού, εξάλλου, στη φάση της επανεκκίνησης, κάποια στιγμή το καλοκαίρι, όπως ελπίζουν στην κυβέρνηση, εξετάζεται το ενδεχόμενο να καταργηθεί το τέλος διανυκτέρευσης, σύμφωνα με την ίδια πηγή.

Παράλληλα, το οικονομικό επιτελείο σχεδιάζει να επαναφέρει, ανάλογα και με τις δυνατότητες που θα υπάρχουν, τα μέτρα της οικονομικής του πολιτικής, τα οποία έβαλε στην άκρη αυτές τις δύσκολες μέρες, και συγκεκριμένα τη μείωση εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων. Παράλληλα με τον τουρισμό, σημειώνει η πηγή, το ενδιαφέρον της κυβέρνησης επικεντρώνεται στην ενίσχυση της απασχόλησης.

Κοινοτικοί πόροι

Η δημοσιονομική πίεση, βεβαίως, θα είναι τεράστια, αλλά η κυβέρνηση ποντάρει στη στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ενωση. Τα μέτρα επανεκκίνησης θα βασιστούν σε μεγάλο βαθμό σε κοινοτικούς πόρους: Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα χορηγήσει ρευστότητα στις τράπεζες 2 δισ. ευρώ, προκειμένου αυτές με τη σειρά τους να προχωρήσουν σε νέες πιστώσεις δανείων και ανάλογα με την απόφαση του Eurogroup της προσεχούς Τρίτης τα ποσά μπορεί να είναι ακόμη μεγαλύτερα, θα δημιουργηθεί εγγυοδοτικό ταμείο, με πόρους του ΕΣΠΑ και της Αναπτυξιακής Τράπεζας, συνολικού ύψους 1 δισ. ευρώ, ώστε να δοθούν δάνεια για κεφάλαια κίνησης άνω των 3,5 δισ. ευρώ προς μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, ενώ άλλος εγγυοδοτικός μηχανισμός θα δημιουργηθεί για δάνεια επενδυτικού σκοπού.

Εξάλλου, μετά την εξασφάλιση της ευελιξίας στη χρήση πόρων του ΕΣΠΑ, έως και 6,5 δισ. ευρώ αποδεσμεύονται από εθνικούς πόρους, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς σχετικούς με την αντιμετώπιση της κρίσης του κορωνοϊού.

Το οικονομικό επιτελείο σχεδιάζει να επαναφέρει, ανάλογα και με τις δυνατότητες που θα υπάρχουν, τα μέτρα της οικονομικής πολιτικής του, τα οποία έβαλε στην άκρη αυτές τις δύσκολες μέρες, όπως για παράδειγμα η μείωση εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Παρεμβάσεις και τον Μάιο

Προτού περάσει στη φάση της επανεκκίνησης, η οικονομία έχει ακόμη μακρύ δρόμο να διανύσει στο στάδιο της κρίσης και το οικονομικό επιτελείο δρομολογεί νέα μέτρα για να ενισχύσει το δίχτυ ασφαλείας. Σύμφωνα με τα στελέχη του οικονομικού επιτελείου, τώρα βρισκόμαστε στην αρχή της δεύτερης φάσης των μέτρων αυτών. Η πρώτη φάση, εξηγούν, είχε κυρίως κλαδική διάσταση και στηριζόταν σε αναστολές φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων για τις επιχειρήσεις, καθώς και την ενίσχυση ειδικού σκοπού για τους εργαζομένους.

Στη δεύτερη φάση, συνεχίζουν, θα υπάρχει εξατομίκευση της ενίσχυσης κατά επιχείρηση, η οποία θα στηριχθεί στον τζίρο της και σε άλλα στοιχεία της. Η αρχή γίνεται με την επιστρεπτέα προκαταβολή, που ξεκίνησε την Παρασκευή και αφορά την ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων με 1 δισ. ευρώ. Θα ακολουθήσουν, με το ίδιο σκεπτικό, οι εγγυήσεις δανείων επιχειρήσεων, που από τη φύση τους εμπεριέχουν αξιολόγηση των επιχειρήσεων εκ μέρους των τραπεζών, οι οποίες θα χορηγούν τα δάνεια.

Σταδιακά, υποστηρίζουν οι πηγές του οικονομικού επιτελείου, θα περάσουμε και σε αποτύπωση των ενισχύσεων της ρευστότητας, ώστε να μην υπάρχουν επιχειρήσεις που υπερωφελούνται και άλλες όχι. Η εκτίμηση είναι ότι και τον Μάιο θα πρέπει να εξακολουθήσει η στήριξη και δεν θα έχει έρθει ακόμη η ώρα της επανεκκίνησης. Ο κ. Σταϊκούρας επέμεινε την Παρασκευή πως η υπολογιζόμενη ύφεση θα διαμορφωθεί στο επίπεδο του 3-4%, αλλά οι πληροφορίες αναφέρουν ότι μεταξύ των ευρωπαϊκών οργάνων διατυπώνονται προβλέψεις για ύφεση ακόμη και της τάξης του 9-10% για την Ελλάδα.

Αλλωστε, αυτό προκύπτει και από την εκτίμηση του Ινστιτούτου Bruegel, το οποίο υπολόγισε ότι για κάθε μήνα με κλειστές επιχειρήσεις χάνεται 3% του ΑΕΠ, ενώ ο ΟΟΣΑ εκτιμά πως χάνεται 2% του ΑΕΠ.

Επομένως, αν χαθούν τρεις μήνες για την οικονομία, η ύφεση θα είναι 9% σύμφωνα με το Bruegel ή 6% σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ. Και αυτό, βεβαίως, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει δεύτερο κύμα της πανδημίας τον Σεπτέμβριο.

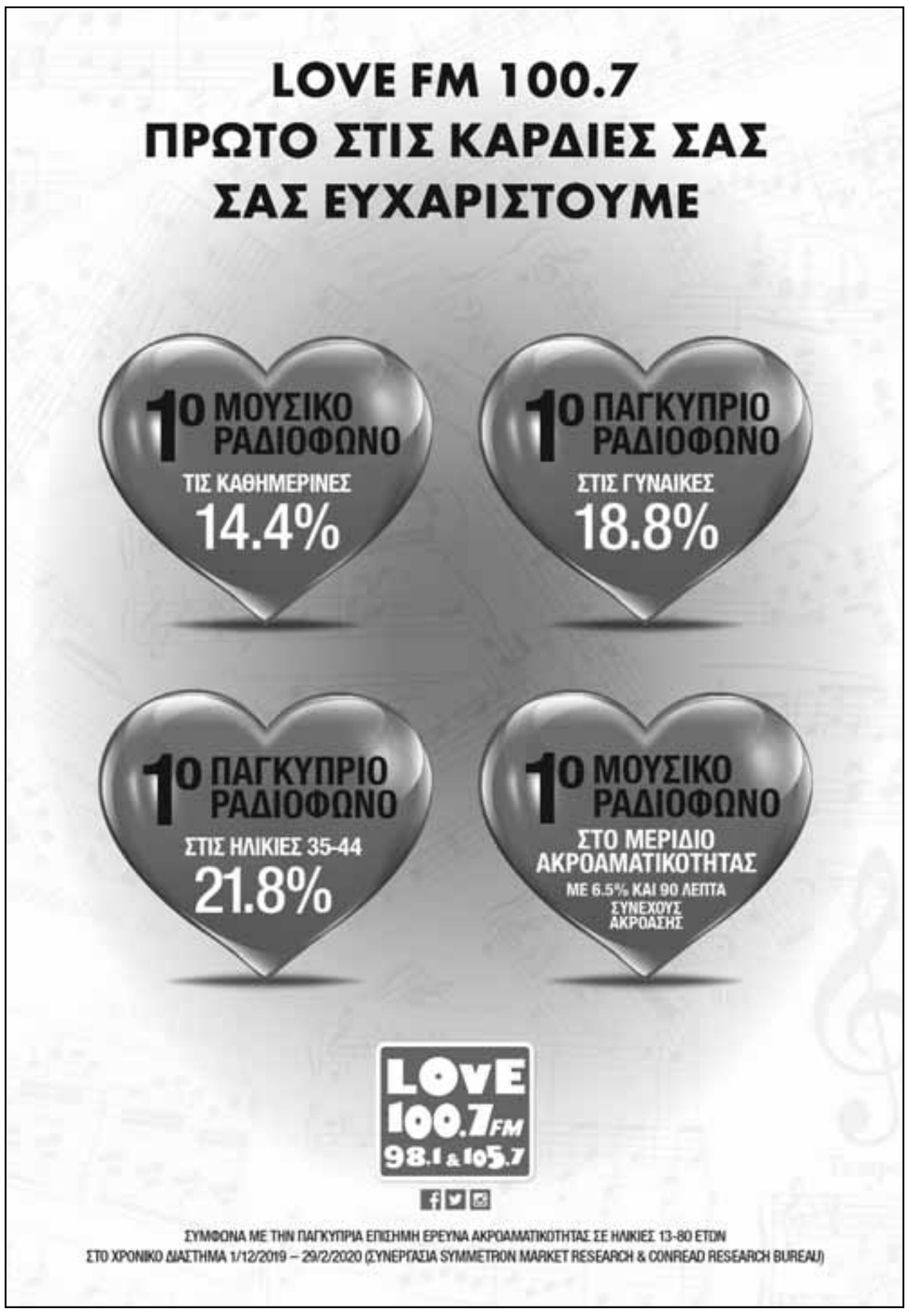

Δεύτερη κατά σειρά ανοδική συνεδρίαση στο Χρηματιστήριο

Ο Γενικός Δείκτης ενισχύθηκε 3,63%, στις 607,73 μονάδες και σε υψηλό μηνός

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Στα υψηλά σχεδόν ενός μηνός έκλεισε το Χρηματιστήριο Αθηνών, συνεχίζοντας για δεύτερη ημέρα στην οδό της ισχυρής ανόδου και ακολουθώντας το ιδιαίτερα θετικό κλίμα που κυριάρχησε στις ευρωπαϊκές αγορές καθώς και στη Wall Street, εν αναμονή των αποτελεσμάτων του Eurogroup και λόγω της ενίσχυσης των προσδοκιών ότι η εξάπλωση της πανδημίας ίσως και να έχει κορυφωθεί. Και στη χθεσινή συνεδρίαση το Χ.Α. υπεραπέδωσε των υπόλοιπων αγορών στην Ευρώπη, χάρη στα νέα σημαντικά κέρδη των τραπεζικών μετοχών, οι οποίες είχαν σφυροκοπηθεί έντονα το προηγούμενο διάστημα, αλλά και στη συνέχιση των επιλεκτικών τοποθετήσεων των επενδυτών σε πολλούς τίτλους της υψηλής και της μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Αξίζει να σημειώσουμε πως το τελευταίο διήμερο έχουν προστεθεί πάνω από 4 δισ. ευρώ στη συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς, ο Γενικός Δείκτης έχει ενισχυθεί κατά 12,4% και ο τραπεζικός κατά 16,1%.

Ετσι, ο Γενικός Δείκτης κινούμενος σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης στα θετικά, έκλεισε με κέρδη 3,63% στις 607,73 μονάδες, ενώ στα υψηλά ημέρας έφτασε τις 613,74 μονάδες και το +4,65% και ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 75,44 εκατ. ευρώ.

Το τελευταίο διήμερο ο Γενικός Δείκτης έχει σημειώσει άνοδο 12,4% και ο τραπεζικός κατά 16,1%.

Στην Αθήνα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές αγορές επικράτησε θετικό κλίμα εν αναμονή των αποτελεσμάτων του Eurogroup και λόγω της ενίσχυσης των προσδοκιών ότι η εξάπλωση της πανδημίας ίσως και να έχει κορυφωθεί.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με άνοδο 4,35% στις 1.491,57 μονάδες, ενώ κέρδη 5,01% κατέγραψε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης κλείνοντας στις 813,79 μονάδες.

Από τα blue chips μόνο οι Sarantis (-1,7%) και ΟΤΕ (-0,42%) έκλεισαν με απώλειες, ενώ ξεχώρισαν οι Ελλάκτωρ στο +10,53%, Βιοχάλκο στο +7,78%, Fourlis +6,75%, Motor Oil στο +6,16%, ΟΠΑΠ στο +5,81% και Aegean στο +5,49%.

Ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με κέρδη 6,61% στις 354,60 μονάδες, με την Εθνική Τράπεζα να σημειώνει άλμα 11,33%, την Eurobank να κλείνει στο +5,58%, την Τράπεζα Πειραιώς στο +5,5% και την Alpha Bank στο +4,93%.

Το ελληνικό χρηματιστήριο κινείται ανοδικά σε συνέχεια της υποτιμητικής υπερβολής που βίωσε τον Μάρτιο, συγχρονιζόμενο με τις διεθνείς αγορές και ιδιαίτερα τις ευρωπαϊκές, σχολιάζει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της «Κύκλος Χρηματιστηριακή». Ο Γενικός Δείκτης διασπά τις 600 μονάδες με το θετικό μομέντουμ της παρούσας φάσης να είναι πιθανό να προσεγγίσει την περιοχή των 650 μονάδων για όσους βλέπουν αισιόδοξα τις επόμενες ημέρες. Πάντως, η επανεκκίνηση της οικονομίας θα είναι δύσκολη, όπως σημειώνει.

Ωστόσο, παρά το κρεσέντο δυσοίωνων προβλέψεων για την ελληνική οικονομία από τον ΟΟΣΑ και τους επενδυτικούς οίκους, και ανεξάρτητα από τον χρόνο έναρξης χαλάρωσης των περιοριστικών μέτρων, η αναγνώριση διεθνώς της επιτυχούς διαχείρισης της κρίσης οδηγεί στο να κερδίζει η Ελλάδα το στοίχημα της αξιοπιστίας. Αυτό είναι ένα στοιχείο που μπορεί να κεφαλαιοποιηθεί σε επόμενο χρόνο με πολλαπλούς τρόπους για την ελληνική οικονομία: με το να αποτελέσει τουριστικό προορισμό περισσοτέρων όταν ο κόσμος αποφασίσει να ταξιδέψει πάλι, με τις αυξημένες τοποθετήσεις κεφαλαίων σε ελληνικούς τίτλους και ενδεχομένως με τον σχεδιασμό επενδυτικών πρωτοβουλιών στη χώρα.

Σημαντικά κέρδη στις ευρωπαϊκές αγορές

Οι ελπίδες των επενδυτών ότι η εξάπλωση της πανδημίας ενδεχομένως να επιβραδύνεται σε ορισμένες μεγάλες οικονομίες ενίσχυσαν τις διεθνείς κεφαλαιαγορές χθες και οι δείκτες σημείωσαν σημαντική άνοδο. Στη Γηραιά Ηπειρο, ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 είχε αναρριχηθεί έως και 3,3% για να κλείσει με κέρδη της τάξεως του 1,88%, διότι ο ρυθμός αύξησης νέων κρουσμάτων στην Ιταλία, όπου και το επίκεντρο της πανδημίας στην Ευρώπη, επιβραδύνθηκε. Στην απέναντι πλευρά του Ατλαντικού, στην αμερικανική αγορά, αργά χθες οι δείκτες σημείωναν επίσης άνοδο, δεύτερη ημέρα στη σειρά. Ο S&P 500 κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης σημείωνε κέρδη έως και 3,5%, αλλά λίγο πριν από το κλείσιμο ενισχυόταν 1,59% και 1,78% ο δείκτης Dow Jones. Το ευρώ ενδυναμώθηκε ως προς το δολάριο κατά 1,1% στο 1,0899 δολάριο, εμφανίζοντας την πρώτη άνοδό του σε διάστημα μεγαλύτερο από μία εβδομάδα. Η στερλίνα παρουσίασε άνοδο ως προς το δολάριο 0,9% στο 1,2343 δολάριο παρά το ότι ο Βρετανός πρωθυπουργός νοσηλεύεται στην εντατική λόγω κορωνοϊού. Το πετρέλαιο ενισχύθηκε χθες λόγω προσδοκιών πως επίκειται συμφωνία για μείωση της παραγωγής του. Το αργό Νέας Υόρκης με κέρδη 0,8% ανήλθε στα 26,09 δολάρια το βαρέλι.

Οπως επισημαίνει ο Σον Κρουζ, διευθυντής τμήματος στρατηγικής συναλλαγών στην TD Ameritrade, «σήμερα πολλοί άνθρωποι δίνουν έμφαση στα δημοσιεύματα και στις ανακοινώσεις, που θέλουν τα κρούσματα να έχουν φθάσει στο ανώτατό σημείο τους ή, τουλάχιστον, να δείχνουν πιο αργή αύξηση επί του παρόντος». Στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια την πιο δυναμική επίδοση είχε η Φρανκφούρτη με άνοδο του δείκτη DAX κατά 2,79%, στο Λονδίνο ο FTSE 100 έκλεισε με κέρδη 2,19%, στο Παρίσι ο CAC 40 με 2,12%, στο Μιλάνο ο FTSE MIB με άνοδο 2,19%, ενώ στη Μαδρίτη ο IBEX έκλεισε με κέρδη 2,30%. Τις καλύτερες επιδόσεις είχαν οι μετοχές των ομίλων ταξιδίων και ψυχαγωγίας, ειδικά με την αρωγή της εντυπωσιακής ανόδου της τιμής της μετοχής της Cineworld κατά 49%. Αφορμή στάθηκε η είδηση ότι συζητεί με πιστωτές για εξασφάλιση ρευστότητας, διότι λόγω της καραντίνας αναγκάστηκε να κλείσει και τα 787 σινεμά της σε 100 χώρες του κόσμου.

Το ευρώ κινήθηκε ανοδικά έναντι του δολαρίου για πρώτη φορά σε διάστημα μεγαλύτερο της μιας εβδομάδας.

REUTERS, BLOOMBERG

Στη Φρανκφούρτη ο δείκτης DAX ενισχύθηκε κατά 2,79%.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
3M COMPANY	147.3809	4.7483
ALCOA CORP	7.45	13.7405
ALLEGHANY CRP	564.86	4.7472
ALTRIA GROUP	39.03	4.6942
AMAZON COM	2023.6	1.3021
AMER EXPRESS C	91.42	9.002
AMER INTL GROU	24.03	11.6636
AMGEN	213.88	1.0871
APPLE INC	266.2178	1.4279
BANK OF AMERIC	22.7001	6.1248
BAXTER INTL IN	85.435	0.5946
BOEING CO	153.905	3.4516
BRISTOL MYERS	57.85	-0.0346
CAMPBELL SOUP	47.855	0.5146
CATERPILLAR IN	126.961	5.4231
CIGNA CORP	181.485	4.6083
CHEVRON	84.85	5.548
CISCO SYSTEMS	42.14	1.7137
CITIGROUP	43.47	5.715
CERVECERIAS	14.49	2.8389
COCA-COLA CO	48.32	3.5355
COLGATE PALMOL	71.62	1.5887
DANAOS CORP	3.73	5.9659
DIANA SHIPPING	1.46	-0.6803
DOW INC	34.44	12.7701
DUPONT DE NMOU	38.49	8.7595
ENTERGY CP	95.93	3.1505
EXXON MOBIL	42.585	5.2261
FEDEX CORP	120.74	1.4451
FORD MOTOR CO	4.9	8.1678
INTL BUS MACHI	118.63	3.3182
GENERAL DYNAMI	138.2	3.3735
GENERAL ELEC C	7.345	1.5906
GOLDM SACHS GR	167.07	5.5868
HALLIBURTON CO	8.415	6.3843
HARTFORD FINL	37.12	9.3373
HP INC	15.86	5.7333
HOME DEPOT INC	200.1178	4.593
HONEYWELL INTL	141.105	5.3022
INTEL CORP	61.27	4.8605
JOHNSON JOHNSO	141.56	1.2879
JPMORGAN CHASE	92.91	3.8565
LAZARD	25.42	8.4009
MCDONALD'S COR	178.975	1.093
MERCK & CO	80.265	-0.056
MICROSOFT CP	166.95	1.0165
3M COMPANY	147.41	4.769
MORGAN STANLEY	38.465	3.9314
NIKE INC CL B	86.3	1.9733
NORFOLK SOUTHE	158.225	2.2456
PFIZER INC	34.73	0.4628
PROCTER & GAMB	118.15	0.2886
ROCKWELL AUTOM	166.84	5.9907
SCHLUMBERGER L	17.21	9.8277
SOUTHERN	56.845	2.6083
STEALTHGAS	1.98	-1
TSAKOS ENERGY	2.6	-6.1372
UNISYS CORP	12.44	0.5659
UNITEDHEALTH G	252.22	1.5624
US BANCORP	35.71	3.8987
VERIZON COMMS	57.45	1.3228
WALT DISNEY CO	104.24	4.6797
WELLS FARGO &	29.97	4.6804
WALMART INC	126.25	0.1428

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ANGLO AMERICAN	1402.24021	9.989
A.B.FOOD	1930.5875	4.512
ADMIRAL GROUP	2204	1.333
ASHTEAD GRP.	1898.46654	8.686
ANTOFAGASTA	770.93928	1.463
AVIVA PLC	271.2922	8.415
ASTRAZENECA	7112.7025	-2.561
BABCOCK INTL	394.6711	8.32
BAE SYSTEMS	533.6565	2.284
BARCLAYS	96.3159	9.508
BRIT AM TOBACC	2941.5	-0.692
BARRATT DEVLPM	471.2	5.32
BERKELEY GRP	3933.1865	1.481
BR LAND CO	364.5288	10.415
BUNZL	1645	5.011
BP	336.2	1.533
BURBERRY GRP	1411.2371	4.85
BT GROUP	122.8693	4.017
COCACOLA HBC A	1951.5	6.291
CARNIVAL	874.8	22.179
CENTRICA	32.38	2.859
COMPASS GROUP	1241.5	7.957
CAPITA PLC	30.93	7.127
CRH	2362	-0.402
DIXONS CARPHO	77.3	5.17
DCC	5104.0477	3.064
DIAGEO	2569	0.607
DIRECT LINE	297.5156	4.82
EXPERIAN	2220	1.975
EASYJET	649.5876	15.098
FRESNILLO	694.6	4.703
GLENCORE	140.3833	8.68
GLAXOSMITHKLIN	1514.8	0.358
HIKMA	2252.4768	-6.346
HAMMERSON H	77	34.71
HARGREAVES LS	1383.57829	5.429
HSBC HOLDINGS	418.28834	1.182
INTL CONSOL AI	250.9178	7.2
INTERCONT HOTE	3480.1754	9.039
3I GROUP	769.4	4.737
IMPBRANDS	1554.5	0.161
INTU PROPERTIE	4	7.428
INTERTEK GROUP	4620	2.258
ITV	66.7875	11.831
JOHNSON MATTHE	1824.5	2.127
KINGFISHER	149.33	5.734
LAND SECS.	592.4619	9.761
LEGAL & GENERA	206.29	9.34
LLOYDS BNK GRP	31.5121	4.275
LOND STOCK EXC	7234.93664	1.642
MARKS & SP.	3691121	11.139
MONDI	1331.477	2.887
NATIONAL GRID	869	-1.085
NEXT	4046.061	8.155
PROVIDENT FINC	177.9	16.656
PRUDENTIAL	1082.5	6.024
PERSIMMON	2013.1127	7.061
PEARSON	498.5	4.136
RECKIT BNCSR G	6123.4378	-0.162
ROYAL BANK SCO	115.1312	7.94
RDS 'A	1530	3.462
RDS 'B	1486	3.453
RELX	1718	-1.378
RIO TINTO	3808.67445	0
ROYAL MAIL R	135.4961	3.031
ROLLS ROYCE PL	338.8053	12.765
RSA INSRANCE G	406.9084	3.89
SAINSBURY(J)	204.7657	-0.049
SCHRODERS	2563	8.007
SAGE GROUP	581.4	2.83
ST JAMESS PLAC	773.9565	5.005
SMITHS GROUP	1177.90019	8.556
SMITH&NEPHEW	1494.5866	2.827
SSE PLC	1157	2.254
STANDRD CHART	434.1	3.087
SEVERN TRENT	2175	-1.45
TRAVIS PERKINS	910	16.637
TESCO	223	1.173
TUI AG	367.8	10.351
TAYLOR WIMPEY	126.67927	8.718
UNILEVER	4163	0.653
UTD. UTILITIES	833.4	0.871
VODAFONE GROUP	119.86004	-0.755
WPP PLC	553.4	9.786
WHITBREAD	2704.79585	3.309

Zurich /Ζυρίχη

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ABB LTD N	17.605	3.07
RICHEMONT N	55.24	5.38
GEBERIT N1	408.4	1.09
LAFARGEHOLCIM	37.31	2.58
NOVARTIS N	82.8	-0.6
ROCHE HOLDING	316.1	-3.13
SGS N	2248	0.9
SWATCH GROUP I	202.6	3.53
ADECCO N	39.39	6.23
JULIUS BAER N	35.25	4.14
CS GROUP AG	8.322	3.35
GIVAUDAN N	3138	4.11
NESTLE SA	103.9	-0.06
TRANSOCEAN N	0	0
SWISSCOM N	546.6	2.74
SWISS RE N	76.82	3.75
UBS GROUP N	9.494	2.82
ZURICH INSURAN	315.7	2.67

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ADIDAS N	207.9	7.8
ALLIANZ SE	162.64	4.28
BASF SE	46.065	1.84
BAY MOT WERKE	49.715	1.155
BEIERSDORF	90.92	0.88
BAYER N AG	57.29	1.5
COMMERZBANK	3.499	0.172
CONTINENTAL AG	69.7	3.12
DAIMLER AG N	28.14	0.795
DEUTSCHE BANK	6.205	0.318
DEUTSCHE POST	25.9	0.01
DT BOERSE N	131.4	-1.55
DT LUFTHANSA A	8.75	0.098
DT TELEKOM N	12.385	0.2
E.ON SE NA	8.758	0.01
FRESENIUS MEDI	62.92	1.3
FRESENIUS SE	37.41	0.29
HEIDELBERGCEME	41.92	1.91
HENKEL AG&CO V	76.78	2.92
INFINEON TECH	14.884	0.74
K+S AG NA	5.598	0.338
MERCK KGAA	96.84	3.58
MUENCH. RUECK	188	6.2
RWE AG	24.13	0.76
THYSSENKRUPP A	5.444	0.534
VOLKSWAGEN VZ	116.38	3.42
VONOVIA SE	44.74	0.03
SIEMENS N	84.48	2.48
SAP SE	103.68	2.28

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AALBERTS	23.38	1.92
AEGON	2.392	6.98
ABN AMRO BANK	7.872	3.06
AKZO NOBEL	63.16	4.71
ALTICE EUROPE	3.473	-3.69
ARCELORMITTAL	9.542	10.39
ASML HOLDING	252.05	2.71
BOSKALIS WESTM	17.92	11.44
GALAPAGOS	180	-2.76
HEINEKEN	73.6	1.24
ING GROEP	5.287	4.69
KONINKLIJKE DS	107.95	0.61
KPN KON	2.207	2.32
NN GROUP	24.54	3.85
KONINKLIJKE DS	107.95	0.61
IMCD	66.86	3.34
RANDSTAD	33.29	6.39
RELX	19.48	-1.79
ROYAL DUTCH SH	17.57	3.22
UNIBAIL RODAM	58.88	16.83
VOPAK	43.76	-0.07
WOLTERS KLUWER	63.58	1.96

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
A2A SPA	1.19	1.25
ATLANTIA	12.52	13.81
AZIMUT HLDG	13.54	13.34
ENEL	6.38	6.28
EXOR	50.92	48.52
ENI	9.43	9.32
GENERALI ASS	12.79	12.90
GEOX	0.72	0.72
INTESA SANPAOL	1.469	0.74
MEDIASET	1.98	1.99
MEDIOBANCA	5.45	5.45
RCS MEDIAGROUP	0.72	0.70
PRYSMIAN	14.93	15.21
SNAM	3.95	3.97
STMICROELEC.N.	20.60	19.60
TELECOM ITALIA	0.39	0.39
TENARIS	6.19	5.92
TERNA	5.50	5.56
UNICREDIT	7.35	3.42

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AJINOMOTO	1905.5	1.93
ASAHI GROUP HL	3458	2.16
ASTELLAS PHARM	1657	-1.57
BRIDGESTONE CO	3286	3.82
CANON INC	2282	1.4
CASIO COMPUTER	1598	2.57
CITIZEN WATCH	372	-2.62
CREDIT SAISON	1077	3.36
DAIWA SEC GROU	438.1	1.15
SUBARU	1874	3.94
FUJIFILM HOLDI	5829	-5.47
FUJITSU LTD	9943	3.2
HINO MOTORS	582	2.46
HITACHI	3138	2.42
HONDA MOTOR	2355.5	2.7
IHI	1198	2.83
ISUZU MOTORS	701.7	4.47
KAWASAKI HVY I	1477	3.43
KAJIMA CORP	1088	1.78
KEIO	6140	-0.16
KOBE STEEL	330	0.92
KONICA MINOLTA	407	3.3
JTEKT	705	4.14
MITSUB UFJ FG	415.6	3.02
MITSUBISHI COR	2235	1.82
MITSUBISHI ELE	1307	1.44
MITSUBISHI MOT	308	3.7
NEC CORPORATIO	3920	2.35
NIKKON HLDG	2002	3.2
NIKON CORP	995	-2.16
NIPPON SUISAN	3458	1.11
NISSAN MOTOR C	346.7	1.55
NOMURA HOLDING	444	1.19
NISSAN CHEMICA	3690	-0.14
NIPPON PAPER I	1543	
NTT DOCOMO	3382	0.39
OBAYASHI CORP	954	3.02
ODAKYU ELEC RA	2330	-0.43
OJI HOLDINGS	564	-1.74
OSAKA GAS	2012	0.85
RICOH CO LTD	697	-0.43
SECOM	8847	-0.53
SEVEN & I HLDG	3581	-2.9
SHARP CORP	1127	-0.62
SHIMIZU CORP	831	4.01
SHISEIDO	6432	2.85
SONY CORP	6690	2.14
SMFG	2724	3.48
SUMITOMO CHEM	318	4.26
SUZUKI	678	2.73
TAISEI CORP	3305	1.85
TDK CORPORATIO	8140	4.23
TOBU RAILWAY	3480	0.29
TOKIO MARINE H	5007	-0.32
TORAY INDUSTRI	459.2	1.86
TREND MICRO	4855	-0.61
TOPY INDS LTD	1206	3.97
TORAY INDUSTRI	459.2	1.86
TOSHIBA CORP	2640	4.18
TOYOBO	1125	1.72
TOYOTA MOTOR C	6618	0.58
YAMAHA CORP	4310	5.77

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACCOR	27.53	9.77
AIR LIQUIDE	120.05	3.05
ALSTOM	39.68	6.04
AXA	15.37	4.1
BNP PARIBAS	26.75	4.31
BOUYGUES	28.53	-0.59
CAPGEMINI	75.38	8.21
CARREFOUR	14.66	-3.43
CASINO GUICHAR	36.05	0.42
CREDIT AGRICOL	6.70	7.3
DANONE	58.40	-0.24
DASSAULT SYSTE	121.65	-0.65
EDF	7.70	4
L'OREAL	240.00	1.95
L.V.M.H.	344.50	1.4
LAGARDERE S.C.	13.15	4.37
MICHELIN	86.06	3.54
PERNOD RICARD	135.30	0.74
PEUGEOT	13.64	5.94
KERING	477.00	1.84
PUBLICIS GROUP	29.28	-0.64
RENAULT	18.48	2.39
SAINT-GOBAIN	25.24	4.64
SANOFI	84.00	-0.98
SCHNEIDER ELEC	81.98	0.89
SOCIETE GENERA	14.60	4.48
SODEXO	65.32	3.09
TF1	4.81	-2.91
THALES	74.22	-0.56
TOTAL	34.27	1.33
VEOLIA ENVIRON	18.77	3.22

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACS CONS Y SER	19.845	9.2185
AENA SME	114.9	4.5496
ACERINOX	6.732	5.1875
ACCIONA	95.5	0.5263
AMADEUS	49	10.5845
BANKIA	1.0075	3.2275
BBVA	2.927	4.1266
BANKINTER	3.36	5
CAIXABANK	1.7425	1.9006
DSTR INT ALIME	0.1411	-2.2853
ENDESA	18.875	2.1651
ENAGAS	19.11	3.6334
FERROVIAL	22.73	5.5246
FOMENTO DE CON	7.67	0.9211
GRIFOLS	29.88	-2.5122
IBERDROLA	9.046	-0.4402
INT AIRLINES G	2.748	7.7647
INDRA SISTEMAS	7.855	12.2143
INDITEX	24.49	5.1073
MAPFRE	1.729	5.1703
MERLIN PROP	8.085	14.3564
ARCELORMITTAL	9.511	10.2086
OBR HUARTE LAI	0.737	1.0974
RED ELECTR COR	15.48	-0.354
REPSOL	8.464	3.3455
BCO DE SABADEL	0.4497	2.7886
BANCO SANTANDE	2.248	0.6267
SACYR	1.454	4.9819
TELEFONICA	4.396	1.7593
MEDIASET ES CO	3.378	2.8624
TECNICAS REUN	13.08	5.9968

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0885	1,0888	1,0892
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4675	7,4649	7,4694
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8809	0,8833	0,8837
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,8788	10,9091	10,9259
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	118,55	118,68	118,73
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0582	1,0566	1,0574
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	11,0945	11,1458	11,1586
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,5259	1,5239	1,5249
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,7578	1,7604	1,7613

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,7712	0,7748
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	357,36	358,09
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4116	0,4123
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,8194	1,821
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5497	1,5508
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	8,4407	8,4444
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	155,2	155,4
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	17,172	17,2109
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,8849	0,8842
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	558,708	562,13
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	7,3652	7,3717
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ, ΑΡΑΒ, ΕΜΙΡΑΤΩΝ	3,9993	4,0011
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	19,9018	19,9228
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	3,9636	3,9672
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,419	0,4197
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,0932	4,0969
ΣΕΚΕΛΊΗ ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	3,8881	3,892
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	27,222	27,258

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2020	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0934
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β, ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,9219
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4732
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,0223

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	348,64
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	348,64
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	348,64
ΠΩΛΗΣΗ	467,71

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	607,73	3,63
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	1687,85	4,65
FTSE Κατασκευών-Υλικών	1906,46	1,41
FTSE ΜΜΕ	0	0
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	3340,16	5,09
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	7793,13	2,3
FTSE Πρώτων Υλών	3812,42	1,29
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1188,74	5,69
FTSE Τεχνολογίας	706,76	8,77
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3275,56	-0,42
FTSE Τραπεζών	354,6	6,61
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	268,39	6,61
FTSE Τροφίμων και Ποτών	8521,88	7,5
FTSE Υγείας	447,06	0,78
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	2642,77	2,95
FTSE Χημικών	6327,17	2,53
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	742,54	2,29
FTSE X.A. LargeCap	1491,57	4,35
FTSE X.A. MidCap	813,79	5,01
FTSE X.A. Δείκτης Αγοράς	369,93	4,35

▲ 84 ▼ 34 ◆ 18

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	26.966.085	36,09%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	8.918.381	11,93%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	6.229.278	8,34%
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	5.670.805	7,59%
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	4.177.869	5,59%
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	3.701.625	4,95%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.862.236	3,83%
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	2.500.742	3,35%
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.326.814	3,11%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.444.733	1,93%
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.272.603	1,70%
ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	1.127.886	1,51%
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.069.725	1,43%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	965.483	1,29%
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	847.314	1,13%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	801.834	1,07%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	626.648	0,84%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	614.080	0,82%
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	484.672	0,65%
ΥΔΡΕΥΣΗ	455.855	0,61%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.663.672	2,23%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	74.728.339	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	7,460	13,72%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0,225	-3,02%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,258	11,33%	CNL CAPITAL (ΚΟ)	8,050	-3,01%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,630	10,53%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	1,280	-2,66%
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,160	10,34%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	7,500	-1,70%
ΑΒΑΞ (ΚΟ)	0,347	7,94%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	0,610	-1,61%
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	1,800	7,78%	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	1,460	-1,35%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	22,800	7,55%	ΕΥΑΘ (ΚΟ)	3,650	-0,54%
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	1,110	6,94%	ΟΤΕ (ΚΟ)	11,900	-0,42%
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3,085	6,75%			
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,444	6,73%			

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
AEGEAN AIRLINES	4,8	5,49
ΑΔΜΗΕ	2,11	2,43
ALPHA BANK	0,7	4,93
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,31	5,5
COCACOLA HBC	22,8	7,55
EUROBANK ERGASIAS	0,38	5,58
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	5,55	0,91
CENERGY HLD	0,8	5
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	3,5	1,74
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	5,98	2,93
ΟΤΕ	11,9	-0,42
JUMBO	15,19	2,7
LAMDA DEVELOPMENT	5,99	2,22
MOTOR OIL	13,45	6,16
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	6,57	4,29
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,26	11,33
ΟΠΑΠ	7,2	5,81
ΟΛΠ	16,94	4,7
ΔΕΗ	2,53	4,72
TITAN	11,2	0,18
VIOHALCO	1,8	7,78
SARANTIS	7,5	-1,7
TERNA ENERGY	7,71	2,94
FOURLIS	3,09	6,75
ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.	0,63	10,53

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	8.834.199,86	ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	1,40%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	8.152.934,85	CNL CAPITAL (ΚΟ)	1,31%
ALPHA BANK (ΚΟ)	7.648.350,31	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,74%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7.277.638,07	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,70%
ΟΤΕ (ΚΟ)	6.229.278,06	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,65%
JUMBO (ΚΟ)	5.670.804,99	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,60%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.436.455,83	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,59%
ΔΕΗ (ΚΟ)	3.346.658,61	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,58%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.716.304,08	ΔΕΗ (ΚΟ)	0,57%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	2.500.741,77	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0,44%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.
42.688,96 (εκατ. ευρώ) — **3,82%** ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
74.728,63 (χιλ. ευρώ) — **22,07%** ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
56.310,97 (χιλ. τεμάχια) — **10,01%** ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	377	2.782	3.425
FTSE/Χ.Α. Large Cap	377	2.782	3.425
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.887	30.170	172.871
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	75	418	2.641
ALPHA BANK (ΚΟ)	458	7.542	21.966
ATTICA BANK A.T.E. (ΚΟ)	1	60	1.335
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	49	123	275
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	37	181	2.733
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	216	1.637	10.771
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	457	7.845	37.591
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	7	14	132
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	54	175	116
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	103	279	2.569
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	59	313	1.383
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	19	68	1.378
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	12	48	1.679
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	7	110	1.249
JUMBO (ΚΟ)	4	11	171
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	53	102	710
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	47	1.381	41.714
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	19	52	216
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	167	498	3.930
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	359	4.875	16.465
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	171	707	1.442
ΟΤΕ (ΚΟ)	48	172	1.681
ΟΛΠ (ΚΟ)	16	53	135
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	175	2.147	9.383
ΔΕΗ (ΚΟ)	164	1.008	5.489
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	17	78	3.092
TITAN CEMENT (ΚΑ)	26	49	252
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	67	224	2.373
Δικαιώματα σε Δείκτες	18	98	1.839
FTSE/Χ.Α. Large Cap	18	98	1.839
Δικαιώματα σε Μετοχές	18	431	1.546
ALPHA BANK (ΚΟ)	3	110	40
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3	110	355
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	6	36	305
ΟΤΕ (ΚΟ)	1	5	160
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4	140	370
ΔΕΗ (ΚΟ)	1	30	316
Συνολική Δραστηριότητα	3.300	33.481	179.681

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 7 Απριλίου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5900	0,6080	0,5981	-0,1150	68.000	0,5900	0,6060	0,5900	-1,67
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,6900	0,7160	0,7017	1,8990	59.230	0,7070	0,7130	0,7070	3,97
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0,3800	0,3840	0,3827	-0,9340	3.000	0,3740	0,3900	0,3840	-4,00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0090	0,0100		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0630	0,0680	0,0672	-0,1230	5.410	0,0655	0,0680	0,0680	-2,16
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0,0770	0,0770	0,0770	-0,3000	11.000	0,0740	0,0770	0,0770	-3,75
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	0,9450	0,9450	0,9450	-0,3640	1.210	0,9350	0,9450	0,9450	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,1300	1,2600		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
MINE	MINERVA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,0310		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0450	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,3480		
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,1000		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0185		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,0930	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1460		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0005		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0,0025	0,0025	0,0025	0,1000	8.000	0,0015	0,0025	0,0025	66,67
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	1,8000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	0,2000	0,2140	0,2029	-1,9140	7.000	0,0000	0,2140	0,2140	-3,60
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0380		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)"						1,0400	1,1100		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD	0,1100	0,1100	0,1100	0,0000	5.500	0,0000	0,0000	0,1100	2,80
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0185	0,0000		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0600	0,0000		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0565	0,0665	0,0606	-0,2430	2.210	0,0565	0,0665	0,0565	-9,60
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5000	0,0000		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,0000	0,8900		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0215	0,0235		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0610	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,8800	0,9700		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,3120	0,3120	0,3120	1,8000	200	0,2900	0,2980	0,3120	6,12
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0000	0,1470		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	1,8000	1,8500	1,8015	-4,8540	3.729	1,7600	1,8500	1,8000	-2,70
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,0010	0,0090	0,0011	-0,8410	91.000	0,0020	0,0090	0,0090	0,00
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC	1,2800	1,2800	1,2800	-0,5000	50	1,2200	1,2800	1,2800	-0,78
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,2260	0,2500		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	0,5300	0,5400	0,5350	2,0000	200	0,5100	0,5300	0,5300	2,91
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0,2440	0,2440	0,2440	0,0000	3.000	0,2400	0,2640	0,2440	0,00
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0000	0,0780		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1870		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0570	0,0600		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,2360		
Ενέργεια										
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,7700	0,8000	0,7732	0,8830	3.491	0,7700	0,7900	0,7700	0,00
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	1,2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0000		
ΔΩΕΠ	ΔΩΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1							48,0000	52,0000	
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2							51,0000	53,0000	
ΙΝΓΚΑΡΤ	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ομόλογα) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΙΝΓΚΑΡΤ2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ομόλογα) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ομόλογα)						0,0000	0,0000		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.
** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'.
Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαροί λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εγγγύων προς τους επενδυτές.
Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητος ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

«Τότε το συνειδητοποίησαν»

Η διευθύντρια σχεδιασμού του «Τόκιο 2020» Μελίνα Ξανθοπούλου μιλάει στην «Κ»

Της **ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ**

«Αρχή παντός έργου λόγος, και προ πράξεως βουλή», αναφέρει η Παλαιά Διαθήκη. Δηλαδή, κάθε ενέργεια (πρέπει να) ξεκινάει από λογική σκέψη και κάθε πράξη από μία απόφαση. Ετσι και η απόφαση της αναβολής των Ολυμπιακών Αγώνων ξεκίνησε από λογικές σκέψεις και έγινε πράξη από μία απόφαση του Ιάπωνα πρωθυπουργού Σίνζο Αμπε. Μέχρι όμως να φτάσουμε σε αυτή την απόφαση, πολλές παράλογες και λογικές σκέψεις ακούστηκαν μέσα στις πολύωρες τηλεδιασκέψεις. Το χρονικό της, για πρώτη φορά, αναβολής των Αγώνων το έζησε από την πρώτη γραμμή των τηλεδιασκέψεων και μία Ελληνίδα: η Μελίνα Ξανθοπούλου, διευθύντρια του σχεδιασμού των Αγώνων «Τόκιο 2020» και διευθύντρια στον τομέα συμμετοχής των αθλητών και κριτηρίων πρόκρισης.

«Η ΔΟΕ ήταν κατηγορηματικά αρνητική σε μια αναβολή. Το καταλυτικό σημείο ήταν όταν έφτασε ο ιός στην Ευρώπη», λέει η κ. Ξανθοπούλου.

Η Μελίνα Ξανθοπούλου εργάστηκε για πρώτη φορά σε διοργάνωση αθλητικών αγώνων στο παγκόσμιο πρωτάθλημα στίβου «Αθήνα '97». Από το 2000, όλες οι διοργανώσεις Ολυμπιακών Αγώνων, και όχι μόνο, φέρουν τη σφραγίδα της. Η ζωή της μετριέται σε… Ολυμπιάδες καθώς μετά το Τόκιο σειρά θα πάρει το Παρίσι, όπου ήδη έχει νοικιάσει σπίτι. Τα πάντα προγραμματισμένα. Ομως ο κορωνοϊός ανέτρεψε τα προγράμματα όλων.

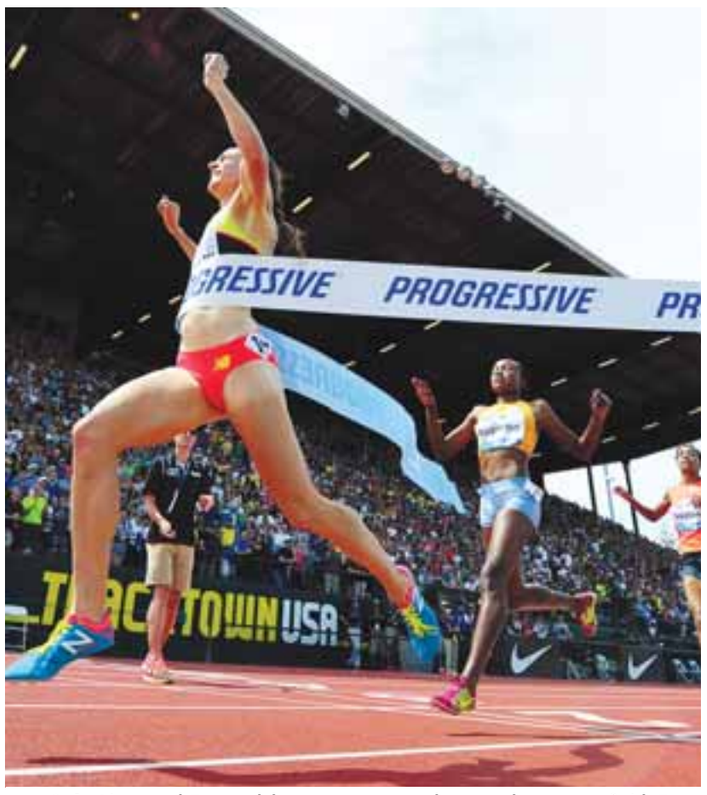

Η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή ήταν κατηγορηματικά αρνητική σε μια αναβολή. Στις αρχές του Μαρτίου η πίεση από αθλητές και διεθνείς ομοσπονδίες γιγαντώθηκε.

«Από τον Φεβρουάριο άρχισε η πίεση των διεθνών ΜΜΕ για το μέλλον της διοργάνωσης. Το συζητούσαμε μεταξύ μας, αλλά γνωρίζαμε ότι οι Ιάπωνες είναι ένας περήφανος λαός, έχουν δώσει πολλά χρήματα για αυτούς τους Αγώνες και δεν ήθελαν να τους αναβάλουν. Από την άλλη πλευρά και η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή ήταν κατηγορηματικά αρνητική σε μια αναβολή. Στις αρχές του Μαρτίου η πίεση από τους αθλητές και τις διεθνείς ομοσπονδίες γιγαντώθηκε. Το καταλυτικό σημείο ήταν όταν έφτασε ο ιός στην Ευρώπη και άρχισε να εξαπλώνεται. Μέχρι τότε εθεωρείτο "ιός της Ασίας". Υπήρξαν πολλές αναβολές προκριματικών διοργανώσεων. Τότε συνειδητοποίησαν ότι έπρεπε να βρεθεί λύση για τις προκρίσεις. Και κάπου εκεί κατάλαβαν ότι το πρόβλημα ήταν τεράστιο».

Και κάπου εκεί άρχισαν και τα υπερατλαντικά ταξίδια για την Ελληνίδα διευθύντρια της διοργάνωσης. «Σε δέκα ημέρες έκανα εννέα πτήσεις προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι συσκέψεις με τη ΔΟΕ και τις παγκόσμιες ομοσπονδίες. Καθοριστικό ρόλο στην αναβολή έπαιξαν οι δηλώσεις της Χέιλι Γουικενχάιζερ, η οποία είναι χρυσή ολυμπιονίκης του Καναδά και μέλος της ΔΟΕ, και της Κατερίνας Στεφανίδη. Στη συνέχεια, ο Καναδάς είπε ότι δεν θα στείλει αποστολή. Μετά, η αναβολή ήταν θέμα ημερών και έμενε να συμφωνήσει η κυβέρνηση της Ιαπωνίας. Σε ό,τι αφορά τις ημερομηνίες, η πλειονότητα των παγκόσμιων ομοσπονδιών προτίμησε το καλοκαίρι. Ετσι, δεν αλλάζει ιδιαίτερα και το πρόγραμμα», υπογράμμισε η κ. Ξανθοπούλου.

Η μετάθεση της διοργάνωσης για το 2021 έγινε δεκτή με ανάμεικτα συναισθήματα για τους εργαζομένους στο «Τόκιο 2020». «Θα είναι η πρώτη φορά που θα κάνω διακοπές σε ολυμπιακή χρονιά. Κάποιοι από εμάς έχουν χάσει την έμπνευση και την αισιοδοξία τους, αλλά πιστεύω ότι μόλις έρθει το 2021, θα τις ξαναβρούμε. Δεν πρέπει να απογοητευόμαστε. Γίναμε μέρος ενός ιστορικού γεγονότος. Η νέα Τελετής Εναρξης θα είναι βασισμένη στον κορωνοϊό. Με κάποιο τρόπο θα υπάρξει ο συμβολισμός της επανεκκίνησης του κόσμου. Η διοργάνωση θα συνδεθεί με την πανδημία που πέρασε ο πλανήτης και ο αθλητισμός θα μεταφέρει το μήνυμα της νίκης του ανθρώπου».

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2020 είναι παρελθόν. Οχι όμως και αυτοί του 2021. Και όπως λέει στην «Κ» η κ. Ξανθοπούλου, η διοργάνωση θα συνδεθεί με την πανδημία που πέρασε ο πλανήτης και ο αθλητισμός θα μεταφέρει το μήνυμα της νίκης του ανθρώπου.

Με τα ισχύοντα οικονομικά δεδομένα στο επαγγελματικό μπάσκετ, η συμμετοχή 14 ομάδων φαντάζει «πολυτέλεια», όταν ήδη από τον Ιανουάριο κάθε αγωνιστικής περιόδου υπάρχει καθυστέρηση πληρωμών και ασφυξία με την ολοκλήρωση του πρωταθλήματος.

«Αυτοκάθαρση» η μόνη λύση

Η κρίση της πανδημίας και τα νέα οικονομικά δεδομένα του ελληνικού μπάσκετ

Η υπόθεση εργασίας για τη συμμετοχή 16 ομάδων στη «λίγκα» του επαγγελματικού μπάσκετ στο επόμενο πρωτάθλημα που συζητήθηκε στην πρόσφατη τηλεδιάσκεψη του ΕΣΑΚΕ, παρομοιάζεται με «σενάριο» επιστημονικής «φαντασίας», συγκριτικά με την ωμή πραγματικότητα που βιώνουν οι 12 εκ των 14 ομάδων και εξαιρουμένων του Παναθηναϊκού και του Ολυμπιακού. Με τα ισχύοντα οικονομικά δεδομένα εσόδων στο επαγγελματικό μπάσκετ και στη δεκαετία της κρίσης της ελληνικής οικονομίας, η συμμετοχή 14 ομάδων είναι, ήδη… «πολυτέλεια», όταν από τον Ιανουάριο κάθε αγωνιστικής περιόδου, υπάρχει καθυστέρηση πληρωμών και ασφυξία, με την ολοκλήρωση του πρωταθλήματος.

Με τα τωρινά δεδομένα το σενάριο των 16 ομάδων στην Basket League φαντάζει ουτοπικό.

Στη μετά κορωνοϊό εποχή και με το ύψος των δεδομένων οικονομικών ζημιών να είναι άγνωστο, η αναδιάρθρωση των 16 ομάδων στο ελληνικό επαγγελματικό πρωτάθλημα, προκαλεί μόνο… γέλωτα. Διότι η εμπορικότητα του ελληνικού μπάσκετ είναι σε κατακόρυφη πτώση και τα έσοδα των ομάδων από την κεντρική χορηγία του πρωταθλήματος, τα τηλεοπτικά δικαιώματα, την προσέλκυση διαφημιζόμενων από κάθε ΚΑΕ και οι εισπράξεις των εισιτηρίων καλύπτουν μετά βίας, το 40% των εξόδων, αναλόγως και με τον εκάστοτε προϋπολογισμό. Ακόμα και η πιθανή επιστροφή του Ολυμπιακού (με πρόσκληση-wild card) δεν θα προκαλέσει αύξηση της χορηγίας του πρωταθλήματος, άνω του 20% και ενώ δεν υπάρχει κεντρική τηλεοπτική «στέγη» και διαχείριση…

Η ΕΟΚ είναι αρνητική σε δύο ενδεχόμενες εισηγήσεις του ΕΣΑΚΕ. Στην αριθμητική αναδιάρθρωση του επόμενου πρωταθλήματος, ώστε οι ομάδες να αυξηθούν σε 16 από τις 14, με τη συμμετοχή των δύο που θα προαχθούν από την Α2 κατηγορία, αλλά και στην παραμονή των υπαρχόντων 14 ομάδων, χωρίς τις δύο ομάδες της μικρότερης κατηγορίας. Συνεπώς, η ομοσπονδία είναι υπέρ του μοντέλου των 14 ομάδων, το οποίο θεωρεί ότι είναι οριακά… βιώσιμο και δεν δέχεται να μην υπάρξει αγωνιστική προαγωγή από την Α2, γιατί είναι ειλημμένη απόφασή της να υπάρξουν άνοδοι και υποβιβασμοί σε όλα τα εθνικά πρωταθλήματα που διοργανώνει.

Αυτές οι «συμπληγάδες» φέρνουν τον ΕΣΑΚΕ στον «μονόδρομο» να συνεχίσει η «λίγκα» να έχει 14 ομάδες, έχοντας αποδεχθεί δύο ομάδες από την Α2, αλλά και να υποβιβαστούν δύο ΚΑΕ. Με την οριστική διακοπή του πρωταθλήματος των 21 αγωνιστικών, η βαθμολογία ακυρώνεται ουσιαστικά για την ανάδειξη του πρωταθλητή και των δύο ομάδων, τον Αρη και τον ΠΑΟΚ, που βρίσκονται στις τελευταίες θέσεις και είχαν κατεύθυνση υποβιβασμού για πρώτη φορά στην ιστορία τους.

Γι' αυτόν τον λόγο, ο συνεταιρισμός ζήτησε νομοθετική ρύθμιση ώστε να αποφασίσουν τα ίδια τα μέλη του για το ποιες ομάδες θα παίξουν στην Α1, την επόμενη περίοδο, με «άγνωστα», όμως, κριτήρια, εφόσον ο ΕΣΑΚΕ παραλείψει τη βαθμολογία των 21 αγωνιστικών.

Η πλειοψηφική τάση των «νοικοκυρεμένων» οικονομικά ΚΑΕ είναι να γίνει «αυτοκάθαρση» στο επαγγελματικό μπάσκετ, ζητώντας τη θέσπιση κριτηρίων που δεν πληρούν, ήδη, άλλες ΚΑΕ κι αυτές βρίσκονται στο ίδιο τραπέζι της «λίγκας», αφού η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού «έκλεισε» ελλιπείς φακέλους, είτε γιατί αυτές οι ΚΑΕ δεν έχουν εφαρμόσει τον νόμο που ισχύει για όλες τις ανώνυμες εταιρείες και απλώς μέχρι τώρα δεν έχει γίνει καταγγελία από άλλους συνεταίρους της Basket League…

Γ. Β.

Τροποποιήσεις και πλαφόν στη Φόρμουλα 1

Αναβολή για το 2022 πήραν οι τεχνικές τροποποιήσεις στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Φόρμουλα 1 που επρόκειτο να ισχύσουν από του χρόνου, λόγω σμίκρυνσης, αν όχι και ακύρωσης της φετινής σεζόν που ελαχιστοποιεί και τον χρόνο δοκιμών των νέων προδιαγραφών που θα απαιτηθούν. Με κοινή και ομόφωνη απόφαση της ομοσπονδίας αυτοκινήτου, της διοργανώτριας εταιρείας του πρωταθλήματος, αλλά και των 10 κατασκευαστριών εταιρειών, η εφαρμογή των τεχνικών αλλαγών που έχουν συμφωνηθεί παίρνουν αναβολή για έναν χρόνο, όπως ανακοινώθηκε την περασμένη εβδομάδα, αφού το σπορ, όπως και όλα τα άλλα έχει μπει στον «πάγο» λόγω κορωνοϊού πριν καν προλάβει να αρχίσει το φετινό πρωτάθλημα. Στην ανακοίνωση προστέθηκε ακόμη, λόγω της οικονομικής δυσκολίας που προκύπτει από την παρούσα κατάσταση, με απώλεια εσόδων και μεγάλα ανοίγματα από τις εταιρείες, ότι την επόμενη σεζόν να χρησιμοποιηθούν τα μονοθέσια του 2020.

Υπάρχουν βεβαίως διάφορα προβλήματα σε αυτό, όπως η περίπτωση της Μακλάρεν που έχει ήδη συμφωνήσει να παίρνει κινητήρες από τη Μερσέντες αντί για τη Ρενό από το 2021, αλλά προφανώς αυτό μπορεί να συμφωνηθεί μεταξύ κυρίων. Μπορεί οι τεχνικές αλλαγές να αναβάλλονται, δεν ισχύει όμως το ίδιο και για την επιβολή ορίου ετήσιων εξόδων στα 175 εκατομμύρια δολάρια ανά ομάδα, που θα ισχύσει κανονικά από το 2021 και θα αμβλύνει τις ανισότητες μεταξύ μεγάλων και μικρομεσαίων κατασκευαστών.

Η Φόρμουλα 1 τροποποιεί το πλάνο της λόγω πανδημίας, ενώ θα επιβάλει και πλαφόν εξόδων στις ομάδες της από το 2021.

Ετσι η Φεράρι έχει πλέον στρέψει το ενδιαφέρον της στην ενίσχυση της προσπάθειας κατασκευής νοσηλευτικών αναπνευστήρων για τις κλινικές στην Ιταλία που στενάζουν υπό το βάρος της πανδημίας. Μαζί με τη Φιατ-Κράισλερ και τη Μαρέλι έχουν προσφερθεί σε εταιρεία παραγωγής αναπνευστήρων για να αναλάβουν την κατασκευή απαραίτητων εξαρτημάτων.

Οικονομική ζημία σε παίκτες και ομάδες

Ραγδαίες εξελίξεις έχει φέρει η πανδημία και στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο. Πέραν της διακοπής, ο κορωνοϊός έχει επηρεάσει, εκτός των αγωνιστικών θεμάτων, και τα οικονομικά των ομάδων και των ποδοσφαιριστών. Σύμφωνα με το Ποδοσφαιρικό Παρατηρητήριο (CIES), η οικονομική αξία των κορυφαίων παικτών στην Ευρώπη θα υποστεί μεγάλη πτώση μέχρι και το τέλος του Ιουνίου (όταν και αναμένεται να αρχίσουν οι αναμετρήσεις). Πιο συγκεκριμένα, στα κορυφαία πέντε ευρωπαϊκά πρωταθλήματα (Αγγλία, Ισπανία, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία) η συνολική αξία των παικτών θα μειωθεί κατά 28%, δηλαδή από 32,7 δισ. ευρώ σε 23,4 δισ. ευρώ. Η χρονική διάρκεια των συμβολαίων, η ηλικία των ποδοσφαιριστών, καθώς ακόμα και οι πρόσφατες αγωνιστικές επιδόσεις είναι γνωστό πως επηρεάζουν την οικονομική αξία.

Η πανδημία θα χτυπήσει μονοετή και διετή συμβόλαια, αλλά και τους μεγαλύτερους ηλικιακά ποδοσφαιριστές.

Η μεγαλύτερη απώλεια, όμως, αφορά τους μεγαλύτερους σε ηλικία ποδοσφαιριστές που έχουν συμφωνήσει σε μονοετή ή διετή συμβόλαια και έχουν αγωνιστεί σε πολύ λιγότερες αναμετρήσεις κατά τη διάρκεια της φετινής σεζόν, σε σύγκριση με τις περασμένες χρονιές. Για παράδειγμα, η αξία του Γάλλου σταρ της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, Πολ Πογκμπά αναμένεται να μειωθεί σχεδόν κατά το ήμισυ, από 65 εκατ. ευρώ σε 35 εκατ. ευρώ. Η μεγαλύτερη ποσοστιαία απώλεια ανάμεσα στις κορυφαίες ευρωπαϊκές ομάδες καταγράφηκε για τη Μαρσέιγ (-38%) της Λιγκ 1. Αντιθέτως, η χαμηλότερη τιμή καταγράφηκε για μία ακόμη γαλλική ομάδα της Λιγκ 1, την Μπρεστ (-16%). Ιντερ (-35,7%), Μπάγερν Μονάχου (-33%), Ρεάλ Μαδρίτης (-31,8%), Παρί Σεν Ζερμέν (-31,4%) και Μπαρτσελόνα (-31,3%) βρίσκονται στην πρώτη 15αδα της λίστας των ζημιών.

Η μεγαλύτερη ποσοστιαία απώλεια ανάμεσα στις κορυφαίες ευρωπαϊκές ομάδες κατεγράφη για τη Μαρσέιγ με -38%.

Γιατί καταλήγουν και νέοι από τον ιό

Οι ειδικοί εκτιμούν ότι το ιικό φορτίο και η γενετική προδιάθεση παίζουν ρόλο

Ενα από τα μεγαλύτερα μυστήρια της πανδημίας COVID-19 είναι ο λόγος που ο νέος κορωνοϊός, παρότι συνήθως πλήττει σκληρότερα ηλικιωμένους ή άτομα με υποκείμενα νοσήματα, κάποιες φορές προκαλεί τον θάνατο νέων και υγιών ατόμων, μεταξύ των οποίων ιατροί και νοσηλευτές. Σε κάποιες περιπτώσεις, οι ειδικοί διαπιστώνουν ότι ακόμα και φαινομενικώς υγιείς έπασχαν από άλλα νοσήματα, τα οποία παρέμεναν αδιάγνωστα. Αυτή η εξήγηση όμως, δεν ισχύει για όλα τα θύματα νεαρής ηλικίας.

Ορισμένοι λοιμωξιολόγοι εκτιμούν ότι όλα εξαρτώνται από το ιικό φορτίο στο οποίο έχει εκτεθεί κάποιος, ενώ άλλοι πιστεύουν ότι για τη βαρύτητα της νόσου στους νέους και υγιείς πιθανώς να ευθύνεται η γενετική τους προδιάθεση και δομή, που τους καθιστά πιο ευάλωτους στον ιό, ο οποίος αναπαράγεται στο σώμα τους. Αυτό τουλάχιστον πιστεύει ο δρ Μάικλ Σκίνερ, ιολόγος στο Πανεπιστήμιο Imperial του Λονδίνου. «Είναι πολύ πιθανό, η γενετική μας δομή να καθιστά πολύ δύσκολη, σε κάποιους από εμάς, την ανοσοποιητική αντίδραση στην προσβολή του νέου κορωνοϊού», εξηγεί ο δρ Σκίνερ. Κάτι παρόμοιο ισχύει για τον απλό ιό του έρπητος. Σε κάποιους ανθρώπους μία μετάλλαξη, που επηρεάζει τους κυτταρικούς υποδοχείς (TLR3) στο κεντρικό νευρικό σύστημα, δεν τους επιτρέπει να διαχειριστούν τη λοίμωξη και συχνά νοσούν με ερπητική εγκεφαλίτιδα, που προκαλεί σπασμούς στα παιδιά.

Αλλοι επιστήμονες, ωστόσο, προτείνουν διαφορετική ερμηνεία. Η λοιμωξιολόγος δρ Αλισον Σινκλέρ, του Πανεπιστημίου του Σάσεξ, πιστεύει ότι η βαρύτητα του COVID-19 εξαρτάται από το ιικό φορτίο. «Ενα άτομο με υψηλό ιικό φορτίο έχει περισσότερα σωματίδια του ιού από ένα άτομο με χαμηλό φορτίο. Δεν γνωρίζουμε, βέβαια, αν αυτό συμβάλλει περισσότερο στη δυσμενή κατάληξη ασθενών με COVID-19, αλλά θα ήταν πολύ χρήσιμο να το μάθουμε», επισημαίνει. Την ίδια άποψη υιοθετεί και ο δρ Εντουάρντ Πάρκερ, της Σχολής Υγιεινής και Τροπικών Ασθενειών του Λονδίνου, ο οποίος τονίζει ότι το αυξημένο ιικό φορτίο επιδεινώνει τα συμπτώματα τόσο για τον Sars όσο και για την εποχική γρίπη. «Είναι κατά συνέπεια απολύτως απαραίτητο να αποτρέψουμε κάθε πιθανή έκθεση στον νέο κορωνοϊό. Αν νιώθουμε αδιάθετοι, οφείλουμε να μπούμε σε καραντίνα ώστε να μειώσουμε τις πιθανότητες να μολύνουμε κάποιον άλλο», καταλήγει ο δρ Πάρκερ.

A.P.

Νεαρό ζευγάρι κάθεται μαζί σε παγκάκι της Γουχάν στην επαρχία Χουμπέι της Κίνας.

Σε ποσοστό 14,5% οι άνθρωποι που έχουν προσβληθεί,όταν επανεξετάζονται, συνήθως δύο εβδομάδες αφού πάρουν εξιτήριο, βρίσκονται και πάλι θετικοί.

Μια διαφορετική μελέτη αποπειράται να φωτίσει μία άλλη παραδοξότητα του νέου κορωνοϊού: το γεγονός ότι 14,5% των ανθρώπων που έχουν προσβληθεί, νοσήσει και αναρρώσει από τον κορωνοϊό, όταν επανεξετάζονται, συνήθως δύο εβδομάδες αφού πάρουν εξιτήριο, βρίσκονται και πάλι θετικοί.

Σύμφωνα με έρευνα που εκπονήθηκε από το Λαϊκό Νοσοκομείο της Σεντσέν, το νοσοκομείο Τσινχουά του Πεκίνου, το πανεπιστήμιο Επιστημών και Τεχνολογίας της Γκουανγκντόνγκ και το Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Μασαχουσέτης, σε 262 πρώην ασθενείς, διαπίστωσε ότι συχνότερα βρίσκονταν εκ νέου θετικοί στον ιό ασθενείς νεαρότερης ηλικίας ή άρρωστοι με ηπιότερα συμπτώματα.

Ωστόσο, μόνο ένας μικρός αριθμός αυτών που ξαναβρέθηκαν θετικοί, εμφάνισε ήπιο βήχα και αναπνευστική δυσφορία, ενώ κανείς δεν εμφάνισε πυρετό. Οι ερευνητές, πάντως, δεν απέκλεισαν το ενδεχόμενο αυτοί οι ασθενείς να μπορούν να μεταδώσουν τον ιό.

«Βλέπετε μόνο την κορυφή του παγόβουνου»

Δεδομένης της δυσκολίας που έχουν πολλές κυβερνήσεις να προβούν σε εκτεταμένους διαγνωστικούς ελέγχους για την ανίχνευση του νέου κορωνοϊού στον γενικό πληθυσμό, τη λύση θα μπορούσαν να δώσουν τα αστικά λύματα. Ο έλεγχος των αστικών λυμάτων για παρουσία γενετικού υλικού του ιού SARS-CoV-2 μπορεί να αποτελέσει ένδειξη για το πόσο διαδεδομένος είναι σε μια περιοχή. Οι επιστήμονες τονίζουν ότι η παρουσία του ιού στα αστικά λύματα θα μπορούσε να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο για τον έγκαιρο εντοπισμό νέας έξαρσης της ασθένειας στο μέλλον.

Σήμερα τουλάχιστον 12 ερευνητικές ομάδες ανά τον κόσμο αναλύουν τα αστικά λύματα διαφόρων περιοχών, προσπαθώντας να υπολογίσουν τον συνολικό αριθμό κρουσμάτων σε μία κοινότητα, δεδομένου πως οι περισσότεροι άνθρωποι δεν θα υποβληθούν σε διαγνωστικό έλεγχο, τουλάχιστον όχι ακόμη. Μέχρι σήμερα, ερευνητές έχουν εντοπίσει ίχνη του νέου κορωνοϊού στο αποχετευτικό σύστημα πόλεων σε Ολλανδία, ΗΠΑ και Σουηδία. Η ανάλυση των λυμάτων για την παρουσία ιών δεν είναι κάτι καινούργιο στην προσπάθεια των επιστημόνων να περιορίσουν μεταδοτικές ασθένειες. Ολλανδοί επιστήμονες ήταν αυτοί που εντόπισαν πρώτοι, στα τέλη Μαρτίου, τον νέο κορωνοϊό στα αστικά λύματα της πόλης Αμερσφόορτ, μάλιστα προτού εντοπιστούν με άλλους τρόπους τα πρώτα κρούσματα του ιού στην περιοχή. Ενα εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων δέχεται λύματα μέχρι και από ένα εκατομμύριο ανθρώπους. Συνεπώς, η παρακολούθηση των επιπέδων του ιού στα λύματα θα μπορούσε να οδηγήσει σε ακριβέστερη εκτίμηση του πόσο εξαπλωμένος είναι αυτός σε μια περιοχή, διότι περιλαμβάνονται οι πάντες και κυρίως όσοι δεν έχουν υποβληθεί σε τεστ και όσοι δεν έχουν συμπτώματα, εξηγεί στο περιοδικό Nature ο Χέρτγιαν Μεντέμα, μικροβιολόγος στο ερευνητικό ινστιτούτο KWR στην Ολλανδία. «Οι υγειονομικές αρχές βλέπουν μόνο την κορυφή του παγόβουνου», λέει ο Μεντέμα, ο οποίος εντόπισε ίχνη του νέου κορωνοϊού σε αρκετά εργοστάσια επεξεργασίας λυμάτων στην Ολλανδία. Οι Αρχές της χώρας έχουν αρχίσει να ελέγχουν τα αστικά λύματα 12 πόλεων της χώρας. Προκειμένου να προσδιορίσουν την κλίμακα της εξάπλωσης του ιού σε μια πόλη με βάση δείγματα από τα λύματα, οι επιστήμονες θα πρέπει να προσδιορίσουν πόσο RNA του νέου κορωνοϊού αποβάλλεται μαζί με τα ανθρώπινα περιττώματα και στη συνέχεια να υπολογίσουν σε τι αριθμό μολυσμένων ανθρώπων αντιστοιχεί μια δεδομένη συγκέντρωση RNA του ιού σε ένα δείγμα λυμάτων.

EPA

Ανδρας ψαρεύει στα ρηχά στο Μπρισμπέιν της Αυστραλίας. Η επιβίωση του ιού στα λύματα ήταν ένας από τους λόγους που ώθησαν ορισμένους ειδικούς να ζητήσουν απαγόρευση της κολύμβησης.

Τα αστικά λύματα μπορεί να αποτελέσουν ένδειξη για την πορεία της πανδημίας, σύμφωνα με τους ειδικούς.

Οδηγός ψυχικής επιβίωσης τον καιρό της πανδημίας

Η πανδημία COVID-19 μετέβαλε ριζικά και ραγδαία την καθημερινότητά μας. Η απαραίτητη προσαρμογή στους νέους κανόνες της είναι δύσκολη, αλλά ευτυχώς η σύγχρονη τεχνολογία μάς βοηθά στη διατήρηση διαύλων επικοινωνίας με τους αγαπημένους και τους συναδέλφους μας.

Αυτόν τον καιρό της καραντίνας είναι πολύ εύκολο να περιφερόμαστε άπλυτοι, αχτένιστοι, φορώντας μια ρόμπα όλη την ημέρα. Ωστόσο, η παραμέληση της καθημερινής προσωπικής φροντίδας απλώς αποκαλύπτει τη βαθύτερη ψυχολογική κρίση, στην οποία βρισκόμαστε. Συμπεριφορές, όπως η παραμέληση της προσωπικής φροντίδας, το υπερβολικό ή το ελάχιστο φαγητό, η υπερβολική κατανάλωση οινοπνευματωδών κ.ά., είναι καμπανάκια κινδύνου. Κάποια άλλα συμπτώματα, όπως η αϋπνία, ο υπερβολικός ύπνος, η ελάττωση της μνήμης και της συγκέντρωσης και η απώλεια ενδιαφέροντος για αγαπημένες δραστηριότητες, πιθανώς να μαρτυρούν κατάθλιψη. Για να ελέγξετε καλύτερα τις ψυχολογικές συνέπειες της πανδημίας και να γίνετε πιο λειτουργικοί, προσπαθήστε να καθορίσετε με ακρίβεια το ωράριο του ύπνου ή προσθέστε στην ημέρα ακόμη ένα μπάνιο. Θα βοηθήσουν. Κυρίως, όμως, τώρα είναι η ώρα να αναθεωρήσετε πώς προσεγγίζετε την επιβεβλημένη απομόνωση. Αν εξακολουθείτε να λέτε «είμαι παγιδευμένος» ή «είμαι σαν ζώο στο κλουβί» κινδυνεύετε να αυξήσετε την κατάθλιψη και το άγχος σας. Προφανώς, αν είχατε διαγνωστεί, πριν από την πανδημία, με άγχος ή κατάθλιψη, τώρα δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος να διακόψετε την ψυχοθεραπεία ή τα φάρμακά σας. Μην ξεχνάτε ότι δεν είσαστε μόνοι. Πρόσφατη δημοσκόπηση της Αμερικανικής Ψυχιατρικής Εταιρείας αποκάλυψε πως 33% των Αμερικανών πιστεύουν ότι η πανδημία επηρεάζει την ψυχική τους υγεία.

Πολλοί αναφέρουν ότι έχουν γίνει δυσλειτουργικοί και δεν μπορούν να επικεντρώσουν την προσοχή τους στα πράγματα που πρέπει να κάνουν. Για να βελτιώσετε την κατάσταση, απλά μειώστε τα καθήκοντα που πρέπει να φέρετε εις πέρας, προγραμματίστε ακριβώς ένα ωρολόγιο πρόγραμμα για τα πιο σημαντικά καθήκοντα και μην ξεχάσετε να κάνετε διαλείμματα ανά 45 λεπτά. Μην τα βάζετε με τον εαυτό σας εάν δεν τα καταφέρνετε καλά. Είναι επιτακτικό να αποδεχθείτε ότι, υπό τις παρούσες εξαιρετικά αγχογόνες συνθήκες, η λειτουργικότητά σας θα επηρεαστεί. Επίσης, περιορίστε την έκθεσή σας στις ειδήσεις και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ώστε να μην υπερβαίνουν τη μία ώρα, δύο έως τρεις φορές την ημέρα. Αν νιώσετε ακατανίκητη ανάγκη για ενημέρωση, προσπαθήστε πρώτα να κάνετε κάτι άλλο, καθυστερώντας τη για δέκα λεπτά ή για μικρότερα διαστήματα, που θα αυξάνονται σταδιακά.

Μήπως κάποιες στιγμές σάς καταλαμβάνει ανεξήγητη οργή; Οι συνθήκες αυτοπεριορισμού, αλλά και το άγχος, μπορεί να ενισχύσουν την ευερεθιστότητα και τον θυμό. Αν καταληφθείτε από αυτόν, απομακρυνθείτε από τους γύρω σας για να μην καταστρέψετε τις σχέσεις σας, εφαρμόσετε κάποια τεχνική χαλάρωσης (πάρτε βαθιές αναπνοές και φανταστείτε ότι επισκέπτεστε πάλι ένα γαλήνιο και όμορφο περιβάλλον που αγαπάτε) ή μιλήστε για τα συναισθήματά σας με τους φίλους σας.

Αν, πάλι, αποκαλύψετε το άγχος και τα συναισθήματά σας σε άλλους, μη φοβηθείτε να φανερώσετε πόσο ευάλωτοι είστε. Οι άνθρωποι αντιδρούν καλύτερα σε τέτοιες αποκαλύψεις παρά στην οργή. Αν, τέλος, η αγωνία σάς στρέψει στην κατανάλωση υπερβολικού αλκοόλ, ουσιών ή σας γεννάει αυτοκαταστροφικές σκέψεις, απευθυνθείτε άμεσα σε κάποιον ειδικό ψυχικής υγείας.

REUTERS

Σιλουέτες ανθρώπων αχνοφαίνονται στα μπαλκόνια πολυκατοικίας σε προάστιο στο Νέο Δελχί, καθώς συνεχίζονται τα περιοριστικά μέτρα στην ινδική πρωτεύουσα.

Πολλοί αναφέρουν ότι έχουν γίνει δυσλειτουργικοί και δεν μπορούν να επικεντρώσουν την προσοχή τους στα πράγματα που πρέπει να κάνουν.

Συμπτώματα εμφράγματος λόγω κορωνοϊού

Της **GINA KOLATA**
THE NEW YORK TIMES

Ο 64χρονος ασθενής διακομίστηκε στο νοσοκομείο του Μπρούκλιν με τα κλασικά συμπτώματα εμφράγματος. Το ηλεκτροκαρδιογράφημα κατέγραψε έναν επικίνδυνο καρδιακό ρυθμό και τα επίπεδα της πρωτεΐνης τροπίνης στο αίμα του, δείκτης βλάβης του καρδιακού μυός, ήταν υψηλά. Ομως οι εξετάσεις έδειξαν ότι καμία αρτηρία δεν ήταν φραγμένη, όπως αρχικά υπέθεσαν οι γιατροί. Ο ασθενής δεν είχε υποστεί έμφραγμα, έπασχε από μυοκαρδίτιδα επειδή είχε προσβληθεί από τον νέο κορωνοϊό.

Παρόμοιες περιπτώσεις έχουν καταγραφεί παγκοσμίως και εγείρουν σημαντικά ερωτήματα για την ιατρική κοινότητα:

Τι θα πρέπει να κάνουν οι γιατροί όταν υποψιαστούν ότι ένας άρρωστος παθαίνει έμφραγμα; Πρέπει, άραγε, πρώτα να αποκλείσουν τη λοίμωξη από κορωνοϊό ή αυτό είναι μια περιττή σπατάλη χρόνου για την πλειονότητα των αρρώστων; «Ειλικρινά δεν γνωρίζω την ορθή απάντηση», παραδέχεται ο δρ Νιρ Ουριέλ, καρδιολόγος του Πανεπιστημίου Κολούμπια και του Weil -Cornell Medicine της Νέας Υόρκης.

Καθώς, μέχρι πρόσφατα, οι ειδικοί πίστευαν ότι ο νέος κορωνοϊός προκαλεί πνευμονία, πολλοί καρδιολόγοι θεωρούσαν ότι δεν ενέπιπτε στις αρμοδιότητες της ειδικότητάς τους. «Πιστεύαμε ότι η λοίμωξη αφορούσε αποκλειστικά τους πνεύμονες και εμείς είχαμε μόνο υποστηρικτικό ρόλο», εξηγεί ο δρ Τζον Ράμσφελντ, επικεφαλής της Αμερικανικής Καρδιολογικής Εταιρείας. «Ξαφνικά μάθαμε για τις επιπτώσεις στην καρδιά».

Πρόσφατη μελέτη, που δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση Jama Cardiology από ιατρούς του Πανεπιστημίου της Γουχάν, έδειξε ότι το 20% των ασθενών που νοσηλεύθηκαν με COVID-19 είχε υποστεί καρδιακή βλάβη, παρότι οι περισσότεροι δεν είχαν επιβαρυμένη καρδιακή υγεία. Τα ηλεκτροκαρδιογραφήματά τους δεν ήταν φυσιολογικά και τα επίπεδα της τροπίνης τόσο αυξημένα, ώστε έμοιαζαν με αυτά εμφραγματιών. Στην ίδια επιθεώρηση δημοσιεύεται μελέτη μιας υγιούς 53χρονης Ιταλίδας που, επίσης, εμφάνισε μυοκαρδίτιδα από τον νέο κορωνοϊό.

Οπως εξηγεί ο δρ Σκοτ Σόλομον, καρδιολόγος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Χάρβαντ, «η μυοκαρδίτιδα μπορεί να προκαλείται από τον ιό ή από την αντίδραση του ανοσοποιητικού συστήματος σε αυτόν». Μια υπερβολικά δυνατή ανοσολογική αντίδραση εκτινάσσει τα επίπεδα κυτοκινών (θύελλα κυτοκινών) που πιθανώς να καταστρέψουν την καρδιά και τους πνεύμονες. Οι κυτοκίνες, επίσης, διευκολύνουν την πήξη του αίματος, με αποτέλεσμα τη δημιουργία θρόμβων στις στεφανιαίες και την πρόκληση εμφράγματος.

Ο δρ Πίτερ Λίμπι, καρδιολόγος της Ιατρικής Σχολής του Χάρβαρντ, πιθανολογεί ότι οι ασθενείς με COVID-19 εμφανίζουν καρδιακά προβλήματα λόγω της δυσλειτουργίας των πνευμόνων τους.

Επίσης, ο υψηλός πυρετός που προκαλεί ο κορωνοϊός ενισχύει τον μεταβολισμό και την καρδιακή παροχή (τον όγκο του αίματος που εξωθεί η καρδιά). Ετσι η καρδιά του αρρώστου πρέπει να αντιμετωπίσει τη μεγαλύτερη ζήτηση οξυγόνου, που, όμως, δεν υπάρχει λόγω της βαριάς πνευμονίας. Αυτή η ανισορροπία μπορεί να καταλήξει σε καρδιακή βλάβη. Ωστόσο οι ειδικοί δεν αποκλείουν ότι ο ίδιος ο κορωνοϊός προσβάλλει και καταστρέφει την καρδιά.

A.P.

Ενα από τα θύματα του ιού στις ΗΠΑ, ο Βέρνον Ρόμπινσον, ο οποίος πέθανε στο Μπέρμπανκ της Καλιφόρνιας.

Πρόσφατη μελέτη έδειξε ότι το 20% των ασθενών που νοσηλεύθηκαν με COVID-19 είχε υποστεί καρδιακή βλάβη.

Πώς βιώνουν τον περιορισμό μετακινήσεων στον κόσμο

Το ένα πέμπτο του παγκόσμιου πληθυσμού, λόγω της πανδημίας του νέου κορωνοϊού, παραμένει κλεισμένο στο σπίτι, βγαίνοντας αποκλειστικά για τα απαραίτητα ψώνια από τις «αναγκαίες επιχειρήσεις» που παραμένουν ανοιχτές ή για μια σύντομη βόλτα για άσκηση.

Ωστόσο, όπως φαίνεται, η έννοια του τι συνιστά «αναγκαία επιχείρηση» φαίνεται κάπως ρευστή και έχει διαφορετική σημασία σε κάθε χώρα. Στις ΗΠΑ, παραδείγματος χάριν, φαίνεται ότι απολύτως απαραίτητα είναι το γκολφ, τα όπλα και η μαριχουάνα. Ο κυβερνήτης του Κονέκτικατ, Νεντ Λάμοντ, πρόσθεσε στη λίστα των «αναγκαίων επιχειρήσεων» τα οπλοπωλεία. Ο κυβερνήτης της Αριζόνας, Νταγκ Ντιούσι, σε μια κίνηση που ασφαλώς θα εκτιμηθεί από τον πρόεδρο Τραμπ, περιέλαβε στις «αναγκαίες επιχειρήσεις» τα γήπεδα γκολφ, ενώ ο κυβερνήτης του Νιου Χάμσαϊρ, Κρις Σουνούνου, συμπεριέλαβε σε αυτές τα ανθοπωλεία, αφού οι υπηρεσίες τους είναι αναγκαίες για τα γραφεία τελετών. Σε κάποιες πολιτείες «αναγκαία» κρίθηκαν και τα καταστήματα που πωλούν οινοπνευματώδη ποτά, με τη σκέψη ότι η παύση λειτουργίας τους θα προκαλούσε σημαντικά προβλήματα σε χρονίως αλκοολικούς, που θα αναζητούσαν βοήθεια στα ιατρικά κέντρα. Πολιτείες όπου είναι νόμιμη η χρήση μαριχουάνας, όπως η Καλιφόρνια και η Ουάσιγκτον, άφησαν ανοιχτά τα καταστήματα εμπορίας χασίς.

Στη Νέα Ζηλανδία, και ειδικότερα στην πρωτεύουσα Οκλαντ, η κυβέρνηση, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη του πληθυσμού να ψυχαγωγηθεί, χαρακτήρισε «αναγκαία επιχείρηση» το μοναδικό κατάστημα ενοικιάσης βίντεο United Video Hataitai. Αντιθέτως, στη Γαλλία φαίνεται πως εκτιμούν περισσότερο τον άρτο παρά τα θεάματα. Ετσι, «αναγκαίες επιχειρήσεις» χαρακτηρίστηκαν όσες εξειδικεύονται και εμπορεύονται γλυκίσματα, κρασί και τυρί.

Στην Ιταλία, όπου εξελίσσεται μια πραγματική τραγωδία εξαιτίας της πανδημίας, με χιλιάδες θανάτους και κρούσματα, έχουν θεσπιστεί αυστηρότατοι κανόνες για τον περιορισμό της άσκοπης μετακίνησης και τον αυτοπεριορισμό. «Αναγκαίες επιχειρήσεις» θεωρούνται μόνο τα φαρμακεία και τα καταστήματα τροφίμων.

Η Βρετανία, η οποία σίγουρα τηρεί μια εξαιρετικά ασαφή στάση όσον αφορά τα μέτρα αναχαίτισης του κορωνοϊού, έκλεισε μπαρ, παμπ και εστιατόρια, αλλά οι Βρετανοί ακόμη μπορούν να απολαύσουν το αγαπημένο τους fish and chips, αρκεί βέβαια να είναι σε πακέτο. Επιτρέπεται επίσης η λειτουργία καταστημάτων που πωλούν οινοπνευματώδη ποτά.

Στο Ισραήλ εξακολουθούν να επιτρέπονται οι προσευχές σε εξωτερικούς χώρους, αρκεί οι ευσεβείς να μη συνωστίζονται, να μην υπερβαίνουν τους δέκα και να τηρούν τους κανόνες «κοινωνικής αποστασιοποίησης» των δύο μέτρων. Επίσης, εξακολουθούν να επιτρέπονται οι διαδηλώσεις μπροστά στο κοινοβούλιο και στο ανώτατο δικαστήριο, αρκεί οι συμμετέχοντες να διατηρούν αποστάσεις ασφαλείας.

Στην Κίνα, την πρώτη χώρα που επέβαλε δρακόντειους περιορισμούς λόγω της επιδημίας, τότε, COVID-19, τον Ιανουάριο μπήκε λουκέτο στις περισσότερες επιχειρήσεις και δημόσιες υπηρεσίες, αλλά φυσικά παρέμειναν ανοιχτά νοσοκομεία, σούπερ μάρκετ και φαρμακεία. Οι οδηγοί των φορτηγών που μετέφεραν στις αποκλεισμένες πόλεις τρόφιμα, αντισηπτικά και ιατρικά είδη χαιρετίστηκαν ως ήρωες. Τώρα το Πεκίνο χαλαρώνει σταδιακά τα περιοριστικά μέτρα προσπαθώντας να ξαναβάλει μπροστά την οικονομία.

A.P.

Πελάτες που περιμένουν να αγοράσουν κάνναβη στο Σαν Φρανσίσκο κρατούν τις απαραίτητες αποστάσεις λόγω COVID-19.

Η έννοια του τι συνιστά «αναγκαία επιχείρηση» φαίνεται κάπως ρευστή και έχει διαφορετική σημασία σε κάθε χώρα.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Επιδείνωση των οικονομικών στοιχείων εξαιτίας της πανδημίας

Της **ΟΛΓΑΣ ΚΟΣΜΑ***

Τη μεγαλύτερη μηνιαία πτώση στην ιστορία του κατέγραψε τον Μάρτιο ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών της HIS Markit PMI στην Ευρωζώνη, υποχωρώντας στο ιστορικό χαμηλό των 29,7 μονάδων από 51,6 μονάδες τον Φεβρουάριο, καθώς η έξαρση της επιδημίας του κορωνοϊού (COVID-19) οδήγησε στο κλείσιμο των επιχειρήσεων σε πολλές χώρες και στην έντονη μείωση της ζήτησης από το εσωτερικό και το εξωτερικό. Η συνολική συρρίκνωση ήταν μεγαλύτερη για τον τομέα των υπηρεσιών, ο οποίος παρουσίασε περισσότερη ευαισθησία κατά τις πρώτες εβδομάδες της παρούσας διαταραχής, με τον αντίστοιχο δείκτη να υποχωρεί στο ιστορικό χαμηλό των 26,4 μονάδων από 52,6 τον προηγούμενο μήνα. Τα στοιχεία της έρευνας της PMI υπέδειξαν δριμεία επιδείνωση και του κλίματος του μεταποιητικού τομέα στην Ευρωζώνη, με τον εν λόγω δείκτη να μειώνεται στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Απρίλιο του 2009 (44,5 μονάδες από 49,2 τον Φεβρουάριο). Η αρνητική επίδραση της ραγδαίας εξάπλωσης του κορωνοϊού ήταν εμφανής και στην επιχειρηματική δραστηριότητα στις ΗΠΑ, με τα επιδόματα ανεργίας να διπλασιάζονται στο νέο ιστορικό υψηλό των 6,6 εκατ. την προηγούμενη εβδομάδα. Με ολοένα και περισσότερες χώρες να ενισχύουν τα μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού και τις επακόλουθες επιπτώσεις στον ρυθμό ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας, η στροφή των επενδυτών σε άμεσα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία οδήγησε χθες τον δολαριακό δείκτη DXY σε υψηλό εβδομάδας 100,777 στις αγορές της Ευρώπης, σημειώνοντας εβδομαδιαία κέρδη της τάξεως του 2,5%. Η ενίσχυση του δολαρίου, αλλά και η αδυναμία συμφωνίας μεταξύ των κυβερνήσεων της Ευρωζώνης για μια ενιαία στρατηγική διαχείρισης της κρίσης, έπληξαν το κοινό νόμισμα, με την ισοτιμία ευρώ/δολάριο να υποχωρεί αντίστοιχα σε χαμηλό 9 ημερών, 1,0781, με εβδομαδιαίες απώλειες περίπου 3,2%. Στις αγορές κυβερνητικών ομολόγων, η αύξηση της αβεβαιότητας στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης ταχείας εξάπλωσης του κορωνοϊού οδήγησε τους επενδυτές στο παραδοσιακά ασφαλές καταφύγιο των αμερικανικών κυβερνητικών ομολόγων, με την απόδοση του 10ετούς τίτλου να υποχωρεί σε χαμηλό τριών εβδομάδων 0,57% την Πέμπτη, προτού αυξηθεί χθες μερικώς στο 0,59% στις αγορές της Ευρώπης. Αντίθετα, ανοδικά κινήθηκαν την εβδομάδα που διανύσαμε οι αποδόσεις των κυβερνητικών ομολόγων στην Ευρώπη αντικατοπτρίζοντας την πίεση μετά τις νέες εκδόσεις από Γαλλία, Ισπανία και Πορτογαλία για τη χρηματοδότηση των κυβερνητικών προγραμμάτων στήριξης, με την απόδοση του 10ετούς γερμανικού τίτλου να ανέρχεται σε υψηλό εβδομάδας -0,41% την Πέμπτη προτού υποχωρήσει μερικώς στην περιοχή του -0,44% χθες, την ώρα συγγραφής του άρθρου, ενισχυμένη κατά 5 μ.β. σε εβδομαδιαία βάση.

* Η κ. Ολγα Κοσμά είναι ερευνήτρια οικονομολόγος του Τομέα Οικονομικής Ανάλυσης και Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

«Φρένο» στη μείωση των κόκκινων δανείων

Με το ξέσπασμα της κρίσης τον Μάρτιο, τριπλασιάσθηκε ο ρυθμός αύξησης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Υποτροπή στην κουλτούρα αθέτησης πληρωμών διαπιστώνουν οι τράπεζες ήδη κατά τον πρώτο μήνα της οικονομικής κρίσης που προκαλεί η πανδημία. Τα πρώτα στοιχεία δείχνουν τριπλασιασμό του ρυθμού εισροών κόκκινων δανείων, προμηνύοντας το τσουνάμι εκτόξευσης αθετήσεων που πρόκειται να υπάρξει το προσεχές διάστημα, καθώς θα κορυφώνεται η οικονομική κρίση.

Πρόκειται για μια ιδιαιτέρως αρνητική εξέλιξη που σηματοδοτεί την επιστροφή των τραπεζών στο κακό παρελθόν, προεξοφλώντας τη δημιουργία μιας νέας γενιάς κόκκινων δανείων, που θα προστεθεί στον μεγάλο όγκο των μη εξυπηρετούμενων δανείων ύψους περίπου 60 δισ. ευρώ που έχουν στους ισολογισμούς τους οι τέσσερις συστημικές τράπεζες με βάση τα στοιχεία του τέλους 2019, που δημοσιεύει η «Κ».

Η τάση αυτή εκδηλώθηκε με σαφήνεια ήδη από τα στοιχεία του Μαρτίου, που δείχνουν αναστροφή της τάσης μείωσης των εισροών κόκκινων δανείων που είχε παγιωθεί σταθερά κάθε τρίμηνο τα τελευταία χρόνια. Η ένδειξη αυτή δημιουργεί ισχυρό προβληματισμό από την πλευρά των τραπεζών, καθώς, όπως εξηγούν αρμόδια στελέχη, πρόκειται για μια τάση που εκδηλώνεται πριν καλά καλά οι ίδιες οι τράπεζες ξεκινήσουν να εφαρμόζουν τα προγράμματα αναστολής δόσεων και «παγώματος» των οφειλών για επιχειρήσεις και νοικοκυριά με βάση το μορατόριουμ που έχει αποφασιστεί σε κυβερνητικό επίπεδο.

Ο τριπλασιασμός του ρυθμού εισροών κόκκινων δανείων διαπιστώνεται μάλιστα τη στιγμή που η οικονομική κρίση δεν έχει κορυφωθεί και οι επιπτώσεις της στην πραγματική οικονομία δεν έχουν αποτυπωθεί ακόμη.

Το γεγονός ότι το πρόγραμμα στήριξης που έχει ανακοινώσει η κυβέρνηση δεν έχει εκταμιευθεί ακόμη στο μεγαλύτερο μέρος του στις επιχειρήσεις και στα νοικοκυριά που πλήττονται δεν δικαιολογεί, σύμφωνα με τα τραπεζικά στελέχη, την εκτόξευση του ρυθμού δημιουργίας κόκκινων δανείων που παρατηρήθηκε τον Μάρτιο, ο οποίος ήταν από τους χειρότερους μήνες των τελευταίων ετών σε ό,τι αφορά τις εισπράξεις από δάνεια. Οπως προκύπτει από τα αποτελέσματα του 2019 που ανακοίνωσαν και οι τέσσερις συστημικές τράπεζες, η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων υπήρξε συστηματική ανά τρίμηνο, με έμφαση στο τελευταίο τρίμηνο του έτους, κατά το οποίο σημειώθηκε όχι μόνο η μεγαλύτερη μείωση κόκκινων δανείων, αλλά και οι χαμηλότερες εισροές νέων επισφαλειών, της τάξης των 16-260 εκατ. ευρώ ανάλογα με την τράπεζα.

Ο φόβος εμπέδωσης μιας νέας κουλτούρας αθέτησης πληρωμών λόγω του COVID-19 κυριαρχεί στα στρατηγεία των τραπεζών.

Η συστηματική επιβράδυνση της δημιουργίας νέων κόκκινων δανείων ανατρέπεται ήδη από το πρώτο τρίμηνο του έτους και αναμένεται να εκτιναχθεί τα δύο επόμενα τρίμηνα, ανάλογα με το βάθος και την ένταση της οικονομικής κρίσης που θα προκαλέσει η πανδημία.

Οι τράπεζες έχουν συμφωνήσει στο «πάγωμα» των χρεολυσίων για όλες τις επιχειρήσεις που πλήττονται από την υγειονομική κρίση έως και τα τέλη Σεπτεμβρίου, καθώς και στο τρίμηνο «πάγωμα» των δανείων για τα νοικοκυριά, αλλά ο φόβος της εμπέδωσης μιας νέας κουλτούρας αθέτησης πληρωμών, λόγω του COVID-19, κυριαρχεί στα στρατηγεία των τραπεζών, παρά τα όπλα στήριξης που έχουν πέσει στο τραπέζι. Αν και πρόκειται για τη συζήτηση της επόμενης μέρας, ο λογαριασμός, όπως εκτιμούν οι τράπεζες, θα είναι βαρύς και το ισοζύγιο αρνητικό, ειδικά για τις ελληνικές τράπεζες που εισέρχονται στην κρίση ήδη με ένα βαρύ φορτίο κόκκινων δανείων. Εκτός από τα κόκκινα δάνεια ύψους περίπου 60 δισ. ευρώ που έχουν στους ισολογισμούς τους οι τέσσερις συστημικές τράπεζες, άλλα περίπου 40 δισ. ευρώ κόκκινων δανείων έχουν μεταβιβαστεί σε funds και βρίσκονται υπό τη διαχείριση των servicers, ανεβάζοντας το ιδιωτικό χρέος των φυσικών και των νομικών προσώπων κοντά στα 100 δισ. ευρώ.

Οι αποφάσεις των εποπτικών αρχών, που επιτρέπουν στο τραπεζικό σύστημα της Ευρωζώνης να κατηγοριοποιήσει ξεχωριστά όλα τα κόκκινα δάνεια που θα δημιουργηθούν λόγω COVID-19, δίνουν την απαιτούμενη ευελιξία στις ελληνικές τράπεζες να προχωρήσουν σε μαζικές ρυθμίσεις με βάση και τα μορατόριουμ οφειλών που αποφασίζονται σε κυβερνητικό επίπεδο.

Ο διακριτός διαχωρισμός αυτών των δανείων αποφασίστηκε από τη European Banking Authority και θα ισχύσει για όλα τα κόκκινα δάνεια που θα δημιουργηθούν εντός του 2020 λόγω της πανδημίας, αλλά, όπως όμως εξηγούν αρμόδια τραπεζικά στελέχη, η ανοχή των εποπτικών αρχών θα έχει ημερομηνία λήξης και δεν σημαίνει ότι τα δάνεια αυτά θα διαγραφούν.

Το βάθος της ύφεσης και η ανεργία που θα προκαλέσει είναι οι παράγοντες που θα μετρήσουν τις αντοχές της οικονομίας και του τραπεζικού συστήματος, που ζει τον ίδιο εφιάλτη με όλη την κοινωνία.

Αποτελέσματα έτους συστημικών τραπεζών

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	ALPHA BANK		EUROBANK		ΕΘΝΙΚΗ		ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
	31/12/19	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	31/12/19	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	31/12/19	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	31/12/19	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Ελλάδα)	18.845	(14,1%)	12.347*	(22,7%)*	10.810	(30,5%)	23.730	(10,4%)
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Ελλάδα, %)	45,1%	-3,7pp	33,5%*	-7,9pp*	32,2%	-8,9pp	48,5%	-4pp
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Ομιλος)	21.827	(15,0%)	12.968*	(22,1%)*	10.936	(31,1%)	24.470	(10,5%)
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Ομιλος, %)	44,8%	-4,1pp	29,2%*	-7,8pp*	31,3%	-9,1pp	48,8%	-4,3pp
Συσσωρευμένες προβλέψεις (Ομιλος)	9.558	(22,5%)	7.099	(19,3%)	5.808	(37,4%)	10.986	(17,6%)
Δείκτης καλύψεως ΜΕΑ (Ομιλος, %)	43,8%	-4,2pp	55,3%	2,1pp	53,4%	-5,7pp	44,9%	-3,9pp
Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (CET1, %)	17,9%	0,5pp	16,7%	0,5pp	16,2%	0,1pp	14,7%	1,1pp
Χορηγήσεις (μετά από συσσωρευμένες προβλέψεις)	39.266	(2,4%)	37.365	3,1%	29.181	(2,7%)	39.162	(1,5%)
Καταθέσεις	40.364	4,2%	44.841	14,7%	43.648	1,4%	47.351	5,8%
Προβλέψεις	(994,8)	(42,3%)	(623,7)	(8,3%)	(364,9)	21,6%	(710,1)	33,6%
Καθαρά κέρδη/ζημίες μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	97,1	83,4%	128,8	(18,3%)	483,9	-	266,1	53,6%
Καθαρά κέρδη/ζημίες μετά από φόρους από διακοπείσες δραστηριότητες ή άλλα μη επαναλαμβανόμενα	0,0	-	(2,0)	-	(720,4)	-	10,0	-
Καθαρά κέρδη/ζημίες μετά από φόρους	97,1	83,4%	126,8	37,0%	(236,5)	-	276,1	-

* Τα στοιχεία της Eurobank δεν περιλαμβάνουν την τιτλοποίηση του χαρτοφυλακίου «Cairo» ύψους 7,5 δισ. ευρώ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Εκδόσεις ελληνικών ομολόγων 9 έως 24 δισ. «βλέπει» η Citi

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Στα 9 έως και 24 δισ. ευρώ μπορεί να κινηθεί το δανειακό πρόγραμμα του ΟΔΔΗΧ για φέτος, και σημαντικά υψηλότερα από τα 4-8 δισ. ευρώ που ήταν ο αρχικός στόχος, λόγω των αναγκών χρηματοδότησης των τεράστιων δημοσιονομικών μέτρων τόνωσης που εφαρμόζει η ελληνική κυβέρνηση για την καταπολέμηση της κρίσης λόγω κορωνοϊού, ανάλογα και με το βάθος της ύφεσης και του ελλείμματος που θα δημιουργήσει στην ελληνική οικονομία αυτό το σοκ. Αυτές είναι οι εκτιμήσεις της Citigroup, η οποία επεξεργάζεται τέσσερα σενάρια για τις εκδόσεις χρέους των χωρών της Ευρωζώνης φέτος, με τις περισσότερες να έχουν ήδη ανακοινώσει αύξηση των δανειακών τους στρατηγικών και να προγραμματίζουν για τον τρέχοντα μήνα εξόδους στις αγορές, έχοντας και ως «όπλο» τη στήριξη της ΕΚΤ μέσω του νέου έκτακτου QE.

Εκτιμά ότι η συρρί-κνωση της ελληνικής οικονομίας θα κυμανθεί μεταξύ 4,4% και 12,4%.

Εάν υπάρξει ευρωπαϊκή συμφωνία για στήριξη των χωρών μέσω του ESM, τότε η ανάγκη για εκδόσεις χρέους θα περιοριστεί, σημειώνει η Citigroup.

Οπως υπογραμμίζει η τράπεζα, σε περίπτωση που υπάρξει ωστόσο μία ευρωπαϊκή συμφωνία για στήριξη των χωρών μέσω του ESM, τότε η ανάγκη για περαιτέρω εκδόσεις χρέους θα περιοριστεί.

Το σίγουρο είναι ότι τα περιοριστικά μέτρα και η δημοσιονομική στήριξη των κυβερνήσεων της Ευρωζώνης θα οδηγήσουν σε ύφεση τις οικονομίες της περιοχής και σε έκρηξη τα δημοσιονομικά ελλείμματα, όπως επισημαίνει.

Σύμφωνα με το πιο ήπιο σενάριο της Citi, όπου τα περιοριστικά μέτρα έχουν συνολική διάρκεια 10 εβδομάδες και το χτύπημα στο ΑΕΠ της Ευρωζώνης αγγίξει το 7% και είναι διπλάσιο αυτού του ελλείμματος, ο ΟΔΔΗΧ θα αυξήσει τις εκδόσεις χρέους κατά 5 δισ. ευρώ σε σχέση με το κατώτερο όριο που έχει θέσει, και στα 9 δισ. ευρώ συνολικά φέτος, ενώ η ΕΚΤ θα αγοράσει ελληνικά ομόλογα ύψους 6 δισ. ευρώ.

Σε αυτή την περίπτωση υπολογίζει ότι η συρρίκνωση στην ελληνική οικονομία φέτος θα είναι της τάξης του 4,4% και το δημοσιονομικό έλλειμμα θα αυξηθεί κατά 2,9%.

Στο δεύτερο σενάριο, όπου η συρρίκνωση του ΑΕΠ και η αύξηση στο δημοσιονομικό έλλειμμα στην Ευρωζώνη κινηθούν στα ίδια επίπεδα του 7%, η συρρίκνωση του ΑΕΠ στην Ελλάδα θα διαμορφωθεί και πάλι στο 4,4%, ενώ το έλλειμμα θα αυξηθεί κατά 6,4%, τότε ο ΟΔΔΗΧ θα προχωρήσει σε εκδόσεις χρέους ύψους 14 δισ. ευρώ συνολικά φέτος, με την ΕΚΤ να αγοράζει επίσης 6 δισ. ευρώ ελληνικά ομόλογα.

Στο τρίτο σενάριο, όπου το σοκ στην ανάπτυξη της Ευρωζώνης αγγίξει το 15% και το έλλειμμα αυξηθεί κατά 7,5%, τότε η συρρίκνωση στην ελληνική οικονομία θα αγγίξει το 12,4% και το έλλειμμα θα αυξηθεί κατά 6,9%, ενώ ο ΟΔΔΗΧ θα αντλήσει επίσης 14 δισ. ευρώ από τις αγορές φέτος, με τις αγορές της ΕΚΤ να παραμένουν σταθερές στα 6 δισ. ευρώ.

Τέλος, στο τέταρτο και πιο δυσμενές σενάριο, όπου οι περιορισμοί διαρκέσουν μεγάλο μέρος του έτους και το σοκ στο ΑΕΠ της Ευρωζώνης είναι ίσο με αυτό του δημοσιονομικού ελλείμματος (15%), τότε ο ΟΔΔΗΧ θα αναγκαστεί να αντλήσει 24 δισ. ευρώ από τις αγορές (με την ΕΚΤ να αγοράζει και πάλι συντηρητικά 6 δισ. ευρώ ομόλογα), με τη συρρίκνωση της ελληνικής οικονομίας να διαμορφώνεται και πάλι στο 12,4%, ενώ το έλλειμμα θα αυξηθεί κατά 14,4%.

Μικρές απώλειες την Τρίτη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Σταθεροποιητική πορεία εντός του επιπέδου των 48 μονάδων παρουσίασε την Τρίτη το κυπριακό Χρηματιστήριο. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε τελικά με αρνητικό πρόσημο, στις 48,26 μονάδες, σημειώνοντας μικρές απώλειες σε ποσοστό 0,32%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €98.394.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 28,72 μονάδες, καταγράφοντας πτώση σε ποσοστό 0,38%.

Με αρνητικό πρόσημο έκλεισε το σύνολο των επιμέρους χρηματιστηριακών δεικτών.

Ο δείκτης των Επενδυτικών υποχώρησε σε ποσοστό 3,71%, της Κύριας Αγοράς σημείωσε πτώση κατά 0,90%, των Ξενοδοχείων κατέγραψε ζημιές 1,79% και της Εναλλακτικής Αγοράς υποχώρησε κατά 0,07%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €41.561 (τιμή κλεισίματος €0,707 – άνοδος 3,97%), της Ελληνικής Τράπεζας με €40.670 (τιμή κλεισίματος €0,59 –πτώση 1,67%), των Τσιμεντοποιίων Βασιλικού με €6.717 (τιμή κλεισίματος €1,80 – πτώση 2,70%), της Petrolina (Holdings) με €2.699 (τιμή κλεισίματος € 0,77 – χωρίς μεταβολή) και της Mallouppas €1.420 (τιμή κλεισίματος €0,214 – πτώση 3,60%).

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε τελικά με αρνητικό πρόσημο, στις 48,26 μονάδες, σημειώνοντας μικρές απώλειες σε ποσοστό 0,32%.

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 5 κινήθηκαν ανοδικά, 8 κινήθηκαν καθοδικά, ενώ 4 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 146.

Deloitte.

Αντιμετωπίζοντας τον COVID-19 με ανθεκτικότητα

Οι αρχές λαμβάνουν αποφασιστικά μέτρα που οδηγούν τις επιχειρήσεις στην επανεξέταση της επάρκειας των μέτρων ετοιμότητάς τους. Στόχος μας είναι να βοηθάμε τις επιχειρήσεις να διαχειριστούν τους επιχειρηματικούς κινδύνους από την έξαρση του COVID-19.
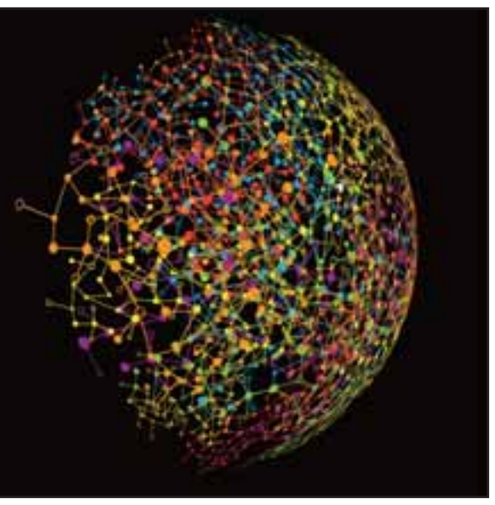
www.deloitte.com/COVID-19